NICOLAE C. DINU

MOŞTENIREA

Notă

Pentru a proteja personajele şi a le asigura un anonimat total, le-am atribuit alte nume.

La fel am procedat şi cu locurile unde se desfăşoară unele acţiuni.

Astfel, orice asemănare de nume este absolut întâmplătoare.

Autorul

PARTEA I

MOŞTENIREA NEAŞTEPTATĂ

CAP. I – ING. GEORGE COMĂNESCU

3 noiembrie 1990, ora 16.15. Pe aeroportul din München mare aglomeraţie determinată de sosirea cursei de pasageri din Londra care tocmai aterizase şi plecarea avionului pentru Bucureşti care-şi încălzea motoarele, pregătindu-se să decoleze, pe pista din partea stângă, de lângă peluza verde.

Inginerul George Comănescu , aflat pe locul de lângă hublou, urmărea cu emoţie apropierea dirijorului de zbor care urma să ridice fanionul pentru a indica pista.

Emoţia lui era dublă pentru că se întorcea acasă, în România, după opt ani de absenţă, ani de trudă pe alte meleaguri. O bucurie interioară îi umplea sufletul şi socotea în gând orele ce i-au mai rămas până la întâlnirea cu ţara, pe care a purtat-o în suflet atâţia ani.

- Vă rugăm să vă puneţi centurile de siguranţă! s-a auzit vocea plăcută a stewardesei.

Avionul a început să ruleze pe pistă, apoi viteza lui de deplasare pe sol a crescut treptat, până când şi-a luat zborul.

Cerul era acoperit de nori, dar în aer stăruia un fel de zăpuşeală, ca înaintea unei furtuni.

George a închis ochii şi a făcut inventarul valizelor depuse în carlinga avionului, în gând. Luase cu el numai fulgarinul, o umbrelă de ploaie şi mapa „diplomat".

În zumzetul motoarelor, cu ochii închişi, încerca să reconstituie – în gând- plecarea lui din ţară în urmă cu opt ani de zile, dar nu-şi mai amintea decât cum a ajuns cu trenul la Orşova, de unde, cu ajutorul unor pescari curajoşi a trecut Dunărea cu

barca spre ţărmul Jugoslaviei: „Era 3 aprilie 1982. Coborâsem din tren în gara Orşova cu un pasager cu care călătorisem în acelaşi compartiment de la Turnu Severin. Intrasem în vorbă cu el şi l-am întrebat ce posibilităţi de trecere „dincolo" sunt. La început m-a privit cu teamă, crezând că sunt poliţist şi-l încerc, dar când i-am dat şi alte detalii a fost de acord să mă pună în legătură cu nişte pescari care cunosc problema. Aceştia din urmă au refuzat, dar când au văzut teancul meu de bani, s-au învoit.

Noaptea, după ora 1.00 am coborât la malul apei, unde aveau barca scoasă pe mal şi legată cu un lanţ cu lacăt de un bloc de piatră. Unul ducea vâslele, celălat avea în spate sacul cu plasele de pescuit; în urma lor mergeam eu.

Ploua torenţial. „Este cea mai bună vreme! a spus unul dintre ei. Grănicerii stau în pichet, la adăpost şi nu ne văd."

Aproape trei ore ne-au trebuit să ajungem pe malul jugoslav, până am ajuns la punctul „sigur" ştiut de călăuzele mele. M-au lăsat singur pe mal, iar ei s-au întors spre casă, vâslind vârtos spre malul românesc.

Ploaia nu contenea deloc, iar eu nu mă puteam orienta în beznă, întrebându-mă încotro s-o apuc. Eram ud până la piele şi mă luase frigul, deoarece începuse să bată un vânt rece. Era luna aprilie şi primăvara abia începea.

Am reuşit să găsesc o şosea care lucea ca o panglică din cauza ploii şi am mers pe ea, fără să ştiu unde voi ajunge. Când s-a luminat de ziuă, am ajuns într-un sat, iar acolo m-a ajuns din urmă o maşină mare aflată în rodaj , care m-a dus până la marginea oraşului Belgrad.

În oraş am avut ghinion. Un poliţist local m-a legitimat şi, aflând că sunt transfug din România, m-a arestat. Patru zile am stat închis într-un arest, dar tot cu bani am reuşit să scap. Mai mult, am fost ajutat să ajung la malul mării Adriatice, de unde am trecut în Italia, apoi, după două săptămâni de zile, am ajuns în Germania.

Arestat din nou, am fost pus la muncă alături de alţi transfugi, pentru a plăti hrana ce ne-o dădeau, iar când le-am spus

că sunt inginer, m-au chestionat mai amănunţit, completându-mi o fişă. N-a durat multă vreme, că am fost eliberat şi dat în primire unui patron al unei firme de construcţii. Acesta m-a pus la treabă, iar mai pe urmă mi-a obţinut viză de şedere în Germania. L-am slujit corect şi nu l-am părăsit până astăzi."

%

Treptat, gândurile l-au părăsit, oboseala de peste zi şi-a spus cuvântul, iar George Comănescu a adormit. L-a trezit uruitul roţilor care rulau pe pista de aterizare.

- Bucureşti! a anunţat stewardesa. Urmează coborârea.

Aflat pe scara avionului, George a privit salba de lumini a aeroportului Otopeni şi a zâmbit, spunându-şi în gând: „În sfârşit, din nou în Patrie. Nu mai speram."

Afară ploua liniştit, o ploaie măruntă şi rece, care îi aducea aminte de noaptea în care fugise din ţară, tot o noapte cu ploaie. „S-ar putea să fie cu noroc!" a reflectat el.

A aşteptat sosirea bagajelor, apoi a ieşit din aeroport şi a luat un TAXI în care şi-a pus cele cinci valize.

- Adresa?! a cerut şoferul, pornind motorul.

- Hotel „Bucureşti"! a spus George.

Nu-şi amintea altul. Se gândea că revoluţia din decembrie 1989 va fi produs multe schimbări în ţară şi nimic nu mai este cum ştia el.

Din mersul maşinii privea oraşul în noapte, luminat puternic pe marile bulevarde.

Ajuns la hotel „Bucureşti", şoferul l-a ajutat să-şi ducă bagajele înăuntru, apoi şi-a luat plata cursei şi a plecat.

Două zile a hoinărit George Comănescu prin Bucureşti să vadă transformările pe care le-a suferit capitala României de cînd n-o ma văzuse el. Impresionat de „pădurea de cruci" din Piaţa Revoluţiei, a rămas o vreme să contemple zona, iar când a intrat în

discuţie cu oamenii întâlniţi acolo, a putut să-şi facă o impresie proprie, alta decât ce aflase de la radio sau televiziune.

Dintr-un magazin auto şi-a cmpărat un autoturism „Lancia" nou, iar a treia zi şi-a achitat hotelul, a pus totul în portbagajul maşinii şi a pornit spre Constanţa. Drumul se zvântase după ploile din ajun, iar circulaţia nu era prea intensă, astfel că „Lancia" s-a întins la drum cu 120-140 km/h şi distanţa a fost parcursă în aproximativ trei ore.

Pe la ora 13.00 ing. George Comănescu îşi făcea intrarea în oraşul Constanţa – dinspre comuna Ovidiu – intrând în oraş pe şoseaua Tulcei, prin partea de nord a oraşului. Mergând pe bulevardul Tomis până în centru, a ajuns la hotelul Continental, unde s-a şi cazat.

Altul în locul lui George ar fi plecat la sat să-şi viziteze fratele şi celelalte rude, dar el a rămas la hotel mai multe zile pentru a lua pulsul oraşului.

Era un bărbat înalt de aproape 1,80m., lat în spate, dar svelt, cu trăsături grave, poate ar fi mai nimerit să spun aspre, cu fruntea încreţită şi adesea încruntată, pometii obrajilor fiind proeminenţi; părul lui şaten începuse să încărunţească uşor, mai ales la tâmple. Cu toate acestea, ochii lui căprui ardeau de sentimente nestăpânite şi pe faţă i se citea emoţia destul de des.

Toată fizionomia, ca şi îmbrăcămintea lui sobră, se potriveau cu accentul german cu care pronunţa cuvintele. Trăise printre germani opt ani de zile, împrumutase accentul vorbirii lor, gesturile, obiceiurile, dar nu uitase să vorbească limba maternă.

George era un om mândru, sigur pe el, dar şi afectuos, pot spune că în sufletul lui se împleteau sentimente contradictorii. Împlinise 46 de ani în luna mai, dar se simţea tânăr, sănătos şi mai ales, liber şi stăpân pe el.

Nu fusese căsătorit niciodată, deşi convieţuise cu câte o femeie perioade scurte de doi-trei ani, fără a avea copii cu vreuna dintre ele. În Germania se ataşase de Helga, o femeie blondă, cu

cinci ani mai tânără decât el, dar ea rămăsese la München în aşteptarea unei veşti de la George, în care-şi pusese toată speranţa.

Lucraseră amândoi ca ingineri la aceiaşi firmă şi îşi împărţiseră mai mulţi ani şi menajul ca într-o căsnicie nedeclarată şi fără pretenţii. Se gândea la ea în clipele de repaus, dar nu ştia, încă, ce hotărâre va lua în final. Mai întâi trebuia să-şi încropească o afacere în Constanţa şi să-şi facă un rost, apoi şi celelalte.

A făcut, mai întâi, câteva plimbări pe malul mării, apoi a urcat în autoturism şi a plecat la Casino unde a rămas câteva ore să contemple marea ce se pregătea să intre în sezonul rece de iarnă, căpătând culoarea verzuie.

De acolo a colindat oraşul în căutarea unei case cu grădină şi livadă. George încă nu pierduse în totalitate dragostea de pământ şi de natură. Aşa a ajuns în cartierele mărginaşe, să le cutreiere: M. Coiciu, Medeea, Tăbăcărie şi chiar Km. 5, dar în prima zi s-a întors cu mâna goală. Citind anunţurile din ziare, a încercuit câteva adrese, iar a doua zi a pornit din nou să cutreiere oraşul. De data aceasta era şi în posesia unor adrese de magazine de vânzare. Ing. George Comănescu era un om practic, având un dezvoltat spirit întreprinzător şi nu lăsa să-i scape nimic.

În câteva zile a reuşit să cumpere o casă spaţioasă pe strada Războieni şi un spaţiu corespunzător unde urma să-şi amplaseze magazinul de ceramică, pe care îl visase încă de când se plimba străzile din Munchen. Casa avea nevoie de unele reparaţii, iar George i-a adăugat multe îmbunătăţiri, inclusiv terasă şi piscină; grădina nu era prea mare, însă el a adus pomi fructiferi şi a împodobit-o peste tot.

A continuat să locuiască la hotel până când casa va fi gata mobilată, iar asta s-a întâmplat abia pe 8 decembrie 1990. Tot atunci a putut face şi inaugurarea magazinului mult visat cu marfă adusă de la un depozit din Bucureşti, apoi, mai târziu, a început să se aprovizioneze direct de la fabrică.

Între timp - mai precis după două săptămâni de la sosirea sa în ţară – ing. George Comănescu a cumprat câteva cadouri potrivite, a urcat în autoturismul său personal şi a plecat în satul natal să-şi viziteze fratele şi celelate rude ale sale.

„Lancia" s-a oprit la poarta casei lor părinteşti, dar nimeni nu i-a ieşit în întâmpinare, neştiind de vizita lui George, despre care toţi ştiau că se află în Germania.

A lăsat maşina la poartă şi a intrat în curte, privind cu interes curtea, apoi grajdul, magaziile şi, în final, casa în care s-a născut şi unde şi-a petrecut anii copilăriei. Amintirile au înviat în mintea lui şi a fost cuprins de melancolie. În curte se afla alt câine decât cel pe care îl ştia el, iar acesta îl lătra cu înverşunare, repezindu-se în lanţ cu putere, încât se sufoca în anumite clipe de zbicium.

Zarva de afară l-a scos din casă pe fratele său, Constantin, care a rămas pironit locului de uimire.

- George! Tu eşti măi, frăţioare? a strigat el.

- Eu sunt, Costică! i-a răspuns inginerul calm.

- Când ai venit, măi? a întrebat îmbrăţişându-l.

- De câteva zile.

- Hai înăuntru, în casă! Bată-te norocul! De ce nu ne-ai anunţat că vii? a adăugat în timp ce intrau în casă.

- Nici eu n-am ştiut. M-am hotărât pe loc şi am venit. Important este că acum mă aflu aici, cu voi.

Au traversat coridorul şi au pătruns în camera de zi unde se aflau Irina, soţia lui Costică, Maria, fiica lor şi Paraschiva, o rudă a lor , care îi vizitase şi se pregătea de plecare.

- Maşina de la poartă e a ta? îl întreabă Costică.

- Da, am cumpărat-o din Bucureşti când am sosit.

- Sper că le cunoşti pe dânsele?!

- Nu. Doar pe Irina, parcă aşa o cheamă?

- Da, Irina, iar fata este Maria, fiica noastră. Când ai plecat tu avea doar unsprezece ani. Ea este Paraschiva, verişoara noastră. Nu ţi-o mai aduci aminte?

- Parcă. Dar ai îmbătrânit, dragă, dar tot frumoasă ai rămas, o complimentează George pe Paraschiva.

- Anii trec şi lasă urme, George, se apără ea.

- Iar tu, ce domnişoară fainâ te-ai făcut! îi spune Mariei, ridicându-i uşor bărbia cu degetele. Da, au trecut opt ani de zile , aproape nouă, meditează George, privind desenele covorului de pe podea.

- Ai vent singur? mai întreabă Costică.

- Da. Singur.

- Ce ai de gând să faci? Sper că nu te mai întorci în Germania?

- Despre asta vom discuta mai târziu. Acum hai cu mine să introducem maşina în curte şi să aducem înăuntru bagajele! Vom mai vorbi după aceea.

George a împărţit daruri fiecăruia, inclusiv Paraschivei şi s-a interesat de situaţia din sat, apoi de cele petrecute la revoluţie.

Paraschiva a plecat acasă la ea, iar Irina a aşezat masa de prânz.

- De când n-am mai mâncat eu carne cu varză acră! spune George. Acolo erau altfel de mîncăruri. Ţuica e de la tine? îl întreabă el pe Costică.

- Da. Atât ţuica cât şi vinul. Am plantat vie în curte, că cea de la câmp ne-a fost luată de G.A.C. încă de la intrarea tatei în gospodăria colectivă. Dar tu n-ai de unde să ştii că erai pe la şcoli. Anul acesta am făcut 125 de vedre de vin şi aproape trei de ţuică din prăştină. E marfă curată, a întâia! o laudă Costică.

- Hai noroc şi bine v-am găsit! spune George ridicând paharul. Dar e destul de tare! suflă el aburul afară.

- Nu ţi-am spus eu? Noroc!

După masă, bărbaţii au rămas la o cafea şi o ţigară, iar Irina şi Maria au plecat la bucătărie să spele vasele.

- Unchiul George nu este căsătorit? o întreabă Maria pe mama ei.

- Cine ştie? Când era aici, în ţară, nu era, dar poate s-o fi căsătorit în Germania. I-o spune lui tată-tău.

- Nu pare îmbătrânit deloc. Are doar câteva fire de păr alb pe la tâmple, în rest este înalt, zvelt, chiar destul de suplu şi-mi place că este foarte bine îmbrăcat.

- E mai tânăr decât tatăl tău cu şase ani de zile. Apoi îmbrăcămintea avea cum să şi-o cumpere că doar este inginer şi a lucrat pe la oameni bogaţi acolo. S-ar putea să se întoarcă în Germania, că aici nu prea are ce face în sărăcia care ne-a cuprins după revoluţie.

Între timp, în faţa ceştii de cafea, cei doi fraţi puneau la cale noua lor afacere:

- Tu unde mai lucrezi? întreabă George.

- Nicăieri. De la revoluţie stau acasă şi privesc la televizor cum se ceartă noii conducători ai ţării, iar când am ceva timp ca să ies în sat, ascult şi eu la unii care discută politică. Nimeni nu mai munceşte, toţi aşteaptă să se schimbe ceva.

- Şi tu ce crezi, că viaţa voastră se va îmbunătăţi dacă nu munciţi? Vă paşte sărăcia pe toţi. Într-o zi se vor termina toate rezervele pe care le mai aveţi şi ce veţi face?

- Nu ştiu. Până prin aprilie am avut servici de pază la o întreprindere din portul Constanţa, dar am fost concediat ca şi alţii şi stau pe acasă.

- Acum să-ţi spun toată povestea! intervine George cu un aer sobru, privindu-şi fix fratele: am venit definitiv în ţară şi m-am gândit să mă stabilesc în Constanţa.

- De ce nu ....?

- Aşteaptă! Am cumpărat o casă în oraş şi un spaţiu în care vreau să fac magazin de vânzare faianţă şi ceramică, iar dacă va merge bine, aşa cum vreau eu, mă voi extinde cu alt magazin de aparatură electrocasnică.

Deocamdată locuiesc la hotelul Continental până când va fi zugrăvită şi mobilată casa, dar cred că pe la jumătatea săptămânii

viitoare totul va fi gata. Ce zici? Ai vrea să vii în oraş ca să lucrezi cu mine?

- Nu ştiu dacă mă pricep eu la faianţă şi ...

- Lasă, că te învăţ eu ce şi cum să faci, numai să vrei.

- Vreau, cum să nu vreau!? Dar ce fac cu familia?

- Rămâne pe loc până când vom putea găsi o casă şi pentru voi, în apropierea casei mele.

- Şi cum vom face? întreabă Costică Comănescu.

- Eu plec înapoi la Constanţa mâine pe la prânz ca să pot fi de faţă la reparaţii şi să supraveghez lucrările, iar tu să vii joi, pregătit să rămâi acolo cu mine mai multă vreme, până vom pune afacerea pe picioare.

- Şi dacă noi ne mutăm de aici, ce facem cu casa? De vândut n-o putem vinde. Cine mai vine aici, în sat?

- De ce s-o vindem? O renovăm şi o păstrăm pentru perioadele de vacanţă, când vrem să ne relaxăm şi să mai respirăm puţin aer curat, departe de poluare şi de zgomotul oraşelor. Grădina este destul de mare şi putem să o cultovăm cu zarzavaturi, mai plantăm câţiva zeci de pomi şi viţă de vie şi va fi bine. Cu restituirea pământului ce se aude?

- Se vorbeşte peste tot că ni-l dă înapoi, dar cine ştie?

- Tata cât pământ a băgat în colectivă?

- Cinci hectare teren arabil şi ½ hectare de vie.

- Deci 5,5 hectare. E bun, dar să-l restituie mai repede ca să-l putem lucra.

- Glumeşti, George! Cine îl va lucra dacă eu plec?

- Vom angaja un om de aici din sat, care va avea grijă de casă, de grădină şi de pământ. Ar fi bine să te gândeşti la asta! Caută-l, că în primăvară vom face schimbul!

Costică nu-l mai asculta. Gândurile lui zburau la pământul pe care-l va primi, la grădina de zarzavat şi la casa renovată. „De-ar fi trăit tata să vadă din nou pământul în stăpânirea lui! În 1960 s-a stins din viaţă tocmai de focul care-l ardea la inimă că băgase pământul în colectivă" se gândea el.

Mai târziu, cei doi fraţi au ieşit în curte şi au inspectat casa pe exterior, magaziile, grajdul şi grădina.

- Toate au nevoie de unele reparaţii, a spus Geroge, dar le vom face pe rând. Prima dată vom începe cu casa şi cu plantarea pomilor fructiferi, de care mă voi îngriji eu, personal. Tu să cauţi omul potrivit pentru toată gospodăria de aici!

- Dar la bani te-ai gândit? Costă mult toate.

- Am eu ceva bani. Dacă va merge bine şi magazinul, toate vor fi rezolvate la timp. Nu-ţi face probleme! l-a liniştit George, privindu-l pe sub sprâncene şi surâzând.

- Voiam să te întreb ceva de la început, dar mă tem că te superi, a spus Costică puţin încurcat.

- Întreabă-mă orice! Nu eşti tu fratele meu mai mare?

- Sunt, dar ... eşti căsătorit sau tot ...?

- Nu. Am trăit cu o femeie în München, dar n-am fost căsătoriţi. Dacă totul merge bine, poate o chem pe Helga (aşa o cheamă) din Germania sau caut vreuna de pe la noi. Mai este destul timp. Abia am 46 de ani.

- Ei, nu mai eşti aşa tânăr, îl avertizează Costică.

Când cei doi s-au întors în casă, Irina şi Maria, revenite de la bucătărie, îi aşteptau în camera de zi.

- Irinucă, dragă, am să-ţi dau o veste. Sau două: George s-a întors în România definitiv şi s-a stabilit în Constanţa unde şi-a cumpărat, deja, o casă.

- Şi a doua veste? întreabă Irina, privindu-şi fix soţul în ochi.

- Are de gând să pornească o afacere la care îmi cere să-l ajut. Săptămâna viitoare plec şi eu la oraş. Dar despre asta vom mai discuta noi înainte de a pleca eu.

- Mă bucur mult pentru că s-a întors acasă, iar tu trebuie să mergi să-i dai ajutor pentru că tot nu ai ce să faci acasă, cu noi, aici, înafară de a privi la televizor ca să vezi cum a ajuns ţara, a spus Irina cu vocea ei calmă şi melodioasă.

- Da, mă duc.

- În vară Maria termină liceul şi va trebui să urmeze la facultate, aşa că îi vei găsi mai uşor gazdă în oraş.

- Să aşteptăm, mai întâi să termine liceul şi să reuşească la examenul de admitere în facultate, apoi vom mai discuta! a încheiat Costică discuţia, puţin iritat.

- Am spus şi eu o vorbă, de ce te superi?

- Nu m-am supărat, dar pentru asta mai este timp, şi-a justificat el ieşirea.

A doua zi George a plecat la Constanţa. Toată săptămâna a supravegheat mersul lucrărilor de reparaţii la casă şi la localul ce urma să aibă destinaţia de magazin, dar şi-a găsit timp să se informeze pe la diferite firme de profil de unde se aprovizionează? Care sunt preţurile de achiziţie? Cum merg vânzările, etc.

George avea calităţile unui bun manager (director, conducător, patron) pe care le câştigase în perioada în care a lucrat în Germania şi făcea totul bine şi chibzuit, informându-se din vreme cu toate datele necesare, inclisiv riscurile pe care trebuia să şi le asume în afaceri.

A cumpărat o autodubă pentru marfă cu capacitatea de 2 tone, iar când totul a fost gata, a înscris firma la Secţia Financiară a Primăriei oraşului Constanţa, după care a adus ceramică şi faianţă în magazin, dând drumul la vânzare numai cu doi oameni, dintre care unul era Costică Comănescu.

La început aprovizionarea a făcut-o George personal, care a condus şi maşina de marfă, dar în luna următoare a angajat un şofer şi un merceolog care au preluat acele sarcini, el ocupându-se de evidenţele contabile şi celelalte probleme de management.

Anul nou i-a prins în plină acţiune, mulţumiţi de profitul modest pe care l-au obţinut. Important era că afacerea mergea bine şi avea viitor. Costică nu avusese răgaz să treacă prin sat decât de Crăciun, iar Anul Nou 1990/1991 l-au petrecut toţi în casa lui George din str. Războieni.

El, personal, le-a adus de la sat cu maşina şi tot el le-a transportat înapoi pe data de doi ianuarie, făcându-le o mare bucurie Irinei şi Mariei.

- Ce casă frumoasă are unchiul George! spunea Maria într-o zi, stând amândouă în camera de zi.

- Are, că a câştigat bani buni în Germania, i-a răspuns Irina. Dacă le va merge bine afacerea asta, poate ne va fi mai bine şi nouă. Zicea tatăl tău că George i-a promis să-l ajute cu bani ca să cumpere o casă şi pentru noi, să fim în oraş alături de el.

- Ce bine ar fi! Abia n-aş mai sta la gazdă în timpul cât voi urma facultatea, se bucura Maria.

- Nu ştiu dacă voi putea să mă obişnuiesc eu cu viaţa de la oraş, fără să am o grădină de zarzavat proaspăt, flori, o pasăre şi un purcel în curte. Stai în casă toată ziua, iar pentru mâncare trebuie să cumperi absolut totul, s-a arătat Irina îngrijorată.

- Te vei obijnui şi cu asta, mămico! Nu te îngrijora! Mă gândesc că dacă trăim în oraş voi avea şi eu altă viaţă decât cea pe care am dus-o noi aici.

- Ei, tu nu ai dus-o deloc rău cu noi. Ai fost singurul copil, pot să spun chiar că te-am răsfăţat, dar noi am dus-o greu la începuturile noastre.

- Te rog, mami, povesteşte-mi cum te-ai căsătorit dumneata cu tata! a insistat Maria, trăgându-şi scaunul mai aproape de Irina şi în faţa ei.

- Viaţa mea a fost grea de la început, fetiţo, poate chiar de când m-am născut, că în anul următor a şi început războiul. Tata a plecat pe front şi a murit la Staligrad în 1942. Am rămas cinci copii în grija mamei, care ne-a crescut în lipsuri, cum a putut şi ea. Pe cel mai mare dintre fraţi, Gheorghe, l-a luat în război în 1944 când frontul mergea spre Germania. A murit şi el în munţii din Cehoslovacia; abia împlinise optsprezece ani.

Cu seceta din 1947 a murit un alt frate, Ion, care avea doar nouă ani; am mai rămas eu, sora mea Stela şi Mihai, care acum se

află în județul Vrancea, este căsătorit și are trei copii, dar nu l-am mai văzut de 15 ani de zile.

Mama a murit în 1956, de o boală la stomac, lăsându-ne singure, două fete de 16 și 14 ani. Satul fusese aproape tot distrus de bombardamentele din timpul războiului, mai ales casele din apropierea sondelor sau depozitelor de petrol. Trăiam din mila oamenilor de acolo, iar în 1957 ne-am făsut câte o legăturică cu haine și am plecat la o verișoară a mamei care era căsătorită cu un ofițer de armată și locuiau în București. Aveam la noi adresa lor, dar abia am nimerit casa.

Tanti Marioara – că așa se numea verișoara mamei – ne-a primit, ne-a ascultat și ne-a reținut la ea, cu condiția să se intereseze pentru a ne angaja în servici pe la diferite cocoane, ca fată în casă sau pe la vreo fabrică.

Col. Nițescu, soțul mătușii, lucra la o unitate militară din apropierea Bucureștiului și venea săptămânal acasă.

La început am dus-o bine la ei acasă unde aveam ce să mâncăm și umblam curat îmbrăcate. Mătușa era mare cucoană și avea la rochii, care mai de care mai scumpe și mai frumoase. Se ducea des la sindrofii cu alte doamne, la fel de bine îmbrăcate încât le dădeau bărbații târcoale ca fluturii la lumina lămpii.

Avea mătușa o rochie de moar galben ca untul cel bun de vacă, cu ghirlande de trandafiraşi din satin roz cu douăsprezece rânduri de volane. Zicea că așa este moda la Paris. Marginile volanelor erau garnisite cu panglică neagră din catifea. Avea și alte rochii de tafta bleu și verde pal, cu fustă neagră, plină de dantelă albă ca spuma mării. Și era frumoasă această mătușă! Se cunoștea că este cucoană. De, era soție de ofițer, nu era o oarecare.

Odată s-a îmbrăcat cu o rochie de muselină verde-deschis, care-i făcea talia subțire ca de fetiță; ea era suplă, deși era numai cu cinci ani mai tânără decât mama.

Altă dată m-a luat și pe mine cu ea la o sindrofie, după ce m-a âmbrăcat cu o rochie de-a ei de tafta, dar mi-a pus jupon și corset pe care mi le-a strâns atât de tare că abia mai reușeam să

respir. A fost un chin groaznic la care cu greu am rezistat până când am ajuns acasă, iar când l-am scos de pe mine, parcă mă născusem a doua oară. Mă întrebam cum le suportă ele aşa strânse, dar mătuşa îmi spunea că nu trebuie să mănânci mult sau deloc.

La rochiile cu crinolină avea cusută în spate un fel de trăistuţă plină cu flori uscate de lămâiţă din care emana un parfum delicat.

Eu n-am avut parte de ele niciodată. Viaţa, draga mamei, nu mi-a dat decât munca, apoi mândria lipsită de aroganţă, poate şi farmecul, melancolia şi seriozitatea care îi stă bine femeii.

În timp ce povestea mama ei, Maria o privea şi gândea: „Ce mamă bună am! Ea a dus-o greu în toţi anii vieţii sale, dar dacă pe lângă surâs şi melancolie ar fi avut mai multă vioiciune în glasul său melodios şi dule, ar fi fost altceva. Dar ea are tonul şovăitor, îl respectă pe tata şi nu-l contrazice niciodată."

- Şi de ce aţi plecat din Bucureşti? a întrebat ea.

- Am fost nevoite. Într-o zi mătuşa a fost anunţată de la unitatea militară a soţului, că acesta a fost arestat. A mers acolo şi i s-a spus că toţi ofiţerii superiori care au luptat pe frontul anti-sovietic au fost chemaţi să dea socoteală pentru faptelel lor. Când s-a întors acasă ne-a spus că nu ne mai poate ţine la ea pentru că soţul este arestat, servici nu are, iar alte venituri nu primeşte de nicăieri.

I-am mulţumit şi am plecat la Gara de Nord cu traista în spinare. Pe peronul gării am găsit o femeie de vreo 35-36 de ani care avea o fetiţă de 10 ani cu ea.

Ne-a întrebat unde vrem să mergem cu trenul şi eu am început să plâng pentru că nu ştiam încotro s-o iau, eram complet dezorientată. I-am spus toată situaţia.

Ea mi-a arătat un bilet pe care era trecut numele Petre Zahiu şi numele acestui sat din Dobrogea. L-am citit şi am ridicat din umeri în semn că nu înţeleg. Atunci femeia mi-a explicat:

„Oamenii aceştia la care mergem noi sunt doi bătrâni care nu mai au pe nimeni, iar pământul lor este în gospodăria colectivă din sat, unde nu mai pot munci. Sunt rude cu noi şi ne cheamă să locuim la ei. Dacă vreţi, mergeţi cu noi acolo". „Nu ştiu ce să facem" i-am răspuns. „Hai cu noi în Dobrogea, că acolo sunt oameni buni şi pământ destul! Vom munci la colectivă".

- Şi aţi plecat cu femeia aceea?

- Da. Ce era să facem? Eu aveam şaptesprezece ani, iar Stela cincisprezece, deci, puteam lucra la câmp.

Când am ajuns în sat la familia Zahiu, aceştia s-au bucurat că nepoata lor, Zamfira, ne-a adus şi pe noi.

Aveau o casă mare cu vreo opt camere, în care locuiau numai ei amândoi, numai într-o singură cameră.

Am rămas la ei şi după câteva zile, moş Petre a mers cu noi la colectivă şi ne-a înscris ca braţe de muncă pentru pământul pe care-l trecuse el în G.A.C.

Am lucrat doi ani de zile în timp ce locuiam la Zahiu, pentru care am primit cereale, brânză, zarzavaturi, zahăr, ulei, precum şi bani, în raport cu zilele de muncă lucrate.

În al doilea an am fost repartizată în echipa tatălui tău. El era şeful meu de echipă şi ne-am împrietenit, apoi ne-am căsătorit. În acelaşi an, dar trei luni după mine, s-a măritat şi sora mea Stela, cu un tânăr din sat.

- Cum a fost? a întrebat Maria curioasă.

- Cum să fie? Tatăl tău a venit la familia Zahiu, împreună cu părinţii lui şi mi-au cerut să mă mărit cu el. Am spus „da" imediat, pentru că noi amândoi ne înţeleseserăm mai demult să ne căsătorim, dar aşa era obiceiul în sat. Am făcut nunta la Căminul Cultural, unde a participat aproape tot satul, că în colectivă se considerau toţi a fi o familie. Era ziua recoltei.

Am locuit aici, în această casă împreună cu socrii mei şi cu George, care era la liceu; primul s-a stins din viaţă socrul meu, Marin Comănescu, la vârsta de numai 59 de ani, de „focul pământului" pe care a fost nevoit să-l dea la colecivă. El a ţinut

foarte mult la pământ, că a fost copil de oameni săraci. Părinţii lui au venit în Dobrogea din zona Olteniei, prin naul 1927 şi n-au reuşit să cumpere decât vreo două hectare de pământ. Socrul meu a fost rănit pe front şi a primit de la stat trei hectare, de care nu voia să se despartă nici în ruptul capului. El s-a înscris printre ultimii în colectivă, după ce a fost ameninţat de la raionul de partid că îl îndepărtează din şcoală pe George.

În 1971 a murit şi soacra mea şi am rămas numai eu şi cu tatăl tău, că George , după ce a terminat facultatea, a lucrat pe diferite şantiere de construcţii din ţară, de unde venea numai de Crăciun acasă, până în aprilie 1982, când a fugit din ţară. Ne-a scris o scrisoare scurtă din Germania abia în toamnă, deşi fuseseră pe acasă pe la noi ofiţerii de securitate şi de miliţie să ne întrebe dacă ştim ceva de el. Nu ştiam.

Irina a tăcut, rămânând pe gânduri.

- Mai povesteşte-mi! o îndemna Maria.

- Ce să-ţi mai spun, maică? N-am avut copii până în 1968 când am născut-o pe Lica (Vasilica), însă la vârsta de doi ani s-a îmbolnăvit de scarlatină şi a murit.

În 1972 te-ai născut tu. Ce te-am mai păzit să nu te îmbolnăveşti de vreo boală. Luasem frica bolilor.

Aşa cum ştii eu am muncit în colectivă toată viaţa pentru că nu ştiam să fac altceva şi m-am ocupat de casă. Tatăl tău a lucrat în portul Constanţa începând din anul 1968 până a venit revoluţia asta peste noi. A dus-o greu şi el, că a trebuit să înveţe o meserie nouă – lăcătuş, apoi să facă naveta zilnic cu autobuzul. Dar despre toate astea ar fi mai bine să-l întrebi pe el.

- Îl voi întreba cu prima ocazie, mamă.

- Am dus-o greu, dar măcar voi s-o duceţi mai bine, spune Irina, privind covorul de pe podea.

- Cu afacerea asta a unchiului George, poate ne va merge mai bine la toţi, a încurajat-o Maria.

În luna februarie a nins timp de două zile cu unele întreruperi, apoi zăpada s-a topit şi iar s-a făcut vreme posomorâtă. Costică Comănescu şi-a făcut apariţia în sat într-o sâmbătă. Venise să-şi vadă familia şi să-şi ia nişte rufe de schimb şi să discute cu un văr de-al său, Grigore Vlaicu, pentru a-l angaja să se ocupe de gospodăria lor din sat. George insistase mult să caute omul potrivit deoarece în luna martie urma să aducă pomi fructiferi, apoi butaşi de viţă de vie, care să fie plantaţi în grădină.

Chiar în seara când a sosit, Costică i-a făcut o vizită lui Vlaicu Grigore, care a fost de acord cu propunerea.

Grigore era un om gospodar, serios, în vârstă de 64 de ani, dar vânjos şi sănătos, priceput la grădinărit, dar şi la animale.

- Pot să te întreb şi eu ceva? a zis Grigore.

- Da.

- De ce plecaţi voi, toţi, din sat?

- George are un magazin în Constanţa unde lucrez şi eu alături de el. Cine să se mai ocupe de gospodăria de aici, dacă şi Irina va merge cu mine la oraş? Şi apoi, George nu vrea să vindem casa părintească.

- Bine face, a încuviinţat Grigore.

- Pentru munca ta vei fi răsplătit, Grigore! l-a încredinţat Costică. Luna viitoare va veni aici şi George care îţi va spune ce ai de făcut şi ce plată primeşti.

- Lasă, mă, Costică, ne vom înţelege noi!

Costică a plecat spre casă frecându-şi mâinile mulţumit că a rezolvat problema care îl preocupa pe George.

Seara, după cină, Maria s-a apropiat de tatăl său şi l-a rugat să-i povestească viaţa lui de când era copil şi până când a venit revoluţia din decembrie 1989.

- Da, ce-ţi veni, fata tatii? a întrebat Costică.

- Vreau să ştiu şi eu cum ai trăit. Ce e rău în asta? Dacă nu vrei să-mi povesteşti, n-o face! a răspuns Maria, privindu-l puţin îmbufnată.

Lui Costică nu-i plăcea să-i vadă supăraţi pe cei din jurul său. A tuşit puţin, apoi a început:

- Tatăl meu, Marin Comănescu, s-a născut în Oltenia, dar prin anul 1927 a venit în Dobrogea cu părinţii lui, că auziseră ei că în Dobrogea vor găsi pământ de vânzare. În Oltenia era puţin pământ pe care îl deţineau câţiva moşieri. Bunicii mei erau oameni săraci.

Ajunşi aici, în sat, au muncit pe la diferiţi boieri cu ziua, dar din toată agoniseala lor, n-au reuşit să cumpere decât două hectare de pământ şi un petec de vie. Casa lor era una modestă, făcută din chirpici, pe locul din fundul grădinii noastre unde se află via acum. A dărâmat-o tata, după moartea lor, că o construise pe asta în care locuim noi.

Când a început războiul, tata a fost concentrat şi a plecat pe front, de unde s-a întors rănit în 1943. La terminarea războiului a primit de la stat trei hectare de pământ şi două le avea de la părinţii lui.

Tata a ţinut foarte mult la pământ, pe care îl muncea cu drag şi s-a despărţit greu de el când l-a predat la Gospodăria Agricolă Colectivă din sat.

Pe aici, pe la noi, prin anii cincizeci au fost adevărate răzmeriţe ale sătenilor împotriva colectivizării, atât la Cobadin, Viişoara, Ciocârlia, ca şi în zona Stejaru, Panduru, Rahmanu, Târguşor etc., până la M. Kogălniceanu, unde au acţionat adevărate organizaţii, dar capii lor au fost arestaţi şi s-a încheiat colectivizarea.

Tata s-a înscris în colectivă printre ultimii săteni. Şi nu o făceau dacă nu-l ameninţau cei de la raionul de partid că îl vor da afară pe George din şcoală.

După cum ştii, noi am fost doi fraţi, eu şi George. Tata m-a pus la muncă de mic, nici nu împlinisem zece ani, iar când a ajuns George la şcoală şi a văzut că învaţă bine, că e lăudat de învăţător, a hotărât ca el să meargă la şcoli câtmai departe, iar eu să rămân la plug, să lucrez pământul, ca să le fiu aproape la bătrâneţe. Am

muncit în colectivă până în 1968 când Nicolae Ceauşescu a început să facă industrializarea nebunească şi lua din sate oameni pentru industrie. Atunci m-am angajat şi eu în port, la început ca simplu muncitor la încărcări-descărcări de vapoare de mărfiuri, apoi m-am calificat ca lăcătuş mecanic, iar din 1975 am lucrat ca paznic în aceiaşi întreprindere până la revoluţie.

Salariul nu era mare, dar era asigurat în fiecare lună. Mai greu era că a trebuit să fac naveta aproape zilnic între sat şi oraş. Era bine dacă reuşeam să mă pensionez, dar ...

- Dar unchiul George de ce a plecat din ţară în 1982?

- Nu ştiu. Nu l-am auzit niciodată că vrea să plece. Poate s-a certat cu şefii lui, sau poate i-o fi venit aşa... chef de ducă.

- Când ne mutăm în oraş, tată?

- Nu ştiu sigur. Poate în vară sau în toamnă, depinde cât de repede vom putea cumpăra acolo o căsuţă pentru noi.

Rămas pe gânduri, Costică arăta ca un bust de statuie care cugetă profund. Arăta bine. Era un bărbat sănătos, de statură mijlocie, cu spate lat, o faţă trandafirie, aproape translucidă, întocmai ca o caisă coaptă. Faţa lui era luminată de doi ochi căprui şi un păr şaten care începuse să încărunţească. De cînd lucra la magazin, Costică începuse să poarte haine bine croite şi cămăşi de culoare deschisă. Era mulţumit, scăpase de grijile mari ale vieţii, de lipsuri, de tot şi se simţea liber ca atunci când i se luase o povară de pe umeri. Învăţase repede că lupta pentru obţinerea banilor înseamnă agresiune în aproape toate cazurile, adică unul trebuie să piardă p+entru ca celălalt să câştige. Asemenea gânduri îl însoţeau pretutindeni, chiar şi când mânca, cu fălcile sale puternice, care din când în când trosneau din încheieturi. Avea ceafa groasă, început de obezitate şi picioare zdravene, purtând numărul 43(30) la încălţăminte. Deşi avea o cultură sub medie, Costică excela prin îndrăzneală care l-a ajutat totdeauna să răxbească în viaţă.

Fiica sa îl privea cu drag şi-i respecta tăcerea, ne mai întrebându-l nimic. Se gândea că are părinţi buni, care au muncit în viaţa lor din greu. Mama ei îl ascultase în toate situaţiile, fusese chiar docilă faţă de soţ, pe ea o iubise, iar în gospodărie găsea răspuns la toate problemele ivite. „Oare mama s-a căsătorit din dragoste cu tata sau a fost nevoită să accepte mariajul pentru a avea şi ea un rost pe lume?" se întreba Maria.

A doua zi după amiază Costică s-a întors la Constanţa. L-a găsit pe George în bibliotecă, lucrând ceva pe nişte planşe pe care le întinsese peste tot.

Avea o expresie de om preocupat, om practic, cu faţa şi fruntea uşor încreţite şi câteva cute adânci pe care obiceiul de a cugeta i le săpase ca într-un lemn tare. Costumul negru puţin purtat, dar destul de decent pe care îl purta îi dădea înfăţişarea unui meşteşugar iscusit, de om liniştit, simplu şi cumsecade.

- Ce faci aici? l-a întrebat Costică, intrând în birou.

- Lucrez ceva pentru casa părintească. Vreau s-o renovăm până la sfârşitul lunii iulie. Dar tu când te-ai întors?

- Am sosit de câteva minute.

- Ce mai e pe acasă? Ce fac ai tăi?

- Bine. Toţi sunt sănătoşi. Acolo e linişte, nu e ca aici.

- Mă bucur pentru voi – a mai spus el şi s-a concentrat din nou asupra lucrării pe care o executa.

George vorbea calm şi puţin tărăgănat, cu un glas reţinut, obişnuit să cântărească bine şi să pună lucrurile la punct, indiferent dacă prezentau importanţă mică sau mare. Astfel că la sfârşitul lunii martie a adus pomii fructiferi promişi pe care i-a plantat în grădină, ajutat de Grigore Vlaicu, iar la jumătatea lunii aprilie a adus o echipă de constructori care au executat renovarea casei, a magaziei şi grajdurilor pentru animale, după schiţele făcute de el.

La sfârşitul lunii mai George l-a surprins pe Grigore, când a adus în curte trei cai tineri, din care unul special pentru călărie, un armăsar negru corb.

- Grigore, să faci rost de căruţă! a spus el.

- Doar s-o fac eu, altfel de unde s-o iau?

- Ştii s-o faci?

- Mă pricep, dar îmi trebuie scândură, obezi şi toate fiarele pentru a-i da rezistenţă.

- Scrie pe o hârtie ce îţi trebuie şi ţi le aduc eu de la Constanţa! Să ai grijă de cai şi de grădină! i-a mai spus el când a plecat din curte.

Afacerile mergeau bine şi în august Costică a reuşit să cumpere o casă în cartierul Coiciu pe str. Portiţei, unde şi-a mutat familia, dar n-a adus nimic din casa de la sat, în afară de obiectele personale de îmbrăcăminte. Totul a fost cumpărat nou din oraş. Erau toţi fericiţi, mai ales Maria care fusese admisă în anul I la facultatea de Drept din cadrul Universităţii Ovidius şi abia aştepta să înceapă cursurile în toamnă.

Costică aştepta toamna pentru a culege via, să facă vin şi ţuică curată. „M-am săturat de băuturile făcute din chimicale!" spunea el cu orice prilej.

De când renovase casa din sat, George fugea uneori acolo, mai ales sâmbăta pentru a călări armăsarul negru, însă se întorcea la Constanţa seara, rareori rămânea în sat peste noapte. Cu toate că mai angajase încă trei salariaţi, tot nu renunţa la obiceiul de a încheia personal contractele cu furnizorii săi.

În august a reuşit să cumpere un magazin de electrocasnice de la un arab care plecase din ţară. Era tocmai ceea ce visase el de la începuturile ocupaţiei de om de afaceri în Constanţa. L-a luat şi cu o parte din personalul care îl deservea (trei salariaţi), dar a fost nevoie să mai cumpere o autodubă de marfă pentru care a angajat un şofer.

- Cam multe cheltuieli, i-a reproşat Costică într-o zi.

- Toate aceste cheltuieli, frate, înseamnă investiţii care vor produce bani la vremea lor. Banii trebuie să circule, să producă alţi bani, să se înmulţească! Altfel rămân simple hârtii. Ideile nu-ţi vin ca să le îngropi, ci pentru a te sluji de ele. Iar eu ţin la ideile mele.

- Da, dar mai trebuie şi economisiţi, că e nevoie de ei în viaţa de fiecare zi, continuă Costică să-l tachineze.

- Viaţa? Viaţa îi este dată omului cu condiţia să lupte din greu pentru ea, s-o păstreze şi s-o înfrumuseţeze. Eu am ajuns la concluzia că viaţa este o permanentă luptă, care nu se sfârşeşte decât în clipa de pe urmă. Cel căruia îi vine câte o idee nouă, vreau să spun, cel care face o descoperire, se supune şi el aceloraşi condiţii stabilite pentru viaţă. Dar ştii ceva? S-a constatat că niciun inventator nu a ajuns şi om de afaceri.

- Poate pentru că nu se pricepe la afaceri, că după câte am observat eu de când lucraz cu tine, afacerea este o „meserie" grea, nu este pentru oricine.

- Este o meserie dură. Şi, totuşi, mulţi dintre noi, deşi venim pe un făgaş bătătorit de alţii înaintea noastră, sunt lipsiţi de simţul realităţii.

Într-o zi de marţi din luna noiembrie 1991, George Comănescu a plecat la Bucureşti, de unde urma să plece la Oradea. Deplasarea o făcea de obicei singur cu autoturismul personal. Costică a încercat să-l oprească să plece, glumind că „marţea sunt trei ceasuri rele", dar el tot a plecat, motivând că vrea să profite cât mai este vremea bună, deoarece dacă ninge nu se va mai putea deplasa cu uşurinţă, iar de marfă este nevoie.

A doua zi, după prânz, Costică a fost chemat la telefon, anunţându-i-se moartea fratelui în apropierea localităţii Dârste din jud. Braşov şi i se cerea să meargă să-l identifice şi să-l transporte, apoi, la Constanţa.

A plecat imediat la Braşov cu o autodubă, condusă de şoferul lor, iar noaptea au ajuns la morga din localitate. Abia în dimineaţa următoare au reuşit să discute cu medicul legist şi cu ofiţerul de poliţie care făcuse cercetarea accidentului de circulaţie în care fusese angajat George.

- Aţi adus haine pentru decedat? a întrebat medicul legist, privind la Costică aidoma unui pictor dus pe gânduri, care-şi

contemplă opera aflată pe şevalet. Celelalte sunt ferfeniţite şi murdare, adaugă el.

- Da, am adus totul nou, a răspuns acesta, după care l-a rugat să i-l arate şi să-i spună ce a păţit.

- A murit puţin, a răspuns medicul tot în glumă, fără să ţină seama de starea în care se afla Costică.

După ce au primit actele necesare, au luat trupul neînsufleţit al lui George şi l-au aşezat în sicriul pe care l-au dus în maşină. De acolo au mers la Consiliul local pentru eliberarea actului de deces, iar mai la urmă la poliţia judeţului.

- Cum s-a întâmplat? l-a întrebat Costică Comănescu pe ofiţer. A fost singur sau a mai fost cineva?

- Victima, adică fratele dumneavoastră – a început ofiţerul cu expresii specifice profesiei sale – a circulat cu viteză neadaptată la condiţiile de drum, fiind curbă periculoasă (serpentină), iar asfaltul umed. Când a ajuns în centrul curbei respective, a virat brusc şi s-a răsturnat în râpă cu maşina. Împreună cu el mai era un bărbat pe care l-a luat de pe şosea, probabil din pasagerii ocazionali, care ne-a declarat cum s-a întâmplat. Acel bărbat se numeşte Vasile Sarapon şi se află internat la Spitalul Judeţean, cu fracturi multiple. George Comănescu s-a lovit la cap în cădere şi loviturile i-au fracturat capul în mai multe locuri, umărul stâng şi picioarele. Aşa a murit pe loc.

- Maşina are avarii mari? a întrebat Costică.

- Are suspensia distrusă şi partea dreaptă, aripa şi uşa din dreapta, dar motorul şi restul caroseriei nu are decât nişte zgârieturi. Văd că este asigurată, astfel că paguba o puteţi recupera. Poftiţi actele lui şi ale maşinii! a mai spus ofiţerul întinzându-i portofelul.

De la poliţie, Costică a plecat la spital unde s-a interesat de Vasile Sarapon şi a discutat cu el.

- Veneam pe şosea la vale, spre Bucureşti şi odată am văzut că maşina începe să „danseze" pe asfalt, apoi am auzit o bufnitură şi ne-am răsturnat în râpă. Când mi-am revenit eram scos

pe mal şi pus pe o targă, iar un medic era aplecat deasupra mea şi-mi căuta rănile. Cineva îl întreba: „Ce are?", iar medicul i-a răspuns: „o dublă fractură a femurului, glezna dreaptă luxată şi o coastă ruptă , tot pe dreapta". „Dar celălat?" „Celălat este deja mort, capul e făcut chisăliţă, umărul stâng şi piciorul stâng sunt fracturate".

Pe mine m-au aşezat în salvare, m-au adus aici unde m-au operat şi iată-mă cum arăt! a mai spus el.

... George a fost adus acasă, a urmat înmormântarea, apoi Costică a dispus ca cele două magazine să fie închise o săptămână în semn de doliu.

- Ce om bun şi darnic a fost George! a spus Irina într-o zi, după ce s-au ridicat de la masă. Cine se gândea că va avea un asemenea sfârşit. Spunea că după ce termină de aranjat totul, îşi va reface viaţa.

N-a mai apucat să-şi îndeplinească visul.

- Parcă Dumnezeu l-a adus să moară în ţara lui, în pământul lui, a intervenit Costică rămas pe gânduri.

- Aşa este, a aprobat Irina.

CAP. II - BANII SCHIMBĂ ATITUDINEA OMULUI SIMPLU

După moartea lui George, Costică a rămas singurul moştenitor al celor două magazine şi a celor trei case pentru care a făcut imediat acte ca unic moştenitor. De asemenea, în bancă a fost găsită o sumă frumoasă în mărci germane şi în lei, care a fost transferată pe numele său.

Costică Comănescu s-a bucurat, dar s-a şi speriat de norocul care dăduse brusc peste el, mai ales că nu se pricepea prea mult la afaceri, cu toată îndrăzneala lui.

Pentru a nu greşi, s-a folosit de juristul altei firme de aparatură electrocasnică şi anume de Cornel Barac, om de 35 de ani, cu experienţă juridică, iar cu diferite prilejuri, l-a rugat pe acesta să-i găsească un secretar şi administrator bun pe care să-l anagajeze la firma lui.

Înainte de Crăciun, Costică s-a mutat cu toată familia în casa lui George de pe strada Războieni, iar pe cea din str. Portiţei a vândut-o şi banii i-a dus în contul lui din bancă.

- Ce să facem cu atâtea case? Mă bate gândul s-o vând şi pe cea din sat, că banii sunt mai buni şi nu cer reparaţii, nici muncă, zicea el.

- Las-o, omule! îl dojenea Irina. Acolo este toată copilăria lui George şi a ta şi toată tinereţea noastră. De ce s-o vinzi, când el a renovat-o tocmai ca să reziste mai mult? Şi apoi a răsădit pomii, viţa de vie... a făcut din nou o curte de bun gospodar.

- Da, da, ai dreptate! Nu trebuie să renunţ aşa de uşor la vie, la pământul pe care abia l-am primit înapoi după atâţia ani de zile. De-ar vedea tata toate astea, n-ar vrea să mai moară.

... Cornel Barac îndeplinea funcţia de jurist la o firmă de pe strada Mircea. Era de profesie jurist, om cu destulă experienţă de viaţă, bărbat înalt, cu o faţă smeadă, dar mereu proaspăt bărbierit, elegant îmbrăcat în costume fine, nelipsindu-i cravata în nicio împrejurare când se afla în societate. Locuia cu familia sa într-un bloc din piaţa Ovidiu, vis-a-vis de Banca Naţională, deasupra unui magazin de tricotaje. Soţia sa, Carmen, de formaţie contabilă, avea în grijă mai multe firme înfiinţate după 1989, cărora le ţinea evidenţa contabilă, iar fiica lor Leontina (părinţii îi spuneau Leo şi aşa o voi numi şi eu pe parcursul povestirii) era elevă în clasa a cincea.

În ziua de 20 martie 1991 se afla în restaurantul de la parterul hotelului „Palace" şi servea un wisky cu ghiaţă. Privea liniştit pe fereastră, fără a lua în seamă zgomotele şi zumzetul din

local. La masa vecină, tot singur, un tânăr mâncase şi avea în faţă un pahar cu vin alb.

Când Cornel a întors faţa spre tânăr, acesta a ridicat paharul şi a spus: „Noroc, sănătate şi voie bună!" „Noroc, dragă, domnule!, dar eu nu vă cunosc, încă. Nu vreţi să veniţi la masa mea ca să ne cunoaştem?"

Aşa a început discuţia lor. Tânărul şi-a plătit consumaţia, după care s-a aşezat la masa lui Cornel Barac, pe scaunul opus, după care s-a prezentat:

- Mă numesc Mihai Doroş şi mi's din Târgu Mureş.

- Pe mine mă cheamă Barac, zice Cornel zâmbind în timp ce îl studia. Ardelean sadea, îmi pare bine că va cunosc.Dar ce v-a adus pe la noi, pe la Constanţa aşa devreme, că sezonul de plajă începe abia în iunie?

- Apăi nu la plajă am venit eu, ci după un servici în legătură cu marea, a răspuns Mihai, apoi a tăcut.

- Şi aţi găsit ce aţi căutat?

- Nu, a răspuns el oftând cu năduf şi iar a tăcut.

- Dacă nu puteţi să-mi spuneţi, nu insist şi s-a mulţumit Cornel să-l privească pe sub sprâncene.

- Ba pot să vă spun, că nu este nimic secret. Este o veche dorinţă a mea, de când eram mic, doream să mă fac marinar. În anul 1983, când am terminat liceul, am venit în Constanţa şi am dat examen la acel Institut de Marină de pe strada Baba Novac, dar n-am obţinut medie de intrare şi am plecat înapoi, acasă la mine. Am terminat facultatea de drept la Cluj, apoi am lucrat ca jurist la Arad, la o fabrică de faianţă. Acum s-a făcut revoluţia, am zis să încerc din nou să mă îmbarc pe un vapor ca să văd lumea şi ca să învăţ meseria de marinar. Aş fi făcut orice pe vapor, fără pretenţii, dar cei de la NAVROM, de acolo din port, mi-au spus că nu mă pot angaja pentru că nu mai sunt decât câteva nave care fac curse pe mare, iar cereri de ambarcare au cu sutele.

- Cu cine aţi vorbit acolo?

- Cu şeful de la cadre şi cu un comandant care răspunde de cei ce se pregătesc pentru marinărie . Ei mi-au spus că pe sală aşteaptă marinari care au navigat 15-20 de ani, dar nici pentru ei nu au vapoare ca să-i angajeze. E drept că pe coridorul pe care m-au dus pe mine erau mulţi oameni în uniformă de marinar.

- De când aţi venit în oraş?

- De două zile. Cred că voi pleca înapoi mâine.

- Altă muncă, în afară de marinărie nu v-ar plăcea? Marina comercială a fost distrusă de nişte deştepţi care au ajuns în guvernul României după 1989; o parte din nave le-au vândut pe sume derizorii, iar altele au fost arestate prin diferite porturi, departe de ţară, pentru nişte aşa-zise datorii. Totul e confuz în marină.

- Nu ştiu ce să fac. Dacă mă întorc acasă, la Tg.Mureş, acolo nu mai am decât un frate, cu care nu sunt în relaţii bune, iar după moartea părinţilor, el a rămas în casă.

- Dacă aţi găsi de lucru în Constanţa, aţi fi dispus să rămâneţi aici? Poate este mai bine decât la Tg.Mureş, mai ales că sunteţi lângă mare şi puteţi, cel puţin, să priviţi de pe mal cum intră şi ies vapoarele din port.

- Da, ar fi o soluţie, dar ... nu ştiu ce să fac.

Cornel Barac şi-a amintit de patronul firmei „Invent", care îl rugase să-i caute un secretar – jurist.

- Mie mi-a cerut un patron să-i găsesc un secretar care să-i dirijeze şi să-i administreze afacerile, dar va trebui să verific, dacă nu l-a găsit deja. Merg să dau un telefon. Scuzaţi-mă câteva minute! a mai spus Barac, ieşind în holul hotelului unde se aflau telefoanele publice.

- Alo! Casa Comănescu?

- Da, a răspuns o voce dulce de femeie. Sunt fiica lui.

- Cu domnul Comănescu v-aş ruga, duduie!

- Cine sunteţi, insista duduia.

- Cornel Barac, juristul.

- Vă rog să aşteptaţi, să-l chem!

- Mulţumesc, aştept!

- Da. Ce este domnule Barac? a întrebat Costică.

- Bună ziua, domnule Comănescu! Mai aveţi nevoie de secretar - jurist?

- Da, am. L-ai găsit, bre, până la urmă? Că de când îl aştept ca să-mi facă ordine în hârtii şi la bancă, mi s-a albit părul în cap. Unde este?

- E aici, cu mine. Putem veni mâine la dumneavoastră?

- Da, vă aştept pe la ora 9.oo la mine acasă.

- Bine, s-a facut. Mâine suntem la dumneavoastră.

Cornel s-a întors în local şi s-a aşezat din nou pe scaunul lui, privind la Mihai cu un zâmbet larg cât toată faţa.

- Domnule, dumneata eşti un om foarte norocos, ceea ce mă determină să cred că ai o inimă bună. L-am găsit pe om, iar acesta ne aşteaptă acasă la el mâine la ora nouă.Acum totul depinde de dumneata. Dacă vrei să mergi acolo cu mine, mâine la 8,30 ne întâlnim în faţa Băncii Naţionale, luăm un TAXI şi mergem la patronul respectiv. Ce zici?

- De acord! a răspuns Mihai prompt.

- Acum să te pun în temă cu situaţia acestui om. Eu l-am ajutat aproape patru luni de zile cu cât am putut, dar nu-mi pot abandona total serviciul ca să pot să-i fac ordine în hârtii (facturi, comenzi, ordine de plată, CEC-uri etc.). Eu sunt jurist la o firmă de aparate electro-casnice de la înfiinţare şi mă preocupă mult situaţia de acolo. Am avut câteva procese, dar de la o vreme este linişte şi mă ocup mai mult de hârţoage. Multe s-au schimbat în viaţa noastră şi acum trebuie să trăim pe lângă cei care au bani şi averi. Eu primesc 3.000.000 lei pe lună, dar asta este, ce pot face? Patronul firmei la care vom merge mâine se numeşte Constantin Comănescu, dar lui îi place să i se spună domnul Costică. E cam necioplit, om liniştit, venit de la ţară. La început a fost patron George Comănescu, fratele lui, om deştept, de profesie inginer constructor, fugit din ţară înainte de 1989 şi s-a întors din Germania la sfârşitul anului 1990, plin de bani. El a făcut totul.

- Şi unde este acum? întrebă Mihai.

- A murit anul trecut într-un accident pe Valea Prahovei. Domnul Costică a fost unicul lui moştenitor şi a intrat în posesia caselor, magazinelor, pământului ...

El nu se pricepe deloc la afaceri, dar are uneori toane, ca toţi cei parveniţi. Eu cred că te vei înţelege cu el, pentru că dumneata eşti om liniştit, calm, ca toţi ardelenii.Dacă va fi mulţumit cum lucrezi, îţi va mări leafa în scurt timp, că pare să-i aprecieze pe cei ce muncesc pentru el. Dar asta presupune să-i fii util. Părerea mea este să vorbeşti cât mai puţin în faţa lui. Eu n-aş vorbi deloc şi i-aş răspunde numai la cele ce mă întreabă el.

Acasă are soţie, o femeie de vreo 52 de ani şi o fată de 21 de ani, studentă în anul I la Facultatea de drept, nemăritată şi foarte frumoasă.

Soţia patronului, doamna Irina, este o femeie blândă, cu ochi căprui, melancolici, o faţă ovală şi albă, care exprimă mândrie difuză, dar politicoasă şi reţinută faţă de persoanele cu care vine în contact. Modestia ei cred că se datorează faptului că nu are decât patru clase, a trăit în sat şi a lucrat la C.A.P. toată viaţa. Cu mine s-a purtat foarte frumos de câte ori am fost la ei acasă.

Dumneata să ai grijă să nu te apropii de fată, că dacă te află domnul Costică ia foc. Nu trebuie să-l faci să explodeze, că doar el îţi dă leafa şi cine ştie cum procedează.

Înainte, când trăia George, aveau mereu musafiri. Toţi veneau şi chefuiau la ei, iar când plecau îi criticau, mai ales pe Costică, zicând că e necioplit, ţăran, calcă în strâchini şi altele. Nişte linguşitori. Ar fi bine să te fereşti să discuţi prea multe cu acei musafiri, că el îi va invita în continuare pentru că îi place fala.

S-au despărţit în faţa hotelului înţeleşi să se întâlnească a doua zi, după care Cornel Barac a plecat spre casă, iar Mihai a urcat în camera lui din hotel.

Noaptea s-a trezit de câteva ori şi şi-a privit ceasul de la mână, iar de la ora şase n-a mai putut dormi deloc; s-a spălat, s-a

bărbierit, s-a îmbrăcat şi a coborât în restaurant unde a băut o cafea, după care a pornit agale spre locul de întâlnire. Afară mirosea a primăvară, a pământ reavăn, iar dinspre mare o briză blândă şi răcoroasă îi mângâia faţa, aducând cu ea miros de alge şi iod. „Am ajuns prea devreme", şi-a spus Mihai, privindu-şi ceasul, în timp ce privea forfota de oameni care coborau din maşini şi dispăreau prin uşa batantă de la intrarea în Banca Naţională.

După câteva minute a apărut şi Cornel.

- Bună dimineaţa, prietene! a salutat el voios. Cum ai dormit în noaptea care a trecut?

- Bine, ca la hotel.

CAP. III - MIHAI DOROŞ

Au făcut semn unui TAXI care tocmai lăsase în faţa Băncii alţi pasageri, au urcat, iar Cornel i-a spus:

- Str.Războieni! după care a continuat discuţia cu Mihai în legătură cu somnul şi primăvara.

Ajunşi la poartă, au sunat, şi a venit o tânără durdulie care i-a chestionat, după care le-a spus să aştepte, iar ea a intrat în casă. Când a revenit la poartă, s-a scuzat şi a spus: „Poftiţi pe aici! Patronul vă aşteaptă!" şi i-a condus într-un hol, iar de acolo în biroul lui domnu' Costică. Acesta stătea pe un fotoliu în spatele biroului şi le-a întins mâna peste birou, fără a se ridica să-şi primească invitaţii.

- Bună dimineaţa! au salutat noii veniţi.

- Bună domnilor! Staţi jos! le-a spus Costică, arătându-le cele două fotolii aşezate în faţa biroului său.

- Mi-aţi spus să vă caut un om de nădejde care să vă administreze afacerile - a început Cornel.

- Întocmai, aşa am spus.

- Iată-l! Domnul Mihai Doroş este jurist şi are experienţă berechet. Tocmai ceea ce vă trebuie.

- Mă bucur, domnule Barac că l-ai găsit. Acum rămâne să vedem dacă ne şi împăcăm.

Mihai privea biroul luminos ale cărui perdele de la ferestre erau date în părţile laterale. Şi-a îndreptat apoi privirile asupra lui Costică, pe care-l cântărea în gând: „e o persoană neînsemnată, nu prea înalt, gras, cu obrajii rotofei şi rumeni, cap mare cu păr cărunt şi început de chelie, degete groase ca nişte cârnăclori, dar poartă haine fine, bine croite şi cămaşă albă".

Costică vorbea rar, cu unele întreruperi, căutându-şi mereu cuvintele:

- Eu am nevoie de un om priceput ca să-mi administreze afacerile. Dumneata sper că te pricepi de vreme ce vii să-mi ceri o astfel de slujbă? Unde ai mai lucrat înainte?

- La o fabrică de faianţă din Arad, a minţit Mihai Doroş, ca să nu dea pe faţă fuga din ţară şi slujba de la Viena.

- De loc, de unde eşti?

- Din Tg.Mureş, dar părinţii mi-au murit şi nu mai am pe nimeni, că sunt necăsătorit, explică el.

- Fabrică de faianţă. Ţi-a spus domnul Barac că eu am un magazin de faianţă şi ceramică, iar altul de electrocasnice?

- Da.

- Atunci e bine. Sper să facem o treabă bună împreună. De mâine poţi veni la treabă, dacă nu ai nimic împotrivă. Biroul dumitale va fi cel de alături, a indicat el cu degetul arătător gros ca un caltaboş spre o uşă închisă din partea opusă. Unde locuieşti?

- La hotelul „Palace"!

- Nu poţi sta la hote. Înseamnă ca ai nevoie şi de o locuinţă, a mai spus el, privind suprafaţa lucioasă a biroului său. Ce-ai zice să locuieşti aici, la mine?

- Vă mulţumesc! Cred că este foarte bine, iar camera o voi plăti ca pe oricare alta din oraş.

- Ţi-o reţin din leafă. Chiria, vreau să spun - a făcut precizarea Costică. Asta o stabilim când semnăm contractul.

- Desigur, cum socotiţi dumneavoastră că este mai bine, domnule.

- Mai este şi altceva? întrebă Comănescu.

- Salariul, domn' Costică! sare Cornel în ajutor. Trebuie stabilită leafa pe care urmează s-o primească.

- Da, da, uitasem. Îti ofer 3.000.000 lei pe lună. Sper ca îţi ajunge?

- Dacă spuneţi dumneavoastră, îmi ajunge.

- Nu trebuie să ai pretenţii mai mari, orgoliul, cum se spune. Sărăcia şi orgoliul nu merg împreună, prietene. Asta s-o ţii minte! Adică, vreau să spun că omul sărac nu poate avea orgoliu pentru că nu are cu ce se mândri.

- Nu are, dacă spuneţi dumneavoastră, a repetat Mihai încet.

- Cam ăsta este şi preţul pieţei. Cred că ai aflat că acum am şi eu relaţii cu oameni de afaceri bogaţi şi discutăm între noi. La fel îi plătesc şi ei pe salariaţii lor. Cum s-ar spune a un preţ pe care-l stabileşte o piaţă - acolo unde este ea - iar eu nu pot, ca să zic aşa, să încalc preţul pieţei, că altfel mi-aş încălca îndatoririle pe care mi le impune averea mea. Dacă aş ridica eu preţul, s-ar supăra pe mine ceilalţi din tagma noastră şi nu se cade, ca om ce mă aflu. Azi, cu bani poţi cumpăra orice, bag sama şi nu se cade să facem mofturi.

- Da, domnule, răspunse sec Mihai.

- Când am vorbit la telefon cu domnul Barac am crezut că îmi aduce un om în vârstă, dar dumneata eşti om tânăr, elegant, bine făcut. Câţi ani ai?

- 27 împliniţi.

- Da. Atunci aşa rămâne. Bună ziua! Pe mâine la 9,00.

Aceeaşi tânără de la venire i-a condus până la poartă, pe care a închis-o în urma lor.

Au plecat spre bulevardul Mamaia pe jos, discutând:

- Ai acceptat prea uşor leafa de 3 milioane, i-a reproşat Cornel. În Constanţa chiria pentru o camera costă cam un milion. Dar poate vei mânca tot la ei? Asta se obişnuieşte de la o vreme, de când noii patroni consideră că salariaţii lor aproape fac parte din familie. De acum încolo totul depinde numai de dumneata, cum vei reuşi să le intri pe sub piele. Altfel domn' Costică nu e om rău, dar trebuie să-l aprobi, să zici mereu ca el şi să-i raportezi la timp rezultatele afacerilor.

- Te pomeneşti că acest patron mă va forţa să iau şi lecţii de balet ca să-i fiu pe plac şi să-i dau bineţe plecându-mă până în pământ.

- Ei, nu-i chiar aşa. E om simplu, fost muncitor, dar are unele ifose ca orice om limitat, dar îmbogăţit peste noapte, îi ia apărarea într-un fel glumeţ, Cornel.

Din bulevard au luat un taxi care i-a dus până în centrul oraşului. Pe drum, Cornel i-a spus, râzând:

- Când îţi ţinea logosul despre afaceri şi economia de piaţă, dumneata îl priveai cu o totală atenţie, de parcă voiai să-i zugrăveşti portretul pe o pânză. Îţi mai lipseau şevaletul şi panelul.

- Voiam să-l descifrez mai bine, a răspuns Mihai.

S-au oprit la un restaurant unde au mâncat apoi Cornel s-a dus la firmă pe str. Mircea, iar Mihai la hotel, parcurgând distanţa pe jos, cu paşi rari, liniştit.

Nu degeaba fusese surprins Coscică Comănescu când l-a văzut pe Mihai Doroş intrând pe uşă, cu statura sa impunătoare şi faţa îmbujorată de aerul rece de afară.

Mihai avea o faţă expresivă şi nervoasă care îl arăta că este o fire impresionabilă dar stăpânită, fire specifică oamenilor care ştiu să-şi înfrâneze simţurile. De formă ovală, faţa lui era luminată de doi ochi verzi, care trădau o inteligenţă şi o ironie melancolică, iar mustaţa de culoarea cafelei era tunsă scurt şi-i înconjura ca o cunună gura de mărime potrivită.

A doua zi, la ora fixată, Mihai s-a prezentat la noua sa slujbă. Condus în biroul patronului, acesta l-a primit cu o faţă zâmbitoare. Îl aştepta.

- Cum ai dormit? l-a întrebat el, după obişnuitul salut.

- Bine, mulţumesc!

- Văd ca eşti odihnit, senin şi bun de treabă. Hai să rezolvăm problema cu contractul! Rămâne suma stabilită şi, în plus, vei mânca împreună cu noi şi vei dormi în casa noastră fără plată. Mulţumit?

- Mulţumit, domnule! a spus Mihai, deşi avea rezerve.

- Hai acum să-ţi arăt care va fi biroul dumitale!

Au traversat holul, apoi au pătruns într-o cameră mai mică - un fel de sală de aşteptare - mobilată simplu cu o masă şi şase scaune, apoi au intrat într-o încăpere spaţioasă prevăzută cu două ferestre spre sud şi peretele din dreapta acoperit de o bibliotecă masivă care ajungea până în tavan, plină cu cărţi; lângă fereastră se afla un birou masiv din lemn de nuc în spatele căruia se găsea un scaun masiv şi cu braţe înalte, tapisat grosolan. Se vedea că fostul proprietar avea gust.

- Acesta va fi biroul dumitale. Îţi place?

- Da, e foarte frumos şi practic.

- Hai să-ţi arat şi camera în care vei locui! Se află la etaj, exact deasupra acestei camere.

Au urcat pe scară. Camera destinată lui Mihai se afla lângă camera Irinei, iar cea a Mariei, lângă camera mamei sale, de cealaltă parte şi comunicând între ele.

- Masa se serveşte aici la orele 6,oo, 13,oo şi 19,oo şi nu trebuie să întârzii. Iată şi sufrageria, unde mâncăm.

Acum, că le-ai văzut pe toate, hai la mine în birou să-ţi dau ceva de lucru!

Costică Comanescu i-a pus în braţe un dosar voluminos şi i-a dat câteva explicaţii - printre care să-i aducă la semnat toate adresele; cecurile şi actele mai importante - şi l-a trimis în biroul său.

Pe la ora 13,00 în sala de mâncare se auzea zgomot de linguri şi farfurii, care i-au adus aminte lui Mihai de porunca patronului de a nu întârzia la masă. S-a grăbit să-şi spele mâinile şi apoi s-a îndreptat spre sala cu pricina. Când a intrat l-a văzut pe patron aşezat în capul mesei, iar în celalalt soţia acestuia, doamna Irina. Imediat după Mihai a intrat în încăpere o tânără cu părul blond-maroniu şi nişte ochi albaştri, scânteietori, de statură potrivită şi talia zveltă. Aceasta s-a aşezat lângă tatăl ei, iar Mihai pe partea opusă.

- Să nu mai întârzii la masă! a certat-o tatăl ei în şoaptă! după care a rostit cu voce tare: Vi-l prezint pe domnul Mihai Boroş, noul nostru secretar, administrator şi jurist, care ne va reprezenta interesele în afaceri de azi înainte.

Mihai a înclinat capul, la fel şi Maria, în semn de salut, iar din ochii ei frumoşi licărea un foc al inteligenţei şi al tinereţii. Faţa ei avea trăsăturile tatălui, dar mai mult semăna cu mama sa. „Este suplă şi fină, cu obrazul ca piersica pârguită", o aprecia el in gând, privind rând pe rând, la mamă şi la fiică.

Dacă atunci când patronul i-a comunicat salariul, Mihai a fost dezamăgit, când a văzut-o pe Maria, hotărârea de a rămâne la firmă i-a fost definitivă. O voce interioară parca îi striga şi-l îndemna să rămână. Continua s-o privească pe furiş şi nu se sătura de ochii ei albaştri cu puncte ca aurul în pupile, plini de dragoste şi de duh amestecat cu sensibilitate. Buzele ei trandafirii, adesea întredeschise te făceau s-o săruţi.

- Dumnealui va fi secretarul meu de azi înainte! a spus Costică cu gura plină,mândru şi satisfăcut de noua sa achiziţie. Să ne purtăm frumos cu el, aşa cum sunt încredinţat că o va face la rândul său!

La această afirmaţie a tatălui său, Maria a avut din nou prilejul să-şi ridice ochii din farfurie şi să-l studieze pe Minai pe sub genele ei firumos arcuite. „Este frumos, tânăr, sănătos, iar dacă va fi şi isteţ... " se gândea ea.

- Va locul la noi - a continuat acesta - pentru că nu are familie .

După o pauză scurtă a adăugat:

- Va locui în camera vecină cu a ta! i s-a adresat el Irinei, care a încuviinţat prin înclinarea capului, fără a spune vreun cuvânt şi continuând să mănânce.

Ziceai că ai lucrat la o fabrică şi ştii ceva despre asta, despre ceramică? i se adresează Costică lui Mihai.

- Da, am lucrat la o fabrică de faianţă şi ceramică şi cunosc aproape tot procesul de producţie şi de comereializare.

- Dar parcă faianţa este din aceeaşi familie cu ceramica? Greşesc? zice Costică, privind pe deasupra farfuriei.

- În general, se aseamănă, dar există şi unele deosebiri.

- Mâine vom face o vizita la magazin şi vom vedea.

Mihai Doroş mânca cu poftă; era flămând, iar friptura de vită i s-a părut foarte apetisantă, dar era manierat şi destul de atent. Era o fire liniştită şi respectuoasă; cei patru ani petrecuţi la Viena îşi puseseră amprenta asupra comportării sale, precum şi ca om muncitor, conştiincios, fire stăruitoare să-şi adâncească cât mai mult cunoştinţele în profesie. Acolo reuşise să iasă cu bine din mai multe încercări care i-au dezvoltat capacitatea de a privi în el însuşi.

Mihai era un bărbat cu mişcări domoale, dar se purta întotdeauna îngrijit; faţa sa mereu prospăt bărbierită îi dădea înfăţişarea unui flăcău mândru, iar figura sa pasiona printr-o linişte gravă, dar destul de agreabilă, la care se adăugau purtările sale distinse şi o condescendenţă blândă, care reflectau liniştea unei existenţe ce se desfăşura cuminte şi resemnată.

Cu toate acastea, în faţa Mariei simţea că îşi pierde cumpătul şi nu va mai putea să se stăpânească. Pe ea o simţea aidoma ca pe mireasma unei flori de primăvară, iar tandreţea pe care o trezise în el, se cerea satisfăcută, dar nu o putea pune în aplicare pentru că nu i-o îngăduiau onoarea şi împrejurările .

La masa de seară, totul s-a petrecut în liniște, iar când Mihai s-a ridicat și s-a retras, patronul i-a amintit din nou:

- Mâine dimineață vom merge să facem o vizită pe la magazine. Sper că n-ai uitat?! Vreau să-i cunoști și pe ceilalți și să stabilim ce îmbunătățiri mai putem aduce.

- Am reținut. Bună seara! a mai spus Mihai, apoi s-a retras în camera lui.

În prima noapte n-a putut adormi decât după miezul nopții. La început și-a petrecut timpul la fereastră, privind luna care răsărise, poleind totul, prilej ca să viseze la măreția spațiilor, la mizeria vieții, la oameni și la celelalte. Peste câteva ceasuri, când peste suprafața lunii au început să alunece nori întunecați, s-a dus să se culce.

A doua zi a urmat micul dejun, ca în flecare zi cât va locui Mihai la acest patron, apoi au plecat la magazinul din apropierea pieței Nicu Filipescu" - fostă „Pescăruș", iar mai târziu la magazinul de electrocasnice.

Comănescu avea 12 angajați în cele două magazine, toți oameni tineri, până-n 38 de ani, din care un contabil, doi șoferi și doi merceologi. Ambele magazine purtau firma "Invent", alături de numărul autorizației de funcționare.

La trei săptămâni de la angajarea sa, Mihai Doroș i-a propus patronului să mai angajeze un economist, care să poată urmări derularea facturilor și a contractelor cu furnizorii, precum și celelalte probleme de natură contabilă.

- Nu se poate, domnule! a strigat la el Comănescu. Vrei să mă aduci la faliment? Asta înseamnă o nouă cheltuială. Tocmai am văzut ultimele facturi, destul de mari și am vrut să-ți atrag atenția să le reduci.

- Aveți dreptate că sunt cheltuieli mari, dar sunt și venituri pe măsură. Dumneavoastră sunteți un om bogat și trăiți în „înalta societate", n-ar trebui să vă plângeți, domnule.

- Și dacă sunt bogat ce-ți pasă dumitale. Ia să te preocupi mai mult să scadă urgent aceste cheltuieli! a spus el autoritar.

- Voi încerca, domnule, dar părerea mea este că nu trebuie să vă trăiţi viaţa în lipsuri ca Hagi Tudose, ca apoi să sfârşiţi bolnavi şi săraci.

- Cine e acel Hagi Tudose? a întrebat Comănescu.

- Un om avar care a trăit în frig, fără hrană suficientă, nu şi-a părăsit camera, dormind pe salteaua cu bani, dar n-a ştiut ce este distracţia şi n-a avut niciun prieten. Asta nu mai este viaţă.

- Nu te plătesc ca să-mi dai sfaturi cum să trăiesc. Dumneata uiţi că nimic nu mai este ca înainte? Acuma este economie de piaţă sau cum i se spune. Şi dacă nu vreau să fim striviţi de alţii, trebuie să ne grăbim să-i strivim noi pe ei, ca să ne putem menţine în afaceri şi să apărăm ce este al nostru, atât de greu obţinut.

Mihai Doroş îl privea uimit de principiile acestuia şi gândea: „Este prototipul zarafului rapace şi al credincisului neînduplecat. Asta este noua lui viziune. Puterea banului este, de obicei, malefică şi atrage totdeauna fiinţele cele mai josnice. Ea nu seamănă deloc cu puterea virtuţii sau cu puterea intelectuală. De aceea oamenii sunt tentaţi să-i judece pe alţii după propriile lor însuşiri şi înclinaţii. Spre deosebire de ei, omul cinstit vrea să moară neîntinat şi hotărât să învingă în lupta cu viaţa".

... Întâlnirile lui Mihai cu Maria erau prilejuite doar de orele în care mâncau cu toţii în sufragerie. Atunci a observat el că şi Maria îl privea pe furiş, de câte ori avea ocazia, iar el se prefăcea că nu observă. Uneori se simţea deprimat de pretenţiile patronului, dar se străduia să se stăpânească, reuşind să câştige o mare putere în acest sens, niciodată nu spunea nimic care să-i dezvăluie revolta. Astfel, trăsăturile lui rămâneau neschimbate ca la un zid, deşi ar fi vrut să spună multe, în schimb zâmbea cu buzele strânse pentru a nu da la iveală dispreţul faţă de patronul parvenit, care devenise mai şiret şi mai plin de el, cu înclinaţii de om avar.

Maria îi privea pe fiecare şi, parcă ghicindu-i gândurile lui Mihai, îl susţinea în sinea ei. Îl plăcea ca bărbat pentru că era tânăr, frumos, înalt, cu părul castaniu, nări deschise şi pătimaşe, cu un aer măreţ, visător şi nevinovat pe chip. Firea lui era potolită, era tăcut şi destul de politicos cu ceilalţi; buzele lui groase, răsfrânte şi senzuale, dădeau drumul printre ele unui surâs cu care îmblânzea tot ceea ce ar fi putut fi aspru în înfăţişarea lui dominată de privirea pătrunzătoare a ochilor săi albaştri - verzui.

Patronul avea deseori toane; câteodată se purta foarte frumos cu Mihai, îl lua de braţ şi-l purta ore întregi prin grădină, cerându-i sfaturi în afaceri, sau întrebându-l de diferite investiţii, chiar şi despre organizarea unor întâlniri cu prietenii lui. Alte ori îl suspecta că munceşte prea puţine ore din program.

Într-o seară, când serveau cina împreună, patronul i-a spus direct:

- Domnule Doroş, pentru banii pe care ţi-i dau eu, să ştii, măi băiete, că am pretenţii să fii prezent la slujbă toată ziua şi să nu pleci decât cu aprobarea mea.

- Vreţi să spuneţi că eu nu mai am deloc timp liber? întrebă Mihai intrigat de aspra poruncă.

- Nu. Câtă vreme te plătesc eu, am o astfel de pretenţie.

- Deci, în leafa mea intră şi timpul care ar trebui să fie liber?

- Da. De ce te miri? Orice marfă ce se cumpără se ia cu totul, nu pe jumătate. Ce, dumneata dacă cumperi o masă sau un cal din târg, le iei fără picioare? Ţin neapărat ca atunci când vrei să pleci undeva, să vii şi să-mi ceri voie. Aşa se întronează disciplina. Punct!

În alte împrejurări, Mihai ar fi plecat şi l-ar fi lăsat baltă cu toate averile şi pretenţiile lui absurde, dar cum să poată sta departe de Maria, care îi acaparase toate gândurile. Sperând că nu este vorba decât de o toană a patronului, l-a tratat cu indiferenţă şi şi-a văzut de treabă.

Maria se perpelea şi ea de dor să poată sta de vorbă cu Mihai şi căuta prilejul să-l găsească singur. Nu se mai mulţumea doar să-l privească pe furiş în timpul meselor de familie. Aşa că, într-o zi, înainte de cină, s-a dus la el în birou, pretextând că vrea să ia o carte din biblioteca aflată în aceeaşi încăpere.

În timp ce lucra, Mihai observă uşa deschizându-se încet, iar în prag îşi face apariţia Maria.

- Poftiţi înăuntru, domnişoară! a invitat-o acesta.

- Bună ziua! Nu vă deranjez? l-a întrebat sfioasă.

- Deloc. Luaţi loc pe scaun! i-a răspuns el puţin intimidat de prezenţa ei neaşteptată.

- Am venit să iau o carte din bibliotecă.

- Nu ştiam că mai sunteţi aici şi mi-am permis să intru.

- Dacă doriţi, vă caut eu cartea, se oferă Mihai.Numai să-mi spuneţi titlul ei.

- Nu. Ştiu exact locul unde se află şi o pot lua singură. Nu trebuie să vă întrerupeţi lucrul. Este vorba de romanul "Fraţii Karamazov" explică Maria.

- Îl ştiu, sunt două volume. Vă interesează Dostoevski? E o carte bună, tratează o crimă de familie.

- Printre altele. Sunt studentă în anul I la Drept.

- Da? Foarte bine domnişoară! a adăugat repede Mihai, privindu-i faţa îmbujorată care o făcea şi mai frumoasă.

Maria a luat din raft cele doua volume şi a ieşit pe uşă, urându-i spor la treabă, o zi bună în continuare, după care a adăugat din prag:

- Să nu uitaţi de cina de la ora 19,oo! Se supără tata.

- N-am să uit, domnişoară, a răspuns Mihai, privind în urma ei cum se îndepărtează cu paşi ca de pâslă.

Intrând în camera ei, Maria a lăsat cârţile pe masă şi a intrat în camera Irinei, cu care a mai discutat până s-a făcut ora cinei.

- Mamă - zice Maria - secretarul cel nou al tatei este cam ursuz şi cam molâu.

- Când ai avut tu ocazia să-ţi dai seama de asemenea trăsături ale omului? Mie nu mi s-a părut deloc ursuz şi nici molâu. Poate este mai tăcut şi mai calm cum sunt mai toţi ardelenii. El încă nu ne cunoaşte bine.

- Am fost la bibliotecă să iau o carte. Nu ştiam că mai era acolo şi că lucrează. S-a oferit să-mi caute el cartea, dar mi-am luat-o singură. Nu prea e vorbăreţ şi am plecat.

- Despre cei din Ardeal se spune că vorbesc puţin, dar sunt foarte cinstiţi şi foarte muncitori.

- Aşa o fi, dar mie nu-mi plac oamenii muţi, cărora eşti nevoită să le scoţi vorba din gura cu cleştele.

... La ora stabilită pentru cină s-au întâlnit din nou toţi la masă, iar Mihai n-a scos nicio vorbă în plus, în afara de "Bună seara! Poftă bună! şi Noapte bună!" când s-a retras în camera lui pentru a se culca.

- Ţi-am spus eu, mamă, că este ursuz? a spus Maria când au rămas numai ele amândouă.

- Ei şi tu acum! Ce vrei să-ţi spună omul?

- Să spună şi el ceva, să vorbească măcar despre hârtiile pe care le mâzgăleşte toată ziua sau despre mersul treburilor la Bursa de mărfuri etc. Tace mereu, ca mutul.

- Ai răbdare, fato, că deabia a intrat şi el în afacerile noastre. Ce să-ţi spună ţie despre ele? Îl puteam întreba eu câte ceva, dar n-am vrut - a intervenit Costică prompt, care se întorsese în sufragerie să-şi ia ţigările şi auzise toată discuţia lor.

Peste o săptămână de zile, Maria l-a vizitat din nou, în biroul său, pe Mihai, având cele două volume în braţe.

- Ce cărţi vreţi să mai luaţi, domnişoară? a întrebat-o el, văzând-o uitându-se printre rafturi.

- Regina Margot, a răspuns ea, zâmbindu-i larg.

- Este o colecţie întreagă, dar mi se pare că este cam depăşită pentru perioada în care trăim noi acum.

- Şi mie mi se pare, dar vreau să le citesc pe toate, că abia am citit „Colierul Reginei", „Regii blestemaţi", „Cei trei muşchetari", „Căpitanul Pardaillan", „Vicontele de Bragelon".

- Desigur, e vorba şi de gust, de principii, a adăugat Mihai, ca pentru el.

- Eu le prefer, încă, pe acestea romanelor scrise de Sandra Brown, care se găsesc astăzi pe toate tarabele din oraş. Mie mi se pare o literatură de duzină.

- Sunt de aceeaşi părere cu dumneavoastră, dar cred că aici nu este vorba de calitate, ci de fuga după nou şi mai degrabă după ceea ce numesc unii să te exprimi liber. Este bine că nu le citesc oamenii care posedă cultură sau cei care citesc o carte a ei, este şi ultima pe care mai pun mâna.

Mihai păstra încă, multă seriozitate şi mult simţ practic şi, cu toate aceste însuşiri pline de înţelepciune, nu dovedea nimic slugarnic în felul de a vorbi şi de a vedea că este în stare să dovedească ceea ce spune.

În acelaşi timp, Maria era destul de inteligentă ca să-şi dea seama că Mihai avea dreptate şi că încerca subtil, s-o îndrume în alegerea cărţilor.

CAP.IV - DRAGOSTEA MARIEI

În timp ce îi vorbea Mihai, ea continua să-l studieze şi îşi spunea în gând, că niciodată nu văzuse atât de aproape un bărbat voinic, cu spate lat, umeri musculoşi şi ochi albaştri-verzui ca ai lui. Când li s-au întâlnit privirile, Mihai a zâmbit, arătându-şi dinţii albi şi regulaţi de sub mustaţa deasă de culoarea castanei coapte şi frumos tunsă. Avea tenul uşor bronzat, peste care luminau nişte ochi blânzi, melancolici, dar nu lipsiţi de strălucire; nasul drept şi buzele cărnoase, răsfirate deasupra unei bărbii voluntare.

Surprinsă de privirea lui, Maria i-a surâs şi obrajii ei s-au îmbujorat, urmărind cum se jucau în părul lui castaniu razele soarelui care pătrundeau pe fereastră, făcând să pară o coroană de bronz strălucitor. Ii plăcea mult să stea în preajma lui şi să-i soarbă cu nesaţ vorbele, la auzul cărora inima ei tresărea. Începuse să se obişnuiască cu glasul lui tărăgănat, sonor şi chiar muzical şi nu-şi dădea seama, dar îl dorea.

Până atunci Mihai nu-i făcuse niciodată curte, iar ochii lui nu avuseseră acea lumină caldă pe care o au toţi bărbaţii care iubesc. Cu toate acestea, Maria simţea că şi el o iubeşte, ii spunea acest lucru instinctul ei de femeie care nu o înşela, el fiind mai puternic decât raţiunea. Asta şi pentru că îl vedea prea des cum i se însufleţea privirea de câte ori o aţintea asupra ei şi stăruia mai mult.

E drept că Mihai nu-i spunea niciun cuvânt în acest sens şi atunci ea era dezorientată, nu ştia ce să mai creadă, mai ales că el era întotdeauna politicos, se purta decent, dar rezervat şi nimeni nu ştia ce gândeşte, mai ales Maria care era direct interesată în problemă.

De câte ori îl vizita la birou, serile acelea deveneau un chin pentru ea când se aşeza în pat ca să se culce şi ore în şir se zvârcolea, gândindu-se că poate într-o zi, Mihai îi va spune că o iubeşte. Dar următoarea vizită se sfârşea la fel, fără să aducă nimic, în afară de o creştere a febrei care continua s-o mistuie.

Maria îl iubea, îl dorea, dar nu-i înţelegea firea complexă, destul de deosebită de a ei, precum şi faptul că acel fel de a fi al lui a putut s-o atragă şi asta o mira.

Poate tocmai misterul care îl învăluia a atras-o, sporindu-i dragostea, dar şi hotărârea de a-l cuceri. Era ambiţioasă. Fusese răsfăţată în familie şi nu putea accepta o înfrângere, totuşi trebuia să aibă răbdare.

Într-o zi au discutat mai multe subiecte, iar Mihai a strecurat următoarea frază: „Poate într-o zi îţi voi spune mai multe care te interesează, dar încă nu a sosit vremea". Asta a adâncit şi

mai mult misterul care-l înconjura, făcând să crească şi curiozitatea Mariei, care era învăluită de romantism, cum însăşi vitalitatea ei era de natură romantică. Îşi amintea cu precizie scena din birou, când privindu-se amândoi în ochi, ea a citit în strâluieea alor lui o mare bucurie, ca atunci când el ar fi primit binecuvântarea înaintea începerii unei acţiuni măreţe. Îl simţea tot mai aproape de ea.

"Îl iubesc" şi-a zis ea în gând. Dar această descoperire a fost atât de mare, că i-a scăpat un suspin abia stăpânit, rămânând pentru o clipă cu răsuflarea tăiată şi cu mintea paralizată. „Dar el nu ştie că îl iubesc - a reluat naria meditaţia - pentru că am făcut mereu pe distinsa, pe mironosiţa faţă de el, tocmai de aceea n-a spus niciodată ceva în acest sens. Mi se pare că ochii lui reflectă mai mult suferinţă decât iubire. Ce-o fi cu el? Cum să găsesc mijlocul prin care să-i fac cunoscute sentimentele mele? Poate că ştiind adevărul, comportarea lui se va schimba? Dacă el nu îndrăzneşte să facă primii paşi, va trebui să-i fac eu. Şi totuşi, nu-i pot spune direct că-l iubesc, deşi cred că dacă aş face-o, faţa lui s-ar lumina de fericire. Oare îşi va da seama că îl iubesc?"

La un moment dat, Maria s-a ridicat în şezut, şi-a încolăcit mâinile în jurul genunchilor şi-şi închipuia că într-o zi va fi doamna Doroş, soţia omului pe care ea îl iubeşte atât de mult. „Dar dacă el nu mă iubeşte?" a fulgerat-o un gând. „Nu se poate!" se încuraja din nou. Trecuse de miezul nopţii, iar luna îi lumina încăperea cu razele ei reci şi roşiatice şi privirea îi lucea printre genele lungi şi arcuite de sub sprâncenele desenate frumos deasupra ochilor.

Dimineaţa au trezit-o razele soarelui, calde şi strălucitoare, care treceau prin ferestre, mângâindu-i blând faţa. Lumina lor aurie a inundat pereţii, mobilele grele de mahon, precum şi covorul de culoarea portocalei, având în centru un medalion de trandafiri.

Când a deschis fereastra, în odae a năvălit o căldură primăvăratică, adusă de adierea unei brize care făcuse să fremete tot văzduhul.

A rămas câteva clipe la fereastră de unde privea gradina plină de narcise albe şi galbene, precum şi pomii fructiferi ninşi de floare, alături de alţii abia înmuguriţi.

Maria şi-a făcut toaleta în grabă, apoi a trecut prin bucătărie unde a mâncat ceva frugal şi a grăbit paşii pentru a nu întârzia la cursuri.

N-a mai întârziat în faţa oglinzii ca altădată, dar tot şi-a mai privit odată, în fugă, silueta zveltă, gâtul lung, picioarele drepte, obrajii rotunzi şi buzele roze şi cărnoase.

Ajunsă în troleibuz, s-a aşezat pe un loc de lângă fereastră şi şi-a mai făcut, din priviri, o inspecţie asupra sânilor care erau rotunzi şi potriviţi de mărime şi asupra degetelor ei lungi, la fel ca ale mamei ei, dar mai tinere şi mai bine îngrijite .Îi plăcea şi rochia fină pe care o purta. A zâmbit, aducându-şi aminte de cele povestite de Irina în legătură cu ruda ei din Bucureşti, care purta rochii din stofă sau mătase, lucrate din 10 metri pătraţi pentru o rochie, pe care apoi, o îmbrăca peste jupoane, cu corsete ţipătoare şi cu pantalonaşi cu dantelă, la modă pe atunci.

„Corsetul te strângea, că nu puteai mânca nimic şi nu te lăsa să respiri normal; era o pacoste" - zicea Irina.

„Mama a fost o femeie inteligentă, dar n-a avut noroc, fiind obligată să muncească o viaţă în CAP. Dar tata? A fost un om bun, iubitor, dar de când e bogat a devenit un om egoist şi un iresponsabil. Îi iubesc, sunt părinţii mei" se gândea ea. Era emoţionată în acea dimineaţă, iar dragostea ei pentru Mihai cuprindea întreaga lume. Ştia că este frumoasă şi nutrea speranţa ca şi el s-o iubească, iar într-o zi să i-o spună.

„Ce-ar fi să-i destăinui şi mamei dragostea mea? Nu, nu acum, să mai aştept!" se gândea ea, când troleibuzul a oprit în staţie şi a trebuit să coboare.

La masa de prânz a constatat că Mihai lipsea, dar n-a întrebat pe nimeni despre asta. Abia la cină i s-a adresat discret mamei sale, părând că este indiferentă:

- Dar secretarul tatei unde este? Sau face greva foamei?

- L-a trimis tatăl tău la sat să se îngrijească de mersul treburilor de acolo; aratul grădinii, curăţatul pomilor, tăiatul viţei de vie şi alte lucrări de primăvară.

- Doar nu face el toate acestea? Nici nu cred că se pricepe dacă este născut în oraş - a spus Maria.

- Nu e nevoie să facă el. Grigore aduce nişte oameni pricepuţi la treabă, dar se cere să supravegheze cineva.

... Treptat, patronul s-a convins de calităţile lui Mihai şi a început să-l preţuiască, văzându-l că munceşte cu sârg, este corect în tot ce face, dovedind multă inteligenţă, este tăcut şi supus, aşa cum şi l-a dorit el.

Încredarea în el l-a determinat să-i dea pe mână toate afacerile sale, cerându-i numai să-l înştiinţeze asupra derulării lor şi, mai ales, dacă întâmpina unele greutăţi. Şi Mihai Doroş nu i-a înşelat aşteptările, acţionând în toate împrejurările cu cinste, corectitudine şi profesionalism.

Astfel, domn Costică a renunţat la obiceiul de a-i mai cere să întocmească adrese şi alte hârtii cu care să se prezinte la el pentru a le semna, cu excepţia unor cecuri de valori mai mari pe care le semna personal.

Îşi mai „dădea în petec" câteodată, când scria el pe diferite hârtii diferite fraze, apoi zicea: „vezi, fă-le să sune mai frumos, că te pricepi mai bine ca mine!"

Trimiterea lui Mihai la proprietatea de la sat a avut un dublu scop: să urgenteze lucrările de primăvară, dar să pregătească toată casa pentru a putea primi în ea oaspeţi, deoarece Costică hotărâse să-şi aducă acolo nişte prieteni de-ai săi şi a fratelui său decedat.

În sat au mers împreună, dar domn' Costică s-a întors cu şoferul, lăsându-l pe Mihai să facă cele stabilite. La plecare domn Costică i-a mai dat o sarcină:

- Vezi de stabileşte „situaţia financiară" a acestei proprietăţi! Te pricepi dumneata.

- Da. Cu investiţii, cheltuieli, producţie şi profit.

- N-ar fi rău să faci un fel de dosar al ei.

- Da, da. Voi înfiinţa şi un registru, a încuviinţat Mihai.

Domn' Costică a plecat mulţumit că a fost înţeles.

... Maria a suferit de dorul lui Mihai. Zilele i se păreau ani până când acesta va reveni în oraş pentru a se apropia de el să-l privească în ochi, să vadă dacă n-a uitat-o.

Casa de la ţară avea şase camere, o bucătărie şi o sală mare pe care proprietarii o numeau salon. Una dintre camere era cea în care Maria îşi petrecuse copilăria şi anii de şcoală, până când s-au mutat în Constanţa. Totul a fost lăsat neschimbat, chiar şi după renovarea ei. Era mică, cochetă, ordonată, feciorelnică, plină de tăcere, încălzită de razele soarelui care treceau prin fereastră. Pe pereţi erau agăţate: fotografia Mariei şi câteva desene executate de ea în şcoala generală; pe un pat rezemat de o pernă, privea cu ochii iui de sticlă un iepuraş de pluş alb; podeaua era acoperită cu preşuri ţărăneşti ţesute în război.

Inima lui Mihai bătea cu putere şi dorul revederii îl cuprindea, gândindu-se că aşteptarea va fi lungă.

Împrouná cu Grigore Vlaicu, Mihai a reuşit să organizeze bine toate activităţile care se desfăşurau zilnic în gospodărie şi nu erau puţine, deoarece, pe lângă lucrările agricole, mai erau şi animalele: 3 cai, o vacă cu lapte, 30 de oi, păsări şi doi purcei de 3-4 luni.

De la Grigore, care era văr cu domn' Coscică, un bun gospodar şi om aşezat, Mihai a aflat toată povestea familiei Comănescu şi a rudelor acestora precum şi modul cum a ajuns domn' Costică mare proprietar:

- George şi Costică s-au născut în casa asta. Tatăl lor, Marin Comănescu a fost un om dur, dar curajos şi muncitor - istorisea moş Grigore - om trecut de 60 de ani. El s-a înscris în gospodăria colectivă printre ultimii, după ce l-a ameninţat un activist de partid de la raion că îi dă băiatul - pe George - afară din şcoli. Ce a mai plâns Marin după cele cinci hectare de pământ pe care l-a băgat în colectivă! Acuma, dacă mai trăia, s-ar fi bucurat că-l primeşte înapoi.

George a învăţat carte şi a ajuns inginer pe la şantierele de construcţii, dar pe Costică nu l-a dat tată-său mai departe, l-a ţinut lângă el, în sat.

Mai târziu George a fugit din ţară şi ce mai vânzoleală de securitate şi de miliţie a fost prin sat, ca să afle de ce a fugit.Târziu a scris el că se afla în Germania, unde lucra tot în meseria lui.

S-a întors după revoluţie şi s-a stabilit în oraşul Constanţa, iar cu banii - că a avut mulţi bani - a cumpărat casele, magazinele, caii ăştia trei, vaca şi tot ce se vede pe aici. Om deştept George, dar n-a avut noroc până la urmă. A murit într-un accident de maşină pe Valea Prahovei. Ce maşină avea!

După moartea lui, Costică a moştenit tot avutul, asta da noroc! a mai adăugat Grigore.

După o tăcere prelungită, Grigore a reluat:

- George era un bărbat înalt, suplu, semăna puţin a neamţ şi avea şi vorbirea puţin ca ei, metalică aşa, parcă ar porunci, dar era un om bun. Parcă îl văd cum se dădea jos din maşina lui aia luxoasă şi se îndrepta ţanţoş spre casă, îmbrăcat într-un costum alb de Olanda, pantofi de lac şi o pălărie albă de soare cu borurile largi. Trăise cu o femeie prin Germania, dar nu se căsătorise cu ea. De câteva ori a călărit pe calul cel negru, pe care îl numea Hans, dar eu îi spun Negru. De fapt, pentru călărie l-a adus, iar pe ceilalţi doi - calul murg şi iapa albă - pentru tracţiune, adică îi pun la căruţă şi aduc fân, duc bălegarul din curte, duc sacii la moară pentru măcinat şi chiar îi folosesc la plug ca să ar cu ei gradina.

- Mai au rude aici, în sat?

- Păi, ar mai fi o verişoară a noastră, din familia Nedelcu şi eu cu baba mea, că n-am avut copii. Familia Nedelcu este şi ea redusă, aici în sat este numai Paraschiva, femeie de 54 de ani, nemăritată, dar are în grijă două fete gemene ale fratelui ei, Ilarion, care locuieşte în Constanţa. Mama fetelor a murit la naşterea lor şi de atunci le-a crescut Paraschiva, că fratele ei s-a recăsătorit, iar nevasta asta a lui nu prea le suferă, dar se mai duc pe la el în timpul vacanţelor de vară şi fac plajă 2-5 săptămâni. El le trimite bani, dar vine rar pe aici. Mi se pare că este cantabil sau economist prin portul Constanţa.

Pe cele două gemene le cunosc de când aveau o lună sau două şi le-a adus în sat tatăl lor. Acum au optsprezece ani şi sunt foc de frumoase amândouă; pe una o cheamă Ioana şi pe cealaltă Vica(Victoria).

- Şi Paraschiva de care vorbeşti dumneata, de ce nu s-a căsătorit? l-a întrebat Mihai.

- E o poveste veche - spune moş Grigore cu importanţă, scoţându-şi pălăria ca să se scarpine pe capul său chel, care-i lucea ca o oglindă în bătaia razelor soarelui.

Deşi faţa îi era plină de riduri, moş Grigore se bărbierea zilnic; îi mai lipsea livreaua de valet pentru a semăna cu slujitorul dinainte de război. Altfel, era un om priceput la multe, iar singura lui meteahnă era vânătoarea de fazani pe care o practica din când în când în pădurea din apropierea comunei Basarabi.Parasehiva - zice el - a fost în mare dragoste cu un tânăr ofiţer de la o unitate militară de lângă Basarabi, pe care l-a iubit mult de tot, dar tânărul s-a însurat cu alta şi ea s-a îmbolnăvit rău.

De atunci a vrut să meargă la Mănăstire să se călugărească, dar în toamna acelui an a murit şi mama lor, rămânând doar ea de 18 ani şi Ilarion de nouă ani, fără niciun ajutor. Atunci a trebuit să muncească ea la colectivă ca să se întreţină, apoi să-l ţină prin şcoli pe fratele ei. Cu trecerea timpului s-a resemnat şi nu s-a mai măritat.

Au tăcut amândoi, gândindu-se fiecare la câte ceva. Mihai a rupt tăcerea:

- Cu gospodăria asta mare cum te descurci, nea Grigore?

- Bine şi îmi place ce fac. Asta este ca orice meserie, iar mie nu mi se pare prea grea. Din experienţa mea, ştiu că nicio meserie nu este grea, când o faci cu drag.

- Ai dreptate. Când lucrezi din pasiune nu ai nevoie nici de şefi, nici de controlori. Singur cauţi metode ca să o faci mai uşoară şi mai bună acea treabă.

- Astăzi aş vrea să merg cu căruţa la câmp să cosec nişte orz verde pentru animale; este din cel pe care l-am semănat toamna trecută şi a crescut destul de frumos. Văd că cerul se acoperă de nori şi s-ar putea să plouă mai târziu, a mai spus el privind atent cerul.

Moş Grigore a avut dreptate în aprecierea vremii. În noaptea care a urmat, a plouat până spre dimineaţă, dar cerul a rămas tot acoperit, drapat de nori negri, care prevesteau că va ploua din nou. Abia aproape de prânz, un vânt i-a împrăştiat şi a apărut un soare dogoritor. După amiază norii s-au adunat din nou, ascunzând soarele, temperatura aerului a scăzut şi s-a pornit o răpăială, curgând de sus cu găleata, însă n-a ţinut mult şi s-a transformat într-o ploaie monotonă, măruntă, care nu s-a oprit decât seara, când soarele se pregătea să apună, înroşind ferestrele caselor şi cerul cu razele lui.

A doua zi, Mihai a pus şaua pe armăsarul Negru şi a plecat să cunoască mai bine împrejurimile satului, deoarece nu putuse vedea mare lucru din goana maşinii cu care veniseră la proprietatea Comănescu. Reţinuse doar că pe drumul pe care merseseră, erau pe partea dreaptă vii, apoi o plantaţie şi o Carieră de Calcar, podul peste Canalul Dunăre-Marea Neagră şi pădurea din marginea comunei Basarabi, după cum arăta un indicator de localitate .

Câmpul înverzit respira voios după ploaia care căzuse din belşug, iar plantele râdeau în soare. În inima lui Mihai cântau nişte

coarde nevăzute în care primăvara îşi trimitea undele. „Unde eşti, Maria?"

Peste două săptămâni patronul a trimis şoferul să-l aducă pe Mihai în oraş, deoarece urma să plece la Arad pentru a rezolva o problemă legată de contracte.

Ajuns acasă, l-a căutat pe patron şi i-a raportat tot ce a întreprins el la proprietatea din sat, după care a primit dispoziţii în legătura cu călătoria pe care urma s-o facă la Arad.

Când s-a dus spre biroul său, Mihai a dat cu ochii de Maria, care tocmai intra pe uşa de afara. S-a oprit şi a salutat-o, după care ea l-a urmat în birou.

Au vorbit despre toate, fiecare bucuros de prezenţa celuilalt. Maria îl privea şi i se părea mai slab şi mai bronzat.

- Cum a fost la ţară? l-a întrebat ea.

- Bine! Am organizat să se facă tot ce mi-a cerut patronul când m-a dus acolo. În rest, muncă, ploi, vânturi...

- V-aţi distrat bine?

- N-a fost timp pentru distracţii. Am călărit puţin prin împrejurimile satului şi atât.

- La vară mă învăţaţi şi pe mine să călăresc?

- Da, numai dacă patronul vă dă voie. Ştiţi cum se pune problema: o fată pe cal este nelalocul ei şi...

- De ce să nu-mi dea voie? Astea sunt prejudecăţi la care eu renunţ uşor. Şi apoi, nu omor calul dacă mă urc în şa.

- Nu ştiu cum va fi atunci.

„Tot morocănos este" şi-a spus Maria şi a renunţat să-l mai întrebe ceva, pregâtindu-se să iasă din birou.

Mihai s-a ridicat, i-a luat mâna în mâna lui şi a ridicat-o la gură, sărutând-o. Maria a fost străbătută de un fior. Pieptul îi vibra, iar sânii urcau şi coborau ritmic; ploapele-i duioase se ridicaseră spre el, învăluindu-l protectoare în aura iubirii pure. Abia aşteptase ea acest gest al lui Mihai. Până atunci a crezut că primul semnal al iubirii adevărate la un bărbat este sfiala, iar la o fată este îndrăzneala. În sfârşit, Mihai făcuse primul pas. Maria nu-şi dădea

seama cât îl iubeşte şi nici dacă este bine sau rău, dar îl iubea cu patimă, fără să ştie dacă este în avantajul său ori e primejdios, îngăduit sau oprit.

Mihai a strâns-o la piptul său generos, apoi s-a aplecat şi a sărutat-o odată şi încă odată, până când Maria a ridicat braţele, i-a încolăcit gâtul, sărutându-l cu patimă şi speranţă, în acelaşi timp.

- Maria! Maria! a strigat Mihai.Of! Eşti atât de frumoasă! Iar trupul, mintea şi chipul tău dulce, mă emoţionează, atingerea lor mă înfloară. Îmi place să cred că am reuşit să te cunosc bine şi să pricep ce se ascunde în sufletul tău minunat. Poate alţii nu reuşesc să le observe din cauză că sunt prea neglijenţi, prea grăbiţi sau poate neinteresaţi.

- Of, Mihai! De-ai şti cât de dor mi-a fost de tine!

- Ştiu, că şi dorul meu a fost destul de mare, dar am fost nevoit să stau departe, acolo, pentru a face ceea ce mi s-a poruncit.

- Lasă-mă, să nu intre cineva! a spus Maria, deşi ar fi vrut să stea în braţele lui toată viaţa.

- Ai dreptate. Mi-am cam pierdut cumpătul şi te rog să mă ierţi, dar îmi era atât de dor să te strâng în braţe!

S-au aşezat pe scaune, Maria luând poziţia pe care o afişa de fiecare dată când îl vizita - pe partea opusă a biroului, de unde, cuminte, îl privea cum lucrează şi îi zâmbea uneori. Mihai îi simţea privirile care-i pătrundeau sufletul, aidoma razelor de soare care străbat apele adânci, ajungând până în fundul acestora. El o iubea fără gânduri ascunse, nu ştia dacă şi ea îl iubeşte la fel, dar spera că într-o zi aşa va fi. Când o vedea intrând pe uşă, de fiecare dată era prins de nişte elanuri de recunoştinţă şi ar fi fost în stare s-o ia în braţe şi s-o sărute. Buzele Mariei tremurau, mâinile ei nu mai aveau astâmpăr, suspina uşor cu ochii dilataţi şi gura întredeschisă. El se mulţumea s-o privească şi îşi freca pixul în mâini ca atunci când trebuia să găsească soluţia unei probleme grele, fiind prins de o ardoare mută.

- Iartă-mă că am venit să te deranjez! a rupt tăcerea Maria. Faţa ei era îmbujorată, iar glasul îi tremura, Poţi să mă pedepseşti pentru asta! a adăugat, zâmbind.

- Să te pedepsesc? Îţi mulţumesc că ai venit.

- Să mă pedepseşti sau să mă graţiezi.

- Prefer să te graţiez. „E mai bine să fii în postura de victimă decât de cea de călău" scria Cehov Anton Pavlovici într-o scrisoare adresată fratelui său.

- Trebuie să plec, să nu vină cineva şi...

- Ai spus mai înainte că ai vrea să mă cunoşti. Cum vrei să ne cunoaştem dacă nu stăm de vorbă?

- Eu aş vrea, dar ştii...? a bâjbâit Maria cuvintele. Pieptul ei vibra, iar sânii urcau şi coborau des, la fiecare respiraţie. Îl privea cu ochii ei mari, albaştri-verzui şi se gândea că au făcut amândoi primul pas.

- Mâine plec la Arad pentru nişte contracte a spus Mihai.

- Iar pleci? Pentru cât timp?

- Pentru trei-patru zile. Mi-a cerut-o patronul. Te rog să mă scuzi câteva minute, să-mi fac unele notiţe pentru drum, apoi te conduc!

Maria a rămas pe scaun urmărindu-l cum lucra. Îi urmărea cu privirea mâna puternică, nervoasă, cu perişorii şi pistruii ei strălucitori care o fascinau. În birou plutea o atmosferă de melancolie, de intimitate şi o anumită duioşie. Din când în când Mihai ridica privirea de pe hârtii şi o îndrepta spre ea, cu dragoste, mulţumit că o vedea rumenă, frumoasă şi atât de aproape de el.

- Te-ai supărat că te-am sărutat?

- Poate mi-a făcut plăcere, a răspuns ea, râzând.

- Trebuia să fii sărutată de cineva care se pricepe .

- Iar tu te-ai considerat a fi cel mai nimerit şi n-ai vrut să pierzi prilejul.

- Poate, mai ales când îmi dau osteneala, o fac bine.

A continuat să lucreze, iar Maria îi privea musculatura încordata care se profila prin tricoul cu mâneca scurtă, ghicindu-i

forţa fizică care o fascina şi o îndreptăţea să creadă că şi sufletul lui este la fel de puternic ca trupul.

Mihai avea eleganţa leneşă a unei pantere care se întinde la soare, dar supleţea acesteia se încordează şi se arcuieşte cu uşurinţă când se pregăteşte să sară asupra prăzii, fără greş.

După atâtea ocazii de a se afla în preajma ei, Mihai a constatat că îi poate citi gândurile cu destulă uşurinţă. În faţa lui Maria era transparentă ca o sticlă, încât ea nu-i putea ascunde nimic. De dragostea ei încă nu era sigur.

În biroul lui aducea zilnic flori, în special trandafiri, iar când Maria îl onora cu prezenţa, îi dăruia unul la plecare, cerându-i să-l păstreze. Ea îl lua, îl mirosea şi pleca râzând. Mihai îi pipăia scaunul pe care stătuse ea, precum şi toate obiectele pe care le atingea. Această existenţă plină de abnegaţie se sfârşise. S-a ridicat de pe scaun şi iar s-au sărutat.

- Să nu ieşim împreună! a propus Maria.

- Bine, dar vino să te strâng în braţe! a cerut el.

Când a ieşit ea pe uşă, Mihai nu ştia ce să mai facă de fericire că trăieşte şi că a avut norocul să dea peste o astfel de fiinţă. Se stăpânea greu să nu cânte, deşi avea nevoie să-şi reverse preaplinul din inimă. Iubesc! Iubesc! ar fi vrut el să-şi poată striga dragostea pe stradă, să ştie toata lumea că el o iubeşte pe Maria.

La cină s-au întâlnit din nou, dar s-au ferit să se privească, rămânând fiecare cu privirea în farfurie.

Patronul i-a mai dat câteva sfaturi în legătură cu placarea la Arad, apoi Mihai s-a retras în camera lui.

A doua zi, cu primul tren, a plecat la Bucureşti, iar de acolo la Arad, unde a terminat tot ce avea de făcut în două zile. Tot timpul s-a gândit la Maria: „Cred că Maria mă iubeşte. Şi eu o iubesc şi o apreciez că este inteligentă şi atât de gingaşă şi de sentimentală! Am câştigat-o de partea mea şi mă simt uşurat". Trăia cu gândul numai la ea, într-o visare blândă şi nedesluşită, iar figura Mariei îi apărea gingaşă şi de o frumuseţe desăvârşită, pe tot timpul călătoriei. În tren îi pronunţa numele în ritmul sacadat al

roţilor pe şine, după cum loveau fiarele acestora şinele pe terasament.

De la Arad s-a deplasat la Tg.Mureş pentru a-şi retrage banii de la Bancă., dar nu şi-a văzut fratele care era supărat pe el. S-a întors cu trenul la Constanţa.

Când s-a întors din această deplasare era noapte, astfel că abia în dimineaţa următoare a avut prilejul să-l informeze pe patron despre rezultatul misiunii sale.

La masa de dimineaţă nu s-a întâlnit cu Maria, deoarece aceasta plecase devreme la facultate, dar când ea s-a întors, l-a căutat, negăsindu-l la birou.

Maria i-a simţit lipsa. Cele trei zile în care nu l-a văzut au fost pentru ea un chin. Se tot întreba: „Oare îl iubesc? Asta o fi dragostea aceea mare şi adevărată? N-am mai simţit până acum o astfel de nebunie care să mă facă să nu-mi pot deslipi gândul de la el. Sau poate este o rătăcire trecătoare? S-o întreb pe mama, îmi este ruşine, dar o voi întreba pe Iulia care ştie mai multe despre asta".

Domnul Costică l-a chemat pe Mihai în biroul său şi l-a înştiinţat că i-a mărit salariul cu încă două milioane de lei. Mihai i-a mulţumit cu privirea plecată şi a ieşit pe uşă, gândindu-se că patronul său este un tip necioplit, cam vulgar, dar are inima bună, iar acel gest l-a luat ca pe o recunoaştere a muncii pe care el o depune la această firmă, dar şi ca o scuză a patronului pentru comportarea, uneori necorespunzătoare, faţă de el.

În hol s-a întâlnit cu Maria, care i-a spus în şoaptă că îl aşteaptă în grădină peste o oră. I-a răspuns afirmativ prin înclinarea capului, apoi a intrat în biroul său, fără vreo vorbă, iar Maria s-a făcut nevăzută.

La ora stabilită Mihai a închis biroul şi s-a dus la locul stabilit unde a găsit-o pe Maria aşteptându-l. Pe umeri avea un şal care îi acoperea braţele-i frumoase, iar apusul de soare care-i cădea pe faţă, făcea să-i sporească strălucirea obrajilor rumeni.

Mihai era pierdut în a-i admira farmecele Mariei, care-i mângâiau privirile nesăţioase şi nu se mai preocupa să se ferească de eventualii ochi iscoditori care i-ar putea vadea. S-a repezit şi a luat-o în braţe, a sărutat-o şi a ridicat-o, apoi, de la sol, uitând de orice precauţie. La fel îi răspundea şi Maria, sărutându-l cu ardoare, abandonându-se în braţele lui vânjoase.

- Ah! Cât te-am aşteptat să te întorci, Mihai!

- Şi eu. Mi-a fost tare dor de tine, a spus el.

- Te iubesc, dragul meu.

- Şi eu te iubesc. Sper să dureze dragostea noastră.

S-au întors în casă cu puţin înainte de ora cinei, după care s-au prezentat, pe rând, la masă.

De când se întâlneau pe ascuns, se fereau să se mai privească direct, iar dacă se întâmpla să li se întâlnească privirile, amândoi roşeau până-n albul ochilor, mai ales Maria. Şi cu cât se străduiau să se stăpânească, tulburarea lor era şi mai mare.

Int-o zi, aflându-se şi Iulia cu ei la masă, aceasta le-a observat transformarea, iar când a văzut că Maria este atât de emoţionată, gata să-şi dea sufletul, i-a făcut semn pe sub masă, călcând-o pe picior.

... În noaptea care a urmat întâlnirii lor din grădină, Maria şi Mihai s-au zvârcolit, fiecare în patul lui, rememorând discuţiile avute, îmbrăţişările şi sărutările.

Amândoi erau palizi din cauza surescitării şi emoţiei reţinute. Ascultaseră împreună o melodie veche care venea de la o casă din vecini, probabil de la un patefon, care i-a făcut să râdă, simţind că le piere toată oboseala. Melodia se numea „Ce faci mâine după masă?" , iar cei doi o ascultau îmbrăţişaţi:

„Ne despărţim şi-i tare greu,
N-o poţi ascunde nici tu, nici eu.
Mai stai puţin, iubirea mea,
Că aş mai vrea să-ţi spun ceva!

Ce faci mâine după masă?
N-ai vrea să ne întâlnim?
E păcat să stai acasă când viaţa-i frumoasă
Şi noi ne iubim etc".

- Tu ce răspuns îmi dai, draga mea? o întrebă Mihai.

- Hai să ne întâlnim şi mâine seară, răspunde Maria râzând uşor în braţele lui. Eu nu te-aş lăsa să pleci de loc.

- Şi eu, dar hai să intrăm în casă, să nu ni se simtă lipsa! a spus el, trăgând cu ochiul la sânii „ţâfnoşi" ai Măriei.

Toate aceste scene din grădină le reveneau în minte fiecăruia dintre ei şi ardeau de dorinţa de a se întâlni din nou şi să se simtă aproape, cât mai aproape unul de celălalt. Dragostea lor, deşi nu crea o scenă zgomotoasă, era încărcată de emoţie ca un pahar plin, gata să se reverse. Faptul că sentimentele lor nu izbucneau furtunos peste marginile paharului şi încă nu dăduseră în clocot, o făcea mult mai interesantă.

CAP.V - CORNEL BARAC. DESTĂINUIRILE LUI MIHAI

Mihai Doroş intrase în legătură cu mulţi salariaţi de la alte firme din oraş, iar cu unii devenise chiar prieten. De departe însă, Cornel Barac i-a fost cel mai drag şi mai apropiat, cu el sfătuindu-se în problemele lui de suflet şi chiar cele profesionale. De obicei se întâlneau la firmele lor cu prilejul unor afaceri, la bancă sau la diferite procese civile, dar nu lipseau unele mese pe care le luau împreună la vreun local din oraş.

Într-una din zile cei doi s-au întâlnit la Banca Naţională, care-şi avea sediul în Piaţa Ovidiu, iar după ce şi-au terminat treburile, Cornel l-a invitat acasă la el, fiind peste drum de sediul Băncii.

Doamna Carmen, soţia lui Cornel, tocmai pregătea masa de prânz şi Mihai a fost reţinut să mănânce împreună cu ei.

După masă au rămas amândoi de vorbă în faţa unei ceşti de cafea. Cornel Barac era un jurist şi un vorbitor excelent. Nu spunea lucruri extraordinare, dar când vorbea era inspirat şi bine crescut; ştia mult mai multe decât Mihai, atât despre profesie, despre lume, dar şi despre cărţi, poate era avantajat şi de vârstă, de practica mai bogată, ceea ce îi conferea o oarecare suporioritate. Cu toate acestea el ţinea mult la prietenul său pe care îl aprecia pentru că îl socotea un bărbat deştept, care privea viaţa cu mult realism şi nu greşea deloc.

Mihai Doroş era un bărbat viril, frumos, bine dezvoltat, care accepta viaţa cu toată vivacitatea, frumuseţea şi chiar cu urâţenia ei. Când avea puţin timp liber, accepta cu plăcere invitaţiile lui Cornel, a cărui familie era echilibrată şi-i oferea linişte şi siguranţă.

- Eşti un adevărat „pater familias" îi spunea Mihai.

- Da' de unde? Leo, fiica mea, nici nu mă ia în seamă, a replicat Cornel în glumă, privindu-şi fiica cu dragoste şi mândrie în timp ce aceasta îşi ajuta mama să strângă de pe masă farfuriile. Mă gândesc că în viizor va fi o bună gospodină şi soţie, când va fi la casa ei.

- Hai, tati! a protestat Leo, înroşindu-se.

Mihai privea la ei apreciiundu-le armonia, în timp ce filozofa la maxima lui Solomom: „Mai de preţ este un blid de linte acolo unde e dragoste, decât un bou îngrăşat acolo unde e ură".

- Îţi aduci aminte, Mihai, prima noastră întâlnire? rupe Cornel tăcerea care dura de câteva minute.

- Da. Era în luna martie. De dimineaţă fusesem în port, la NAVROM, apoi am urcat în parcul de la Cazino, unde am rămas vreo două ore să privesc portul, marea. Îmi părea rău că nu mă pot ambarca pe un vapor. Tocmai atunci a ieşit din port un vapor mare cu pavilion panamez,care luneca încet spre far. M-a trezit din visare sirena lui care fluiera dogit, iar ţipătul ei prelung parcă

rănea văzduhul. Dinspre larg sufla un vânt care aducea un aer răcoros, sărat şi miros de iod, odată cu ţipetele stridente ale pescăruşilor care planau deasupra apei, în apropierea malului. Când am îngheţat bine, m-am întors la hotel şi am pătruns în restaurant unde te-am găsit pe dumneata.

- Hai, măi, băiete! Mai termină cu politeţea asta exagerată! Ce naiba, doar ne cunoaştem de atâta vreme. Te rog să-mi spui pe nume şi să nu-mi mai spui dumneata!

- Bine, aşa voi face!

- Într-o zi mi-ai promis că îmi vei povesti unde ai învăţat regulile comerţului. Sau nu poţi să-mi spui? l-a întrebat Cornel, privindu-l cu coada ochiului.

- Ba pot. Să ştii că acest episod din viaţa mea nu l-am povestit la nimeni până acum.

- Atunci voi fi numai ochi şi urechi.

- În vara anului 1988, după ce am terminau facultatea la Cluj, am fost repartizat la muncă tocmai la o rafinărie de petrol din Oneşti. Nu m-am prezentat acolo niciodată, deoarece în 26 august am trecut graniţa, împreună cu un prieten, pe la Curtici şi din Ungaria am ajuns la graniţa cu Austria. Prietenul meu, Ianoş Paul, era pictor, cunoştea bine limba maghiară, lucru care ne-a fost de mare folos pentru a angaja o călăuză care ne-a dus la trecerea spre Austria, dar ne-a lăsat în pădure pe o ploaie torenţială şi o noapte neagră ca smoala. Ne-am adăpostit într-o vizuină de urşi, în care erau numai excremente şi oase, de unde abia a doua noapte am reuşit să trecem dincolo. Ce să-ţi spun? A fost o adevărată aventură, prima din viaţa mea şi poate, ultima.

Greul, însă, deabia în Austria a început pentru că niciunul din noi nu cunoşteam locurile, drumurile şi ne-am bazat pe un bilet pe care scria numai numele Laszlo Kadar şi adresa din Viena a acestuia. Ianoş mi-a spus că merge la el pentru că este tot pictor şi urmează să-l ajute în meseria lui. Dar eu? Va trebui să mă descurc singur. Vorbeam limba germană, cu unele greşeli - evident

- pentru că pe strada noastră aveam saşi cu care am învăţat la şcoală în toţi anii şi ne-am jucat pe stradă împreună.

L-am găsit pe pictorul Kadar pe Wilhem Strasse, unde deţinea o cameră de locuit şi un atelier de pictură, închiriate cu anul. Spre dezamăgirea mea, mi-a spus de la început că nu mă poate ţine la el, că vizele se obţin foarte greu pentru şedere în Austria, iar o şedere clandestină este un mare risc.

- Ce pot să fac? l-am întrebat. Eu vreau să muncesc.

- Dacă vrei să munceşti trebuie s-o iei de jos, aşa cum am făcut şi eu acum aproape trei ani de zile.

- De acord, dar unde?

- În apropierea oraşului este un han care are şi grajduri de unde se închiriază cai pentru turiştii dornici să călărească prin împrejurimi. Te-ai mai ocupat de cai?

- Nu.

- Ca să te primească. trebuie să le spui că eşti de la ţară şi ai îngrijit animale, altfel ...

Trebuia să încerc, nu puteam să stau cu ei acolo şi să dorm pe jos, în atelierul pictorului, cerşindu-i o bucată de pâine. Mă atenţionase că mai este controlat şi de cei de la poliţie, existând pericolul să fim arestaţi.

În cele câteva zile cât am stat la pictorul Kadar, acesta mi-a povestit toate peripeţiile lui de când a plecat din ţară şi pînă când a ajuns în Viena. „Am colindat prin mai toate ţările din vestul Europei - spunea el, am fost la Paris, la Alhambra, prin cafenelele unde stau degeaba artiştii şi beau, privind la femeile uşoare. E viaţă frumoasă, dai trebuie să ai bani".

Mai întâi am vrut să încerc în oraş, unde se strâng cei care au nevoie de un loc de muncă dar mi-a fost teamă să nu fiu arestat. M-am hotărât să încerc la han şi m-am îndreptat, pe jos, spre ieşirea din oraş, aşa cum îmi explicase pictorul. Două ore am mers pe jos, dar pentru că nu aveam bagaj, aproape nici n-am simţit. Acolo am vorbit cu femeia care se ocupa de îngrijirea camerelor

ce se ofereau turiştilor în trecere, care trăgeau la han pentru perioade scurte.

- Vreau să muncesc – i-am spus. Fac orice muncă.

- Trebuie să stai de vorbă cu patronul, domnul Hans, dar astăzi lipseşte. De unde vii? m-a întrebat ea privindu-mă cu suspiciune.

Din România.

- Bani ai? Trebuie să-ţi plăteşti camera şi hrana.

- Am, dar puţini.

- Bine. Astăzi mă ajuţi pe mine la treabă, spargi lemne şi faci focul în toate camerele din partea dreaptă, adică de la uşa asta încolo! îmi arată ea sectorul cu mâna.

Toată ziua am muncit ca un rob, iar seara mi-a dat un pat şi mi-a adus o farfurie de cartofi cu carne şi două felii de pâine.A doua zi, tot ea, doamna Hilda Kammer - aşa se numea - m-a condus la patronul hanului. Domnul Hans era un bărbat blond, gras, cu burtă şi o ceafă groasă, pe care hainele stăteau întinse; ochii săi cenuşii abia se vedeau din osânza feţei buhăite.

- E din România, a spus Hilda. Vrea să muncească.

- A, transfug. De unde eşti, de la oraş?

- Nu, dintr-un sat de lângă Tg. Mureş.

- Ai îngrijit animale?

- Da, cai, oi, porci... am minţit eu, privindu-l fix.

- Aici avem cai de călărie şi de trăsură care cer o îngrijire specială. Hrana, curăţenia şi ţesălatul sunt pe primul plan, apoi plimbarea lor. Cred că ştii să-i călăreşti? m-a întrebat el, pătrunzându-mă cu privirea lui aspră.

- Da, am răspuns maşinal. Adevărul era că nu încălecasem pe cai decât de vreo două ori când fusesem cu un coleg de liceu la Prejmer, unde avea nişte rude cu casă, pământ şi animale, dar atunci călărisem direct pe spinarea calului, fără şa.

- Ai aviz de muncă? Viză de şedere? întrebă el.

- Nu.

- Atunci va fi foarte greu ... nu ştiu dacă te voi angaja, a mai adăugat, dând din cap a părere de rău.

Îl priveam galeş, deznădăjduit. În el îmi pusesem toată speranţa şi nu vedeam ce aş fi putut face dacă el nu mă angaja.

- Ia-l la tine, să te ajute până când te voi anunţa eu! îi spune Hildei.

- Da, chiar am nevoie că Konrad a plecat.

Am mai lucrat câteva zile cu Hilda, plătindu-mi hrana şi patul prin munca fizică brută de toată ziua, după care m-a trecut la grajduri, în subordinea unui bătrânel pe nume Wily Köln, om bun şi calm, de la care am învăţat tot ce trebuia să fac, începând de la rânitul în grajd, orele şi felul de hrană ce se dă cailor, adăpatul, plimbarea lor pentru a fi menţinuţi în formă şi, mai ales ţesălatul şi igiena lor.

Văzându-mă isteţ, domnul Köln s-a apropiat de mine sufleteşte, iar după vreo cinci luni de zile, m-a întrebat:

- Ce studii ai, că te văd inteligent?

I-am spus.

- N-ai vrea să-ţi cauţi de lucru într-un loc mai curat şi mai prielnic unui intelectual? De ce să stai aici şi să te tot ascunzi de oamenii legii?

- Nu ştiu unde să mă duc, i-am răspuns.

- Cunosc eu pe patroana fabricii de ceramică din oraş şi poate îţi găseşte ceva pe măsura studiilor, iar după un timp îţi poate obţine şi viză legală de şedere în Austria, să nu te mai ascunzi. Dacă vrei, pot să vorbesc eu cu ea pentru că îmi este şi puţin rudă.

- Vă mulţumesc! Dacă se poate?!

Am mai aşteptat o săptămână, după care dl. Köln m-a anunţat să mă prezint la fabrica respectivă, dându-mi toate detaliile cum să ajung şi să-i spun că m-a trimis el. Când am ajuns la poarta fabricii am fost întâmpinat de un portar îmbrăcat într-o uniformă neagră, având obrajii palizi şi o înfăţişare ciudată; pupilele îi ere albastre şi umflate, ieşite în afară parcă, rotunjindu-

se ca la pisici, iar ploapele abia i se mişcau, dovadă lipsa lui de simpatie pe care mi-o arăta; avea nişte buze subţiri peste care cădea o mustaţă rară, acoperindu-i dinţii lungi ca de cal. Afişa o poziţie a corpului aidoma unui tigru, înainte de a-şi înşfăca prada.

- Bună ziua! Vreau să vorbesc cu doamna Judith Sturm, am spus eu, continuând să-l studiez.

- Cine eşti?

- Un cunoscut. Mă numesc Michal Doroş, am pronunţat eu numele în jargonul local.

- Aşteaptă! O anunţ imediat, a răspuns el, dispărând în cabina de unde mă privea pe furiş prin geamul bine şters. Avea cabină modernă, cu calorifer, telefon şi birou. După ce a lăsat jos receptorul telefonului, a strigat la un bărbat aflat în curte, iar acesta m-a condus la biroul patroanei, aflat la etajul întâi al clădirii. Doamna Judith m-a primit imediat şi am discutat următoarele:

- Mi-a spus domnul Köln că vreţi să vă angajaţi la mine. Ce ştiţi să faceţi?

- Nimic.Vin din România şi aş vrea să muncesc orice.

- Transfug., zice ea tărăgănat.

- Da. Vreau să obţin aici viză de şedere şi să lucrez.

- Ce studii ai?

- Facultatea de Drept.

- Poate cunoşti legile din România, dar aici e altfel ... Vom vedea ce putem face. Vei lucra la un birou unde se întocmesc contracte cu furnizorii, iar mai târziu vom mai vedea ce e de făcut.

Priveam în jurul meu. Biroul patroanei era mobilat cu gust şi luminat foarte bine dinspre sud.

Mă simţeam tulburat, iar Judith a observat acest fapt.Târziu mi-a spus: „Erai aşa de emoţionat! Mi-am zis că starea aceea se datora impresiei puternice pe care ţi-o crease noua situaţie cu care intrai în contact. Mi-am dat seama că eşti un suflet nobil, născut să iubeşti ce este frumos."

- Viaţa este grea, domnule şi aici în Viena. Probabil dumneata te-ai obişnuit în România cu unele „feţe" zâmbitoare care sunt adevărate teatre ale minciunii şi îţi va fi puţin mai greu până vei reuşi să te adaptezi la noile condiţii. Vom vedea ce e de făcut. Vino joi pe la ora zece! Te aştept. Bună ziua!

M-am înclinat, salutând şi am ieşit.

Deşi mă expediase astfel, aveam încredere că mă va angaja şi aşa a fost. M-am prezentat a doua zi la ora stabilită şi m-a condus într-un birou spaţios, cu mai mulţi salariaţi, unde mi-a arătat un scaun şi pe şeful de birou, căruia m-a dat în primire. Ce diferenţă era! În ţară mă simţeam liber şi chiar îngâmfat că aveam şcoală, dar acolo toţi mă considerau un intrus, un venetic, poate chiar un duşman.

Viaţa era grea, mai ceva ca „Muncile lui Hercules". Pot spune că am avut de două ori noroc: cunoşteam binişor limba şi pricepeam repede tot ce întâlneam în munca mea, ceea ce mi-a uşurat adaptarea la cerinţele muncii de acolo, încât am reuşit să lucrez aproape la fel ca ceilalţi funcţionari, în scurt timp.

Iudith a sesizat acest lucru sau a fost informată despre această reuşită şi mi-a dat un birou separat la „Expediţii", ceea ce m-a ajutat să iau contact cu tot procesul de producţie şi de expediţie al fabricii, relaţiile comerciale şi dispunerea utilajelor. Cu toate acestea, mă simţeam singur de parcă m-aş fi aflat pe o barcă în mijlocul oceanului, lipsit de orice ajutor. Dar omul care are voinţa puternică reuşeşte să învingă toate greutăţile. Era un moment greu în viaţa mea. Am văzut cum deosebirea dintre oameni dă naştere la ură. Majorltatea funcţionarilor de acolo erau fericiţi că aveau pe ei haine bune şi mâncau bine, ceea ce pentru mine nu era suficient şi tânjeam după mai bine. Tot patroana m-a salvat în final, numindu-mă unul dintre consilierii săi personali. De aici totul s-a schimbat în bine. Ea mi-a spus într-o zi, fără ocol: „De aici încolo totul depinde numai de tine. Salvarea ta constă într-o purtare nepătată în fabrică şi să munceşti corect. Te avertizez că aici se aplică şi în prezent un principiu vechi care

spune că, dacă un om ţi se pare că are merite, pune-i piedică în tot ce face, iar dacă meritul este real va şti să înfrângă piedicile sau să le ocolească".

Mi se părea cu Judith ţine la mine, dar refuzul de a se lăsa tutuită mă punea pe gânduri.

Încercam să mă adaptez societăţii vieneze cu obiceiurile şi moravurile locale, dar rămâneam eu însumi în multe privinţe: învăţam de la ei ce consideram eu necesar, restul nu mă interesa.

Judith începuse să mă viziteze în biroul meu destul de des, încât începusem să-i simt prezenţa după foşnetul rochiei de mătase sau călcatura pantofilor săi, miroul batistei sau al parfumului folosit de ea. Toate acestea îmi creşteau patima faţă de ea, dar nu îndrăzneam s-o ating.

De obicei intra în încăpere fără zgomot. Îmi ridicam privirea mai sus de decolteul ei, aşteptând momentul potrivit ca s-o întreb, cu respect: „Doriţi ceva, doamnă?"

Judith nu răspundea. Uneori îmi aducea în birou o cafea pe care mi-o aşeza uşor peste vreo lucrare, dar nu o punea direct pe masă, ocolea prin spatele meu, după care se apleca să ia câte o lucrare de pe birou, atingându-mi umărul care-mi dădea un fior dulce. Nimic nu este mai atrăgător decât o femeie vizibil disponibilă. Fără să spună nimic, se îndrepta spre uşă cu mersul ei îmbietor şi abia când ajungea la uşă, îmi zâmbea tandru, determinându-mă s-o urmăresc stăruitor cu privirea. Când părăsea încăperea, avea obiceiul să spună: „Aş vrea să discutam ceva, dar nu acum".

Judith arăta mereu în toată strălucirea unor toalete bine studiate . Pe cap purta o pălărie florentină împodobită cu o agrafă superbă, iar la gât avea o eşarfă din voal subţire, sub care strălucea un colier din mai multe camee. Rochia ei din muselina verde, cu mâneci scurte şi un superb decolteu îi permitea să etaleze mai multe brăţări înşirate cu gust pe splendidele ei braţe ca marmura. Talia ei subţire şi înfăţişarea gingaşă îi îngăduiau să aibe mişcări galeşe, deşi cam prefacute, care-i scoteau în evidenţă pasiunea şi

capriciile, întotdeauna satisfăcute, ale unei persoane iubite. Avea obiceiul să-şi rotească privirile de jur-împrejur prin încăpere.

Mai târiu Judith mi-a devenit amantă şi am trăit cu ea o perioadă frumoasă. Ea avea 36 da ani, dar frumuseţea şi frăgezimea ei compensau diferenţa de vârstă ce ne despărţea. Îmi spunea mereu că este fericită cu mine, ceea ce mă făcea să mă mir că poate exista atâta fericire pe Pământ. „Ah! De ce nu te-am cunoscut eu acum 12-13 ani când aram tânără şi fragedă ca o fragă, că totul era altfel?"

Ea fusese căsătorita cu un inginer care lucrase alături de ea şi de tatăl său, dar murise într-un accident cu o barcă pe o furtună năpraznică pe Marea Adriatică, cu şase ani în urmă. Nu pot spune că o iubeam, poate era mai mult dorinţa de a poseda o femeie atât de nobilă, frumoasă şi bogată cum era ea.

O duceam bine amândoi în beţia amorului; ea avea experienţa de viaţa, iar eu mă specializam cu ajutorul ei. De fiecare dată parfumul ei mă îmbăta, iar lenjeria şi toaletele ei fine mă fascinau, alături de multele ei giuvaeruri adunate precum zestrea unei mirese pentru a fi expediate. Adesea stăteam în pat şi povesteam, ea despre mersul lumii, iar eu despre România; când mă asculta, ochii ei scăpărau de curiozitate. „Eşti foarte inteligent, Mihai şi oricând poţi fi stăpânul meu, daca vrei; uneori mă sperie inteligenţa ta, mi se pare că eşti un uriaş. Aş vrea să te văd bogat şi în glorie profesională, printre cei mai de vază oameni din Austria", zicea ea.

Plecam împreună în excursii în munţi sau în alte ţări ca: Elveţia, Franţa, Italia, după ce îmi obţinuse viza de şedere în Austria şi paşaportul.

Odată am plecat la Tirol, iar de acolo la Innsbruck. Dimineaţa zăpada era îngheţată, era ger şi toata lumea umbla înfofolită. Totuşi iarna era foarte calmă peste tot. Când am ieşit din Tirol au început troienele. Pe dealurile înzăpezite se vedeau grupuri de schiori, coborând vertiginos pantele înclinate. Spre Innsbruck cerul s-a întunecat, devenind aproape de culoarea

plumbului, ca o prevestire că, în curând, va nige, cum susţineau cei care cunoşteau bine vremea în acele locuri. La scurtă vreme au început să cadă fulgi mari de zăpadă, la început rari, apoi din ce în ce mai deşi care bucurau vederea, dar reduceau vizibilitatea în jur. Deşi îmbrăcaţi cu copaci, din cauza stratului de zăpadă munţii păreau a fi turnaţi precum sunt obiectele din porţelan alb. Ninsoarea abundentă care nu contenea, făcând să se zărească din ce în ce mai greu căsuţele şi cabanele de pe munte, care păreau a semăna cu nişte căciuli ciobăneşti sau căsuţe de pitici printre munţii giganţi.

Judith era roşie în obraji datorită gerului, iar ochii ei albaştrii păreau două lacuri de munte pe faţa ei albă. Ea nu prea ştia să schieze şi o învăţam eu, care beneficiasem de un temeinic instructaj şi de practică în munţii Bucegi din România pe vremea studenţiei. De aceea mă simţeam în siguranţă pe schiuri oriunde ar fi fost, fiind în stare s-o ajut şi pe ea să se perfecţioneze. Era destul de ascultătoare şi învăţa repede, dându-şi toată silinţa să-şi însuşească temeinic practica schiatului. Ştia să urce pantele, să meargă drept la vale, dar nu stăpânea suficient de bine să execute slalom în bucle strânse pentru a evita eventualele obstacole întâlnite în cale: copaci, cioturi sau chiar şi oameni. Odată a şi căzut peste un alt schior care se oprise accidental deoarece i se dezlegase un schiu care o luase razna înaintea lui.

Altă dată schiam amândoi pe o pantă lungă, iar în apropierea sfârşitului pantei am dat peste un schior proptit într-un boschet. Când ne-am apropiat de el, am constatat că avea un picior fracturat, iar un schiu îi lipsea şi nu se mai putea deplasa în niciun fel; stătea lipit de boschet şi gemea. Avea posibilitatea să îngheţe acolo, dacă n-ar fi fost salvat de cineva, deoarece se însera, iar în apropiere se auzeau urlete de lupi.

L-am luat în spate şi l-am transportat la o cabană care se afla tocmai la patru kilometri distanţă de locul unde l-am găsit. Era un bărbat tânăr, avea 28-30 de ani, iar când am ajuns la cabană am

aflat că era fiul unui medic din Salsburg, băiat fin, curat şi manierat. Mulţumirile lor mi-au smuls lacrimi.

Am muncit în Austria patru ani şi m-am întors în ţară la începutul lunii martie, având o sumă frumoasă.

- De ce ai plecat din Viena? l-a întrebat Cornel.

- Mai întâi pentru că auzisem peste tot, la radio şi la televizor că în România a avut loc Revoluţia din decembrie 1989 care a schimbat regimul comunist. Având ceva bani, m-am gândit să încep o afacere în ţară, dar văd că n-a venit momentul şi atunci m-am gândit să mă ambarc pe vreo navă cu care să cutreier lumea o vreme, până se vor mai aranja lucrurile.

Ar mai fi şi un alt motiv, secundar, de această data şi anume, comportarea Judithei, care nu mai era aşa de iubitoare ca la început, nu mai era totdeauna atentă şi tandră cu mine şi am înţeles că s-a sfârşit convieţuirea noastră în comun. În ultima vreme avea o figură care exprima că ar fi pierdut ceva, purta în ea un fel de degradare, parcă nici nu mai era aceeaşi. Când eu intram, am întâlnit un alt consilier care ieşea de la ea din apartament, unul cu o mustaţă care-i acoperea gura întredeschisă, iar pe masă se mai aflau, încă, resturile unui ospăţ copios, stropit cu şampanie şi terminat cu deranjul patului.

Nu i-am reproşat nimic, dar am folosit acest prilej ca s-o anunţ de hotărârea mea de a mă întoarce în ţară. Judith n-a protestat, dar a spus: „Dacă asta este hotărârea ta, mă voi consola cu ideea că asta a fost tot.

Mi-a plătit ultimii bani care mi se cuveneau şi ne-am despărţit ca prieteni. Mă obişnuisem cu ea şi cu viaţa din Viena, unde mă simţeam în siguranţă, dar ea avea comportări prea burgheze şi nu voiam să stau în preajma ei, ca apoi să sufăr, deşi n-o iubeam.

Când ma-m întors în ţară am mers la casa părintească din Tg. Mureş în care locuieşte fratele meu împreună cu soţia şi cu doi copii ai lor. Mama a murit cu doi ani înainte de a veni eu, iar fratele meu, care este cu patru ani mai în vârstă decât mine, este

supărat foc, încă de când am fugit din ţară. Îmi reproşează că din cauza mea şi-a pierdut calitatea de membru de partid şi funcţia pe care o avea la o întreprindere la care lucra ca inginer. Şi moartea mamei mi-o pune în sarcină tot mie, deşi soţia lui spune că a avut ceva la fiere. Văzând că unicul meu frate nu mă vrea, m-am hotărât să plec pe mare şi aşa am ajuns noi amândoi să ne cunoaştem, să mă ajuţi, deşi nici nu mă cunoşteai bine, iar astăzi să fim prieteni şi pentru asta îţi mulţumesc din inimă! a conchis Mihai Doroş.

- Măi, Mihai, tu eşti un om bun, poate tocmai de aceea se apropie lumea de tine. Eşti blând, calm, ajuţi omul în nevoie şi faci totul bine şi la timp.

Să ştii cu eu sunt mândru că am un astfel de prieten. Aş vrea să apelezi la mine oricând ai nevoie.

- Aşa voi face, mai ales că eşti singurul meu prieten adevărat.

CAP.VI - PROPRIETATEA DIN SAT. PETRECEREA

E duminică. Irina abia se întorsese de la biserică şi se odihnea pe patul din camera ei înainte de masa de prânz. Domnul Costică a intrat fără zgomot în încăpere şi, văzând că nu doarme, s-a aşezat pe un fotoliu din apropierea patului ei. Scutura tacticos scrumul ţigării la rădăcina unei muşcate dintr-o glastră.

- Iar ai intrat aici cu ţigara? Ştii că nu suport fumul de ţigară, l-a certat cu blândeţe Irina.

- Numai puţin şi plec. Venisem să-ţi spun că ar trebui să primim vizitele prietenilor, să lăsăm lumea să ne vadă. Fratele meu s-a dus, fie-i ţărâna uşoară! Dar asta nu înseamnă să purtăm doliu permanent, să ne închidem în casă şi să nu mai vedem pe nimeni.

- Să mai aşteptăm, omule! Lasă să treacă anul peste el, că merită puţin respect pentru ce a făcut el pentru noi. Ne-a schimbat viaţa cu totul, odihnească-se în pace! şi Irina s-a închinat, făcând o

cruce mare. Şi aşa pentru o petrecere de fală trebuie să fim şi noi foarte bine îmbrăcaţi, iar până acum nu prea am dat atenţie hainelor. Când munceam nu mă prea sinchiseam că mă vede cineva în hainele de lucru, dar acum e cazul să ne îmbrăcăm pentru că nu-i putem primi oricum.

- După părerea ta, ar trebui să muncim din nou?

- Nu am spus asta, nici nu mai putem s-o facem cu atâta avere pe care o avem. Trebuie să ne mai schimbam îmbrăcămintea şi purtările pentru a fi şi noi la înălţimea societăţii noi care s-a ridicat după revoluţie.

- Ei, asta-i acum! Ce treabă au ei cum mă port eu? Dacă nu le place, să plece. Dar tu ai dreptate. E bine să mai aşteptăm, a încuviinţat Costică, manifestând un deosebit respect pentru înţelepciunea nevestei sale dragi.

Irina se ridicase şi stătea pe marginea patului cu mâinile în poală, mângâindu-şi din când în când, cruciuliţa de la gât cu lanţul de aur, care străluceau pe pielea ei uşor ridată sub razele soarelui care treceau prin perdeaua de la fereastră. Era o femeie încă tânără, abia intrase în 52 de ani, scundă, dar cam împlinită la trup, cu părul castaniu, înspicat cu fire albe, ochii căprui care luceau pe o faţă albă cu obrajii rozi.

- Mă gândeam să dăm o petrecere la casa din sat, unde să invităm numai câţiva oameni mai apropiaţi, cu familiile lor, reia Costică ideea de la început.

- Şi cu ce îi transporţi până acolo?

- Au toţi maşini. Nu refuză ei o escapadă la ţară.

- Să nu ne bârfească cei din sat, că abia l-am îngropat pe George şi ne repezim să jucăm de bucurie.

- Lumea vorbeşte oricum. Să ştii tu, femeie, că gura lumii n-o astupă decât pământul!

- Acolo ne trebuie multe tacâmuri, carne de porc, de vită şi câte altele, înşiră Irina.

- Se vor găsi toate şi vor fi duse acolo. Luăm doi ospătari şi un bucătar de la un restaurant cu care va pleca acolo Mihai Doroş

cu două zile înainte ca să pregătească totul, iar sâmbătă mergem şi noi cu invitaţii. Ar fi bine s-o facem pe 7 iulie, fiind ziua de naştere a Mariei, fiica noastră şi atunci nu vor avea ce zice alţii.

- E cheltuială mare şi oboseală şi nu prea meritată.

- Draga mea, asta este, dar trebuie să suportăm dacă vrem să intrăm în noua societate şi să fim respectaţi de către oamenii cu avere.

- Aş vrea şi nu prea aş vrea, spune Irina, legănându-şi capul când într-o parte, când în cealaltă. Parcă era mai bine când eram săraci, nu aveam grijile de acum. Nu ştiu de ce, dar eu simt o frică în suflet pentru viaţa asta nouă.

- Vezi-ţi de treabă, femeie! De ce să ne fie frică? Doar n-am furat nimic şi n-am omorât pe nimeni. Toate s-au întâmplat aşa cum a vrut Dumnezeu.

În iulie Mihai a primit poruncile pentru tot ce urma să facă în gospodăria de la ţară, în vederea primirii invitaţilor stabiliţi de patronul său şi, încărcat cu tot ce era necesar, a plecat în sat.

Împreună cu Grigore şi alţi doi săteni, a instalat un cort mare pe aleea principală care ducea de la poartă şi până la intrarea în casă, bun atât pentru umbră cât şi împotriva vântului şi a unei eventuale ploi.

Montase pe stâlpii metalici, legaţi cu traverse şi cu funii, o prelată cu suprafaţa de cca. 40 metri pătraţi, care comunica printr-un coridor cu casa. Au fost aranjate mese pe două rânduri, un mic podium pentru taraful de lăutari care urma să vină a doua zi, iar ringul de dans urma să-l constituie trotuarul neacoperit.

Sâmbătă pe la ora 16,00 au sosit, pe rând, cele şase autoturisme şi un microbuz. Toate s-au aliniat pe alee, pe măsură ce pătrundeau în curte.

Unii dintre vizitatori n-au mai mers să-şi ia camerele în primire, s-au oprit direct pe la mese şi distracţia a şi început, odată cu semnalul dat de taraf.

- Dacă vei organiza mereu asemenea petreceri, mă falimentezi, mă sărăceşti, îl dojenea domnul Costică pe Mihai, arătând spre cort şi spre belşugul de pe mese.

- Nu se falimentează aşa uşor. Sunteţi un om bogat, domnule! i-a răspuns acesta.

- Ce bogat? Nu sunt deloc bogat! se apără Costică.

După ce i-a explicat cum au fost orânduite toate pentru petrecere, Costică s-a dus să-şi primească oaspeţii, iar Mihai a continuat s-o caute cu privirea pe Maria, pe care n-o văzuse încă, din cauza aglomeraţiei.

Când a zărit-o, inima i-a tresărit şi şi-a apus în gând: „iat-o pe iubita mea! E plină de frumuseţe, tinereţe, exuberanţă şi voioşie, e plină de viaţă. Cum să n-o iubesc?"

În apropierea ei a apărut şi Gabriel Pascu, un prieten mai vechi al Mariei, fiul unor oameni îmbogăţiţi recent. Absolvise filologia şi toţi îi spuneau „domnul profesor".

Vederea acestuia a făcut să-i întunece bucuria lui Mihai, avută cu câteva clipe mai înainte, când o văzuse pe Maria venind spre el. Gabriel se tot ţinea după ea şi trăgea nădejdeje s-o ia de soţie, deoarece o înţelegere avusese loc între părinţii celor doi. Cu acel prilej dmn' Costică îi promisese Mariei că dacă s-o mărita cu Gabriel, toată averea Comăneştiior îi va fi dată ei. „Totul va fi al tău, fata mea!"

- Ce frumos ai aranjat totul aici! a spus Maria aproprindu-se de Mihai, cu zâmbetul ei discret şi enigmatic.

- Scuză-mă! trebuie să duc un scaun la masă, a pretextat el, ca să nu răspundă şi să se îndepărteze de ea.

„Ce-o fi păţit de este supărat?" s-a întrebat Maria. L-a aşteptat să se întoarcă şi l-a abordat din nou:

- De ce nu-mi răspunzi? Cum te-ai distrat aici?

- Nu prea am avut timp pentru distracţii, a răspuns Mihai puţin tulburat.

- Ai făcut totul foarte frumos, dar ceva te-a supărat. Dar tu eşti un om înţelept, Mihai, a urmat Maria cu tot mai mare interes

în glas. Priveşti toate faptele şi toate nebuniile oamenilor ca un adevărat filozof cu experienţă, iar din această cauză nimic nu te mai încântă din cele ce vezi.

În spatele ei s-a apropiat Gabriel, furios:

- Cu cine vorbeşti, dragă? Hai la grupul nostru şi nu-ţi mai pierde timpul aici, discutând cu slugile!

Maria nu i-a răspuns. Privea în urma lui Mihai care se îndepărta de ea şi se gândea: „De ce o fi supărat?"

Ajuns în apropierea cortului, Mihai l-a zărit pe Cornel şi s-a mirat de prezenţa lui, astfel că s-a apropiat de el ca sa-l salute.

- Ce faci, domnule? Salut! N-am ştiut că vii aici.

- Nici eu n-am ştiut, Mihai, dar m-au luat pe sus patronul meu şi ai lui. Abia am apucat să dau un telefon acasă ca să-i spun soţiei că plec pentru două zile. Când am aflat că şi tu eşti aici, m-am bucurat mult, că abia mai putem să stăm de vorbă în tihnă, nu aşa ca la servici, unde ne întâlnim pentru afaceri şi tot pe fugă.

- Deci, stai până mâine?

- Da, plecăm pe la prânz sau după, depinde de patronul meu. Te-am văzut că discutai cu tânărul Pascu. Ce spunea?

- Nu mi s-a adresat mie, ci Mariei. I-a spus să se ducă cu el la grupul lor şi să nu-şi piardă vremea cu slugile.

- Ce să-i faci? Ţoapă. Acum familia lui are avere, e nobilă, după cum se spune .Ştii care este părerea mea? Obârşia nobilă înlătură tării de caracter la multe persoane.

- Bogăţia dă fală, dar nu şi cultură, fericire şi tinereţe, spune Mihai.

- Nici inteligenţă, completează Cornel. Păcat că noua clasă de îmbogăţiţi se ridică folosindu-se de oamenii înzestraţi, care posedă materia cenuşie, dar sunt nevoiţi s-o vândă ieftin celor în faţa cărora se posternează pentru a se întreţine ei şi familiile lor.

Maria, care se strecurase neobservată, ajunsese în apropierea lor şi ascultase totul, fără să respire. In gând le dădea dreptate, dar ea nu putea schimba situaţia în niciun fel. În sinea ei îi aprecia foarte mult pe amândoi, iar pe Mihai îl stima şi îl iubea

pentru calităţile lui. „Este o capodoperă - gândea ea - o capodoperă de educaţie, inteligenţă, spirit, curaj şi dăruire. Niciun bărbat nu este atât de chipeş ca el. Oare, de ce mă ocoleşte? Ce motiv ar avea să se supere pe mine?"

În părul lui castaniu străluceau razele soarelui, ca şi pe mustaţa lui aurie. Maria s-a apropiat de ei cu un zâmbet larg, întrebându-i:

- Ce faceţi aici, domnilor?

- Discutăm despre Nicolae Titulescu, domnişoară, îi răspunde Mihai.

- Da, ai dreptate, e tocmai un subiect care se pretează la petrecerea noastră, a acceptat ea răspunsul, văzând că este luată peste picior, deşi cunoştea tema discuţei lor.

- N. Titulescu a fost jurist, un mare diplomat care a adus faimă României, a intrat în joc Cornel Barac.

- Ştiu. Era un bărbat brunet, nu prea arătos, dar destul de deştept, a completat tabloul Maria.

- Azi sunt mulţi care au avere şi nu mai au nevoie să fie deştepţi, asta apropos de „deştept". Am citit undeva că papa Sixt al V-lea, înainte de a ajunge papă, a păzit porcii. Deci, se poate şi aşa, a adăugat Cornel.

- Pentru că tot vorbim de avere, din cele pe care le-am văzut eu pe unde am umblat, pot spune că mulţi oameni bogaţi varsă lacrimi pentru căţelul lor care şi-a scrântit un picior sau şi-a rănit lăbuţa, dar trec nepăsători pe lângă o persoană lipsită de braţe sau aflată în nevoie, intervine Mihai.

- La fel se întâmplă şi în situaţia când apare undeva un om inteligent care gândeşte de-i scapără mintea, dar dacă încearcă să spună ce nu place altora este considerat cinic, zice Cornel.

- Amândoi aveţi dreptate, încearcă Maria să-i consoleze, dar acum, cu noua democraţie, totul este anapoda. Ar fi bine să mai avem răbdare şi să vedem încotro se va îndrepta noua societate.

- Ce să mai aşteptăm, domnişoară? Ne occidentalizăm pe zi ce trece, intervine Cornel. Păcat că nu luăm de la occidentali ceea ce este bun, frumos, progresist şi care să ne ajute să mergem înainte, ci ne îngrămădim - aproape în genunchi - să luăm tot ce aruncă ei la gunoi, începând cu filmele pline de violenţă, erotism, droguri şi terminând cu muzica infectă şi chiar periculoasă, cu mesaje sataniste sau cu lătrături, behăituri, mugete şi scălămbăieli în ţinuta indecentă; am importat până şi pedofili.

- Şi obiecte de îmbrăcăminte „Second hand", completează Mihai arsenalul de „daruri" venite din Occident.

- Lumea a sărăcit rău, Mihai, de aceea se înghesuie să cumpere acea îmbrăcăminte de mâna a doua, deşi nu toţi ştiu că unele obiecte pot fi pline de tot felul de viruşi periculoşi sănătăţii oamenilor şi nu puţini s-au îmbolnăvit.

Maria privea pe rând pe cei doi, dar i se oprea privirea mai des la Mihai, faţa ei părând că se roagă, că vrea să-i ceară ceva. S-a întors şi a plecat spre casă, iar ei au rămas tot acolo, discutând.

- Frumoasă fată are patronul tău! zice Cornel, privind în urma Mariei.

- Da, dar este înconjurată de tineri bogaţi şi cu perspective.

- Mie mi se pare că te place. Dragostea nu cunoaşte bariere, Mihai, aşa că nu-i lua în seamă pe ceilalţi!

- Mă tem de o astfel de prietenie.

- De ce?

- Dacă afla patronul, în mod sigur mă concediază.

- De ce ar trebui să afle? Iar dacă fata te vrea...

Maria voia să discute neapărat cu Mihai şi s-a hotărât să-l aştepte în vestibul, unde era aproape întuneric, ascunzându-se după uşă. Inima îi bătea cu putere în piept când se gândea la el, dar nu ştia ce să-i spună şi din acest motiv o cuprinsese o spaimă care o îngheţa.

Când i-a auzit paşii apropiinau-se, bătăile inimii sale s-au înteţit, deoarece Maria îl iubea cu tot ce era al lui. Îl iubea şi atunci când tăcea, deşi tăcerea lui o intriga. „ Of! Dacă ar veni

acum să mă ia în braţe şi să-mi spună că şi el mă iubeşte!" se gândea ea.

În întunericul din vestibul Mihai s-a lovit de ea.

- Tu eşti, Maria? De cine te ascunzi aici?

Glasul lui o zăpăcise complet. Ea ar fi vrut să strige numele lui Mihai, dar ţipătul s-a transformat în şoaptă.

- Vino aici, în cameră! a spus ea, trăgându-l înăuntru.

Mihai se supuse. Maria tremura uşor, dar la adăpostul întunericului, el nu-i putea vedea faţa îmbujorată, care arăta cât era de emoţionată.

- Ce s-a întâmplat? Vrei să-mi spui ceva? Maria nu spunea nimic, doar tremura şi-l privea, deşi avea în cap o mie de gânduri incoerente. A şoptit:

- Nu mă lăsa singură, Mihai! Te iubesc!

- Ştii că şi eu te iubesc, dar aici trebuie să ne ferim cât mai mult de privirile celorlalţi.

Câteva clipe niciunul dintre ei nu mai răsufla. Se sărutară de câteva ori, apoi Mihai a ieşit, lăsând-o în cameră. Ea încetă să mai tremure, fiind inundată de un val de fericire şi mândrie, care-i umplea sufletul. Îşi găsise leacul. „De ce n-o făcuse el mai devreme? A fost atât de simplu..." se gândea Maria.

Oaspeţii se distrau de minune în cort, înveseliţi de vin şi de muzicanţii care le cântau tot felul de melodii, la cerere. Cel cu vioara era un lăutar hârşit, cu multă experienţă la nunţi, botezuri, onomastici etc. şi, cu batista aşezată pe suportul pentru bărbie al viorii, apăsa strunele cu arcuşul, după care cânta cu vocea lui plăcută diferite romanţe sau cântece vesele de petrecere.

Tinerii se depărtaseră de cort şi se distrau cu cântecele noi, după aparatură stereo la care îndesau de zor nişte discuri din care ieşeau ţipete, urlete şi zgomote de tobe, cu care îşi însoţeau bâţâielile, unul în faţa celuilalt sau la grămadă, fiecare dansator bâţâind în legea lui, cu braţele şi cu bustul. Şi nu aveau prejudecăţi ca vârstnicii.

Dinspre grătarul instalat în spatele magaziei venea un miros îmbietor de carne friptă, care le creştea apetitul şi fiecare se servea, în pauzele destul de rare.

La petrecere a fost invitată şi Paraschiva, la insistenţele Irinei. Costică l-a trimis pe Grigore s-o aducă, dar acesta din urmă l-a întrebat:

- Să vină şi fetele? Văd că aici sunt şi tineri, aşa că se pot distra împreună. E vorba de Ioana şi Vica.

- Da, desigur. Să vină şi gemenele! a încuviinţat el.

Când au venit, cele trei au intrat în camera Irinei, unde se afla şi Maria, frumos îmbrăcată.

- Vai, ce sandale frumoase ai, Maria! a lăudat-o Vica, după care au mers împreună în camera Mariei să-i arate şi restul de toalete.

Afară, în curte, intraseră mai mulţi tineri, fete şi băieţi, atraşi de muzică, dar nu îndrăzneau să participe la distracţii. Când au ieşit în curte Maria şi gemenele, prima i-a invitat pe toţi în grupul tinerilor şi au început să discute şi să danseze. Printre ei Maria şi-a recunoscut colege de şcoală din anii mai mici de studii.

Vica a dansat de mai multe ori cu Irinel Danciu, pe care i l-a prezentat şi Mariei, spunând:

- El este prietenul meu de la Constanţa. Ne cunoaştem de vara trecută. Este venit la rude, în vacanţă.

- Încântată, spune Maria, întinzându-i mâna acestuia pe care el se grăbeşte să i-o sărute, aplecându-şi capul blond.

Către miezul nopţii, Irinel a dansat numai cu Ioana, sora geamăna a Vicăi şi tot cu ea a mers pe drum când le-a condus acasă, după ce petrecerea s-a terminat, făcând-o pe Vica să explodeze de gelozie, care a sfârşit într-o ceartă între cele două surori.

Oaspeţii lui Costică erau toţi oameni de afaceri, deci oameni înstăriţi, care-şi aduseseră cu ei şi odraslele, aşa cum era şi Gabriel Pascu, proaspătul profesor care aspira la mâna Mariei, deşi

aceasta îl trata cu indiferenţă. Adesea era strigată de voci să le ţină companie.

Se aduceau unii pe alţii, prin diverse viclenii sau mulţumită averii lor scandaloase şi dubioase; unii veneau numai ca să spioneze casa lui Costică.

Mihai îi studia pe fiecare în parte, cântărindu-le meritele în gând: „eu am cinci milioane leafă pe lună, iar ei au câte cinci miliarde. Halal mod de tratare a vieţii! Dintre ei unii abia au trecut de gimnaziu, dar au avut noroc la bani. Ce privelişte! Bună doar ca să te lecuiască de invidie".

Costica îi trata cu respect, iar în toasturile lui, cu paharul ridicat, le spunea: „Noroc, prieteni!" în timp ce din rândurile invitaţilor se auzeau murmure, glasuri, râsete şi chicoteli.

Mihai şi Cornel aflaţi mai la o parte, discutau şi comentau ceea ce vedeau:

- Văd că toţi din jurul nostru se îmbogăţesc, spune Mihai, trecând cu privirea pe deasupra meselor unde oaspeţii se distrau, absorbiţi de muzică sau de unele discuţii aprinse.

- Da. Tot la aceşti oameni mă gândeam şi eu. Au câştigat averi numai pentru că au investit nişte bani pe care au pus mâna, cei mai mulţi, în condiţii destul de dubioase. Unii dintre ei nu au pic de cultură, şi de minte, dar banii lor reuşesc să se înmulţească şi ne râd în nas că ei reuşesc să câştige bani deşi nu fac nimic înafară de faptul că se învârtesc de colo până colo. De aceea ne consideră nişte maimuţoi.

- Poate că au dreptate. Azi dacă nu ai bani, eşti un nimeni, poate chiar un maimuţoi care are nevoie să fie hrănit de oameni, eşti o jucărie şi trebuie să le ceri lor scuze că exişti pe faţa Pământului.

- Asta este lumea afacerilor, spune Cornel, oftând.

- Eu cunosc nişte indivizi tineri care, deşi nu fac nimic, îşi permit un trai îmbelşugat cu fripturi, icre negre, băuturi fine, lăzi cu şampanie şi femei.

- Probabil sunt feciorii celor care trag „tunuri" în economia statului, dar au avocaţi buni, relaţii cu judecători care-i scapă de „necazurile" judiciare, chiar şi de plata unor impozite, folosind tot felul de şiretlicuri.

- Durerea mare este că mulţi dintre ei au reuşit să intre în parlament, în guvern sau în alte structuri ale administraţiei statului.

Privindu-i atent, Cornel le studia petele violete de pe faţă, cartilagiile urechilor răsucite în forma frunzei de varză şi ochii împăienjeniţi pentru care ochelarii nu prea le mai foloseau.

- Din cauza nefericirii, a muncii şi strădaniilor, la o anumită vârstă, creierul începe să moara, a spus el în şoaptă, cu gândul la bunicii săi.

- Ai dreptate, dar nu toţi au fost nefericiţi.

Mihai se ţinea departe de grupul de tineri, dar mai trecea prin apropierea lor, din când în când. Aceştia se distrau în felul lor sau discutau. Despre ce? În primul rând despre dragoste, despre cele mai încântătoare lucruri din viaţa lor, despre idealurile lor pe care şi le pot împlini prin dragoste. Lucrurile mărunte care existau în preajma noastră, aparent lipsite de importanţă, văzute de ei prin lumina iubirii, devin pline de sens, de savoare, de strălucire, pentru că totul la ei este învăluit într-o aură specială, iar cuvintele sunt ca nişte stele care le luminează universul intim şi care se sting în momentul în care relaţiile devin normale. Oamenii se îndrăgostesc foarte uşor - unii chiar foarte des - dar rareori ne aflăm faţă în faţă cu cei care să ne împărtăşească dragostea.

Maria l-a zărit, dar n-a îndrăznit să se apropie de el, mulţumindu-se să-l privească de la distanţă. Îl aprecia, în gând: „E frumos ca o statuie romană, întotdeauna decent îmbrăcat, destul de cult şi de manierat, iar ochii lui grăiesc despre inteligenţă, forţă şi o personalitate puternică. Mihai nu coboară până la nivelul interlocutorului, ci îl ridică pe acesta la nivelul lui. Mihai s-a întors la masa lui Cornel şi a continuat să-i observe pe oaspeţi cum se distrează. Violonistul, om viclean, cu ochii ca de viezure, cunoştea şi interpreta un repertoriu bogat, de la tangou, vals, până la sârbe,

dar obişnuia să le cânte oaspeţilor la ureche „de foc şi de inimă albastră", în special celor cuprinşi de melancolie.

- Ce zici de ei, Cornele?

- Ce sa zic? Marii comercianţi sunt obligaţi să ducă o viaţă dublă; una sobră în afaceri, unde ipocrizia societăţii le impune fereală, pe măsura averii lor şi alta în ceasurile libere, în care-şi lasă să zburde fiinţa lor refulată, aşa cum procedează şi acel Axinte, proprietarul depozitului de alcool, pe care-l dojeneşte soţia sa că se simte şi el bine în pielea noului personaj chefliu şi iresponsabil pentru câteva ore datorită cantităţii de alcool ingerate, care-i dă sentimentul de libertate totală. Uită-te la el!

- Încetează Axinte! striga soţia lui, că ai să ajungi să umbli iar ca la revelion!

- Cum umbla la revelion, doamnă Eufrosina? o întrebă un bătrânel şugubăţ.

- Cum să umble? În patru labe, că am fost nevoită să-l pun în taxi ca pe un geamantan.

- Taci, dragă, se mira doamna de lângă ea. Chiar aşa?

În grupul ţinerilor era veselie, voie bună şi dansuri pe pofta lor. Gabriel Pascu a invitat-o la dans pe Maria şi a început să-i şoptească la ureche:

- Te iubesc, Maria! Nu ştiu de ce te porţi atât de rece şi distantă cu mine. Aş vrea să nu ne mai despărţim niciodată.

- Poftim? a strigat, surprinsă, Maria.

- Da, să fim împreună pentru că eu te iubesc.

- Dar te-ai întrebat dacă şi eu te iubesc? Poate că ar trebui! Domnule, nu te supăra! Nu nu simt nimic pentru tine, aşa că ar fi timpul să mă laşi în pace.

- Cum, Maria? Dar părinţii noştri au...

- Nu mă interesează ce au stabolit părinţi, aşa că te-aş ruga să nu mă mai oboseşti cu asta! i-a tăiat ea vorba şi tot elanul cu care începuse să-i declare dragostea.

- Spune-mi, măcar că pot spera mai târziu!

- Să lăsăm această discuţie pe altă dată, a mai spus şi i s-a

smuls din braţe, plecând s-o caute pe mama sa, căreia i-a spus tot.

Maria se gândea: „Ce l-o fi apucat pe Gabriel, de şi-a ales pentru declaraţii de dragoste, tocmai această zi când pe ea o preocupa cu totul altcineva?"

Mama Mariei, o femeie simplă ca pământul şi bună ca pâinea caldă, o privea cu dragoste. Era modestă în toate, deşi acum avea aproape tot ce şi-ar fi dorit de la viaţă.

- Fata mamei, de ce îl refuzi? E şi el profesor.

- Nu-mi place, mamă. Vreau să mă lase în pace, a spus ea cu indignare în glas. Avem temperamente diferite şi, apoi, eu nu-l iubesc, mamă, de ce să mă încurc cu el?

- Mie mi se pare că este om de treabă.

- O fi, dar pentru el sau poate pentru alta, nu şi pentru mine, ca să-mi fie soţ şi stăpân.

- Ce îi reproşezi?

- Multe. Dar mai întâi de toate, nu-l iubesc şi nu l-aş putea face fericit şi n-aş fi nici eu. Eu vreau un om care să aibă prestanţă, inteligenţă şi să mă poată ţine în frâu şi să mă iubească, dar să-l pot iubi şi eu.

- Mie mi s-a părut că ai vrea să fii independentă, iar Gabriel ţi-ar fi permis o astfel de comportare.

- Nu, mamă, nu vreau libertate ca să-mi fac de cap. Îl iubesc pe Mihai Doroş, căruia m-aş supune cu plăcere, deşi ştiu că el nu-mi va porunci niciodată, pentru că modul cum ştie el să se poarte, m-ar obliga să-l ascult orbeşte. El este un bărbat adevărat, nu o cârpă, ca Gabriel. Şi pentru că ştie să mă stăpânească, îmi dă garanţia că vom trăi în armonie şi bună înţelegere, iar eu îl voi asculta totdeauna.

- Cu ambiţiile tale, draga mamei, să nu dai peste un tiran care să-ţi amărască zilele.

- Nu mamă. Un tiran nu m-ar putea păstra lângă el nici măcar un ceas. L-aş sfida şi aş pleca imediat, dar nu este şi cazul lui Mihai, care a dovedit că este un „domn" şi căruia îi pot dărui inima mea fără condiţii.

- Te sfătuiesc să ai răbdare până termini facultatea, după aceea să te gândeşti la căsătorie, draga mea.

- În facultate sunt şi fete căsătorite şi îşi continuă studiile. Asta pot s-o fac şi eu.

- E mult mai greu, poate chiar imposibil, când apar şi copiii în familie. Dar de ce te grăbeşti aşa? Ai avere, eşti frumoasă, de ce să strici totul? Aşteaptă să-ţi faci întâi un viitor, iar după aceea te poţi gândi şi la măritiş! Cel care v-a fi sortit să fie al tău, va veni când trebuie.

- A venit, mamă! A venit şi este al meu, îl iubesc şi ştiu că mă iubeşte şi el pe mine.

- Dar cu Gabriel ce faci? Ce va zice tata dacă află?

- Lasă-mă în pace cu fătălău şi necioplitul de Gabriel! Spune numai măscări şi nu vreau să mai aud de el. Iar despre dragostea mea ţi-am spus numai dumitale şi sper să nu-i spui tatei decât atunci când va veni timpul. Am încredere şi sper să mă ajuţi, fiind vorba de iubirea fiicei matale.

- Bine, mamă, îţi promit că îţi voi păstra secretul, dar îţi cer în schimb să te porţi cum se cuvine până atunci, să fii cu capul pe umeri şi să-mi spui tot ce faci. Numai să nu faci vreun rău care nu mai poate fi reparat.

- Asta doresc şi eu, mamă, să-mi păstrezi secretul şi să mă ajuţi în caz de nevoie, a adăugat Maria, suspinând uşor, în timp ce o săruta pe obraz pe Irina.

Mai târziu Maria l-a căutat pe Mihai şi i-a relatat discuţia avută cu mama sa, iar el a fost de părere să meargă amândoi şi să discute cu Irina. Când au intrat în camera ei, Irina a fost surprinsă, dar a acceptat discuţia, sfătuindu-i să mai aştepte până când Maria va termina faculta tea.

- De ce să mai aşteptăm, mamă? a sărit Maria ca arsă. Abia am trecut în al doilea an de studii şi mai am patru.

- E bine să nu vă grăbiţi. Nu am încredere în trăinicia unei căsătorii pripite. Pentru o femeie tânără o astfel de căsnicie face ca ea să-şi piardă tocmai cei mai frumoşi ani ai tinereţii, iar când mai

ai şi copii, poţi să spui adio distracţiei şi să începi cu scutece, bavete, biberoane şi nopţi de veghe care te vor determina să renunţi la învăţătură. La asta v-aţi gândit voi?

- Nu m-am gândit, mamă, iar copii vreau să avem.

- Şi eu vreau să am nepoţi, dar asta să se întâmple ceva mai târziu, după ce ţi-ai asigurat viitorul.

- Să nu aveţi nicio grijă, doamnă! intervine calm Mihai.Voi fi în stare să-i port eu de grijă în tot ce va avea nevoie şi va putea să-şi termine şi studiile.

- Nu mă îndoiesc că aşa vei face, dar poate ar fi mai bine să chibzuiţi acest pas atât de important. Eu, personal, nu mă opun şi nu vă voi sta în cale, dar nu vad cum vom putea să-l convingem pe tatăl tău, care a luat o hotărâre şi se va împotrivi total.

- Mamă, dacă tata nu va fi de acord, eu tot plec cu Mihai pentru că îl iubesc, spune Maria cu hotărâre în glas.

- De ce vă grăbiţi, copii? Unde vă grăbiţi atât de tare, când aveţi toată viaţa înainte? Nu trebuie să alergaţi aşa ca să vă pierdeţi libertatea, a spus Irina cu glasul ei duios, în timp ce pe obrajii ei rozii şi-au făcut apariţia lacrimile. Aprob din toată inima, dragostea voastră, dar...

Noaptea oaspeţii s-au culcat în camerele pregătite pentru ei, dar Mihai s-a dus în grădină şi s-a aşezat lângă trunchiul unui pom, pentru a fi numai cu gândurile sale.

Luna se ridicase sus pe cer, deasupra satului, poleind cu lumina ei rece, argintie, toate casele, grădinile şi pomii.

În spatele lui a auzit un fâşâit uşor, iar când s-a întors a văzut-o pe Maria care tulbura liniştea nopţii, atingând plantele cu rochia ei. S-a ridicat în picioare.

- Tu erai, Maria?

- Da. Nu te-am văzut intrând în casă şi mi-am zis să te caut ca să văd ce faci şi să mai stăm de vorbă, că nici mie nu-mi este somn. Nu este nici Iulia aici ca să pot vorbi cu ea.

- Dar ea unde este? De ce n-a venit?

- A plecat cu părinţii ei la munte. Dar s-o lăsăm pe Iulia, care cred că se distrează destul de bine. Mai bine spune-mi tu ceva! Ce faci singur pe aici?

Iulia Mavrodin era colega de an şi de facultate a Mariei şi învăţau amândouă în aceeaşi grupă, fiind şi bune prietene. Aceasta era o fire independentă care nu accepta decât lucrurile bine gândite, fără compromisuri. Era o fată frumoasă, cu părul castaniu-roşcat, ochi căprui, mijloc subţire şi picioare cu forma sticlei de lampâ; când a întâlnit-o Mihai în casă la Comăneşti, ea purta o rochie strâmtă pe talie, uşor evazată la umeri, iar decolteul ei discret îi dădea la iveală o piele albă,catifelată.

- De când am ajuns aici, din prima zi m-am ocupat de toate, aşa cum am primit poruncă de la tatăl tău. Ce puteam face altceva? Apoi au venit oaspeţii şi a început balamucul pe care l-ai văzut şi tu.

- Mâine mă înveţi şi pe mine să călăresc?

- Dacă aprobă patronul, altfel nici nu încerc. Mă tem să nu-l supăr tocmai acum, când sunt şi oaspeţii aici.

- Voi încerca eu să-l înduplec mâine de dimineaţă.

Cei doi au mai discutat o vreme despre profesia ei de jurist, apoi despre viaţă, în general, s-au sărutat şi s-au îmbrăţişat, apoi Mihai a căutat un pretext pentru a se întoarce în casă.

- S-a făcut frig.Cred că ar trebui să intrăm în casă.

- Da, să mergem, a încuviinţat Maria, luând-o înainte.

Când au ajuns în dreptul grajdului, Mihai a motivat că vrea să controleze caii, mai întâi, iar când a vazut-o dispărând în casă, s-a aşezat pe un balot de paie, cuibârindu-se pentru culcare. O vreme nu l-a cuprins somnul şi s-a gândit tot la Maria; „Este o fată inteligentă, chiar înţeleaptă, iar părerile ei diferă mult faţă de ale celorlalţi tineri. Chiar şi de părerile Iuliei care afişează aroganţă, dorind să se mărite numai cu un om „important". Maria este altfel, iar entuziasmul şi sinceritatea ei faţă de mine îmi dau încredere, nu mă mai sperie ca altă dată. Cred că mă iubeşte cu adevărat şi merită dragostea mea".

Cu aceste gânduri mângâietoare Mihai a adormit şi nu s-a trezit decât atunci când o rază de soare care pătrunsese pe fereastră îi încălzea faţa şi-i gâdila ploapele.

A sărit în picioare, a privit în jur, apoi s-a îndreptat spre fântână unde şi-a spalat faţa cu apă dintr-un butoi.

Micul dejun a fost servit pentru toată lumea tot în cortul din faţa casei unde totul strălucea de curăţenie. După masă, Maria l-a chemat pe tatăl său de-o parte şi l-a rugat s-o lase să călărească pe cal, sub supravegherea lui Mlhai. Mai întâi vorbise cu Irina care fusese de acord numai dacă îi dă voie tatăl ei. Aştepta cu inima strânsa, hotărârea tatei.

- Vrei să te trântească calul, draga mea? a spus tatăl, crezând că asta o va speria, facând-o să renunţe.

- Cum să mă trântească, tată, că este aşa de blând? Şi, apoi, domnul Doroş va avea grijă să nu alergăm prea tare. Te rog, tată! a înmuiat ea glasul cântat.

- Bine, du-te! Aveţi grijă să vă întoarceţi până la masa de prânz care va fi servită tot la ora ştiută!

- Da, tată, a spus Maria bucuroasă, îndreptându-se spre grajduri să-i spună lui moş Grigore să pregătească cei doi cai. Acolo era şi Mihai, care a ajutat la înşeuarea lor. Peste zece minute, Maria s-a înfăţişat în ţinută lejeră cu blue-jeans, adidaşi, un tricou cu mânecă scurtă, iar părul său lung legat cu o eşarfă roz, ca o veritabilă amazoană.

Mihai a ajutat-o să urce în şaua călului alb, iar el a încălecat pe armăsarul negru, pornind înainte prin poarta dinspre câmp, într-un trap uşor, ca să poată fi ajuns din urmă de Maria. O vreme au mers amândoi alături, iar când s-au îndepărtat de sat, a îndemnat-o: „Galopăm?" şi au pornit-o mai repede, până când au ajuns într-un luminiş din pădure unde s-au oprit, Mihai a coborât de pe cal şi l-a legat de un pom, apoi a coborât şi Maria, imitându-l. S-au aşezat pe iarbă şi au stat de vorbă, apoi s-au tot sărutat, până când mâinile lui Mihai au ajuns să-i mângâie sânii şi pântecele, după care s-a oprit.

Revenindu-şi din emoţia care-i luase puţin răsuflarea, Maria l-a întrebat:

- Să-mi spui de ce eşti supărat pe mine!?

- Ţi se pare, dar nu sunt.

- Atunci de ce mă ocoleşti mereu şi te fereşti de mine?

- Tu uiţi că eşti fiica patronului meu? Trebuie să ne ferim de ochii indiscreţi. Şi trebuie să ştie că te respect, te ocrotesc şi te slujesc, conform obligaţiilor mele şi, de fapt, asta şi fac. Alte drepturi asupra ta nu am. Nu aşa stau lucrurile? a întrebat-o el, privind-o în ochi.

- Aşa o fi, dar eu te văd ca pe prietenul meu cel mai bun, nu ca pe o slugă. Ştii, Mihai, eu nu am avut un frate care să-mi fie aproape şi simt nevoia unui prieten apropiat sufletului meu. Nu găseşti că am dreptate?

- Ba, da, însă eu sunt secretarul tatălui tău.

- Asta nu te împiedică să-mi faci curte.

- Oficial nu pot. Asta o face numai Gabriel Pascu, cel care mă numeşte slugă ori de câte ori are prilejul.

- Asta era pricina supărării tale? Află, domnule, că acel neisprăvit nu mă va putea convinge niciodată să-i fiu prietenă şi mai ştiu eu ce crede el, logodnică, soţie etc., cum îi place să se laude pe la alţii.

- Eu mă gândeam că pot avea surprize cu el.

- Acum sper că te-am lămurit definitiv, că nu vei avea nicio surpriză.

- Totuşi trebuie să fim precauţi deoarece eu sunt...

- Ştiu, ştiu! i-o tăia scurt Maria. Eşti secretarul tatălui meu. Dar tu, Mihai, nu eşti o mămăligă, ci un bărbat în toată legea, de 27 de ani, ardelean după locul de naştere şi fără alte obligaţii matrimoniale. Am înşirat tot ce trebuia?

- Draga mea, văd că tu vrei cu tot dinadinsul să plec din această slujbă. Ce rău fac dacă vreau să ne ferim să afle şi alţii? Ce crezi că va spune şi tatăl tău dacă află că eu mă pregătesc să-i seduc fiica?

- Ce va spune tata, vom afla atunci când el va ajunge să cunoască acest fapt. Să sperăm, însă, că nu-l va afla prea curând. Eşti curajoasă şi te apreciez pentru asta, dar eu sunt dator să iau toate măsurile pentru a evita orice neplăcere care ne-ar putea afecta această relaţie.

- De acord. Nici eu nu vreau să ne facem de lucru, dar să nu exagerăm prea mult. O prietenie între doi tineri nu este un păcat.

- Maria, eu te doresc din prima clipa în care te-am întâlnit la masa de prânz din casa voastră şi tu ai fost motivul unic pentru care am rămas în slujbă, deşi tatăl tău a avut multe ieşiri necontrolate faţă de mine. În alte împrejurări plecam şi-l lăsam baltă cu toate afacerile lui.

- Îţi voi pune o întrebare la care te rog să-mi răspunzi sincer: Ai mai avut vreo prietenă foarte apropiată, cu care să fi ajuns mai departe?

- Da, am avut, dar nu ne-am înţeles şi ne-am despărţit înainte de a fi prea târziu.

- Ai iubit-o?

- Nu ştiu. Nu cred că ceea ce a fost între noi ar putea fi numită iubire.

Au tăcut amândoi, iar Maria a luat un fir de iarbă pe care a început să-l plimbe între dinţi.

- Hai să mergem! a rupt Mihai tăcerea.

- Încă nu. Să mai rămânem puţin, să mai vorbim.

- Dar ne aşteaptă acasă.

- Este abia ora douăsprezece, spune Maria, privind ceasul de pe mâna lui Mihai. Masa e la ora treisprezece, a adăugat ea, în timp ce se întorcea cu faţa în sus, ţinând pleoapele strâse din cauza soarelui, care îi scălda faţa.

Şi zici că n-ai iubit-o pe fata aceea?

- Nu pot spune asta, dar pe tine aş avea curajul să o spun, dar s-o şi fac, a răspuns el, acoperindu-i gura cu sărutări.

- De când aştept eu să fii cavaler, Mihai, iar tu mă grăbeşti să plecăm acasă, a spus ea cu respiraţia tăiată. N-a apucat să-şi revină şi au urmat alte sărutări.

- Acum hai să mergem acasă, să nu le dăm prilej de îngrijorare! a spus el cu glas rugător.

- Mă simt bine. Pot spune că sunt fericită cu tine.

- La fel de fericit sunt şi eu, dar mă tem de ceea ce ar putea urma dacă am fi descoperiţi s-ar duce de râpă toată dragostea noastră,Maria. Iţi propun să ne vedem mai rar şi cât mai departe de casă. Ce zici?

- Adică, nu-mi mai dai voie să te vizitez în birou?

- E periculos şi acolo.Oricând putem fi surprinşi.

- Dar acolo vorbim, nu ne batem.

- Hai să mergem! Mă voi gândi la o soluţie.

Pe drumul de întoarcere Maria mergea înantea lui în galop, iar pletele ei blonde fluturau în vânt, făcându-i o deosebită plăcere lui Mihai s-o privească.

La grajd au predat caii lui moş Grigore, care i-a privit cu atenţie, apoi s-au îndreptat spre casă discutând, şi mergând alături ca doi tovarăşi vechi de călărie.

Gabriel Pascu, care se afla în curte, le-a ieşit în întâmpinare întrebându-i cu tonul lui zeflemitor:

- Unde aţi fost porumbeilor?

- La grajduri, a răspuns Maria nepăsătoare. Dar pe tine ce te interesează unde merg eu?

- Am întrebat şi eu. De ce te superi aşa?

Au trecut calmi pe lângă el, mergând mai departe, Maria intrând în camera ei pentru a-şi schimba veşmintele, iar Mihai a plecat în căutarea lui Corne l.

Gabriel privea cu ură în urma lor, pizmuindu-l şi mai mult pe Mihai pe care îl socotea un rival incomod şi greu de învins. După masa de prânz, care a durat aproape trei ore, toţi oaspeţii s-au pregătit de plecare, mai puţin Mihai, care urma să plece a doua zi. Maria a insistat pe lângă mama ei să mai rămână amândouă în

sat, dar când Irina a cerut această îngăduinţă de la Costică, acesta a fost categoric:

- Mergeţi acasă cu mine astăzi! Ce să mai faceţi aici? Nu v-au fost de ajuns două zile?

- Maria vrea să mai stea de vorbă cu prietenele ei.

- Dacă i se întâmplă ceva?

- Sunt şi eu aici, ce i se poate întâmpla?

- Ei, parcă tu nu ştii proverbul: „Mai bine păzeşti un cârd de iepuri decât o fată mare". Hai acasă cu mine!

Hotărârea lui s-a executat şi au plecat împreună acasă.

Joi s-a întors Iulia de la munte şi a venit în vizită la Maria, dornică să-şi povestească una celeilalte cum s-au distrat în intervalul de timp în care nu s-au văzut.

La plecarea Iuliei, au stabilit să se întâlnească a doua zi şi să meargă la plajă.

- Ce zici dacă îl luăm şi pe Mihai? a propus Maria.

- Păi, el vrea? Nu are de lucru?

- Ştie el ce să facă pentru a ne însoţi, că doar este isteţ şi ştie să se descurce în orice situaţie. Hai la el la birou să încercăm să-l „corupem"!

Mihai lucra de zor când au intrat ele, dar le-a surprins cu răspunsul lui:

- Sigur că merg! Vă rog numai să mă aşteptaţ tocmai la bulevard! Merg să mă schimb şi vă ajung din urmă. Unde vreţi să mergem?

CAP. VII - PLAJĂ. DISTRACŢII. DESTĂINUIRI.

- La Mamaia! au răspuns amândouă într-un glas.

- Sunt gata în cinci minute, a mai spus Mihai, închizând biroul.

Au urcat în troleibuzul 41 şi au plecat toţi spre Mamaia.

- Mi-a plăcut fraza: „Domnule Doroş, nu vreţi să ne însoţiţi şi pe noi, două domnişoare lipsite de apărare, până la mulul mării pentru a ne însori câteva ceasuri?" le-a imitat Mihai, apoi au râs toţi în hohote, atrăgând atenţia celorlalţi călători.

Ajunşi pe plajă, în faţa hotelului Rex, s-au dezbrăcat şi s-au întins pe cearşafuri cu spatele la soare.

Când s-au încins de căldură, fetele au fugit în apă, iar el a rămas pe cearceaf., privindu-le cum se îndreaptă spre larg. „Sunt frumoase amândouă. Tinere, suple, frumos clădite! Dar Maria este mai drăgălaşă şi mai blândă", se gândea el.

A rugat o femeie să se uite şi la bagajele lor şi a fugit în apă, apropiindu-se, prin spate, de ele.

După ce a trecut surpriza de a se afla lângă ele, deşi îl ştiau rămas la cearşaf, s-au zbenguit toţi trei în apă, prilej cu care Mihai a luat-o pe fiecare în braţe şi a băgat-o cu capul la fund, apoi au urmat lecţii de înot şi pluta pe spate, însoţite de ţipete ori de câte ori ajungeau cu capul în apă.

S-au întors cu puţin timp înainte de masa de prânz, mai puţin Iulia care a plecat acasă la ea. Patronul nu sosise acasă de la magazin, astfel că au avut suficient timp pentru a acoperi urmele „conspiraţiei".

La câteva zile, Iulia a venit din nou, dar nu s-au mai dus la plajă, ci au discutat în camera Mariei, care s-a hotărât să-i povestească despre relaţia ei cu Mihai.

- Îl iubesc, Iulia şi simt că mă iubeşte şi el la fel.

- Cred că n-a fost obraznic?

- Nici vorbă. Este atât de atent cu mine, atât da tandru şi mă mângâie cu atâta gingăşie, mă ocroceşte în orice împrejurare de nu-ţi închipui.

- Eu ziceam dacă e obraznic, ştii tu!?

- Nu, draga mea. Mihai este educat, este un domn.

- Ar fi bine să fie aşa mereu, dar cu bărbaţii nu se ştie niciodată. L-am văzut că este bine clădit, tânăr şi mi s-a părut destul de plăcut în comportarea sa.

- Are multe calităţi şi tocmai de aceea îl iubesc.
Am luptat prea mult cu demnitatea mea şi cu toate simţurile datoriei. I-am spus şi mamei că îl iubesc şi că sunt gata să-l accept ca soţ şi stăpân, dacă el mă vrea.

- Nu crezi că te grăbeşti? întrebă Iulia.

- Nu. Nu vreau să mă pedepsesc pentru dragostea pe care i-o port, iar el ştie asta. Sunt încrezătoare că împreună cu el pot răzbi oriunde, chiar de va fi nevoie s-o luăm de jos. Lui nu-i trebuie decât puţină avere, deoarece numele şi-l va face cunoscut cu forţele lui proprii şi destul de repede. Deja are relaţii cu mulţi oameni cu care firma noastră face afaceri, mai ales cu prilejul încheierii contractelor comerciale. Superioritatea lui îi sperie pe unii, care-l privesc cu suspiciune şi poate chiar ură, deşi el vorbeşte numai dacă este întrebat, rar şi la obiect, răspunzând fără a depăşi buna cuviinţă.

- Dar cu tine cum se poartă?

- Aşa cum ţi-am spus, este tandru, afectuos, sincer şi vorbim ore întregi amândoi, despre orice.

- Cu Gabriel Pascu ce vei face? Ce zic ai tăi?

- Pe Gabriel nu-l pot suferi. Este un îngânfat şi un zeflemist. Crede că lui i se cuvine totul. L-am respins de mai multe ori, dar el insistă în continuare.

Tata încă nu ştie nimic, i-am spus numai mamei.

... În biroul lui de lucru, Mihai se gândea în acel timp cum să procedeze ca să-şi împlinească visul de a se căsători cu Maria, fără a perturba relaţiile din familia Comănescu. Cu Judith totul fusese altfel. Ea era patroana fabricii, era independentă şi hotăra singură în toate problemele, dar Maria depindea de tatăl său care era un om mărginit, stăpânit numai de gândul cum să-şi sporească averea. La Viena nu prea am ştiut să mă bucur de viaţă şi toate au trecut prea repede. Cele mai neînsemnate întâmplări din vremea aceea aveau pentru mine o prospeţime şi un farmec aparte. Acum va trebui să chibzuiesc bine lucrurile. Mă iubeşte Maria suficient

pentru a fi în stare să lase totul şi să plece cu mine oriunde dacă tatăl ei refuză să-i aprobe căsătoria cu mine? Va renunţa ea la starea materială din familia ei pentru a rămâne alături de mine? Iată câte întrebări îşi aşteaptă răspunsul!"

Pe la jumătatea lunii, Iulia a venit la Maria şi a rămas la masa de prânz, după care au discutat cu Irina, căreia i-au spus că ar vrea să meargă sâmbătă la balul de la Casino şi o roagă pe ea să le însoţească.

- Nu pot, mamă. Nu mai sunt tânără ca să mai pot rezista o noapte. Roagă-l pe Mihai să vă însoţească! îi sugerează ea Mariei. Sigur o va face.

- Dar tata ne va lăsa?

- Cu el mai discut eu. E doar aici, în oraş.

- Hai în birou la Mihai! îi spune ea Iuliei.

Când le-a văzut în prag, Mihai a pufnit în râs.

- Intraţi, domnişoarelor! Ce surpriză! Vă rog să spuneţi repede care-i baiul, că am foarte mult de lucru!

- Domnule Mihai, începe Iulia tărăgănat, sâmbăta viitoare este bal la Casino şi am vrea să mergem şi noi!

- Eu nu vă opresc, dimpotrivă vă doresc petrecere plăcută şi să vă întoarceţi sănătoase!

- Am vrea să ne însoţeşti dumneata, dacă vrei bineînţeles. Mama este răcită şi nu poate merge cu noi.

- Asta este cu totul altceva. Îmi faceţi o invitaţie specială la bal. Dar aprobare aveţi? Ştiţi de unde?

- De la mama o avem, deocamdată.

- Obţineţi-o şi pe cea „principală" şi să mai vedem!

- Noi vrem să ştim sigur că ne însoţeşti.

- Da, dar să aveţi aprobarea de care am vorbit.

Sâmbătă seara au plecat toţi la balul mult visat de cele două distinse domnişoare. Încăperea pentru dans era feeric luminată de candelabrele din care lumina cădea ca o pulbere diamantină asupra salonului aproape plin de oameni; femeile erau

îmbrăcate în rochii lungi de seară, cu umerii şi braţele goale, ceea ce le făcea să pară mult mai frumoase, iar bărbaţii în costume bine croite şi cravate asortate, arătau mai vioi, mai supli şi mai distinşi ca altă dată, plini de vervă şi de mişcare.

Parchetul lucios, bine îngrijit, precum şi muzica de alături creau atmosfera proprie unui vals lin şi plăcut.

Din mulţime s-a apropiat Gabriel care a invitat-o imediat la dans pe Maria.După ce s-au învârtit de câteva ori, acesta şi-a dat „în petec" ca de obicei, reproşându-i: „De ce l-ai adus aici pe acest coate goale, sluga voastră? Aici majoritatea sunt fii de oameni înstăriţi". „Pentru că aşa am vrut eu şi asta nu este treaba ta", i-a răspuns Maria, privindu-l cu dispreţ.

Între timp Mihai a dansat cu Iulia, căreia i-a spus că dansează foarte bine, uşoară ca un fulg, iar ea s-a simţit flatată şi a explicat că simte o plăcere deosebită chiar şi atunci când îi vede pe alţii dansând.

În timp ce dansau Mihai o privea discret printre gene, apreciindu-i frumuseţea: „este o fată frumoasă, senzuală, cu forme voluptoase şi plină de sănătate, dar este mereu retrasă. Umerii ei albi, rotunzi sunt destul de atrăgători şi te duc în ispită, dar ea trebuie să aparţină altui bărbat pentru că eu o iubesc pe Maria".

La dansul următor Mihai s-a apropiat de Maria, care abia scăpase de Gabriel. Îi zâmbeşte, se înţeleg din priviri, o cuprinde de mijloc cu mâna dreaptă şi încep să se rotească în ritmul muzicii.

- Dansezi excelent! îl laudă Maria.

- Şi tu la fel. Mă bucur că ne potrivim.

Pe faţa Mariei se desluşea o frumuseţe obosită, care era umbrită de o suferinţă ce o marcase. Nu mai arăta la fel ca în momentul când intraseră în salon, nu mai avea acea gingăşie şi măreţie care-i strălucise pe chip.

- Ce s-a întâmplat? o întrebă discret Mihai.

- Nimic. Idiotul de Gabriel..., .dar îţi spun acasă. Acum, hai să dansăm!

- De ce este atât de retrasă Iulia?

- Ce ai vrea să facă? Zice că ea vrea să se mărite cu un om important, de aceea a rupt relaţiile de prietenie cu Valentin Frăsineanu, un coleg din grupa noastră.

- Poate ştie ea ceva?

- Poate, aprobă Maria, zâmbindu-i larg şi continuând să-l studieze cu privirea, în timp ce mintea ei îi atribuia calităţi. „este un bărbat încântător, plăcut, sociabil, sincer, fără prefăcătorii de paradă. Pe el te poţi baza oricând, simţindu-i umărul alături. Deşi este atât de bun şi de blând, este la fel de tare ca o stâncă, un bărbat adevărat cu care poţi înfrunta greutăţile. Mereu îmi arată o privire veselă, dar sigură, iar gesturile lui sunt domoale, rezervate. Aceasta cred că este comportarea specifică omului puternic, stăpân pe situaţie."

Balul s-a terminat târziu şi s-au întors acasă cu TAXI-ul, după ce au trecut pe lângă blocul Iuliei pe care au lăsat-o acasă, în blocul ei de pe str.Mircea.

Când au intrat în curte, au găsit casa scufundată în întuneric, dar lumina de afară era aprinsă. Toţi dormeau, iar pentru a nu-i deştepta din somn, au trecut tiptil spre camerele lor unde s-au dezbrăcat şi s-au culcat.

- Cum a fost la bal? a întrebat-o Irina în dimineaţa următoare, primindu-i vizita Mariei în camera ei.

- Frumos, dar ne-a cam stricat cheful Gabriel.

Avea dreptate Maria. Clădirea Casino-ului, deşi veche, este frumoasă, înfiptă solid în piatra peninsulei, dând impresia că este suprastructura de comandă a unui transatlantic legănat uşor de valuri. De pe stabilopozii înnegriţi de vreme, care dau aspectul unui masiv cimitir lugubru, acoperiţi de alge şi udaţi ritmic de valuri, apa se prelinge aidoma lacrimilor amare ale ultimului asalt, al valurilor. Privelişţea a fost frumoasă.

- Ce ţi-a mai făcut Gabriel? El te place, mamă.

- Nu vreau să mai aud de el! Mă place împotriva voinţei mele .Dumneata ştii că eu am albe gânduri.

- Ce ţi-a zis?

- M-a invitat la dans şi mi-a pus vechea placă să mă mărit cu el, că are venituri şi nu voi suferi lipsuri.

„Domnule profesor, îţi mulţumesc că mi-ai destăinuit sentimentele tale nobile, dar sunt obligată să te refuz deoarece inima mea este dată altui bărbat. Iţi doresc şi sper să-şi găseşti curând o soţie demnă de tine şi să fiţi cât se poate de fericiţi! Răspunsul meu este „NU" - i-am spus eu. „Poate ai nevoie de un răgaz de gândire?" - a insistat el. „Nu. Răspunsul meu va fi mereu acelaşi". „Bine!" a spus el supărat după care mi-a întors spatele şi a plecat.

... Într-o zi Maria a fost invitată acasă la Iulia, la un bloc de pe strada Mircea. Nefiind departe, a plecat pe jos, trecând pe la câteva magazine de îmbrăcăminte.

- De ce mai chemat? a întrebat-o Maria.

- Ca să-mi faci şi tu vizită, că eu vin mereu la tine.

Au trecut amândouă la fereastră şi au privit afară.

- Ce frumos se vede marea de aici! a spus Maria.

- Da, dar când răsare soarele în zori e şi mai frumos.

Tot privind pe fereastră, au observat că lângă bloc s-a oprit un autoturism din care a coborât un tânăr în vârstă de aproximativ treizeci de ani, bine făcut.

- Uită-te cu atenţie la el! spune Iulia. După aceea îţi voi spune o poveste.

- Este un tânăr şaten, înalt, musculos, aproape atletic. Da, e bine clădit, dacă mai e şi deştept, pot spune că întruneşte toate calităţile necesare unui bărbat ideal, concluzionează Maria. Acum fii bună şi spune-mi ce este cu el!

- Este vecinul meu, Doru Istrate, căpitan la Poliţie. Locuim în acest bloc de aproape douăzeci de ani, dar am discutat cu el de vreo cinci-şase ori, în total.

- De ce numai atât.

- Nu ştiu. Poate din cauza diferenţei de vârstă.

- Nu cumva el este „omul important" pe care îl aştepţi tu de atâta vreme?

- Da, Maria, Doru Istrate este „acel om", dar se pare că lui nu-i prea pasă de mine. Abia zilele trecute a catadicsit să mă bage în seamă mai serios. Eu şedeam la balcon, iar el a ieşit din bloc să plece undeva, iar când m-a observat, m-a salutat prin înclinarea capului şi m-a întrebat:

- Ce faci, domnişoara Iulia?

- Mulţumesc, bine. Dumneavoastră?

- Merg să fac o plimbare prin parc. Nu vrei să vii cu mine? Hai, că te aduc înapoi!

- Acum nu pot. Trebuie să învăţ nişte treburi gospodăreşti. Poate altă dată.

- Nu cumva vrei să te măriţi?

- Poate.

- Felicitări! Cine este fericitul?

- Ei, am glumit, domnule Istrate. Trebuie să mai aştept până isprăvesc cu facultatea, după aceea să-mi iau o slujbă, apoi voi mai vedea.

M-a privit şi a scos un oftat adânc, apoi m-a învăluit cu un zâmbet plin de subînţeles, spunând:

- Domnişoară Iulia, dumneata eşti ca o piersică coaptă care abia aşteaptă să fie culeasă, iar eu te mai credeam, încă, la vârsta întrebărilor.

- Asta pentru că, de câte ori aţi trecut pe lângă mine, niciodată nu m-aţi băgat în seamă. Eu mă mai consider la acea vârstă. Dacă voi avea vreodată prilejul, poate vă voi putea explica şi motivul.

- Bine ar fi, dar...

- Mă scuzaţi! Sună telefonul şi trebuie să răspund.

- La revedere! a spus el şi a plecat.

În săptămâna care a urmat nu l-am mai zărit, deşi l-am pândit uneori după perdea. Abia duminica trecută am mai vorbit

cu el, tot pe fugă, eu venind de la piaţă cu sacoşele, iar el plecând, probabil, la servici.

- Bună dimineaţa, domnişoară! Când zici că mă chemi la nunta dumitale? a reluat el discuţia pe care o întrerupsese telefonul meu.

- Bună dimineaţa, domnule Istrate! Păi, când voi face nunta, vă voi invita, dar numai cu condiţia să veniţi cu soţia.

- Care soţie? Doar să iau una de la Consignaţie, dar poate oferi surprize, mai au defecte, sunt uzate, ca la Consignaţia, unde nu sunt duse obiecte noi.

Am râs amândoi de gluma lui cu Consignaţia.

- Mai aştept, poate găsesc una de calitate, mai pe cinste, că dacă nu este aşa cum trebuie, devine un adevărat blestem pentru casă. Asta mă sperie grozav de tare.

- Eu credeam că dumneavoastră nu vă speriaţi de nimic, având în vedere instituţia în care lucraţi.

- Munca este una, iar căsnicia este cu totul altceva. Pentru mine este chiar mai grea decât serviciul.

- Mă surprindeţi şi asta de multă vreme. Vă ştiam om fin, sensibil, respectuos şi nu înţeleg cum se împacă toate acestea cu caracterul dur pe care îl cere munca pe care o faceţi în fiecare zi. Oare există o dedublare, ori aveţi unele sentimente ascunse? Mereu m-am întrebat.

- De ce dedublare? Şi noi suntem oameni la fel ca toţi ceilalţi, nu suntem plămădiţi dintr-un aluat mai special decât restul lumii, dar, ca în orice altă meserie, se cer respectate nişte reguli. Desigur, ele sunt mai dure în meseria noastră decât în altă parte, dat fiind specificul ei aparte. Asta e toată filozofia, zice Istrate.

...A urmat o tăcere profundă şi prelungită în care Maria o privea plină de curiozitate, ca pe un mister. Într-un târziu, Iulia a continuat:

- L-am iubit de când eram prin clasa a patra, cred că abia împlinisem unsprezece ani, iar el era elev la liceu în ultimul an de

studii. De atunci întregul meu univers a fost el, în rest nu m-a mai interesat nimeni şi nimic; toată fiinţa mea, precum şi toată încăpăţânarea şi perseverenţa mea au gravitat permanent în jurul existenţei lui. Adesea îl vedeam pe stradă sau prin parc, plimbându-se cu câte o tânără bine îmbrăcată, probabil o colegă sau o prietenă mai de intimitate, dar eu eram elevă de şcoală generală, încă copilă. De multe ori am fost tentată să-i deschid uşa ca să vad ce face şi să-i spun că îl iubesc. Odată chiar am făcut-o, dar n-am putut să-i spun nimic. Eu l-am privit din prag, el mi-a zâmbit, dar nu m-a invitat înăuntru şi am fost nevoită să mă retrag.

De atunci m-am simţit cu totul în puterea lui, iar pe la vârsta de paisprezece ani în mine se trezise femeia care îl dorea şi îi aparţinea în totalitate, trebuind numai ca el să mi-o ceară să-l urmez, deoarece îl iubeam ca nimeni alta, fiind gata să-i fiu şi sclavă, dar o făceam din umbră, deoarece el tot nu mă lua în seamă, deşi crescusem şi mă împlinisem acceptabil, îmbobocisem şi nu era departe ziua când să înfloresc.

El tot nu mă lua în seamă, considerându-mă un copil care-l priveşte cu ochii larg deschişi că e ceva mai mare; nu ştia că-mi trăiam toate clipele cu el în gând, că el era toată viaţa mea, în care toate aveau un înţeles numai dacă erau în legătura cu el.

În vara aceea a plecat să dea examen la Academia de Poliţie din Bucureşti şi a reuşit, iar timp de patru ani de zile l-am văzut numai în vacanţele în care se întorcea acasă. Îl vedeam plecând, singur sau cu părinţii, în concediu, pentru că duceau valizele în autoturism, iar mie mi se strângea inima, ştiind că iar pleacă şi nu-l mai văd o vreme. Până se întorcea acasă, tot timpul eram supărată, rea, plictisită, îmbufnată, de nu se înţelegea nimeni cu mine din familie. Viaţa mi se părea că mi s-a oprit pe loc, nu-mi găseam liniştea şi plângeam, ferindu-mă să mă vadă ai mei.

Dragă, Maria, dragostea mea pentru Doru este curată şi nu-mi este ruşine s-o afirm şi s-o recunosc; este o dragoste şi o pasiune pe care nu o concep altfel, iar ele s-au dezvoltat mereu pe măsură ce trupul meu a crescut şi s-a schimbat, fiind mai feminin

şi simţind că îl doresc din ce în ce mai mult. Când împlinisem optsprezece ani, deja primeam avansuri de la bărbaţii tineri pe stradă, care nu se fereau să-mi spună că sunt frumoasă şi mulţi întorceau capul după mine. Aceste aspecte mă exasperau deoarece eu îl voiam numai pe el, numai pe el îl doream, fiind în stare să mă dărui lui fără reţineri, dacă mi-ar fi cerut-o, deşi nu-mi atinsese trupul niciun bărbat. Îl mai aştept, încă, poate...

- Mă uimeşti, Iulia, cu povestea ta de dragoste neîmplinită. De ce nu l-ai oprit să-i spui ceva sau de ce nu i-ai dat să înţeleagă că tu ai nişte sentimente nobile vis-a-vis de el?

- Cum să fac? Să imit „ţipătul de dragoste" cu care ademenesc vânătorii cocoşul de munte? N-am găsit nicio modalitate de a mă apropia de el.

- Cred că ori eşti prea timidă când ajungi în preajma lui, ori nu vrei să faci tu primul pas. De ce l-ai refuzat atunci când zici că te-a invitat la plimbare? Aveai o „treabă gospodărească" deosebită, ardea casa?

- Nu pot să-ţi explic. Cred că m-am fîstâcit de tot când am auzit o asemenea propunere.

- Eu aş fi plecat imediat cu el, în papuci şi capot.

... Doru n-a băgat-o în seamă pe Iulia mulţi ani de zile, deoarece el era mai mare, avea alte preocupări, nu se cobora la nivelul unui copil, pe care obişnuia să-l ocolească mai degrabă.

Abia în acea vară a făcut-o, când ea trecuse prin facultate, iar primul an de studenţie îi dăduse şi puţin „lustru", devenind mai frumoasă şi mai eleganta în gesturi, cu toate că mai păstra aerul tineresc şi puţin naiv. Mai privea candid unele lucruri, dar se vedea că trecuse ceva timp de când abandonase păpuşile. Şi, totuşi, Iulia dorea să se mărite cu „un om important".
Ar putea fi Doru Istrate?

- Hai să schimbăm subiectul! propuse Maria. Ieri am vorbit cu Mihai când s-a întors de la Bancă şi mi-a spus că la cinematograful „Republica" a venit filmul CID-ul. Mi-a explicat,

că este un film cu tematică istorică, ceva cu războiul dintre spanioli şi mauri. El l-a mai văzut mai demult şi zice că este bun, are şi dragoste, în concluzie merită să fie văzut. Mergi şi tu cu noi? Îl aşteptăm pe Mihai acolo, în faţa cinematografului la ora 18,oo, mâine.

- Merg, dragă, dacă mă luaţi, a răspuns Iulia.

S-au despărţit în faţa blocului, iar Maria a plecat spre casă, tot printre blocuri, mergând pe jos.

Când a ajuns acasă s-a oprit mai întâi în biroul lui Mihai. Acesta lucra de zor nişte hârtii, iar alături avea un desfăşurător. A zâmbit la vederea Mariei.

- Pe unde umbli, scumpete?

- Am fost la Iulia acasă. Ce zici, mergem la film mâine? Vine şi ea cu noi.

- Merg, dar numai după ora 17.oo, că am foarte mult de lucru, răspunde el cu o voce puţin rugătoare.

- E bine şi aşa. Noi mergem înainte şi luăm bilete, iar pe tine te aşteptăm în faţa cinematografului. Acum te las, văd că ai treabă.

A doua zi, Maria a procedat întocmai cum fusese stabilit. A avut grijă s-o informeze pe mama sa, care n-a obiectat, auzind că le însoţeşte Mihai, apoi s-a întâlnit cu Iulia, au luat biletele şi l-au aşteptat pe Mihai.

Când au intrat în sală, surpriză mare: pe rândul din faţa lor, dar în partea stângă a sălii, l-au observat pe Gabriel Pascu, însoţit de un alt tânăr. În pauză a venit la ei şi i-a adresat nişte cuvinte greu de tradus lui Mihai, către care a îndreptat nişte priviri care sclipeau ca oţelul; parcă erau două tăişuri care se ciocneau între ele, lăsând să sară scântei. Mihai l-a privit calm, dar pregătit de ripostă, dacă Pascu ar fi acţionat violent, iar acesta din urmă s-a retras cu dispreţul lui pe care l-a îmbinat cu necazul înfrângerii. Mihai câştigase definitiv în faţa lui, evitând un scandal şi o ceartă care nu-i era de folos, ci dimpotrivă. Totuşi, privirile duşmănoase ale lui Gabriel o umpleau pe Maria de indignarea unei grele

insulte, de cutezanţa şi de stăruinţa lui ofensatoare, determinând-o să-l alunge cu expresia: „Marş de aici, javră!"

- Nu trebuia să-i repezi astfel, că îl transformi în duşman! i-a şoptit Mihai la ureche.

- Tu nu-l vezi cât de măgar este? El nu-şi dă seama că este ridicol.

- Da, dar îi va spune tatălui tău şi nu e bine.

- Să-i spună ce-o vrea că nu-mi pasă. Iscoada dracului! că se ţine scai după noi peste tot unde mergem.

- Dar mie îmi pasă. La mine nu te gândeşti!

La terminarea spectacolului, când s-au aprins luminile, Gabriel şi însoţitorul lui nu se mai aflau în sală.

Acasă când au ajuns, Irina i-a întrebat dacă a fost frumos filmul, la care ei au răspuns afirmativ, fără a aminti ceva despre incidentul avut cu Gabriel.

Abia când au mers să se culce, Marla i-a povestit mamei sale ce s-a întâmplat.

- Nu-mi dau seama de unde ştie el totdeauna unde mă duc eu, că mereu dau de el acolo când ajung.

- Poate te urmăreşte? îşi spune Irina părerea.

- Dar cum o face, că ştie tot? E un imbecil, un deşirat cu căpăţână de cal şi cu o gură lipicioasă şi scârboasă. Cum crezi că puteam să-l las să mă sărute cu buzele alea care abia se desfac de pe dinţi, ca să le lipească de ale mele? Turbează că dintre ei doi l-am ales pe Mihai, dar acesta este un prieten devotat, manierat, politicos. Pe Gabriel îl frige ca jarul mândria lui înfrântă şi se vede că este rău şi gata de răzbunare. Mi-a şi spus când a plecat de lângă noi: „Vom mai vedea!", iar sângele i-a inundat faţa, devenind roşu ca focul.

- Cine ştie, mamă, de ce poate fi în stare să facă?

... Iulia şi Maria se întâlneau mereu şi plecau, fie la plajă, fie la cumpărături, fiind la curent cu toate ştirile zilei. Într-o zi s-au întors vesele că au găsit bilete la Teatrul de balet "Oleg Danovski"

şi au luat patru, gândindu-se să-l determine pe Costică să le însoţească. Acesta s-a arătat obosit şi le-a spus că lui nici nu-i plac fâţâielile şi scălămbăielile alea pe scenă şi că preferă să vadă programul de la televizor.

- Să vă însoţească secretarul meu. Spuneţi-i că am zis eu să meargă cu voi!

Fetele abia au aşteptat să le însoţească Mihai, iar acesta a primit cu plăcere, de această data, „porunca" de la patron. Aşa că au plecat toţi de acasă, duşi de către şoferul lor, care urma să-i lase la teatru, de unde trebuia să se întoarcă cu un TAXI.

Când au intrat în sala Fantasio şi îşi căutau locurile, de ei s-a apropiat Gabriel Pascu, care a salutat-o pe Irina, iar celorlalţi le-a trimis nişte fulgere de ură din priviri, după care s-a dus şi s-a aşezat pe locul său.

- Parcă ne urmăreşte ghinionul. Dăm mereu peste el pe unde mergem, ca peste o piază rea, spune Maria.

Atmosfera spectacolului i-a destins pe toţi şi au uitat de el pentru un timp, iar la plecare nu l-au mai văzut.

Au găsit un taxi şi au plecat spre casă, însă au dat peste un trafic extrem de aglomerat şi haotic, care putea fi comparat cu migraţia somonilor din ocean, pe râul Amazon, când înoată disperaţi să ajungă la locul unde trebuie să-şi depună icrele. Astfel înainta şuvoiul de maşini în noapte, cu farurile aprinse, cu sunete stridente de claxoane şi depăşiri hazardate.

Acasă Maria a redeschis discuţia:

- Cum face zevzecul ăsta de află mereu unde ne ducem?

- Cred că ne urmăreşte permanent, mai ales pe tine, spune Mihai. Ori el, ori plăteşte pe cineva s-o facă. La început am crezut că este o coincidenţă, dar prea se potrivesc toate, inclusiv orele spectacolelor cu ale noastre. Probabil că pregăteşte un plan de răzbunare, cine ştie?

... Pe la sfârşitul lunii august Irina îi spune lui Costică, după masa de dimineaţă, că ar vrea să meargă la proprietatea din sat pentru a pregăti zarzavaturile necesare pentru iarnă.

- Nu te mai duce acolo! Le cumpărăm din oraş pe toate, a răspuns Costică.

- Nu mănânc eu de-astea la borcan, aduse cine ştie de unde, făcute în condiţii îndoielnice. Vreau să fac zacuscă, bulion, ardei la borcan, gogoşari şi tot ce-mi trebuie, aşa cum ştiu eu. Le fac cu mâna mea şi le mănânc cu plăcere. Varza la murat putem s-o punem aici.

- Şi cât timp vei sta acolo?

- Poate o săptămână. O iau cu mine şi pe Maria să-mi ajute şi atunci voi termina mai repede.

- Dar am nevoie de maşină aici, cum vă veţi deplasa?

- Maşina ne duce şi vine înapoi, apoi îţi dau un telefon ca să vină acolo să ne ia când terminăm.

- Ar fi bine să meargă şi Mihai cu voi, a spus el după o pauză. Abia îi dă o mână de ajutor lui Grigore în gospodărie, că a îmbătrânit tot muncind, iar la treburile mai grele puteţi apela la el.

- Dacă ar vrea să meargă el, ar fi minunat, că trebuie adunate şi fructele pentru gem, dulceaţă, de ţuică...

- Cum să nu vrea? Îi spun eu să meargă.

Irina i-a dat vestea Mariei, dar Iulia, care era de faţă s-a oferit să le însoţească şi să le ajute la treabă.

- Le cer voie părinţilor şi merg şi eu, dacă sunteţi de acord să mă luaţi. Mi-ar place să merg acolo, că n-am fost niciodată.

- Când plecăm? a întrebat Maria, nerăbdătoare .

- Mâine de dimineaţă, răspunde Irina.

- Dacă vin la ora şapte e târziu? insistă Iulia.

- Cred că este foarte bine. Maşina trebuie să se întoarcă repede, doar ne lasă pe noi şi vine la firmă.

- Când ne întoarcem, mamă?

- Depinde cât de repede terminăm acolo ce avem de făcut.

După amiază Maria i-a făcut o vizită lui Mihai la birou ca să-i spună ce s-a hotărât.

- Ştiu. Am fost chemat de domnul Costică şi mi-a spus să vă însoţesc la ţară şi să vă ajut să vă îndepliniţi nişte sarcini gospodăreşti.

- Nu te bucuri, Mihai, că vom fi acolo împreună, departe de ochii iscoditori ai celor ca Gabriel Pascu?

- Mă bucur foarte mult. O consider aproape ca pe o vacanţă. Ştii, doar că mie îmi place să lucrez orice presupune muncă fizică, dar să o fac în mijlocul naturii, sub razele soarelui. Dacă eşti şi tu cu mine, satisfacţia este dublă.

- Merge şi Iulia cu noi. Cred că va fi frumos. E ca o încununare a întregii perioade de vacanţă în care am avut mereu bucurii, mai ales de când te-am avut pe tine aproape şi m-ai încălzit cu dragostea ta.

- Îmi face mare plăcere să fiu cu tine, Maria.

... Dimineaţă, după sosirea Iuliei, au servit, în grabă, micul dejun, au urcat în autoturismul familiei şi au plecat spre sat. Drumul a fost parcurs într-o jumătate de oră, dar niciunul nu a băgat de seamă că au ajuns, datorită glumelor spuse de cei trei tineri.

În prima zi n-au lucrat mai nimic, s-au dat doar nişte dispoziţii în legătură cu organizarea, Irina şi fetele au plecat acasă la Paraschiva pentru a o ruga să vină să le ajute la treabă, iar Mihai şi-a făcut de lucru pe la grajduri, împreună cu moş Grigore.

La prânz Irina a pregătit masa cu bucatele pe care le adusese de la Constanţa, iar spre seară au intrat în salon să vizioneze programul la televizor.

- Vino cu noi, Mihai! l-a strigat Maria din prag.

- Nu vin. Vreau să plec călare până la pădure.

- Vin şi eu cu tine. Ia-mă şi pe mine! se ruga ea.

- Dar pe mine de ce nu mă luaţi? a întrebat Iulia.

- Ştii să călăreşti pe cal? o întrebă Mihai.

- Nu ştiu, dar pot să învăţ. E aşa de greu să stai pe spatele uniul cal? îl întrebă ea ca o novice.

- Este, mai ales că nu avem nici şa. Este una singură pe care o pun pe calul Mariei. Dar daca vrei aşa, poţi merge, se învoieşte Mihai. Pe calul meu şi al tău vom pune pleduri, cum am mai făcut.

În magazie era o singură şa, cea pe care o adusese răposatul George Comănescu odată cu armăsarul cel negru. Ceilalţi doi cai fuseseră destinaţi diverselor munci gospodăreşti. Tot fără şa călărise Mihai şi cu o lună şi jumătate în urmă, când fusese în pădure cu Maria.

Împreună cu moş Grigore au pregătit cei trei cai pentru călărie, în timp ce fetele îşi îmbrăcau pantalonii găsiţi în camera de la sat a Măriei.

Mihai le-a ajutat pe fiecare dintre ele să urce pe spinarea cailor, Iulia pe iapă, iar Maria pe calul alb care fusese înşeuat, după care a urcat şi el pe armăsar.

- Veţi merge în urma mea şi vă rog să nu loviţi caii! le-a prevenit Mihai. Vom merge în trap uşor, pe traseul cel mai lejer de parcurs.

Când au ajuns în apropierea pădurii, Mihai s-a oprit şi le-a aşteptat, curios să vadă cum se simt.

- Cum a fost? le-a întrebat el.

- Bine, au răspuns fetele, aproape în acelaşi timp.

- Ai curaj să mergi în galop, Iulia?

- Nu ştiu, să încerc. Văd că iapa este blândă.

- Lasă că vom încerca altă dată, acum să ne mulţumim cu mersul la trap. Facem un ocol pe drumul de acolo - şi a indicat cu braţul un drum de ţară - apoi ne întoarcem acasă înainte de a se întuneca.

Seara, după cină, Irina s-a dus să se culce, iar tinerii au mers în grădină, s-au aşezat pe o bancă şi au povestit diverse întâmplări. La un moment dat, Iulia s-a gândit să-i lase singuri.

- S-a făcut răcoare. Eu merg în casă, i-a anunţat ea, ridicându-se de pe bancă şi îndreptându-se spre uşa de la intrare, unde s-a oprit.

- Venim şi noi pesta câteva minute, a asigurat-o Maria, care abia aşteptase să rămână singură, doar cu Mihai, căruia i s-a abandonat în braţe, încolăcindu-şi ambele braţe în jurul gâtului lui.

S-au sărutat cu sete de mai multe ori, strângându-se în braţe, ceea ce a determinat-o pe Iulia, care îi privea de lângă uşă, să spună încet: „Îl iubeşte cu adevărat, sărăcuţa de ea! Bine că ea e fericită, pe când eu... "

În zilele care au urmat, în gospodăria lor din sat a fost fierbere mare. Au venit să dea ajutor Paraschiva şi cele două gemene, iar Mihai le-a fost de mare ajutor, întrucât împreună cu Grigore, au cules şi au adus zarzavaturile, apoi fructele, iar ele au fiert zarzavaturile şi gemurile, umplând şi capsând tot felul de borcane şi borcănele.

Într-o după-amiază, gemenele au invitat-o la ele acasă pe Iulia. Maria, profitând de lipsa prietenei sale, i-a propus lui Mihai să meargă să facă o plimbare călare.

- Întreab-o, mai întâi, pe doamna Irina dacă îţi dă voie să pleci! a spus el.

- Mama nu va spune nimic, a protestat ea.

- Nu! Mergi întâi şi cere-i voie, apoi plecăm!

Cum era de aşteptat, Irina nu s-a opus, dar când au ieşit pe poartă, le-a strigat să se întoarcă repede, privind galeş în urma lor, cu gândul la anii tinereţii ei care s-au scurs şi nu se mai întorc.

Când au ajuns afară din curte, Mihai a oprit calul, a aşteptat-o şi a spus:

- Vom merge în trap uşor până când vom ieşi din sat, apoi vom porni în galop. Ai grijă cum călăreşti!

- Nu-mi este frică, Mihai. Sunt cu tine.

Au părăsit drumul şi au intrat direct în pădure, oprindu-se într-un luminiş unde se găsea o adâncitură tapisată cu un covor de iarba verde, înconjurată de tufe mari de ferigi şi boscheţi tineri.

Ştia acest loc încă din prima lui vizită în sat, când plecase calare în recunoaştere în împrejurimile localităţii.

Mihai a legat cei doi cai de un copac din apropiere, apoi s-au aşezat amândoi alături pe covorul de iarbă din adâncitura menţionată. A scos din buzunar două mere roşii pe care le-a şters de tricoul lui şi i-a întins unul Mariei, care a început să muşte din el cu poftă. Aşa cum stătea ea, lumina soarelui îi punea pe ploapele roz culori sidefii care îi făceau ochii să strălucească. Fructul se confunda cu roşul buzelor cărnoase ale Mariei, în timp ce nările se zbăteau frenetic. Întreaga ei făptură avea ceva excitant care-l exaspera pe Mihai, trezindu-i dorinţe nebune în inima-i tânără şi iubitoare.

Când au terminat de mâncat merele, el s-a aplecat spre Maria, întorcând-o cu faţa în sus şi au început să se sărute cu ardoare, ea răspunzându-i cu patimă, scoţând, din când în când, câte un geamăt uşor de plăcere.

Treptat cei doi s-au încălzit, mâinile li s-au încrucişat de mai multe ori, apoi pântecele Măriei au simţit răcoarea, după care a venit căldura binefăcătoare a celor două trupuri înfierbântate de efort şi de dragoste, care s-au contopit, îmbinându-se ritmic, încordate, împlinind dorinţa comună.

În pădure era o linişte deplină, nu se auzeau decât fornăitul cailor şi ronţăitul ierbii pe care o rupeau de pe lângă copac, dar Mihai ţinea urechile ciulite pentru a detecta orice zgomot suspect.

La un moment dat el i-a dat la o parte o şuviţă de păr de pe faţa îmbujorată, dar mulţumită a Mariei şi a privit-o drept în ochi, spunând? „Trupul tău vibrează draga mea. Te iubesc mult!", apoi a sărutat-o lung. Buzele tremurânde ale ei i-au primit gura, iar braţele i s-au încolăcit pe grumazii lui: „şi eu te iubesc, dragul meu bărbat!"

Se mângâiau pe tot trupul reciproc, pipăindu-şi pielea, sânii, muşchii, tresărind la fiecare atingere, dar lipindu-se tot mai mult unul de altul.

Maria a închis ochii, apoi i-a deschis şi a zâmbit. Mihai continua să-i privească ochii albaştri care licăreau sub cerul plin de un covor de stele, imitând, parcă, sfârâitul boabelor când sunt prăjite; urechile ei mici, delicate, erau străvezii în bătaia razelor soarelui în asfinţit, parcă ar fi fost două flori trandafirii, iar braţele uşor bronzate păreau nişte piersici curăţate de coajă.

- Nimeni nu m-a atins până acum şi nu mi-a văzut trupul gol, în afară de mama — a şoptit Maria.

- Îţi pare rău, draga mea?

- Nu, dar îmi este puţin teamă.

- De mine?

- Nu de tine, ci de fapta noastră, să nu...

- Încrede-te în mine, iubito! Totul va fi bine.

- Te iubesc prea mult, Mihai şi n-aş vrea să...

- La fel de mult te iubesc şi eu, Maria! De aceea mă aflu aici cu tine, altfel m-aş teme de viitor. Te rog să ai deplină încredere în mine!

- Am, Mihai! Cu tine am curaj să merg oriunde.

Din pădure s-a auzit ţipătul unui fazan, care-şi chema perechea. Mihai a râs, spunând: „Şi păsările se caută".

- Hai să mergem că s-a făcut târziu! a adăugat el, sărutând-o din nou.

- Da, ai dreptate, să ne grăbim! a spus ea alene.

S-au ridicat, s-au îmbrăcat repede, au încălecat pe cai şi au pornit în trap spre casă. Maria tăcea, dar se gândea că nu-i pare rău de ceea ce făcuse. I se dăruise conştientă că îl iubeşte şi că are încredere în el. „Ce diferenţă este între Mihai şi Gabriel!"

La rândul său Mihai era mulţumit şi-i zâmbea tandru, cu inima şi mai tulburată de farmecul ei, simţind o fericire totală. Era mulţumit că din acel moment Maria era a lui - soţia lui, cum o numea el în gând - şi nu a lui Gabriel, acel îngâmfat înavuţit. Biruise şi îşi savura victoria zâmbind fericit ca un Mefisto. Se vedea în rolul lui Tartuffe din piesa de teatru cu acelaşi nume pe care o văzuse la Cluj prin anii 80, cu deosebirea că el o vrea pe

Maria de soţie şi nu ca pe o femeie pe care ar urma s-o ducă la pierzanie din simplă ambiţie masculină. Femei sunt destule pe lume - îşi spunea el - dar onoarea este una singură. Maria merită onoarea, nu dispreţul, iar eu nu voi da înapoi chiar de voi fi nevoit să părăsesc această casă a familiei Comănescu. Dacă mă va însoţi şi Maria, atunci pot spune că sunt fericit.

Când au ajuns acasă, Mihai a băgat caii în grajd, apoi au intrat amândoi în casă.

- Bravo, trădătorilor! li s-a adresat Iulia în glumă. Aţi plecat să faceţi plimbarea călare fără mine, deşi ştiaţi cât aş fi vrut să merg şi eu călare pe cal.

- Lasă că mergem toţi mâine seară! încearcă s-o îmbuneze Mihai şi vom face o cursă mai lungă.

- Mâine plecăm acasă! îi anunţă solemn Irina.

- Păi, nu ziceai că stăm o săptămână? a intervenit Maria, cu părere de rău în glas.

- Am terminat aici ce aveam de făcut şi nu are rost să pierdem vremea degeaba. Mâine de dimineaţă îi dăm un telefon tatălui tău să trimită maşina să ne ia. Abia aştept să ajung acasă să fac o baie fierbinte!

După cină, Mihai s-a dus la culcare, iar doamnele au mai rămas de vorbă în camera Mariei.

- Este adevărat ce spunea tanti Paraschiva despre obiceiul cu cămaşa miresei din noaptea nunţii? o întreabă Iulia pe Irina.

- Sigur că este adevărat, răspunde aceasta din urmă. La fel s-a întâmplat şi cu mine când m-am măritat. Noaptea ne-am culcat, iar în zori ne-am trezit cu bătăi în uşă, cerând să le dau cămaşa de noapte cu „dovada" fecioriei. Le-am dat-o şi au plecat.

- Vai ce barbarie! a spus Iulia, strâmbându-se.

- Este un obicei străvechi aplicat prin sate şi eu îl consider bun. Dar fetele de astăzi....

- Cine a venit să-ţi ia cămaşa, mamă?

- Mătuşa lui tată-tău, ţaţa Chiva, soră cu socrul meu. Ea conducea acea „expediţie matinală". Afară ploua atunci cu găleata,

dar alaiul a pornit pe uliţă cu cămaşa mea în prăjină şi cu sticlele cu vin roşu, chiuind de răsuna tot satul. Asta era fala ginerelui că a luat o fecioară în căsătorie.

S-au spălat, pe rând şi s-au pregătit de culcare. Iulia a rugat-o pe Maria să se culce cu ea în cameră, pentru a mai discuta. Aceasta a acceptat, dar a adormit destul de repede, fiind obosită, dar şi mulţumită.

A doua zi, maşina a venit şi i-a dus la Constanţa, luând cu ei şi o parte din preparatele pregătite în cele câteva zile.

La şapte septembrie domnul Costică împlinea 55 da ani şi s-a gândit să dea o petrecere în casa de pe strada Războieni, la care să invite o parte din prietenii şi cunoscuţii făcuţi cu prilejul afacerilor. „ E bine să ne ştie lumea. Poate ne invită şi ei după aceia!" obişnuia să spună Costică.

- Dumneata joci biliard, domnule Doroş? îl întrebă într-o zi Costică.

- Ştiu să joc, dar nu prea bine, răspunde acesta.

- Caută un om care ştie şi să pregătească masa aceea de biliard din magazie! E aproape nouă. Să fie gata până sâmbătă!

- Da, domnule, o să mă interesez.

Mihai nu cunoştea pe nimeni care se pricepea la biliard, dar a trecut pe la biroul lui Cornel Barac cu care a discutat problema, iar acesta l-a îndrumat la discoteci sau la „bauling-uri". Cu acest prilej Mihai i-a spus ca s-a îndrăgostit de Maria, fără să amintească ceva despre „secretul" lor din pădure.

După o pauză de gândire, Cornel i-a răspuns:

- Vezi, tu, Mihai, dragostea este de două feluri: aceea care pleacă din raţiune şi cea din inimă. Ultima este oarbă, iar când izvorăşte are numai clipe de înflăcărare şi zăpăceşte mintea. Cred că ăsta e cazul nostru.

- Aşa o fi, Cornele, dar eu o iubesc şi vreau să-mi fie soţie, cu riscul că voi fi nevoit să-l părăsesc pe patron.

- Te-ai gândit ce vei face? N-aveţi casă, iar cu salariile astea...va fi destul de greu.

- Ştiu că e greu, dar voi încerca să încep o afacere pe cont propriu cu banii pe care îi am în bancă şi care cred să-mi ajungă o vreme.

- Tu ştii mai bine ce trebuie să faci. Văd că eşti sigur.

- Mă bazez pa dragostea Mariei care este trainică şi stabilă, nu este vorba de vreo rătăcire a minţii ei. Asta mă face fericit şi încrezător în reuşita acestui pas.

- Ce pot să-ţi spun? Este o încercare de mare curaj, care îţi cere şi o jertfă pe măsură. Te sfătuiesc să te fereşti să-ţi pierzi prestigiul pe care l-ai câştigat printre cunoscuţii noştri! Fascinaţia şi puterea iubirii poate pune la încercare nenorocirea.

- O iubesc şi nu vreau s-o pierd. De-ai şti ce frumoasă este când doarme! Este de o frumuseţe îngereasca, zămislită de Dumnezeu pentru încântarea unei inimi de bărbat, la fel de iubitoare ca şi a ei, a mai spus Mihai, zâmbind mulţumit de i se lumina faţa.

E bine că intri şi tu în rândul familiştilor.

PARTEA A II-A VIAŢA AŞA CUM ESTE EA

CAP. I - PETRECEREA DIN CASA COMĂNEŞTILOR

Domnul Costică Comănescu şi blânda lui soţie, Irina, erau întotdeauna bucuroşi de oaspeţi lăsându-se mereu „cunoscuţi" – cum se exprima el adesea – de cei care, într-o zi le vor deveni prieteni şi să intre în lumea bună. La fel de încântat se simţea el şi când era invitat la vreuna din familiile unor oameni de afaceri.

Atunci sufletul lui se umplea de desfătare fără margini când vedea că prietenii lor, pe zi ce trecea, nu mai făceau caz de acea ferită răceală şi trufaşă purtare ca mai înainte când abia îi cunoscuseră. Erau şi unii care nu aveau prea multă mândrie, dar dispuneau de o uriaşă poftă de mâncare care îi aducea la oricare masă, după care bârfeau pe seama amfitrionului, făcându-l incult, necizelat, calcă în străchini etc.

Dintre toţi invitaţii, familia Vasilescu se distingea în mod evident prin avere şi comportament. Doamna Vasilescu, o femeie puţin trecută de 50 de ani, era destul de trufaşă şi îşi onora amicii cu observaţii tăioase, pe un ton ridicat, în timp ce îşi plimba prin aer braţul alb şi dolofan, fîlfîind dintr-un uriaş şi zgomotos evantai pe care îl ţinea mereu pe poala rochiei şi-l expunea cu cea mai deplină încântare. Atât ea, cât şi alte doamne înzorzonate, îşi cărau mereu după ele, la toate petrecerile, tot acest harnaşament pe care-l socoteau indispensabil.

De fapt, aproape toate vin la petreceri înfăşurate în rochii de muselină şi mătase, inele grele – adesea pe toate degetele – brăţări legate pe braţe, cu turcoaze, broşe şi alte zorzoane masive, care le împiedicau să-şi îndoaie normal degetele sau braţele. Moda nouă le-a adus la gât lanţul gros din aur, terminat cu o cruciuliţă sau medalion, ori ambele puse una peste alta.

Deşi abundent fardate, cosmeticurile care repară obrazurile şi gâturile femeilor – ireparabila insultă a anilor – nu pot masca,

însă, petele de pe conştiinţă, petele şi palorile consecutive, subite, care trădează de obicei o stare sufletească neobişnuită.

Oaspeţii urcau scările de la intrare şi pătrundeau, pe rând, în salonul capitonat în albastru în care atârnau pe pereţi câteva picturi mai vechi. Candelabrul de cristal din centrul încăperii, trona cu ghirlandele lui orbitoare de lumini, care schimbau, pentru moment, culorile naturale ale rochiilor doamnelor, luminând toate colţurile încăperii. Nuanţa cristalurilor era lăptoasă, dar avea o blândeţe ademenitoare; mijlocul mesei era ocupat de fructiere pline cu tot felul de fructe în diferite culori, care se sărutau în coşuleţele cochete.

Doamna Vasilescu care, de obicei, era trufaşă şi neînduplecată faţă de oamenii săraci, ochii ei neumezindu-se în faţa zdrenţelor acestora, în această seară încerca să se poarte altfel, intrând în postura unei doamne mai binevoitoare, însă la fel de vicleană, spirituală, încercând să fie veselă şi curtenitoare cu toată lumea, ceea ce îi dădea înfăţişarea unei matroane grijulii. Deşi în trupul ei bătrân bătea o inimă tânără (trecuse puţin peste 50 de ani), nu putea decât să tânjească după aventurile unor femei tinere pe care le privea discret cu coada ochiului. Uitase starea ei anterioară şi împrejurările în care dobândise averea, de aceea spunea despre săraci: „Ce-mi pasă mie de ei? Să muncească!"

Era timpul parveniţilor, zgârciţi şi meschini, care consideră că tot ce fac ei este bine şi că trebuie să-şi impună voinţa, indiferent de consecinţele ce urmau. Asemenea acului de viespe sau muşcăturii şarpelui, ura lor izbucnea înarmată şi otrăvită faţă de toţi cei ce li se împotriveau. Considerând că are dreptate întotdeauna, voia să calce totul în picioare. Cu toate acestea, avea şi ea un admirator, pe domnul Virgil Cazan, bărbat drăguţ şi talentat, purtând ochelari cu ramă de Baga, dar care, de fiecare dată când râdea, îşi acoperea gura cu palma sau cu batista, deoarece râsul îi provoca ridicarea exagerată a buzei de sus, lăsându-i descoperiţi, în întregime, dinţii şi gingiile.

Comentând comportarea celor bogaţi, un distins domn a spus încet, în grupul său: „Bogăţia, atunci când este însoţită de o spoială de galanterie, de generozitate şi ceva cavalerism, este admirată şi chiar adulată. Grandomanii au o ambiţie exagerată şi un umor propriu bolnăvicios. Aceasta este originala manie a grandomaniei. Este ca şi cum ar vorbi despre teoria lui Maltus care susţinea moartea prin asfixie a muncitorilor. Astfel, dispunând sau nu de câteva principii filozofice citite în grabă undeva, unii domni nu-şi dau seama că aceste cunoştinţe sunt cu totul neîndestulătoare pentru a cugeta logic. Cu toate acestea ei discută despre orice cu tupeul propriu ignorantului. Alţii au logoree şi îi vezi că se transformă adhoc într-un Cicero modern, un orator elocvent, care vorbeşte cu patimă, cu glas modulat, apoi urcă şi coboară, rostogolindu-se ca o avalanşă asupra auditoriului".

- Iat-o pe Vasileasca! Priviţi ce rochie scumpă are şi ce coafură! le-a avertizat doamna Botezan, o bătrână obosită şi puternic fardată, care dădea coate celorlalte.

- Cu atâţia bani, îi dă mâna, răspunde alta.

- Dar pare aşa de tânără!

- Pare, dar e o ruină restaurată, completează doamna Baciu cu dispreţ.

În urma ei intra soţul acesteia, domnul Victor Vasilescu, un bărbat trecut de 60 de ani, cu o chelie respectabilă, peste care treceau trei-patru fire dinspre stânga spre dreapta, pentru aranjatul căruia se pare că îşi pierdea foarte mult timp în faţa oglizii. Şi, cu toate aceste strădanii, nu reuşea să acopere decât în parte „luna plină". Era un bărbat rotofei, cu mâini mici, dar plinuţe, cu obrajii trandafirii peste care tronau doi ochi cenuşii care te priveau din spatele lentilelor ochelarilor cu rama de aur. Îl privea pe Cornel Barac cu un zâmbet lipsit de expresie, puţin stingherit de înălţimea acestuia şi dârzenia şi curajul cu care rostise: „Murdăria trebuie să iasă la suprafaţă, domnilor, la fel ca şi păcatele!"

- Într-adevăr! a rostit domnul V. Vasilescu, dând impresia că îşi înăbuşă amabil superioritatea, după care a izbucnit într-un râs, cu aerul condescendent, viclean şi amabil, deopotrivă.

- Are dreptate tânărul! i-a sărit în ajutor şi Virgil Cazan, aflat în apropiere, dar care luase poziţia valetului în faţa domnului Vasilescu, cu zâmbetul dulceag şi aerul unui ucigaş adus, cu greu, pe calea cea bună.

Doamna Letiţia Vasilescu era, ca de obicei, frumos îmbrăcată şi îşi flutura evantaiul multicolor, cu un aer de indiferenţă care dubla şi aproape „nituia" lanţurile care-l cuprindeau pe admiratorul ei de mai multă vreme. Când voia să pară plictisită, ridica uşor evantaiul, încercând să-şi acopere un eventual căscat.

La masa de lângă fereastră se aflau două doamne: una tânără şi blondă, îmbrăcată într-o rochie simplă de culoare verde şi alta mai în vârstă, brunetă, ciolănoasă, cu faţa lungă ca de cal şi care, când râdea, buzele îi descopereau complet dinţii, lăsând să i se vadă gingiile vinete şi nişte dinţi lungi şi laţi, dar niciunul nu-i lipsea. Toţi o cunoşteau de doamna Mariţa Cojanu, femeie cinstită, credincioasă, dar cam mojică şi încăpăţânată ca un catâr, ignorantă şi zbârcită de anii care o împovărau.

... Îi priveam pe toţi din colţul meu, la un capăt de masă, unde şedeam alături de Cornel Barac şi de Mihai Doroş şi, deşi eram foarte liniştit ascultându-i pe fiecare, punea stăpânire pe mine un fel de încordare care determină creierul să lucreze destul de iute şi cu precizie matematică.

Vedeam cum doamnele mai în vârstă îşi dădeau toată silinţa să ascundă sub stratul de fard şi pudră, dacă nu acţiunea distrugătoare a timpului, cel puţin urmările unei tinereţi furtunoase, petrecute din plin.

Sporovăiau într-una, făcând aluzie la bani, căsătorii cu dotă, tineri nerecunoscători, fete care-şi distrug viaţa, precum şi

despre o viaţă în singurătate, fără a mai aminti de unele idealuri înălţătoare care cam dispăruseră.

La masa din dreptul unei ferestre larg deschise, domnul Calistru Gosman, nervos şi înfuriat ca un ogar care a pierdut urma vânatului, perora de zor pentru ca fiecare să ştie o limbă străină: „Domnule, când un om învaţă o limbă străină, desfiinţează orice barieră care există între un popor şi celălalt, pentru că el va reuşi să pătrundă spiritul acelui popor, îi va înţelege cultura, aspiraţiile, obiceiurile, năzuinţele..."

Îi dau dreptate. Cu toată vârsta lui înaintată este un bărbat destul de ţeapăn, cu obrazul prelung, proaspăt ras şi destul de bine îngrijit şi cu pleoapele grele care cădeau peste ochii lui verzi, sub care se vedeau nişte pungi vinete, dându-i un aspect sever.

S-a apropiat de masa doamnei Letiţia Vasilescu, s-a înclinat uşor şi a spus:

- Mă cunoaşteţi, doamna Letiţia?

- N-am avut onoarea, replică doamna Vasilescu, fluturându-şi mâna prin părul permanent, în atitudinea ei plină de demnitate şi vag neconformistă. Mă bucur, însă că vă cunosc acum, adaugă ea, indiferentă.

Când Gosman s-a îndepărtat, aceasta a explodat:

- Ce om insolent, capricios, superficial, avid după bani, insensibil, nepăsător şi rigid!

- Spuneai că nu-l cunoşti – a intervenit doamna Botezan, uşor intrigată de comportarea ei.

- Ei, aş! Voiam să scap mai repede de el.

La câteva minute după aceea intră pe uşă o doamnă planturoasă, şatenă, trecută de vârsta tinereţii, dar îmbrăcată într-o rochie lungă, de culoare roşie, dantelată. Avea un portţigaret lung în mână, din care sorbea, din când în când, cu voluptate un fum albastru.

Faţa-i era puternic fardată şi cu graţii vetuste. Ochii ei nu aveau nicio expresie, poate că nici nu aveau ce să exprime. Deşi

era o femeie oarecum cultă – după cum o apreciau doamnele de faţă – avea o răceală că părea sloi de gheaţă.

- Bună ziua tuturor! a spus ea, apoi s-a apropiat de domnul Costică cu care a schimbat câteva vorbe, mai amicale. De faţă fiind şi fiica acestuia, frumoasa Maria, doamna planturoasă i-a spus:

- Ar fi bine ca domnişoara Maria să vi se adreseze „papa", nu tată, care este demodat, nu credeţi? Este şi un nou mod de adoptare a unei noi atitudini mondene.

- Sunt de aceeaşi părere, confirmă domnul Costică, privind în urma Mariei care părăsea camera puţin tensionată.

- Mai rămâne valabilă promisiunea pe care mi-aţi făcut-o, domn' Costică?

- Desigur, afacerile sunt afaceri! Vă rog să mă scuzaţi! Uitasem de dumneavoastră.

Domnul Costică, foost cooperator agricol, apoi muncitor, acum metamorfozat din cristalida adormită în fluture bogat şi viu colorat, bine întreţinut – ca mulţi alţii – se ridică din fotoliu şi-i sărută mâna doamnei, conducând-o la locul de lângă soţia sa, spunându-i mieros:

- Vă rog să luaţi un loc lângă noi, doamna Iuga!

- Mulţumesc! Acum sunt convinsă că nu există joc în care să iei în glumă adevărul şi care să nu iasă prost, a mai spus doamna Iuga, făcându-i curioşi pe oaspeţi.

- Albinele caută polenul florilor naturale, nu al celor din material plastic – spune un domn pe un ton scăzut, abia perceptibil. Dacă imitaţia de plastic nu este de prea bună calitate, cu atât mai mult nu le atrage.

Doamna Iuga auzise ce spusese domnul respectiv, dar a ignorat expresia, continuând pe un ton matern:

- Am ascultat mai înainte discuţiile despre copii. Este uşor pentru voi, bărbaţii, să daţi sfaturi pentru că habar nu aveţi cum se creşte un copil, cu câtă greutate, cu nopţi nedormite vegheate la

căpătâiul lui, apoi până creşte să ajungă om în viaţă trebuie ocrotit, iar când îi vine rândul să te sprijine şi el ...

- Se cresc foarte greu, într-adevăr, intervine un domn mai în vârstă, dar acolo unde sunt mai mulţi fraţi, se ajută şi se cresc unul pe altul. Este mai greu când eşti singur, că adesea eşti nevoit să apelezi la străini, iar străinul tot străin rămâne.

- Lasă, că sunt şi fraţi, chiar acolo unde sunt mai mulţi, care uită de frăţie, dovedindu-se mai duşmani decât străinii. Cel puţin după Revoluţie, se omoară între ei pentru pământ şi pentru moşteniri, ajungând să nu se mai întâlnească şi să nu-şi mai vorbească unul altuia – spune doamna Botezan, clătinând din cap.

După ce s-au servit aperitivele: icre de sturioni, pană de rechin şi carne de caracatiţă, precum şi alte ordefuri, la care au participat din plin, mai ales doamnele, domnii preferând să stea în picioare cu câte un pahar în mână, s-au aşezat toţi la masă, ospătându-se cu diferite bunătăţi. S-au servit fripturi şi frigărui de porc şi de vită, în farfurii de porţelan şi talere de argint, apoi calcan prăjit. Când s-au servit vinurile, înainte de prăjituri şi cafea, domnii s-au grupat pe diferite teme de discuţii, iar doamnele au început să-şi şoptească între ele şi, de sub batistele ţinute în dreptul gurii se auzeau râsete discrete, la marginea corsajelor pe care încercau să le înăbuşe cu freamătul evantaielor, încete şi dulci aidoma bătăilor de aripi ale păsărilor rănite înainte de a se prăbuşi pe sol.

La rândul lor, bărbaţii, unii dintre ei cu suficientă experienţă de viaţă, au început să discute politică, afaceri sau probleme de ştiinţă, iar câte unul se amesteca filozofic în bârfele doamnelor, susţinându-le.

Numai amfitrioana, doamna Irina Comănescu, îi privea pe toţi cu graţie, iar emoţia ei creştea ori de câte ori se vorbea despre moarte sau despre oameni bolnavi; adesea încrunta, involuntar, din sprâncene când auzea veşti proaste, dar se însenina repede şi replica vesel când se amintea de reuşita cuiva sau despre nunţi cu

fete tinere sau chiar când se povestea câte ceva care scotea în evidenţă voioşia din casele celor prezenţi la acea petrecere.

Toate mişcările Irinei aveau o măreţie liniştită. Mâinile ei fine, cu degete lungi, parcă erau făcute anume pentru a împărţi milostenii, pentru a şterge lacrimi şi pentru a mângâia. Nimeni nu ştia – nici chiar ea – că în curând avea să plece în „călătoria cea mare" şi se va lipsi de toate câte o înconjurau.

Doamna Vasilescu, ştergându-şi tacticos buzele, era atât de absorbită de contemplarea braţelor sale pline de inele şi brăţări, încât uită să continue ideea pe care o începuse cu ceva vreme în urmă şi atunci porni pe o altă pistă, vorbind în chip de „preoteasă" a lumii bune:

- Când se însoară un bărbat, lumea bună cere ca el să-şi sporească averea prin căsătorie, să câştige şi să-şi consolideze o poziţie frumoasă în societate, pentru că altfel te întrebi de ce ar face-o? Chiar dacă nu e tânăr şi elegant, e, totuşi, bogat....

Desigur, continuă ea, dragostea este un lucru foarte frumos, dar trebuie să avem în vedere toate problemele unei căsnicii. Dragostea mai are şi limite, se poate schimba la un moment dat. Nicio iubire din lume nu poate garanta o fericire care să dureze toată viaţa.

În cazul că între cei doi soţi intervine desfacerea căsătoriei, averea se împarte în mod egal, ceea ce nu este corect.

- De ce săriţi direct la divorţ, doamnă? întreabă un domn distins, cu un glas muzical, o privire blândă şi inteligentă, un vocabular ales şi o mare distincţie în felul de a se purta şi a vorbi; era un cuceritor, un om care subjuga prin simplitate, prin lipsa de morgă şi ştergerea oricărei distanţe.

- Pentru că orice căsnicie se poate sfârşi, domnule, iar eşecul ei duce întotdeauna şi la împărţirea bunurilor pe care le au cei doi soţi, pronunţă ea pe un ton autoritar şi ţanţoş. De aceea consider necesar ca cel cu avere, pentru a fi la adăpost de orice risc, trebuie să încheie un contract de căsătorie în care să se

specifice ce a adus fiecare în acea uniune. Numai aşa fiecare va lua la sfârşit ce a adus şi o parte din ceea ce au făcut împreună.

- Consider că dacă este dragoste şi încredere reciprocă, căsnicia poate dura o viaţă, continuă domnul. Eu am trăit 42 de ani în bună înţelegere cu soţia mea, care s-a stins, repetând că m-a iubit întotdeauna, iar eu o regret şi acum.

- Dumneata ai avut noroc, dar alţii – mai ales în zilele noastre când tinerii nu mai dau doi bani pe căsătorie...

În fundul sălii se afla un domn slab, împrăştiind un licăr lăptos, de parcă ar fi stat numai la lumina lumânării şi dintr-o greşeală condamnabilă fusese uitat afară în miezul zilei sub soarele torid.

Lângă el stătea doamna Elvira – cum o strigau celelalte doamne – probabil soţia domnului slab, care îi arunca priviri languroase, care apoi se întocea ţapănă, de parcă era constipată. Instinctul o îndemna să se ascundă, precum procedează animalele inferioare, care fug din calea celorlalte.

- Bine că nu mai sunt tânără, slavă Domnului!

- Cum, doamnă, vă bucuraţi că nu mai sunteţi tânără? o întreabă domnul distins din apropierea ei.

- Da, domnule. Dacă mai eram tânără, trebuia să iau totul de la început, în noile condiţii, de slugă, iar eu n-aş mai putea suporta un drum atât de lung şi de obositor. Eu aş fi dorit ca viaţa noastră să fie altfel după 1989, cu oameni egali în muncă, în viaţă şi în drepturi, dar nu e aşa ...

... Un domn cu faţa buhăită şi cu ochii înfundaţi în grăsime, având obrajii roşii ca merele, precum şi o chelie respectabilă, strălucitoare ca o lună plină, sătul de discuţiile pe teme politice, s-a apropiat de grupul unde doamnele discutau despre tineri şi a intervenit:

- Astăzi a dispărut la tineri poaezia dragostei. Ei pun un accent prea mare pe sex, nu prea mai există sentimente adevărate. Un fenomen nou s-a ivit. Fetele fac primul pas într-o relaţie,

băieţii fiind, în majoritatea lor, fie prea timizi, fie vor să facă pe durii, pe bărbaţii.

- Domnule dragă, înainte iubirea dintre doi tineri se ţinea ascunsă, ferită de ochii lumii, spune doamna Iuga. Astăzi îi vezi cum „se ling" de faţă cu toată lumea, în autobuze, pe scările blocurilor şi în toate locurile publice, la fel ca animalele, fără ruşine.

- Eu regret că tinerii nu mai au grijă de vestimentaţia lor, se declară indignată doamna Vasilescu. Aproape toţi, băieţi şi fete, sunt îmbrăcaţi la fel: tricou, geacă, pantaloni de blugi (blue jans), adidaşi, de nici nu-i mai poţi deosebi, toţi au cercei în urechi şi o faţă comună.

- Băieţii au adoptat moda de a-şi tunde părul de pe cap, pe piele, nu ţin deloc la podoaba lor capilară, pe care noi, pe vremuri, ne-o doream atât, intervine din nou, domnul cel gras. L-am întrebat pe unul care mi-a spus că cei tunşi sunt consideraţi mai puternici, înzestraţi cu mai multă stăpânire de sine şi cu o mare capacitate de a se descurca în orice situaţie. Iau tot felul de modele de samurai sau de chinezi.

Despre oamenii care au calviţie (chelie) tinerii noştri spun că aceştia sunt oameni fără personalitate, complexaţi, dar nu pot fi consideraţi puternici, în viziunea lor.

- Fetele sunt mult mai expuse. Cunosc un caz cu o studentă de la Universitatea „Ovidius". Provenea dintr-o comună şi părinţii nu aveau posibilităţi s-o întreţină, fiind nevoită să se angajeze bonă la copilul unei familii de aici, din oraş. Fata era frumoasă, iar tatăl copilului a rămas odată acasă şi a necinstit-o. Ea n-a putut suporta umilinţa şi s-a spânzurat, găsind-o mama copilului, când s-a întors seara de la servici. A anunţat poliţia, iar medicul legist a constatat că a fost deflorată recent.

- Cunosc eu un patron de magazin alimentar care angajează fete tinere pe care le trece prin patul lui; pe cele care nu-i cedează, le dă afară şi nici banii nu le mai plăteşte pentru perioada lucrată.

- Parcă este numai unul?! Majoritatea lor profită acum de faptul că un loc de muncă se găseşte greu. Dar sunt şi femei deştepte, care ştiu să-şi asigure atât locul de muncă, banii şi chiar ajung să-l conducă ele pe patron. Acestea le răzbună pe primele.

- Femeile ştiu să lupte mult mai bine decât bărbaţii, intervine domnul gras. N-aţi văzut câte mari artiste care au fost cândva nişte biete copile îngropate în mizerie, muncind de mici? Părul lor n-a văzut mulţi ani de zile pieptănul, iar de lenjerie intimă, ce să mai vorbim. Unele au fost violate de proprii lor taţi, iar altele au fost slugi chinuite, neîmbrăcate, nespălate, desculţe şi trăind în promiscuitate. Când au scăpat de această sclavie şi au văzut că se poate trăi şi altfel, au jurat să facă orice, dar să ajungă să stăpânească oameni, averi şi să se răzbune pe viaţa de mizerie dusă anterior.

- Aveţi dreptate, încuviinţează doamna Botezan. Multe dintre ele au procedat astfel, aruncându-se orbeşte în vâltoarea vieţii, dar dintre ele numai o parte au reuşit, celelalte au ajuns într-o şi mai mare mizerie prin marile oraşe.

- Sunt şi destui bărbaţi proşti care se ruinează întreţinând câte o femeie lacomă, care-i suge, considerându-i proprietatea ei. Cei căsătoriţi îşi distrug nu numai averea, dar şi familia, făcând să sufere şi copiii, traumatizaţi astfel.

Există destui bărbaţi care întreţin prostituate sau aşa-zise doamne frumoase, fără avere, care le „mângâie" simţurile.

- Eu consider că cele mai periculoase sunt iubirile senile – intervine doamna Vasilescu. În asemenea situaţii indulgenţa bărbaţilor vârstnici este grav exploatată. Adesea vezi câte o tânără la braţul unui bătrân galben la faţă, dar cu nişte ochi unsuroşi, plini de admiraţie pentru ea. Mă întreb: ce îi mai poate oferi acel bărbat? Iar tânăra respectivă îl iubeşte? Da, de unde! îi vrea doar banii, iar după ce pleacă de la el, aleargă la unul tânăr, care ştie ce are de făcut.

Sau câte o fetişcană care abia a împlinit 19-20 de ani, îşi pierde mai mulţi ani din viaţă pe lângă câte un bătrân – poate şi

bolnav – bogat, pentru a rămâne cu averea. Dar viaţa ei? Când iese nevătămată din patul unui bărbat ca acela, nu trebuie să se mărite? Dar fata este speriată ca atunci când parcă a ieşit dintr-un tunel întunecos la lumina zilei plină de soare; unelearată ca nişte trandafiri îmbobociţi peste măsură, altele...

De grupul respectiv se apropie un domn pântecos, semănând cu Sancho, eroul lui Cervantes din „Don Quijote de la Mancia". Avea cam 62-65 de ani, cu ochii migdalaţi, dar privirea uşor mirată, faţa ovală pe care ridurile întârziau să apară, pielea aproape netedă, oferind toată imaginea unui adolescent îmbătrânit înainte de vreme. Îşi roti privirile prin încăpere, verificând toate detaliile cu minuţiozitatea caracteristică omului practic, dar trecând peste toţi participanţii la petrecere cu ochii din care răzbătea o rază mai poruncitoare ca un cuvânt şi mai tăioasă ca briciul. A intervenit cu un ton sacadat:

- Doamnelor, vă aud vorbind despre bogăţie. Eu sunt de părere că astăzi, bogăţia este unica mărire pentru muritori, iar cei care o au îşi dau prea mare importanţă, deşi nu au o altă notorietate şi nici nu pot spera la vreuna. Nu este de mirare de ce unii dintre ei spun: „cultura este o ocupaţie şi un instrument bun numai pentru nebuni. Azi trebuie să faci bani".

- Cultura e bună, domnilor – sare un alt domn din apropiere, care tăcuse şi ascultase. Ea desfundă creierul, ne pune în legătură cu lumea, cu viaţa. De exemplu, ştie cineva care dintre animale îşi mişcă maxilarul superior?

Tăcere. Toţi îl priveau întrebători.

- Dintre toate animalele – răspunde el ca profesorul la catedră, ceea ce şi era – numai crocodilul este în stare să-şi mişte maxilarul superior.

- Asta este o informaţie banală! replică doamna Vasilescu, ca o sentinţă fără drept de apel.

- Poate. Zeul invidiei şi ignoranţei întunecă adevărul ca nişte nori negri şi rău prevestitori datorită răutăţii oamenilor. Dar

bogăţia, stimată doamnă, nu constituie o superioritate, este doar un bun temporar. Adevărata bogăţie este zestrea creierului, iar asta se ştie mai de mult. Dacă vă mai amintiţi, chiar şi Bacalbaşa sau Topârceanu – îmi cer iertare pentru acest lapsus de neiertat – spune într-o dispută cu confraţii săi:

„Talentul vostru-ntr-adevăr
S-a rezumat numai la păr,
Pe când inteligenţa mea,
Nu stă-n chelie, ci sub ea."

- Noi discutam de unele căsnicii nereuşite, domnule.

- Păi, cauza lor ar trebui căutată tot în nişte greşeli ale bărbaţilor care se reped să-şi aleagă soţii dintre florile prea parfumate, pe care mai apoi se încaieră fluturii pentru polen. E drept că sunt şi situaţii când caracterele diferite se exclud. Omul nu poate păcătui fără voia lui, că atunci nu mai este păcat.

- Atunci omul care are conştiinţă va plânge pentru că a comis un păcat – spune doamna Botezan.

- Exact. Iar dacă el se căieşte, poate fi iertat.

Spunând toate acestea, domnul cu aliură şi înclinaţii pedagogice, s-a deplasat la grupul bărbaţilor, care tocmai dezbăteau unele comportări ale tinerilor.

- Domnilor, din întâmplare cunosc nişte tineri care au locuit cândva în bloc cu mine de când erau copii – intervine domnul cel gras, ştergându-şi ceafa groasă cu batista – acum unul dintre ei este un cunoscut om de afaceri. Am adus în discuţie acest caz deoarece m-a intrigat comportarea lui condamnabilă, acest om tânăr şi-a abandonat toţi colegii de şcoală şi de facultate şi s-a împrietenit cu unii care nu au deloc studii, dar au bani.

- Şi pentru ce a făcut-o? întreabă o voce.

- Pentru că noii săi prieteni – şi ei oameni de afaceri – pot cheltui în diferite împrejurări, orice sume de bani.

- Într-un fel este logic, îşi dă altul cu părerea. Se vede treaba că foştii colegi ai celui de care vorbiţi – ingineri, arhitecţi,

profesori etc. – au lefuri limitate şi caută să le cheltuie cu măsură ca să le ajungă, nu pot zvârli cu banii ca ceilalţi, motiv pentru care evită acel anturaj.

- Dar să-ţi abandonezi prietenii şi colegii buni şi să faci „gaşcă" pe alte criterii, dovedeşte şi nişte tare de caracter ale individului despre care v-am vorbit.

- Domnule, nu trebuie să ne mai mire nimic. Poate tocmai acesta este noul comportament al omului de afaceri, care pune mai presus de prietenie, de rudenie şi de colegialitate, interesele lui materiale şi legăturile de afaceri, de distracţii etc.

... Uşa s-a deschis şi în încăpere şi-a făcut apariţia o tânără elegantă, înaltă, cu un ten măsliniu, cu părul negru ca abanosul, ochii albaştri spre cenuşiu, foarte scânteietori, precum luminile unor faruri aprinse în noapte. S-a apropiat cu paşi rari de doamna Botezan, având grijă să salute asistenţa prin înclinarea respectuasă a capului, apoi i-a şoptit ceva la ureche.

Aceasta din urmă s-a ridicat, a încropit şi ea o scuză faţă de cei din jurul său, după care amândouă au părăsit încăperea în linişte.

- Seamănă cu o Gypsy (ţigancă), dar este foarte frumoasă, a spus un domn aproape în linişte.

- Este fiica doamnei Botezan, răspunde alt domn care cunoştea bine familia. Conduce o firmă de cosmetice pe strada Ştefan cel Mare. Se zice că se pricepe la afaceri şi că are comerţul în sânge, dovadă că îi merge bine.

- Pare o fată frumoasă şi, mai ales, rafinată, a fost de părere cel ce o numise Gypsy. Acesta era un om uscăţiv, cu tenul livid, nasul roşu, dar cu mişcări iuţi; era îmbrăcat într-o ţinută elegantă, dar cam ţapănă. În vârstă de până la 50 de ani, pe faţa lui se citea viclenia, dar şi ceva familiar care nu te prea făcea să-l iubeşti; gura lui senzuală te ducea cu gândul la omul desfrânat.

Între mine şi Cornel Barac stătea Mihai Doroş care a oftat deodată involuntar. Probabil meditase la ceva.

- Ce-i cu tine, Mihai? întreabă Cornel.

- Mă gândesc şi eu. Ce diferenţe există între oameni!

- Suferim destul. Dar constat că împotriva suferinţei trebuie luptat cu orice mijloace pentru a o alunga. De la o vreme aproape nimic nu mă mai poate înduioşa, doar melancolia mea mai trebuie învinsă, pe care o consider duşman. De-aş putea să-i pedepsesc pe cei răi, egoişti, nesimţitori!

- Ai răbdare! am intervenit eu, amintindu-i de „Contele de Monte Cristo" a lui Dante, în care eroul principal a aşteptat 20 până când a reuşit să se răzbune pe cei care l-au pedepsit. Iar el a suferit destul.

- Ce este suferinţa? întreabă Cornel. După atâţia ani simt că am strâns în mine destulă putere ca s-o pot birui. De aceea îmi spun în gând: „pot îndura orice mizerie, orice caznă, bine că sunt sănătos, trăiesc, mişc, văd soarele".

- De ce înnebunesc oamenii? întreabă Mihai.

- Pentru că îşi depăşesc condiţia de om, sunt incapabili de a mai face observaţii în jurul lor, apoi încep să nu mai poată suporta situaţiile care-i duc la disperare, răspund eu. Când situaţia devine critică, unii recurg la ştreang sau sar de la etaje superioare.

- Am cunoscut oameni care-i socotesc pe alţii că le sunt piedici în viaţă, iar ei se roagă şi aşteaptă ca aceea să dispară pentru a le lăsa lor funcţiile sau bunurile. Numai că se întâmplă câteodată ca dispăruţii să fie tocmai ei.

Dineul a fost suculent. După ce au fost servite mai multe feluri de mâncare, unele foarte rare, au urmat clătitele flambate în flăcări de rom, îngheţate care se topeau în boluri, iar la sfârşit a apărut un adevărat curcubeu de licheururi frapate, la care gazda a adăugat şi o cutie de ţigări „Havana" pentru a fi fumate la cafeaua delicioasă pe care tocmai o aşezau pe mese chelnerii care se grăbeau să-i mulţumească pe toţi.

Odată cu ei, pe uşă a intrat şi o pisică albă care a început să se frece de pantalonii mei. Nu i-am dat atenţie şi, în final, m-a părăsit.

Aproape de sfârşit toţi sporovăiau cu vioiciune şi de-a valma, fără niciun fel de reţinere. O parte dintre oaspeţi începuseră să plece. M-am retras şi eu şi am pornit spre casă, pe jos, traversând cartierul spre piaţa din Tomis III. Trecând pe lângă o vilă am auzit o melodie de dans purtată pe aripi de viori, acompaniată de violoncele şi voci feminine, împletindu-se toate în nişte triluri sprintene. Mi se părea că melodia vine de undeva din sfere astrale, ceea ce m-a făcut să mă opresc în întuneric şi s-o ascult. Am dedus, cu greu, că venea de la un radio-casetofon, pe undele căruia distingeam separat o voce de soprană, ca un tril de ciocârlie.

„Cât de frumoasă poate fi viaţa! Dar în alte condiţii" mi-am zis, după care mi-am continuat drumul, lăsând în urmă melodia frumos depănată de acea persoană care interpreta sigură de sine, cu vocea-i viguroasă, de om sănătos.

CAP. II - SCRISOAREA ANONIMĂ ŞI DECIZIA PRIPITĂ ŞI PĂGUBOASĂ

Maria îl vizita zilnic pe Mihai în biroul său, iar când aveau posibilitatea să meargă la vreun film în oraş, o făceau, de fiecare dată, pe ascuns de ochii curioşilor.

- Vino la mine în cameră, după miezul nopţii! îl ruga ea. Îmi este dor de tine. Să te aştept?

- Nu , Maria! Să nu ne facem de lucru singuri. Poate vom găsi o altă posibilitate care să ne ferească de pericole. De exemplu, ar fi mai sigur dacă mergem la hotel.

- Este o idee bună, încuviinţă Maria.

- Iată cum facem: eu plec la bancă sau la magazin, iar tu mă aştepţi la hotelul „Sport" la ora zece.

- În acest caz ar trebui să lipsesc de la cursuri.

După o pauză, Maria a hotărât:

- Mâine am doar patru ore, aşa că nu pierd prea mult. Voi merge la hotel şi te aştept în cameră, dar să nu întârzii!

- Bine. Trebuie să avem o acoperire pentru a nu da de bănuit, apoi să ne ferim şi de ochii indiscreţi.

Când a ajuns Mihai la hotelul „Sport", n-a fost nevoie decât să pronunţe numele Mariei, că recepţionera i-a şi indicat numărul camerei de la etaj. A urcat într-un suflet, iar bucuria Mariei a explodat, sărindu-i de gât.

- Credeam că nu mai vii.

- Să nu mai crezi astfel de lucruri când ştii bine că te iubesc!

Două ore au trăit clipe fericite împreună, iar când s-au îmbrăcat ca să plece acasă, amândoi regretau că trebuie să părăsească patul care le adăpostise clipele de iubire. Când au coborât să lase cheia la recepţie, recepţionera a zâmbit, privindu-i obrajii îmbujoraţi ai tinerei fete. Ieşind în stradă, surpriză! Pe celălalt trotuar au dat cu ochii de Gabriel Pascu, umbra lor, care-i privea cu ură, însă nu a spus nimic.

- Iată-l pe nesuferitul de Gabriel! îl atenţionează Maria. Ce ne facem?

- Ignoră-l! spune Mihai. Este încă o dovadă că ne urmăreşte peste tot. Să ne aşteptăm la ceva şi mai rău din partea lui. E un tip răzbunător.

S-au întors amândoi acasă, părând că s-au întâlnit din întâmplare pe stradă, în apropiere. După masa de prânz, Costică îi spune Mariei că o aşteaptă în biroul său să discute o problemă. Inima ei a început să bată, gândindu-se că este vorba de ceva în legătură cu hotelul şi cu Gabriel.

La câteva minute a bătut la uşă şi a intrat spăşită.

- Da, tată?

- De ce l-ai respins pe Gabriel Pascu?

- Ţi-a spus el asta?

- Da. Ieri mi-a dat telefon şi mi-a spus că l-ai repezit să te lase în pace, că tu iubeşti alt bărbat. Aşa e?

- Da, aşa este.

- Păi, bine, nesăbuito, poţi da cu piciorul la asemenea ocazie? Asta e om cu avere, nu e un oarecare.

- Tată, te rog să vorbeşti mai frumos!

- Îţi vorbesc după cum meriţi.

- Lui Pascu i-am spus adevărul, adică nu vreau să mă mărit cu el pentru că nu-l iubesc.

- Adevărul tău, dar la familia ta te-ai gândit? Aici este vorba de avere, nu de mofturi.

- Tată, nu mă pot mărita cu el, înţelege!

- De ce, mă rog?

- Pentru că nu-l iubesc.

- Mai gândeşte-te! Vreau răspunsul în două zile.

A urmat o pauză care se prelungea. Costică a rupt tăcerea:

- Ţi-a pierit glasul? Am zis să te mai gândeşti.

- N-am la ce să mă mai gândesc şi aş prefera să nu mai spun nimic, a adăugat Maria cu lacrimi în ochi, simţind că se sufocă în biroul lui.

- Ascultă-mă cu atenţie! Dacă nu faci ceea ce spun eu, nu te mai consider fiica mea. Nu vreau să fiu dezonorat de nimeni, mai ales de tine, a spus el cu un glas hotărât, de om neînduplecat. Se vede că eşti egoistă şi nu-ţi pasă de familia ta, a mai spus Costică, părăsind biroul cu paşi apăsaţi, apoi trântind uşa şi lăsând-o pe Maria plângând.

... Era o scenă asemănătoare cu cele din cartea „Liturghia neagră" a scriitorului francez Joris Kerl Huysmans. Voi reproduce un pasaj din ea: „Banul trage la ban, vrea să se adune într-un loc, merge de preferinţă la mediocri şi la mişei, iar când printr-o inexplicabilă excepţie ajunge la un bogat al cărui suflet nu e nici

criminal şi nici mârşav, atunci rămâne sterp, incapabil să se transforme în bunuri inteligente, inapt chiar şi în mâini milostive – să atingă un ţel înalt – şi mai ciudat e atunci când banul, în mod excepţional se rătăceşte în casa unui sărac; pe acela, dacă e neîntinat, îl murdăreşte deîndată; din sărmanul cel mai neprihănit face un desfrânat, loveşte deopotrivă trupul şi sufletul, îi inspiră posesorului un egoism josnic, îi şopteşte să cheltuiască doar pentru el; din insul cel mai umil face un slugoi obraznic, din cel generos, un zgârie-brânză".

Acesta era Costică Comănescu în toată metamorfoza lui.

Cu lacrimi în ochi, Maria a urcat în camera Irinei, căreia i-a relatat discuţia avută cu tatăl ei.

- Nu ştiu ce se întâmplă cu el de la o vreme, mamă. S-a schimbat foarte mult în ultima vreme; se poartă urât cu oamenii care ne slujesc şi, în special, cu Mihai care este un om cult, cinstit cu casa noastră şi îndatoritor.

Tata a devenit un om aspru, capricios, chiar nedrept, foloseşte cuvinte vulgare şi este tare suspicios la orice. Sunt de părere că numai averea l-a stricat. Cât de mare este fascinaţia banului! De aceea detest eu banul, pentru că el îi face pe oameni insensibili, avari, răi, îngâmfaţi şi chiar inconştienţi de rolul lor social.

Ce om bun era înainte! Un soţ şi un tată iubitor, iar acum ... E clar, tata trece prin „cuptorul de probă", iar dacă nu va rezista, va ajunge zgură şi cenuşă.

- Draga mea, sunt de aceiaşi părere cu tine, dar eu nu mai am nicio influenţă asupra lui.

Camera Irinei era o oază de linişte şi de rugăciune, micuţă, simplă şi modestă, dar destul de confortabilă. Fusese alungat din ea despotismul tapiţerului, la stăruinţa Irinei, care pusese pe pereţi carpete şi icoana Maicii Domnului, sub care se afla o candelă mereu aprinsă. Mobilierul era tot simplu: un şifonier cu două uşi, un pat studio, o masă cu patru scaune, două fotolii şi o noptieră pe

care se lăfăia singură o veioză roz. Era locul unde se adunau adesea cu toţii, membrii familiei, pentru a discuta.

În săptămâna care a urmat a început calvarul.

Domnul Costică a primit o scrisoare anonimă, dar semnată Iulius Caesare, în care erau enumerate toate situaţiile în care pretindea el că a văzut-o pe domnişoara Maria împreună cu „sluga" lor, Mihai Doroş. Printre altele, erau înşirate cu lux de amănunte, prezenţa lor la bal, la film, la teatru „Oleg Danovski", dar şi la hotelul „Sport" menţionând expres: „Individul pe care îl adăpostiţi în casa dumneavoastră este un destrăbălat care vă dezonorează fiica, ţinându-se de fusta ei".

Costică îi arătă scrisoarea Irinei, spunând:

- Dacă e adevărat, îl alung pe acest individ nerecunoscător de nu se vede! Auzi! Am în casă o viperă.

- Nu te grăbi, omule, să faci aprecieri până când nu te convingi că e aşa! Lumea este rea, doar ştii.

- Mâine de dimineaţă îl chem la mine pe amândoi şi să văd ce au de spus. Să fii şi tu de faţă!

Irina a văzut scrisul, recunoscând în sinea sa că este al lui Gabriel Pascu. Îl mai văzuse pe diferite bileţele pe care i le scrisese Mariei.

Când aceasta s-a întors de la facultate, a chemat-o în camera ei şi i-a spus:

- Fetiţă, dragă, Gabriel a trecut la atac. I-a povestit tot ce a discutat cu Costică. E scrisul lui, a accentuat Irina, dar semnează Iulius Caesare.

- Nenorocitul! a exclamat Maria indignată.

- Tatăl tău este aspru şi se lasă condus de ambiţii şi nu de raţiune; nu este deloc înţelept şi mă tem că mâine îi va hotărî soarta lui Mihai, aşa cum ştii că îi stă în putere s-o facă, iar ambiţia lui îl va face să nu vadă consecinţele hotărârii sale. Nu mai ascultă de mine şi nu cred că îl mai pot influenţa ca să-l opresc. El face, de la o vreme, numai cum îl taie capul, fără a mai asculta de sfatul altora.

Maria a trecut în camera ei şi a format numărul de telefon al lui Gabriel. A răspuns chiar el.

- Da.

- Maria la telefon. Ascultă, domnule Iulius Caesare! Nu vrei să te linişteşti? Până când vei continua să-mi şicanezi familia cu inepţiile tale? Nu te-ai convins până acum că nu reprezinţi nimic pentru mine? Credeam că am fost destul de explicită când ţi-am spus că nu te iubesc şi să nu-ţi mai pierzi timpul umblând după mine. Încetează cu astfel de practici pentru că răspunsul meu va fi totdeauna „Nu" pentru tine!

A închis telefonul şi s-a întors în camera Irinei.

- Ce a spus? a întrebat-o aceasta.

- A tăcut de la început până la sfârşit. Deci asta este! a mai spus Maria şi o durere surdă i-a străpus inima, ca atunci când ar fi fost muşcată de un şarpe sau de colţii unei sălbăticiuni. Se gândea ce va spune când se va afla în faţa tatălui său cu această problemă dificilă, căreia nu-i găsea deloc rezolvarea. Şi-a adus aminte de discuţia pe care o avusese , mai demult, cu tatăl său: „Dacă te măriţi cu Gabriel, tot ce este aici va fi al tăuz". „Nu, tată, dacă voi vrea să mă mărit, îmi voi alege singură bărbatul, care trebuie să-mi placă mie mai întâi". „Tu vei face aşa cum zic eu, nu cum vrei tu! a ţipat el. Cele cinci hectare de pământ nu sunt de colo; ele contează foarte mult, fiind singurul lucru care durează şi pentru care merită să te lupţi şi chiar să mori. Ce ştii tu din toate acestea!" a mai spus Costică, fluturându-şi nervos braţul. „Asta poate contează pentru dumneata, dar eu ..." „Nu are importanţă cu cine te vei mărita, dar să ai ce-ţi trebuie şi o căsnicie liniştită, iar cele mai bune căsnicii sunt cele în care partenerul este ales de părinţi. Dragostea vine mai târziu, pe parcursul căsniciei. Părinţii au experienţă pentru că ei au parcurs odată acest drum şi nu mai pot greşi, pe când tinerii, ameţiţi de fiorul dragostei, pe care eu n-o înţeleg, pot face oricând o alegere nepotrivită, după care se căiesc şi nu mai pot îndrepta nimic. Nu te poţi căsători cu un bărbat căruia nu-i cunoşti părinţii, bunicii". „Dar dumneata cum te-ai

căsătorit cu mama, care n-a avut pe nimeni?" „Asta nu e treaba ta!" i-a retezat-o el.

- Va fi greu să-l înfrunt pe tata, dar nu am de ales, a spus Maria, pe faţa căreia se instalase spaima ca înaintea unei intervenţii chirurgicale foarte greave, cu şanse minime de reuşită.

- Gabriel a făcut-o numai din gelozie, a spus Irina.

- Da, mamă. Este un tip invidios şi răzbunător, care nu face cinste semenilor săi de acelaşi sex. Fiind lipsit de calităţi, a apelat mai uşor la răzbunare, care este sălbatică şi nesănătoasă asemenea unei mlaştini care înghite tot ce pătrunde în ea. Gelozia lui arată cât de schimonosit îi este şi sufletul, cât de jos poate coborî faţă de semenii săi.

În acea noapte, Maria s-a strecurat tiptil în camera lui Mihai pentru a-l pune în temă cu necazul.

- Dacă mă concediază, plec, ce pot face?

- Unde te vei duce, Mihai? a spus ea îngrijorată.

- Deocamdată, tot la hotelul Palace, unde mă cunosc, deja, toţi recepţionerii, apoi mai vedem noi.

- Vin cu tine!

- Nu se poate!

- Ba da, se poate! a insistat ea cu încăpăţânare.

- Iată cum vom face: aştepţi, mai întâi, să mă instalez eu şi când totul va fi în regulă, îţi dau de ştire pe orice cale; cel mai bine ar fi să vin la tine, la facultate.

- Bine, dar te rog să nu dureze prea mult timp!

- Te anunţ cât pot de repede, iubito! o asigură el, sărutând-o. Acum du-te, să nu te simtă cineva!

Maria îl iubea atât de mult, încât nu suporta să se îndepărteze de ea. Fără el i se părea că soarele cald ar fi apus, lăsând în urma sa roua rece a amurgului.

A doua zi patronul se găsea în biroul său împreună cu soţia şi fiica lui.

- Cheamă-l aici pe secretarul meu! a strigat el la Sorica, bucătăreasa lor, care venise s-o întrebe pe doamna Irina ce să gătească pentru prânz.

Când Mihai şi-a făcut apariţia în uşa biroului, Costică a trecut direct la atac:

- Închide uşa! O cunoşti pe această domnişoară?

- Da, este domnişoara Maria, fiica dumneavoastră.

- Cum îţi permiţi, domnule, să-i faci curte aici, în casa mea, fără aprobarea mea?

- Îmi daţi voie să nu răspund?

- Nu-ţi dau voie. Te oblig să-mi răspunzi!

Mihai a continuat să privească desenul de pe faţa de masă, menţinând tăcerea.

- Nu vorbeşti? Atunci să-ţi spun eu: ce faci tu aici este egal cu huliganismul, domnule. Ţi-o spun eu, care mă pricep. Asta e huliganism, în casa mea.

- Tată, nu te mai ... a încercat Maria să-l oprească.

- Tu să taci! a întrerupt-o el brusc, ţipând la ea, în timp ce obrajii şi ceafa i se congestionaseră, nările i se dilataseră, buza inferioară, atât de bine desenată, căpătase o arcuire înăsprită. Se înfierbântase tare şi totul devenise un spectacol neplăcut.

Mihai îl privea cum se agită şi pe faţa lui apăru un zâmbet de amărăciune, care spunea: „Iată răsplata pentru toată strădania mea!"

- Asta este curată nesimţire! a continuat să strige Costică. Maria este mai presus decât tine, care eşti un venetic şi nu ai nimic, niciun fel de avere. Eşti un „coate-goale", un nimeni. Las-o în pace pe Maria! Ea se va mărita cu un om cu avere, nu cu unul de teapa ta, care eşti lefter. Nu-mi dau seama, domnule, de unde ai atâta curaj ca să faci asta în casa mea, să te ţii după fiica mea ca să-i sucşti capul.

- Tată! intervine din nou Maria, dorind să-i explice că, de fapt, ei se iubesc.

N-a apucat să-şi exprime ideea, deoarece Costică a luat-o de mână şi a scos-o afară din cameră.

În timp ce Costică îl acoperea cu ocări pe Mihai, Maria a intrat din nou în birou, s-a lipit de trupul Irinei, căreia i-a cerut ajutorul:

- Mamă, spune-i că ... spune ceva în sprijinul meu! a izbucnit ea în lacrimi, acoperindu-şi faţa cu palmele sale fine.

- Tu nu te băga, femeie! i-a strigat Costică iritat. Educaţia se face cu vorba şi cu ciomagul, dar mai sper ca să nu fie nevoie de ciomag pentru ca Maria să înţeleagă că îi vreau binele.

- Binele, tată? Dumneata zici că-mi vrei binele, dar dovedeşti tocmai contrariul. De ce nu te gândeşti şi la ce simt şi ce vreau eu? Vezi numai ce vrei dumneata să vezi, restul nu te mai interesează. Eu şi ... dar n-a mai putut continua, fiind cuprinsă de un plâns cu sughiţuri, încât i se cutremura toată fiinţa.

- Să ştii că plânsul tău nu mă înduioşează, iar dacă nu mă asculţi, te dezmoştenesc! a ţipat el.

- Puţin îmi pasă mie de asta. Poţi s-o faci oricând, iar eu voi fi bucuroasă că plec din această casă. Însă vreau să-ţi spun că te-ai schimbat mult de când eşti bogat, nu te mai recunosc, parcă ai înebunit de tot de când te-ai văzut cu bani; nu mai eşti cel dinainte, când trăiam dintr-un salariu modest. Te-a transformat această avere într-un om rău, mai rău decât fiarele pădurii.

- Nu-ţi este ruşine să-i vorbeşti astfel tatălui tău?!

- Cineva trebuia să-ţi spună toate acestea şi s-a nimerit să fiu tocmai eu aceea, fiica dumitale. Aveam cu totul altă părere, dar se pare că te-am văzut greşit, cu ochii de copil. Iar pe Mihai l-ai jignit degeaba, ar trebui să-i ceri scuze.

- Lasă, domnişoara Maria, nu te mai necăji pentru mine! Acum toate acestea nu mai contrazică, a vorbit încet Mihai.

- Păi, domnule Mihai, nici nu poţi, dar nici nu are rost să protestezi! i-o reteză scurt domnul Costică. Nici nu ai argumente, deşi recunosc că te prinde să fii aşa, cu toate rezervele tale de elan tineresc. Mă bucur că, până la urmă, am reuşit să ţi le descopăr.

Deci, nu poţi tăgădui legătura voastră, nu-i aşa? Mi se pare că amândoi sunteţi înţeleşi, a dat el din cap deznădăjduit. Păcat că n-am ştiut asta din vreme.

Irina, care abia reuşea să-şi şteargă lacrimile cu poala unui şorţ de bucătărie pe care îl avea peste rochie, a izbucnit într-un plâns cu suspine şi a deschis uşa pentru a părăsi încăperea.

- Stai aici, Irina! Stai să vezi cum se termină tărăşenia cu aceşti neisprăviţi care vor să mă bage în spitalul de nebuni! Iar tu, domnişoară, să-ţi iei adio de la avere şi de la noi! Nu-ţi mai suntem părinţi câtă vreme faci totul de capul tău. Nu-mi las eu averea la cheremul unui „coate-goale", care abia aşteaptă să se înfrupte din toate! a spus Costică, gâfâind.

- Vă înşelaţi, domnule! Tăgăduiesc o asemenea afirmaţie, pe care o resping cu indignare.

- Ia te uită la el! Domnul e indignat. Eu îi spun să-mi lase fiica în pace, iar el se declară indignat şi-mi respinge afirmaţiile în privinţa averii, cu toate că se vede de la o poştă că se ţine după Maria cu limba scoasă.

Şi Costică continuă să turuie, încreţindu-şi fruntea şi ţuguindu-şi buzele groase şi cărnoase, după care şi-a scos din buzunar batista cu care a început să-şi şteargă faţa şi ceafa transpirate de atâta zbucium, spunând, cu dispreţ:

- Auzi vorbă, să ajungi în situaţia de a fi jumulit de un venetic, care până a venit la mine şi-a pierdut vremea slugărind pe la alţii prin ţară. Aşa te-au învăţat ăia la care ai lucrat, domnule? Să-ţi baţi joc de cinstea unor familii onorabile şi înstărite?Păcat de anii dumitale! N-ai învăţat nimic folositor pe acolo pe unde ai umblat. Spune-mi cine eşti şi pe ce te bazezi, încât te poţi ţine atât de băţos şi umblii de parcă ai avea stea în frunte!? Văd că eşti atât de puţin recunoscător faţă de cei care îţi vor binele, încât nu-ţi pasă de nimeni. Ai uitat cum te-am primit aici, la mine?

Mihai nu intenţiona să-i răspundă, dar şi-a ridicat spre el privirea, lăsând să-i vadă ochii, absorbind în adâncimea privirii

sale uitătura lui Costică, care clipea uluit şi în acel moment pe acesta din urmă l-a trecut un fior de groază.

- Costică, măi omule! aproape strigă la el Irina. Te rog din suflet să termini odată cu jignirile! I-ai spus ce aveai de spus, acum opreşte-te, ajunge!

- Femeie, tu să taci! Nu ştii tu ce este alea afaceri şi cum vrea samsarii să-ţi ia averea. El este unul din ăştia de care trebuie să mă păzesc.

- Astea sunt bănuielile dumitale nefericite, domnule! i-a răspuns Mihai cu glasul lui calm şi liniştit. În cazul meu este altceva. Iubirea este mai presus şi mai tare decât dumneata şi decât mine.

- Bănuieli nefericite, hai? Iubire? Îţi voi arăta că nu sunt deloc simple bănuieli. Ce-ai zis: „Mă însor cu fiica patronului şi gata, mă urc în cuib ca o cloşcă pe ouăle de aur, fără să mai am altă grijă".

Te înşeli, băiete, n-ai găsit prostul. Iar dacă fiica mea dragă te vrea, n-are decât să plece cu tine şi să trăiască în mizerie. De astăzi, te rog să-ţi faci bagajele şi să părăseşti proprietatea mea! i-a spus tăios.

Îţi dau salariul pe două luni – treacă de la mine – dar abia aştept să pleci şi să respir uşurat.

- Îţi mulţumesc, domnule, pentru „mărinimie"! Ar fi fost mai bine dacă te-ai fi exprimat mai cuviincios, deoarece faci parte din aşa-zisa lume bună, unde se cere un limbaj civilizat.

Ultimele cuvinte ale lui Mihai au avut darul să trezească în sufletul lui Costică un oarecare respect faţă de fostul său secretar şi administrator, pe care se vedea obligat să-l recunoască înlăuntrul său ca fiind un spirit ales, mult superior lui, ceea ce l-a făcut să se simtă stânjenit pentru câteva momente.

- Dar eşti vinovat. Ai făcut asta în casa mea.

- Domnule, aflaţi că eu o iubesc pe fiica dumneavoastră şi nu ne putem juca, cu bună ştiinţă, cu sentimentele unei fete. Domnişoara Maria este un înger de fată, atât de bună şi de blândă,

încât m-aş mira să existe cineva să-i vrea răul. Dar dragostea noastră este prea puternică s-o putem ignora; dacă eu aş părăsi-o, ea nu m-ar putea uita şi eu asemenea. Domnule Costică, eu nu l-am cunoscut pe tata pentru că eram prea mic când a murit. Mă gândeam că dumneata mi-ai putea ţine loc de tată, că ursita mi te-a scos în cale, ca să recuperez, în parte, ce am pierdut, dar m-am înşelat.

- Ia banii! mai spune Costică, întinzându-i un plic.

Mihai l-a luat şi l-a băgat în buzunar, apoi s-a înclinat în faţa doamnelor şi a ieşit din încăpere pentru a-şi pregăti bagajele de plecare.

- De ce ai făcut asta? l-a întrebat Irina pe soţul ei, plângând, după ce rămăseseră singuri.

- Ca să rup răul din rădăcină, femeie. Să fie cât mai departe de noi şi de Maria.

- Nu mai găseşti tu un om cinstit şi priceput în toate ca el. Cât vei regreta tu comportarea pe care ai avut-o astăzi, omule! a mai spus ea.

- Nu voi regreta nimic. Trebuia să fac asta ca să nu ne trezim săraci într-o zi. Ce ştii tu?! Furia mă îndeamnă să fiu crud şi cu Maria. Tu ce ai de spus? Vreau să aflu din gura ta!

Maria îl privea rătăcită şi plângea, cu sufletul împietrit, străduindu-se să-şi biruie slăbiciunea.

- Vrei să afli de la mine? Îl iubesc, tată, iar dacă nu-l accepţi în această casă, voi pleca şi eu cu el, i-a răspuns ea cu îndrăzneală, cu fruntea sus şi deloc tulburată de ceea ce spunea. Îmi pare rău că dumneata ai uitat că ai fost tânăr şi ai iubit cândva, ţi-ai luat pe cea care ţi-a fost dragă şi ai trăit fericit. Nu înţeleg de ce te împotriveşti atât în calea fericirii mele.

Mă învinuieşti că mi-am ales un om sărăntoc, un „coate goale", dar asta este şi din cauza şi spre onoarea dumitale că i-ai dat lui Mihai numai trei milioane salariu, deşi ştiai bine că el duce toată munca firmei.

- I l-am mărit la cinci, sare, iritat, Costică.

- Da, în ultimele luni. Eu îl accept aşa sărac cum este, pentru că sărăcia nu este o ruşine, mai ales când ştiu că au existat regi spraci.

- Dacă pleci cu el , te dezmoştenesc!

- Fă-o! Ştii că nu-mi pasă. Îl urmez, că îl iubesc.

- Se iubesc, Costică, fata are dreptate, a spus Irina.

- Ce iubire? Ce iubire? El e un şnapan care vrea să ia averea noastră! a strigat Costică, exasperat de propria-i voce. Tu, femeie, nu te amesteca! Stai locului şi nu te băga în asta! Deci, pleci, Maria?

- Da, tată.

- Uşa e deschisă. Eşti liberă să faci ce vrei, dar află că înapoi nu mai ai ce căuta!

- Aşa am să fac, tată,. Vreau să ştii că eu îl iubesc numai pe Mihai, iar pe altul nu-l vreau chiar dacă ar avea stea în frunte şi toate averile din lume.

- Unde ai să te duci cu el? Cu acest sărăntoc?

- Vedem noi unde. Bine că scap de aici şi nu te voi mai vedea cât de rău ai devenit în ultima vreme. Am credinţa că îţi vei da seama cât de curând cât de mult ai pierdut prin alungarea lui Mihai, care făcea totul pentru dumneata cu cinste şi dreptate. Află acum că el ţi-a suporat toate capriciile de proprietar îmbogăţit peste noapte, numai pentru a fi mereu aproape de mine.

- Bine că am scăpat de el!

Şi Costică a dat drumul unei noi serii de sudălmi pe care nu cred că vreun editor le-ar tipări.

- Ai scăpat, dar vei vedea cât de curând că te vei căi şi atunci îmi vei da dreptate.

... Între timp Mihai terminase de împachetat şi îşi scotea afară valiyele în aşteptarea taxi-ului pe care-l chemase prin telefonul din biroul său. Au ieşit în prag Irina, api Costică şi-l urmăreau. Mihai s-a întors spre ei, apoi s-a înclinat şi i-a sărutat

mâna Irinei, a înclinat din cap spre fostul său patron, după care a spus:

- Adoi, domnule Costică! Rămâneţi sănătoşi şi nu-mi purtaţi pică pentru că eu am avut numai gânduri bune pentru familia dumneavoastră! Dumnezeu îmi este martor că am lucrat numai în cinste şi dreptate.

- Auzi ce zice? Gânduri bune... repetă Costică.

- Da, domnule, numai gânduri bune. Pe Maria o voi lua de soţie fără să vă cer ceva. Daă ea ar fi fost posesoarea tuturor averilor din lume, tot nu m-aş fi apropiat de ea, dimpotrivă, acest fapt ne-ar fi distanţat şi mai mult. Eu o vreau săracă, dar o soţie bună şi iubitoare. Niciodată nu m-a interesat averea ei, pentru că vom avea cu ce să trăim, fără a duce grija zilei de mâine. Mi-ar fi fost teamă să plec cu ea dacă aş fi ştiut că nu mă iubeşte, dar acum am certitudinea dragostei ei, pe care o împărtăşesc din toată inima. Pot să mă declar un bărbat fericit. Mai vreau să ştii, domnule Costică, că nu am nicio legătură cu intenţiile murdare pe care mi le-aţi atribuit referitor la averea dumitale.

- Lasă că te cunosc eu! Am văzut cât de şiret eşti încă de când te-am angajat să-mi aperi interesele. Întotdeauna ai fost cu ochii la pândă să storci bani de la mine.

- Te înşeli, domnule! Ţi-am fost aproape mereu şi am lucrat în mod cinstit pentru că aşa mi-a dictat conştiinţa în toate împrejurările, nu pot face altfel. Iar de când o cunosc pe Maria, am acţionat cu şi mai mare grijă pentru a nu crea probleme şi să fiu mereu în preajma ei. Nu mi-am închipuit că...

Fraza lui s-a întrerupt brusc când Maria a apărut în prag cu faţa scăldată în lacrimi. Taxiul tocmai oprise în dreptul porţii şi trebuia să plece.

- Pe tine, Maria, te aştept oricând doreşti să vii! a spus el, după care s-a înclinat spre cei prezenţi, a salutat, a ridicat valizele şi s-a îndreptat spre poartă. Şoferul de la taxi i-a luat valizele şi le-a pus în portbagaj, iar după ce uşile s-au închis, Mihai l-a anunţat: „Hotel Palace".

- S-a dus, a spus Irina, lăsând să-i scape un oftat.

- Nu cumva îţi pare rău după el? zice Costică ofensat.

- Să ştii că îmi pare. Era un om bun.

- Măi, femeie, trezelte-te! Cum îţi închipui ca fiica ta – care ne-a dovedit că e îngustă la minte – să se mărite cu acest venetic sărac, care s-o ţină în sărăcie? Şi asta toată viaţa. Dacă aş fi fost de acord să rămână aici, într-un timp scurt el ar fi fost în stare să ne foarfiece averea şi să murim săraci. Că eu aşa îl văd, un vântură-lume, care se şi vedea în banii noştri pe care să-i arunce el pe fereastră. Păi, nu se poate aşa ceva!

- Eu nu înţeleg aşa. L-am văzut în mai multe împrejurări şi mi s-a părut un om tare bun, deştept, respectuos şi muncitor. El făcea totul aici.

- Spui aşa pentru că tu nu te pricepi la oameni, nu vezi realitatea pentru că nu vrei s-o vezi.

- Fata îl iubeşte şi Mihai la fel. E păcat de ei. Dar dacă şi Maria pleacă de acasă, vom ajunge de râsul lumii, bărbate, o să vezi tu.

- Poate să plece. O voi dezmoşteni, iar de lume nici nu-mi pasă, că nu mi-a dat lumea averea asta.

A ieşit şi Irina din biroul lui şi s-a dus în camera ei, plângând în hohote. Sorica, bucătăreasa lor, care le iubea foarte mult pe cele două doamne, o văzuse şi a bătut la uşa ei, dorind s-o consoleze şi să-i aline durerile sufleteşti.

Maria, însă, s-a încuiat cu cheia în camera ei şi a refuzat să deschidă uşa chiar şi la insistenţele Irinei. Până aproape de prânz şi-a împachetat bagajele, a sunat la agenţiile de taxi, dar n-a obţinut decât promisiuni. Când a ieşit din cameră, târându-şi valizele grele, mama a întâmpinat-o cu întrebarea:

- Unde pleci, fata mamei? Pe mine mă laşi singură?

- Plec, mamă, unde voi vedea cu ochii, dar în această casă nu mai rămân nicio clipă.

Domnul Costică, auzind voci, a ieşit în hol şi, văzând despre ce este vorba, a intervenit:

- Las-o, femeie, să plece! Când va vedea ea că viaţa e grea fără bani, se va întoarce acasă spăşită, ai să vezi tu. Las-o să se duc după acel derbedeu fără viitor! a mai adăugat el aproape ţipat.

- Eşti un monstru! i s-a adresat Maria din prag. Banii te-au transformat dintr-un om bun şi aşezat, într-un adevărat monstru. Îţi doresc să pierzi tot într-o zi şi să revii la vechiul statut de om sărac, poate numai astfel te vei face mai bun.

- Asta-mi doreşti tu mie? Dacă e aşa, bine că scap şi de tine! De acum voi fi cu ochii în patru ca să nu ajung sărac. Dacă nu era Gabriel ca să-mi deschidă ochii la timp, poate aşa mi se întâmpla.

Maria a îmbrăţişat-o pe Irina şi au plâns o vreme împreună, apoi a plecat spre staţia de taxi din bulevard, târându-şi cele două valize care o făcuseră să transpire. Un taxi care tocmai trăgea la trotuar i-a fost salvarea.

- Hotel Palace! a spus ea gâfâind uşor.

Ajunsă în faţa hotelului, i-a spus şoferului să aştepte şi ea a plecat spre recepţie să-i afle numărul camerei în care locuia Mihai. Pe scări s-a oprit şi a ascultat câteva minute murmurul mării, după care a intrat.

- Nr. 67, i-a răspuns scurt recepţionera.

- Mulţumesc! şi a urcat scara spre el, scurtând astfel distanţele care-i mai despărţeau.

Când a văzut-o în prag, Mihai a rămas fără glas de umire şi o bucurie mare i-a încălzit sufletul.

- Cum ai venit?

- Cu taxi-ul. Aşteaptă jos.

- Pleci înapoi tot cu el?

- Nu. De data asta am venit ca să rămân cu tine. Du-te, te rog, să iei valizele din taxi, apoi discutăm! Vezi că am plătit transportul.

Mihai a alergat pe scări, după care s-a întors în cameră cu valizele Mariei pe care le-a aşezat pe suport. S-a apropiat tandru de ea, a cuprins-o de mijloc cu braţele lui puternice, simţind ceva magic în trupul ei subţire, iar ea îl privea în sus cu ochii săi albaştri, în care se aprinsese o lumină caldă şi plină de duioşie. Îşi încolăcise mâinile în jurul gâtului lui Mihai, inima îi bătea cu putere, iar trupurile lor păreau că s-au topit unul în celălalt. Trista „iarnă" care le însoţise aşteptarea de cînd se iubeau dispăruse. După ce s-au sărutat cu foc de mai multe ori, Mihai a spus, gâfâind uşor:

- Bine ai venit, soţioara mea scumpă!

- Bine te-am regăsit, dragul meu bărbat! Cât de mult am aşteptat această clipă a libertăţii!

- Gata, draga mea! De astăzi vom fi împreună, poate, pentru toată viaţa. De acord?

- Da, dragule, a răspuns Maria, iar pe obraji i-au apărut lacrimile care-şi făceau drum spre bărbie.

- De ce plângi, iubirea mea?

- De bucurie, Mihai.

- Se va deschide o nouă etapă în viaţa noastră şi o nouă primăvară, blândă, caldă şi plină de bucurii.

- Îmi pare rău de mama. În preajma ei, întotdeauna mă simţeam învăluită şi ocrotită în dragostea ei, ca într-o veritabilă plapumă plină cu puf.

- Poate, într-o zi, lucrurile se vor schimba şi acolo. Trebuie să avem răbdare.

Mihai era plăcut surprins de gestul Mariei, care însemna mult mai mult decât o joacă. Ea îşi părăsea lumea şi familia sa pentru a merge spre o altă lume, cea a lui Mihai şi a ei, în acelaşi timp, deşi nu prea ştia ce o aşteaptă. El continua să o privească cu un amestec de duioşie, admiraţie şi un devotament total. Gura şi ochii Mariei aveau, în acele clipe, o expresie de blândeţe şi de uimire.

- De ce mă priveşti astfel? îl întreabă ea.

- Sunt fericit şi îmi este cald. Să ştii că nu există o haină mai călduroasă decât dragostea şi fericirea. Te iubesc mult, Maria!

- Şi eu te iubesc, Mihai! Şi-mi este tot atât de cald.

- Aş vrea să fim fericiţi toată viaţa.

- La fel doresc şi eu.

S-au sărutat de mai multe ori, apoi Maria s-a lăsat moale în braţele lui, fără să mai spună ceva. Emoţia era maximă şi Mihai a început s-o dezbrace precipitat; mâinile lui îi căutau înfrigurate nasturii şi fermuarul, iar trupul Mariei vibra uşor, aşteptând clipa în care se vor contopi amândoi pe patul moale şi au continuat să se mângâie, să se sărute, apoi au făcut dragoste iar şi iar. Fiorul care o traversa pe Maria îi făcea bine şi-i umplea inima de recunoştinţă. Acum era sigură că Mihai o iubeşte şi o doreşte.

- A trebuit să slujesc mai bine de opt luni de zile la firma tatălui tău, ca să fii, în sfârşit, a mea.

- Cred că nu-ţi pare rău că ai făcut-o?! Acum sunt aici şi sunt a ta şi voi fi mereu.

- Dimpotrivă. Îţi mulţumesc că ai venit la mine! Nu mă aşteptam să-ţi părăseşti averea şi părinţii pentru mine. Ai făcut un mare sacrificiu venind, de aceea îţi mulţumesc.

- Nu trebuie să-mi mulţumeşti, Mihai. Credeam că ai simţit că te iubesc, a zis ea iritată de lipsa lui de încredere. Dacă nu te iubeam, nu plecam de acasă. Poate a contribuit puţin şi comportarea tatălui meu, dar imboldul principal a fost dragostea.

- M-ai înţeles greşit sau poate nu am fost eu destul de explicit. Ştiu că mă iubeşti cum te iubesc şi eu şi că nu ai vreun motiv să te plângi de mine, dar gestul tău a depăşit aşteptările mele, asta a fost tot.

- Mă bucur că ne avem unul pe celălalt şi ne iubim, iar asta este problema principală. În ceea ce îi priveşte pe părinţii mei, nu-i pierd, ei sunt tot acolo unde i-am lăsat. În legătură cu „averea" mea, te rog să mă crezi, Mihai, că năzuinţele mele sunt atât de modeste, încât m-aş mulţumi să trăiesc şi cu cel mai mic venit, cu condiţia ca lui să i se adauge dragostea şi înţelegerea. Când doi

oameni sunt legaţi temeinic între ei, prin sentimente nobile, curate, trainice, chiar şi sărăcia constituie o avere.

Părinţii mei au fost săraci înainte de a se ivi această moştenire care l-a schimbat atât de mult pe tatăl meu. El lucra în oraş la o întreprindere din port, iar mama la colectivă, în sat. Tata era un om bun, ca pâinea caldă, dar când s-a văzut u atâta avere parcă a înebunit.

Detest grandoarea şi aş putea trăi chiar din salariul modest, să locuiesc cu chirie, dar să ştiu că am lângă mine un om drept şi iubitor. Aşa stând lucrurile, nu cred că am greşit urmându-te.

- Sunt într-u totul de acord cu tine. Te asigur că voi avea grijă să nu-ţi lipsească nimic şi sper ca faptele mele să confirme cele spuse acum şi să nu te dezamăgesc. Eu, însă, am vrut să scot în evidenţă faptul că gestul tău arată că te-ai slujit cu multă credinţă de valorosul tezaur existent în inima ta şi că te-ai sacrificat încă de la început, de aceea îţi mulţumesc. Să faci asta când ştii că te vei mărita cu un om sărac, e un mare sacrificiu.

- Nu-l socoti sacrificiu. Eu ştiam că ne iubim, că suntem tineri şi vom munci amîndoi ca să ne întreţinem şi chiar să prosperăm, iar asta mi-a dat curaj.

Au tăcut amândoi, iar în liniştea camerei, fiecare gândea la altceva. Mihai îşi trecea mâna peste frunte de parcă ar fi încercat să-şi netezească cu fierul de călcat încins ridurile de pe frunte pe care i le lăsaseră meditaţiile adânci la care fusese supus lungi perioade şi respira uşor, ţinând ochii închişi.

Maria încerca un simţîmânt deosebit, ca un fel de manifestare a naturii, în genul deschiderii unei flori, petală cu petală, sub razele calde ale soarelui. Simţea cum sufletul ei creştea şi se dezvolta, iar trupul parcă îşi pierduse greutatea şi plutea lin ca într-un vis care o fascina. Pentru ea Mihai era de acum soţul şi primul om pe care nu voia să-l piardă. Dorea să trăiască şi să muncească alături de el. Se trezi spunându-şi în gînd : „Mulţumesc, Doamne! Am găsit ce căutam. Acum ştiu ce înseamnă fericirea".

Abia acum înţelegea Maria adevărata frumuseţe a dragostei şi a vieţii în doi, care reuşise să-i schimbe toate concepţiile. Privea trupul lui Mihai care lucea în lumina veiozei şi îl preţuia, socotindu-l turnat în bronz. În acelaşi timp simţea o pace adâncă în sufletul ei şi un trup renăscut.

Mihai se întoarce pe burtă spre ea, se apleacă şi o sărută dulce şi apăsat, apoi spune cu un glas moale şi sacadat:

- Vreau să ştii, draga mea, că nu te voi schimba niciodată cu altă fată, oricât de frumoasă şi de bogată ar fi, pentru că tu singură preţuieşti mai mult decât toate la un loc. Eu sunt capabil de o iubire mare, adevărată.

Au făut dragoste şi au mers, pe rând, la baie. Când s-a întors Maria, el i-a dat vestea că a comandat pentru cină friptură, şampanie şi profiterol.

- Astă seară cinăm în cameră şi vreau să sărbătorim prima noastră zi de căsnicie. Ai ceva împotrivă?

- Nu. Ai procedat foarte bine. Nici eu nu voiam să ies, preferând să rabd de foame, deşi n-am mâncat nimic de astăzi de dimineaţă.

- Îţi mai aduci aminte discuţia din camera ta cu doamna Irina? Cea din seara trecută? o întreabă Mihai.

- Da. Mama este o sentimentală incurabilă. Tocmai de aceea o iubesc atât şi lângă ea mă simt protejată.

- Zicea: „Ţi-o înredinţez, Mihai – adică pe tine – dar te fac răspunzător pentru ea!" „Fii pe pace! Voi avea grijă de ea" – i-am răspuns eu şi atunci ea a continuat: „Nu-mi pare rău că se măritä, dar pleacă de lângă mine şi numai pe ea o aveam şi eu. Aşa sunt toate mamele ... ştiu că este o prostie, dar îmi vine greu când mă gândesc. Mă bucur că se măritä cu omul pe care îl iubeşte, iar eu te consider un om bun şi onest. Îmi lasă un mare gol plecarea ei".

- Am omis ceva? întreabă Mihai.

Nu. Ai spus tot ce a vrut ea să se ştie, dar mai frumos.

Peste câteva minute a sosit chelnerul cu mâncarea comandată, care, după ce a aranjat totul şi a desfăcut sticla de

şampanie, Mihai a plătit şi i-a mulţumit, rămânând să se autoservească ei mai departe.

După plecarea chelnerului amândoi au ridicat paharele, toastând pentru „sănătate şi o familie fericită".

Au făut dragoste din nou şi au adormit îmbrăţişaţi.

Dimineaţa i-a trezit din somn dangătul clopotului de la Catedrala din oraş. Mihai a deschis ochii râzând, iar Maria, care nu dormea, l-a întrebat:

- De ce râzi?

- Bună dimineaţa! M-a trezit clopotul bisericii, precum l-a trezit cântecul cocoşului pe Sfântul Petru atunci când s-a lepădat pentru a treia oară de Iisus Cristos.

- Dar de ce bat clopotele? E vreo sărbătoare?

- Da. Este Sfântul Nicolae. Azi este 6 decembrie.

- Vine iarna. Mai sunt puţine zile din acest an – a amintit Maria, dusă pe gânduri.

- Hai să ne spălăm, să coborâm în restaurant ca să mâncăm ceva, apoi să facem o plimbare prin împrejurimi! a propus Mihai. Afară e soare.

S-au spălat, s-au îmbrăcat şi au coborât în local, instalându-se la o masă în apropierea barului. În local era linişte şi doar două mese erau ocupate.

Au comandat şi ei, după mai multe ezitări, fără a consulta meniul de pe masă. Mihai se simţea bine. Era fericit şi puţin tulburat. O avea lângă el pe Maria şi nu-şi mai dorea nimic. Mintea lui deja lucra pentru o familie – familia sa – şi pentru un viitor pe care şi-l dorea cât mai fericit.

- Te cunosc pe aici atât chelnerii, cât şu recepţionerele, observă Maria, zâmbind cu subînţeles.

- Da. Este hotelul în care am locuit o vreme când am venit în Constanţa. Tot aici l-am cunoscut şi pe Cornel Barac, care m-a recomandat tatălui tău.

M-a adus, apoi, acasă la voi, unde tatăl tău m-a întrebat ce ştiu să fac, i-am spus şi m-a angajat. Restul îl ştii.

- Comandă tu, te rog! Văd că vine chelnerul iar.

- Da. Două fripturi slabe de vită şi câte un pahar de vin roşu, iar la sfârşit două cafele! a spus Mihai.

- Prea bine! a răspuns chelnerul care şi-a notat şi a pornit în direcţia bucătăriei.

La o altă masă din apropierea lor, luminată de fereastra a cărei perdea era dată la o parte, o tânără citea o carte; era slăbuţă, urâţică şi muşca rar şi fără poftă dintr-un sandwich.

- Citeşte de zor şi nici nu vede ce mănâncă, observă Mihai.

- Probabil este studentă pe undeva şi se pregăteşte pentru examene. Nu i-a mai rămas destul timp şi îl foloseşte pe cel necesar pentru masă.

- Tânără, dar cam zbârcită, arată parcă este gata să plângă; are o faţă blajină, totuşi, spune Mihai.

De undeva se auzi un urlet prelung.

- E vreun câine închis în balcon, a rămas singur acasă şi se tânguie, iar stăpânii sunt la lucru.

- Urletul lui îmi face rău, spune Maria.

- Nu-l băga în seamă! Nu ne priveşte pe noi.

- Nu pot fi indiferentă. Bucuria este amară când ajungi să nu-ţi mai pese de nimic.

- Nu şi de lătratul unui câine, Maria.

Chelnerul a adus pe tavă fripturile aburinde, vinul şi garnitura la fripturi, apoi s-a îndepărtat, asigurându-i că şi cafelele vor fi gata imediat.

După ce au mâncat, au ieşit în stradă şi au pornit într-o plimbare lejeră pe malul mării. Afară era soare, dar sufla un vânticel rece. Când au ajuns la Casino, s-au oprit şi s-au rezemat de balustradă, privind marea care căpătase o culoare verde-cenuşiu, iar valurile ei loveau digul şi se prelingeau peste stabilopozii acoperiţi de alge, întorcându-se în mare.

- Priveşte temelia clădirii cum este încastrată în piatra stâncii! o atenţionează Mihai. Valurile ling piatra precum ar face-o cu coca (corpul) unui transatlantic aflat la ancoră.

Au hoinărit, apoi, prin portul Tomis, unde au privit pescărușii care plonjau în apă pentru a se hrăni, iar spre prânz s-au întors la hotel unde au mâncat și s-au refugiat în camera lor.

- Ce cald e aici! a exclamat Maria, ai cărei obraji erau reci și roșii din cauza frigului de afară.

S-au dezbrăcat și au urcat în pat unde au făcut dragoste o dată și încă o dată, după care au stat multă vreme îmbrățișați fără să spună o vorbă. Mihai o privea printre gene. Dragostea lui pentru Maria căpătase o notă în plus; orgoliul masculin că ea era a lui, fericirea lor fiind de acum mult superioară, flacăra iubirii lor mult mai puternică, care i-a făcut să cunoască clipe de nebunie și extaz.

Întoarsă de la baie, Maria se strecură în pat, în cearceafurile fine, savurând răcoarea lor catifelată, unde o aștepta nerăbdător Mihai. Acesta a adus-o la pieptul său unde ea s-a cuibărit, torcând de plăcere ca o pisică, apoi a strâns-o cu toată dragostea și au plutit o vreme în spațiu, cufundați într-o plăcere aproape dureroasă, după care au revenit pe Pământ, alunecând din nou în viața reală, dar plini de dragostea lor înflăcărată care le înălța sufletele.

- Am venit la tine cu inima deschisă, Mihai, hotărâtă să împărțim amândoi necazurile și bucuriile vieții. Dacă rămâneam acasă, simțeam o mare apăsare iar pereții m-ar fi ucis foarte repede. Mă încredințez ție cu tot ce am bun și rău în mine pentru că vreau să trăiesc și să mor alături de tine.

- Îți mulțumesc, draga mea! Te asigur că nu te voi dezamăgi. Pierderea ta m-ar fi ucis, a spus el, apoi a zâmbit fără să-și dea seama.

- De ce râzi? l-a întrebat Maria, oarecum intrigată.

- Mi-am adus aminte de un coleg cu care am lucrat la fabrică. El spunea că verbul „a ucide" nu poate fi conjugat la modul indicativ, timpul perfectul compus, persoana întâia singular, adică „eu am fost ucis".

- De ce nu poate? l-a întrebat ea cu o figură plină de candoare.

- Pentru că cel ucis nu mai poate vorbi.

- Da, ai dreptate! a râs ea de naivitatea întrebării.

A urmat o tăcere prelungită, fiecare gândind la altceva.

- La ce te gândeşti? l-a întrebat Maria.

- Cum aş fi arătat eu – un sărăntoc – ginerele unui om bogat? Îmi este greu să-mi închipui.

- Hai să evităm să mai abordăm acest subiect şi să ne gândim cum să ne organizăm viaţa în viitor!

- Mă bucur că te aud vorbind astfel. Vom porni împreună la lupta cu viaţa şi trebuie să fim bine pregătiţi.

- Nu mă tem de această luptă atâta vreme cât te simt alături de mine pentru că te ştiu curajos, puternic, perseverent şi priceput la toate. Am mare încredere în tine.

- Dar curajul nu se învaţă, draga mea.

- Ştiu asta. El trebuie să fie înnăscut în om, aşa cum este cazul la tine.

- Mă bucur că gândeşti astfel despre mine. Şi să ştii că nu vom răbda de foame, nici nu vom duce o viaţă plină de lipsuri.

A strâns-o în braţe cu o recunoştinţă nemărginită pentru jertfa pe care o făcuse pentru a fi împreună cu el, după care a reluat:

- La facultate sper că ai învăţat despre „drepturile naturale" ale celor bogaţi. Deşi legile sunt făcute de oameni pentru a le uşura viaţa, aplicarea lor suferă şi se dă prioritate dreptului celui mai tare, adică „al leului", care câştigă mereu.

Eu am iubit adevărul întotdeauna, dar peste tot pe unde am umblat am dat de şarlatanie şi ipocrizie, chiar şi la cei mai de seamă oameni care se consideră virtuoşi. De aceea astăzi este greu să te mai încrezi în cineva.

Poate tocmai din această cauză bucuria mea este imensă când te ştiu lângă mine cu inima, cu trupul şi cu sufletul. Te asigur că voi face tot ce-mi va sta în putinţă ca să te ocrotesc şi să duci o viaţă fericită şi lipsită de griji.

- Te cred, Mihai. De la început am crezut în tine, atât eu, cât şi mama, care este de partea noastră precum ştii bine.

- Ştii cum m-am gândit eu să facem? Luni mergem să facem analizele medicale şi ne prezentăm la Oficiul Stării Civile ca să ne căsătorim. Vreau să fim în legalitate încă de la început pentru a ne înhăma la treabă fără griji.

- Cred că ar fi bine să întrerup facultatea şi să mă angajez şi eu undeva pentru a nu rămâne toată povara în sarcina ta. Dacă voi mai putea, voi urma cursurile fără frecvenţă.

- Asta nu! Trebuie să continui. Iar povara mea nu va fi atât de mare pentru că vom avea cu ce să trăim destul de bine, poate mai mulţi ani. Între timp eu voi încerca să încropesc o afacere care ne va aduce venituri bune.

- Nu înţeleg la ce te referi, a spus Maria nedumirită.

- Vei înţelege la timpul potrivit. Dacă sâmbăta viitoare acoatem actele, dăm o masă aici, la restaurant şi totul va fi ca o petrecere în familie. La biserică nu ne putem cununa acum pentru că suntem în perioada postului, dar o vom face în ianuarie.

- Cine ne vor fi naşii? întreabă Maria.

- Cornel Barac cu soţia lui. Vrei pe altcineva?

- Nu. Cred că este foarte bine aşa cum ai hotărât tu, a adăugat ea, rămânând, apoi, tăcută.

- Regreţi ceva, iubito?

- Mi-ar fi plăcut să facem totul normal, să participe şi părinţii mei, dar ... ce putem face? Mama cred că este distrusă când ştie că unicul ai copil pribegeşte pe undeva, departe de ea. Avea atâtea planuri în privinţa mea!

- Toată problema va fi la Oficiul stării civile.

- Pot să invit pe cineva? M-am gândit la Iulia şi la câţiva colegi.

- Desigur. Şi aşa vor fi puţini, că în afară de Cornel cu familia lui, mai vine un coleg de la el de la servici şi atât.

- Eu cum mă voi îmbrăca?

- Cu rochie albă de mireasă, dar fără voal, pe care îl vei pune doar când vom face cununia la biserică.

- Păi, de unde rochie?

- O cumpărăm în zilele următoare. Până sâmbătă vom reuşi să facem ce va fi necesar. Iar tu de luni vei merge regulat la cursuri, deoarece în ianuarie va urma să intri în sesiunea de examene.

... Maria lipsise două zile de la cursuri, iar Iulia, colega şi prietena sa, îngrijorată de această situaţie a sunat la telefon. I-a răspuns Irina.

- Bună ziua! Sunt Iulia.

- Bună, Iulia! Ce s-a întâmplat? a spus Irina.

- Maria n-a venit la cursuri. Este bolnavă?

- Nu este. Maria s-a măritat şi a plecat de acasă cu Mihai Doroş. E o poveste mai lungă...

- Am înţeles. Ştiţi, cumva, unde locuieşte?

- Nu ştiu nimic de ei de când au plecat.

- Da. Bună ziua, doamna Irina! a spus ea şi a închis.

Irina a izbucnit în plâns. De la plecarea Mariei de acasă ea a avut, aproape permanent, ochii umezi. A fost puternic afectată şi se izola în camera ei unde rămânea aproape toată ziua, mângâind pisica ei albă pe care o adusese de la sat când se mutaseră în acea casă. Pisica i se cuibărea în poală şi torcea ritmic, în timp ce Irina îi spunea: „Într-o zi vom muri amândouă, că suntem bătrâne!"

Încercase de câteva ori să-l convingă pe Costică să revină asupra hotărârii sale, dar în zadar, el rămânea ferm şi încăpăţânat. Odată i-a spus:

- M-a făcut de ocară!

- Copiii se iubesc mai demult. Numai dragostea i-a îndemnat la acest pas şi nu vreun gând de a-ţi face ţie ocară. Poate fi un păcat o faptă săvârşită din iubire? Amândoi ardeau în vâlvătaia dragostei.

- Deci tu ştiai tot şi nu mi-ai spus nimic! a ţipat el.

- Ştiam, dar cu tine ...

- Da, ştiu, cu mine nu se poate discuta! a continuat Costică să strige. Aţi complotat toţi împotriva mea.

Inima lui devenise rece ca ghiaţa de câţiva ani de zile, încât nu mai putea pătrunde nici mila, nici iubirea. Uneori regreta gestul, dar nu ştia cum să procedeze pentru a repara greşeala şi să şi-i apropie din nou; alteori erau mai puternice orgoliul său şi grija de ce va zice lumea dacă va afla cele petrecute la el în familie. „Voi pierde prietenia oamenilor cu care fac afaceri, mă vor ocoli ei?" se tot întreba Costică.

- Deci, tu ştiai tot. Avea dreptate Gabriel ce scria în scrisoare. Acum unde vor locui? Cine ştie în ce cocioabă o fi dus-o acel neisprăvit? Ca să afle lumea şi pe urmă să râdă de mine. Dar, mai ales, Maria e vinovată că l-a urmat, nesocotind strădaniile mele pentru ca să-i fie bine ei mai târziu.

... Luni, când a întâlnit-o Iulia la cursul de Drept civil, a rămas mută. Nu se mai aştepta s-o aibă colegă şi murea de curiozitate să afle ce s-a întâmplat. Într-o pauză, Maria i-a spus, pe scurt, toată povestea: „Gabriel i-a scris tatei despre mine şi Mihai, tata l-a dat afară din casă, iar atunci am plecat şi eu. Locuim împreună la hotelul Palace, până când vom închiria un apartament. Am depus actele la Oficiul Stării Civile în vederea căsătoriei, iar sâmbăta care urmează – deci pe 10 decembrie – scoatem actele. Dacă vrei să participi, eşti bine venită! Poţi să mai aduci doi-trei colegi, că de acolo vom da o masă, ca în familie, la hotelul Palace. Dar, te rog, fără zarvă mare şi să nu le spui părinţilor mei!"

- Desigur, Maria, ai toată încrederea!

Mihai s-a dus la Cornel căruia i-a povestit tot ce s-a întâmplat şi i-a amintit de promisiunea pe care acesta din urmă i-o făcuse, adică să-l cunune.

- O fac cu plăcere, Mihai.

- Sâmbăta viitoare am stabilit să scoatem, deja, actele de la Starea Civilă. Veţi fi martorii noştri?

- Desigur. Îmi place că vă mişcaţi repede.

- Trebuie să cumpărăm cât mai repede un apartament, apoi să caut un spaţiu ca să deschid şi eu un magazin. M-am gândit tot la faianţă şi ceramică, a explicat Mihai.

- Vrei să-i faci concurenţă fostului patron?

- Nu asta îmi este intenţia, m-am gândit că mă pricep puţin în domeniu şi mai am şi ceva relaţii.

- Dacă vrei un spaţiu repede, ştiu eu unul, nu prea departe de aici, dar e prea mare. Cred că are o încăpere de 6x4 metri şi mai are o magazie tot cam atât de mare; a avut electrocasnice spre vânzare. Patronul magazinului pleacă în Belgia şi vinde spaţiul. Vrei să mergem să-l vezi?

- Da. Voiam să cumpăr întâi apartamentul.

- Eu te sfătuiesc să te grăbeşti să iei magazinul, că spaţii nu prea se mai găsesc acum!

Au plecat împreună la magazinul respectiv, l-au găsit pe patron şi au stabilit ca în săptămâna următoare să încheie contractul de vânzare-cumpărare, la care să se adauge şi câteva produse care rămăseseră nevândute şi anume un frigider, o maşină de spălat şi două aspiratoare.

Când au plecat de acolo, Mihai era mulţumit.

- Este foarte bine să facem actele mai târziu, adică după ce terminăm cu căsătoria şi celelalte.

- Ştii ce cred eu că mai poţi face, Mihai? Caută în ziarele locale, la rubrica publicitate, că acolo poţi găsi un apartament la preţ convenabul. Vouă nu vă trebuie la început unul prea spaţios, ajung două camere. Mă interesez şi eu între timp şi te anunţ.

- Da, cred că aşa voi face.

S-au oprit amândoi la un restaurant unde au luat o gustare şi o cafea, apoi s-au despărţit.

Pe la ora 14.00 când a venit Maria de la facultate, l-a găsit în cameră cu un vraf de ziare pe care însemnase cu creionul câteva adrese cu apartamente de vânzare.

- Eu am mâncat un sandwich la bufetul de la facultate şi nu prea îmi este foame, îi spune Maria.

- Şi eu am mâncat ceva împreună cu Cornel.

- Atunci coborâm mai târziu să mâncăm, dacă nu-ţi este foame.

- Da, e bine aşa. Mâncăm, apoi facem o plimbare pe Centru, aprobă Mihai, sărutând-o. Până atunci ar fi bine să ne odihnim puţin.

S-au dezbrăcat şi s-au băgat în pat, între cearşafurile moi şi calde. Au făcut dragoste, apoi au dormit o oră îmbrăţişaţi. Când s-au trezit, s-au aranjat de plimbare, apoi au coborât în restaurant unde au mâncat câte o friptură cu salată verde, o porţie de spaghete şi câte o cafea, după care au plecat să se plimbe. În centru oraşului, Mihai i-a cumpărat rochia de mireasă din mătase albă şi dantelă, pantofi albi şi geantă albă, apoi au intrat la un magazin de bijuterii de unde şi-au cumpărat verighetele. Când el i-a cumpărat şi un medalion bogat cu lanţ de aur, Maria l-a refuzat, cerându-i să păstreze banii pentru cele ce aveau de făcut până când va găsi el de lucru.

- Nu cred că am nevoie de el acum, iar banii ne trebuie pentru celelalte, încât, te rog să nu-i risipeşti!

- Este darul meu, pe care te rog să-l primeşti! a insistat Mihai. Mai avem de luat pălăria şi totul este pregătit pentru modesta noastră ceremonie.

- Dar tu?

- Au am în valiză un costum albastru de camgarn, pe care nu l-am îmbrăcat decât de două ări şi este nou.

Când s-au întors la hotel, afară se înserase de tot. Au lăsat în cameră cumpărăturile şi au coborât să mănânce ceva, deşi amândoi spuneau că nu le este foame.

- Două fripturi de purcel! a comadat Mihai, când chelnerul s-a prezentat la masa lor. Şi o sticlă de Cabernet! a adăugat el.

- Vrei să ne îmbătăm?

- Nu, păpuşă, vreau doar să ne bine-dispunem.

Când au urcat scările, Maria i-a şoptit la ureche:

- Mie îmi este cald şi sunt puţin ameţită. Tu, nu?

- Nu. Abia m-a încălzit puţin.

Ca de obicei s-au culcat devreme, dar Maria era preocupată de cum va decurge ceremonia de la Oficiul de Stare Civilă şi, în sufletul ei, se bucura pentru că avea lângă ea un astfel de bărbat care-i dădea siguranţă, căldură, o apăra de orice primejdie. „Mulţumesc, Doamne, că mi-ai dat acest bărbat bun, de care îmi lipesc trupul cu dragoste, căldură şi încredere!"

- Mihai, dormi?

- Nu, încă.

- Mă simt atât de bine lângă tine şi sunt atât de fericită! Când eşti lângă mine, simt că am tot ce mi-am dorit şi nu mai am nevoie de nimic. Zicând aceasta, Maria l-a cuprins de gât cu braţele ei calde şi catifelate, în timp ce un val de căldură i s-a răspândit în tot trupul, lăsându-se moale în braţele lui puternice care o strângeau şi o lipeau de el.

S-au sărutat de mai multe ori cu tot focul dragostei lor, apoi s-au iubit, trecând de la plutire la extaz.

Când s-a întors de la baie, Maria l-a întrebat scurt, cu oarecare grijă în glas:

- Mihai, câţi bani mai ai?

La început acesta a fost tentat să nu-i spună tot, dar s-a văzut nevoit să-i facă cunoscută situaţia lor materială.

- Un proverb englez spune că „Tăcerea este cea mai frumoasă bijuterie a unei femei, dar o poartă rareori", a început el, privind-o tandru. Îţi voi spune: avem suficienţi bani, încât nu trebuie să fii îngrijorată.

- Mă gândeam că cei pe care ţi i-a dat tata la plecare, s-au cam terminat, făcând cumpărăturile.

- Dar eu am avut şi un salariu timp de opt luni, pe care l-am economisit într-o bună măsură. Nu trebuie să te sperii că vom fi săraci! Eu mă consider cel mai bogat om din lume.

- Cred că mai avem un drum lung de parcurs până să ne îmbogăţim, dacă asta se va întâmpla vreodată.

- N-ai înţeles. Eu sunt bogat pentru că te am alături pe tine, fiinţa dragă pe care o iubesc.

- Şi eu te iubesc, Mihai! Vom munci amândoi şi sper să reuşim în viaţă.

- Deci, tu te întrebai de unde tot scot eu bani?

- Da, a răspuns Maria cu vocea mai scăzută, privindu-l cu duioşie şi înţelegere.

- Cred că a venit vremea să ştii toată povestea, a spus el, ridicând perna pe spătarul patului. Maria l-a imitat şi l-a privit curioasă.

- În vara anului 1988, după terminarea facultăţii, am fugit din ţară şi am ajuns în Austria, unde am lucrat patru ani, agonisind peste 450.000 de mărci germane. Când am auzit că după revoluţia din 1989 toate s-au schimbat în ţară, m-am hotărât să mă întorc acasă şi să încropesc o afacere pe cont propriu. Ştii că eu sunt din Tg. Mureş. M-am întors acolo, la casa părintească, dar între timp mama murise şi acolo locuia fratele meu mai mare, cu soţia şi cei doi copii ai lor. Am fost primit cu o mare răceală. Ştefan, unicul meu frate, fiind foarte pornit împotriva mea, îmi reproşează că din cauză că eu am plecat din ţară, el şi-a pierdut carnetul de membru de partid, apoi funcţia (era şef de cadre) şi nu s-a putut realiza în viaţă; îmi pune în sarcină chiar şi moartea mamei, care a avut ciroză hepatică.

Mi-am dat seama că nu pot trăi alături de ei şi m-am hotărât să vin la Constanţa şi să mă ambarc pe vapor, cu care să cutreier lumea. De fapt asta era o dorinţă mai veche a mea.

La NAVROM mi s-a spus că nu mai sunt vapoare, că acestea fuseseră vândute, altele arestate prin diferite porturi şi nu mă pot angaja. Întâmplarea a făcut să-l întâlnesc pe Cornel Barac, aici, în restaurant, să-i povestesc necazul meu, iar el – ca un înger păzitor trimis de Dumnezeu – m-a prezentat tatălui tău. Restul îl ştii. Banii se află la Bancă şi intenţionez să cumpăr un magazin

unde să ne facem o firmă a noastră şi să ne cumpărăm un apartament la bloc. Deja am fost şi am văzut magazinul, am stabilit condiţiile chiar astăzi, iar în săptămâna următoare, vom perfecta actele.

- Te-ai gândit la toate, dragul meu.

- Numai aşa se poate astăzi să răzbeşti în viaţă.

- Dacă eram împăcaţi şi cu părinţii mei, toate ar fi fost cum nu se poate mai bine, a spus Maria, oftând.

- În viitor cred că va fi rezolvat şi acest incident.

... Sâmbătă la ora zece s-au prezentat la Oficiul Stării Civile împreună cu naşii lor – doamna Carmen şi domnul Cornel Barac – pe care i-au luat de acasă cu un taxi.

Când au coborât în faţa Casei Căsătoriilor, toţi erau frumos îmbrăcaţi şi arătau foarte tineri şi proapspeţi.

Maria era îmbrăcată cu rochie albă din mătase şi dantelă, pantofi albi, geantă albă şi o pălărie albă florentină. Se simţea-frumoasă şi dorită, iar asta o făcea fericită. Privindu-se în oglindă, a sărutat-o pe cea reflectată, turtindu-şi nasul de suprafaţa acesteia. Era frumoasă, într-adevăr, cu obrajii trandafirii, ochii albaştri scânteietori, care-i desăvârşeau fiinţa, atât de demnă de a fi iubită şi atât de susceptibilă de a primi toate impresiile sincere.

Era fericită, tulburată, dar şi sfioasă, iar inima ei era potrivită să facă fericit orice bărbat şi, poate, cel mai invidiat din lume. La apariţia ei, un nor trecător umbri chipul Iuliei şi al colegilor ei care erau, deja, prezenţi în sală.

În urma lor veneau naşii, ţinându-se de braţ ca şi cei doi fini ai lor care înaintau încet, trecând pragul sălii.

Înaintea lor au mai fost două perechi, după care, sub flash-urile aparatelor de filmat, au spus şi ei „Da" şi au semnat actele de căsătorie. Mariei i s-au umezit ochii, ştiind că părinţii ei nu participă la acea mare bucurie.

Au urcat în maşinile închiriate, care i-au dus pe ei, naşii şi puţinii lor invitaţi - numai patrusprezece persoane - la restaurantul

Palace, unde Mihai aranjase sa fie servită masa care a încheiat această ceremonie înainte de ora 15,oo şi cu asta totul s-a terminat.

Naşul - Cornel Barac - le-a făcut invitaţia anticipată pentru a participa la cununia religioasă a celor doi, în luna ianuarie, când se termină perioada de post, urmând a fi comunicată data oficială. Cu acest prilej a toastat pentru miri, urându-le casă de piatră, prosperitate şi copii sănătoşi. Mai târziu au urcat şi naşii în camera de hotel şi au stat de vorbă, o vreme, după care au plecat acasă, lansându-le finilor invitaţia de a petrece revelionul împreună.

... Din restaurant, eu, cel ce scriu aceste rânduri, am reţinut următoarea discuţie
între participanţii la mica petrecere:

- Fata are bani? a întrebat un bărbat între doua vârste.

- Nu are, dar important este că se iubesc, răspunde altul.

- Iubirea nu ţine de foame. Atunci de ce a luat-o? Că o căsătorie de oameni săraci nu duce decât la faliment.

Un bătrânel care nu făcea parte dintre invitaţi, dar consuma ceva la o masă vecină din local, auzind acea discuţie, a intervenit, cu tact:

- Dacă un asemenea sentiment l-a determinat să se căsătorească cu ea ştiind că nu are avere, înseamnă că a ajuns la cel mai înalt calificativ la care ar trebui să tindă orice bărbat care se pretinde. Asemenea sentimente sunt sacre şi nu trebuie luate în derâdere, ba, dimpotrivă, studiate şi practicate.

Lângă fereastră, la o altă masă, o tânără îi reproşa însoţitorului său lipsa de atenţie şi comportare duplicitară:

- Uite ce e, domnule! Dacă ştiai că ai lanţul prea scurt, de ce te-ai mai încumetat să mă ademeneşti şi să-mi strici viaţa? La servici te fereşti să vorbeşti cu mine, motivând , că ne văd şefii, iar când ieşim undeva – din joi în Paşti - mă tot grăbeşti să plecăm, că te aşteaptă nevasta, pe care nu vrei s-o superi.

Din discuţia lor am tras concluzia că sunt amanţi şi lucrează în acelaşi loc, numai că el este căsătorit şi fricos să nu-l

descopere soţia sa, caz în care ar putea să plătească scump infidelitatea lui.

Cred că avea dreptate şi doamna care-l însoţea.

... Ramaşi singuri, cei doi s-au dezbrăcat şi s-au cuibărit în pat, cu obişnuinţa căpătată în ultimele zile.

- O făcurăm şi pe asta! a spus Mihai râzând, aplecându-se asupra soţiei sale legitime pe care a sărutat-o cu foc şi cu toată dragostea de care era capabil. Vom mai locui aici până când vom cumpăra şi pune la punct noul apartament, înainte, însă, trebuie să cumpărăm magazinul pentru a avea o ocupaţie aducătoare de venituri, iar când vom avea casa noastră, să ne gândim şi la copii.

- Iţi plac copiii, Mihai?

- Da, mai ales când au vârsta până la 5-6 ani.

- De ce numai până atunci?

- Pentru că până la acea vârstă mintea lor nu este pervertită, iar după aceea încep şi ei să mintă. Totuşi, să ştii că mi-ar place ca soţioara mea cu obrajii trandafirii şi ochii de smarald, să aducă pe lume o nouă viaţă, a spus el tandru, sărutând-o de mai multe ori. Abia atunci mă voi gândi că formăm o familie. Până atunci suntem noi - doi soţi care se iubesc.

- Şi mie îmi plac copiii. Şi sunt bucuria unei familii.

- Vreau să ştii, iubito, că în concepţia mea familia trebuie să trăiască în cinste şi dreptate, mai ales a noastră. Eu pot suporta de la tine orice, dar nu şi minciuna, care aş vrea să fie total exclusă între noi. Dacă vreodată se va întâmpla să-ţi placă alt bărbat, te rog să-mi spui! Iţi promit că îţi voi reda întreaga libertate, dar nu accept să mă înşeli. Minciuna
şi înşelătoria sunt fapte murdare, urâte , decadente, descalifică omul. Aşa că, te rog să-mi spui adevărul întotdeauna, oricât de grav ar fi el, ca să putem lua măsurile necesare pentru aplanarea răului, când nu este prea târziu.

- Dar eu nu te-am minţit niciodată, se apără ea.

- N-ai avut ocazia şi ţi-aş dori să n-o ai. Am apreciat sinceritatea ta şi mă bucur pentru
asta.

I-a luat mâna pe care a dus-o la buze, sărutându-i-o cu tandreţe, prilej cu care a simţit căldura viului, iar sângele a început să alerge mai iute prin venele-i tinere. Buzele lui au urcat pe braţ până la umăr, apoi pe gât şi pe ceafă şi a cuprins-o iar în braţe, contopindu-se trupurile înfierbântate, sfârşind cu vibraţii şi extaz.

- De câte ori te-am dorit eu, Maria! De aceea am rămas opt luni în casa voastră, aşteptându-te mereu.

- Şi eu la fel, i-a confirmat ea, sărutându-l.

... Între timp, Irina şi Costică, se tânguiau pentru că nu aveau nicio ştire de la ei. Ea stătea pe un scaun lângă masă, iar Costică pe un fotoliu, de unde o privea cu o duioşie ascunsă. Irina era o fiinţă blândă, liniştită, acea femeie simplă pe care el o alesese în tinereţe să-i fie soţie, în toţi aceşti ani îi fusese credincioasă şi statornică, afectuoasă şi grijulie faţă de nevoile lui.

Durerea pe care o încercau ei acum era singura faţă de care filozofia lui egoistă era neputincioasă. La un moment dat, Costică a spus cu voce tare:

- Pentru ce am muncit eu atâţia ani? Pentru ea.

- Te-ai grăbit atunci să respingi tot, fără să te gândeşti ce se poate întâmpla. Să nu te superi că ţi-o spun! În ultima vreme nu te mai recunosc, ai devenit nervos şi orgolios peste măsură.

- Tu ce ai fi vrut să fac? Să-i aprob?

- Poate era bine s-o faci. Ţi-am spus că ei se iubeau şi erau hotărâţi să nu renunţe la dragostea lor, indiferent ce greutăţi vor întâmpina în viaţă. Adu-ţi aminte cât de săraci eram noi amândoi când ne-am căsătorit! Eram simpli cooperatori agricoli care trăgeam sapa pe nişte tarlale lungi de mai mulţi kilometri. Aşa am pornit în viaţă şi numai dragostea, munca şi înţelegerea dintre noi ne-a ajutat să răzbatem în viaţă.

- Acum ce vrei să fac? De chemat înapoi, nu-i chem! Nu-mi încalc eu principiile! rosteşte el cu încăpăţânare.

- Nu te mai gândi degeaba, că nu mai vin ei înapoi dacă-i chemi tu! Mihai este ambiţios, deştept şi va reuşi să se descurce în viaţă. Păcat că nu l-ai cunoscut prea bine! Nu ai reuşit să vezi la el exact ce-ţi spunea odată domnul Barac, dacă-ţi mai aminteşti: „Mihai Doroş este modest, dar are multe calităţi!"

- Da, îmi amintesc, zicea: „Nobleţea sufletească se poate ascunde sub cea mai modestă haină".

- Ei, aşa cum zici tu. Iar acum s-a dus şi nu mai găseşti tu un alt om capabil şi cinstit cum a fost el cu averea şi cu casa noastră. Ce va zice şi lumea când va afla că l-ai alungat?

- Nu-mi mai pasă de lume acum.

... În săptămâna care a urmat, Maria a mers la cursurile de la facultate unde a fost felicitată de colegii din grupa sa, care aflaseră că s-a căsătorit. Iulia a luat-o deoparte şi a întrebat-o:

- Părinţii tăi tot n-au aflat?

- Până acum încă n-au aflat, dar tata este foarte supărat pe noi şi nici nu se va interesa pe unde suntem, dacă mai locuim în Constanţa sau ne-am stabilit undeva, pe lună. Dacă ai ocazia să mai discuţi, întâmplător, cu ei, te rog să nu le spui că m-ai întâlnit. După ce ne vom muta în apartamentul, pe care urmează să-l cumpărăm, voi încerca să iau legătura cu mama, dar mai durează puţin.

- Mi-a plăcut cum s-a desfăşurat ceremonia voastră de la Casa Căsătoriilor şi chiar la restaurant. A fost linişte, oameni puţini, iar voi doi aţi fost nişte miri frumoşi, tineri şi minunaţi. Ce bine ar fi să am norocul să dau peste un bărbat ca Mihai al tău.

- Este, într-adevăr un om minunat şi-l iubesc. Iţi doresc şi ţie noroc şi să dai peste un astfel de om! i-a urat Maria prietenei sale.

- Zicea domnul Barac, naşul vostru, că veţi face cununia religioasă la sfârşitul lunii viitoare. Cum veţi face, că atunci noi suntem în sesiunea de examene? o întrebă Iulia.

- Să vedem, poate o amânăm pentru februarie. Acum nu mai avem nicio grabă.

- Te lasă Mihai să-ţi termini facultatea?

- Da. Chiar mă obligă s-o fac, deşi eu am spus s-o întrerup şi să-mi iau servici, dar nu mă lasă.

- Eşti o doamnă fericită, Maria. Multe ar vrea să aibă un soţ ca al tău, mai ales azi, când tinerii privesc altfel căsătoriile şi relaţiile dintre sexe.

Ajunsă acasă, Maria l-a găsit pe Mihai cu o grămadă de acte pe masă.

- Ce faci aici? l-a întrebat.

- Sortez nişte acte de la noul nostru magazin.

- Ai făcut actele?

- Da. Apropos. Te anunţ că am vizitat astăzi două apartamente, unul mi-a plăcut în mod deosebit, dar vreau să-l vezi şi tu. Are două camere, baie, bucătărie şi un hol de mărime medie.

- Când vrei să mergem să-l vedem?

- După-amiaza asta. Ar trebui să ne grăbim pentru a ne muta cât mai repede de aici. Poate este nevoie de ceva reparaţii la el şi îmbunătăţiri.

- Mergem. Tu ai mâncat ceva?

- Nu. Te-am aşteptat pe tine.

- Atunci coborâm să mâncăm, apoi plecăm la apartamentul de care spui! a fost ea de acord.

Apartamentul se afla într-un bloc de lângă Casa de Cultură a Sindicatelor, iar când l-a văzut, Maria, a fost, pe loc, de acord să-l cumpere. Astfel că totul a fost stabilit şi a doua zi s-au prezentat la Notariat, împreună cu vechii proprietari. În următoarele zile a fost angajată o echipă de muncitori care l-au reparat şi zugrăvit din nou, iar ziua de Anul Nou i-a găsit în noua lor locuinţă din care nu lipsea decât mobila din sufragerie, la care

Mihai ţinea să aibă bibliotecă şi nu găsise, încă, una care să-i placă.

Aşa cum am arătat mai înainte, naşii lor îi invitaseră să facă revelionul împreună cu ei, în locuinţa lor din piaţa Ovidiu.

Au luat carne proaspătă, preparate din carne şi un tort din Complexul Comercial, apoi daruri pentru naşii lor şi câteva sticle de băuturi alcoolice, după care au urcat într-un TAXI cu care au plecat la locuinţa familiei Barac. Acolo când au ajuns, au găsit masa aranjată, precum şi alţi invitaţi, respectiv familia Iordan, soţul coleg de muncă cu Cornel şi soacra acestuia din urmă, mama doamnei Carmen, doamna Crisanta Marcu.

- Bine v-am găsit! au spus ei, intrând în încăperea unde erau toţi adunaţi.

-Bine aţi venit! Aşezaţi-vă, vă rog! i-a întâmpinat Carmen, venind dinspre bucătărie.

După ce au făcut cunoştinţă cu ceilalţi, s-au aşezat şi ei pe partea opusă a mesei pentru a fi în faţa lui Cornel, care a şi început discuţiile:

- Ce-ai făcut cu apartamentul? l-a întreba Cornel, după câteva discuţii generale.

- L-am cumpărat şi ne-am mutat, deja.

- Bravo! A mers aşa repede?

- Da. Mai mult a durat zugrăvitul.

- Magazinul cum merge?

- Am reuşit să vând aproape tot ce era în el. Mai am un aspirator şi câteva anexe, după care vreau să-l aranjez altfel şi să-l pregătesc pentru altceva.

- Eu te-aş sfătui să te ocupi de electro-casnice în continuare! In oraş sunt deja destule firme care vând faianţă, ceramică, materiale de construcţii etc.

- Să văd ce voi face după ce trece Anul Nou.

La ora zero, afară au început să pocnească tot felul de grenade şi petarde, iar în aer au apărut luminile multicolore ale

rachetelor trase de unii vecini care lucrau prin armată. Au ieşit toţi în balcon să vadă focul de artificii. Aerul era rece şi cădeau fulgi rari care se topeau la atingerea solului.

Au intrat înapoi în casă, au ciocnit paharele, însoţite de sărutări şi de urările pentru noul an în care au intrat.

- A mai trecut un an! a strigat domnul Iordan.

- Aşa este. Anii trec, vin alţii, dar oamenii percep trecerea timpului în mod diferit, a încuviinţat Cornel.

- Asta şi pentru că timpul, prin trecerea lui ireversibilă, ne îmbătrâneşte pe toţi, fără deosebire; a intervenit Mihai, privind-o pe doamna Crisanta, al cărei păr alb şi moale ca mătasea îi încadra faţa îmbujorată de vinul pe care continua să-l soarbă încet din pahar.

Ochii săi cenuşii şi vioi ca de veveriţă nu scăpau nicio mişcare din casă.

- Omul este o fiinţă complexă, spune domnul Iordan. E foarte greu să-l cunoşti şi să-i împaci pe toţi. Ar trebui să învăţăm de la animale multe metode de viaţă împreună. Fiecare
om ar trebui să ştie să ierte slăbiciunile celorlalţi, altfel n-ar putea trăi decât izolat pe o insulă.

După o vreme, Leo a deschis fereastra şi a privit afară. Când s-a întors, faţa ei exprima dezamăgire.

- Ce este, fetiţa tatei, o întrebă Cornel.

- Afară nu mai ninge, iar cei câţiva fulgi s-au topit.

- Ce ierni erau altă dată! îşi aminteşte Cornel, care se născuse în apropiere de Craiova. Erau nămeţii până la acoperişul caselor, iar gardurile de la curţi nu se mai vedeau, încât mergeam pe deasupra lor.

- La noi, în Ardeal, totdeauna au fost zăpezi mari, dar pe acolo nu bate vântul ca aici, în Dobrogea, intervine Mihai. Doar pe munţi e mai aspră iarna.

... Au mâncat, au băut moderat, apoi au dat masa şi scaunele spre perete, făcând loc pentru dans, după un radio-casetofon la care Cornel adusese mai multe casete.

După ora trei dimineaţa, Mihai a dat telefon şi a chemat un TAXI, cu care au plecat acasă, împreună cu familia Iordan şi i-a lăsat în raport de distanţă, pe fiecare.

- Vă aşteptăm poimâine la noi! le-a strigat Cornel Mariei şi lui Mihai din capul scării
blocului.

- Da, pe la prânz! a răspuns Mihai, înainte de a închide portiera autoturismului.

... Zilele treceau monotone. Mihai se ocupa de magazin, iar Maria frecventa regulat cursurile facultăţii.
De câte ori se întorcea în apartamentul lor, ea era fermecată de atmosfera plăcută, primitoare, prietenoasă, care-i oferea comoditate şi mulţumire de sine, întocmai ca un prieten drag care nu judecă şi nu solicită nimic. Era căminul ei şi al soţului său.

Soarele după-amiezei traversa prin ferestre şi îi scălda pielea obrajilor într-o lumină rozalie. Se descălţase de pantofi şi umbla desculţă pe covoare, parcă le pipăia. Îşi strânsese părul într-un coc superb la spate, se aşezase într-un fotoliu şi citea, cu gura întredeschisă, o revistă; buza inferioară era plină şi bine conturată, iar cea de sus subţire, semn al unei voinţe puternice. Pe umerii săi frumoşi se odihnea o eşarfă din mătase moale, cu flori mari.

Mihai, intrat tiptil în încapere, se apropie de ea, o dezmiardă şi o sărută, făcând ca inima ei să bată repede, ca un animal prins în capcană.

Îi mângâie cu tandreţe sânii, ale căror sfârcuri se întăriseră, în timp ce în ochi i se citea tulburarea şi dorinţa.

A luat-o în braţe şi a depus-o pe pat, cuprins de o aprigă pasiune , dar destul de răbdător cu Maria, ale cărei reacţii le simţise. Astfel, o purtă cu multă grijă şi răbdare, cu savoare şi delicateţe pe cele mai înalte culmi ale plăcerii, fiind generos şi inventiv, reuşind să-i dăruiască plăcerea supremă, atât de mult dorită, orgasmul.

Întoarsă de la baie, Maria s-a aşezat lângă el, pe marginea patului, l-a privit cu dragoste şi i-a spus:

- Mihai, îţi dau o veste!

- E bună? E rea? Dă-i drumul!

- Sunt însărcinată.

- Mă bucur nespus de mult că soţioara mea scumpă, cu obrajii trandafirii şi cu ochii de smarald, va aduce pe lume o nouă viaţă. De acum vom avea familia noastră - familia Doroş.

- Totul e minunat, dragul meu.

- Eşti mulţumită de modul cum merge căsnicia noastră?

- Da. Aceasta este viaţa pe care mi-am dorit-o alături de tine. Dacă vom avea şi un copil bun şi sănătos, n-ar trebui să ne mai dorim nimic.

- Eu aş dori, pentru familia noastră linişte, sănătate şi împăcarea cu tatăl tău.

- Nu ştiu dacă ultima dorinţă va putea fi îndeplinită - a spus Maria, oftând.

- Eu zic să încercăm şi asta înainte de a naşte tu, pentru a nu mai prelungi durerea.

- Nu ştiu ce să spun.

- Regreţi ceva, iubito?

- Nu, Mihai, cu tine sunt foarte fericită, dar mă gândeam la părinţii mei. Totdeauna mă mir cum a putut să se schimbe tata datorită averii. Tu ştii ce om bun şi înţelegător era înainte?
De ce reuşesc banii să-i schimbe pe oameni în aşa hal?

Mihai n-a răspuns. S-a ridicat încet din pat şi a pornit spre baie. În prag s-a oprit şi i-a spus:

- Îmbracă-te să mergem puţin în oraş!

- Sunt gata! strigă ea prin uşa întredeschisă. Termin duşul şi vin imediat, i-a răspuns
acesta.

Au plecat în centrul oraşului, intrând prin diferite magazine. Într-unul Maria pusese ochii pe o rochie de muselină de culoarea liliacului, având din loc în ioc, imprimate buchete tot de

liliac, nuanţe mai intense. Deasupra cuierului cu rochia atârna o pălărie de mătase de aceeaşi culoare. Mihai o observase şi i-a spus râzând:

- Probeaz-o!

- Păi... îmi place, dar preţul e cam mare.

- O meriţi. Probeaz-o!

Rochia se mula pe talia ei superbă şi-i venea foarte bine, întinerind-o şi mai mult. Era lucrată cu multă fineţe şi cu gust. Pălăria, de asemenea, îi venea şic, subliniindu-i eleganţa. În lumina soarelui, Maria părea eterică, parcă n-ar fi fost făcută din carne şi oase. Mihai o privea încântat, deşi i se părea că rochia o face prea inocentă, dar în sinea lui recunoştea că i se potriveşte de minune.

- O iau? îl întrebă ea, privindu-l din oglindă.

- Desigur. Chiar te rog să rămâi îmbrăcată cu ea până vom ajunge acasă!

... Pe data de 17 februarie, Mihai şi Maria, însoţiţi de naşii lor, Carmen şi Cornel Barac, precum şi de câţiva colegi de servici ai acestora, au mers la biserica "Adormirea Maicii Domnului" şi s-au cununat.

De la ceremonie n-au lipsit colegii ei de facultate, în special Iulia, care era îmbrăcată într-o rochie de culoare roză, adânc decoltată, care îi lăsa descoperit pieptul bronzat pe care odihnea un colier frumos; avea un machiaj discret care se asorta cu haina ei bogată dintr-o stofă grea.

Maria era superbă în rochia ei de mireasă, iar când preotul a rostit fraza privind ... soţ, la bine şi la greu, ea şi-a refugiat privirea în ochii lui Mihai, întocmai ca o porumbiţă când este surprinsă de primele semne ale vijeliei.

Când au ieşit din biserică, afară ploua cu găleata, ca vara, o ploaie grea şi neagră care le-a urat „Bun venit în noua viaţă conjugală!"

- Vai, ce ploaie! a spus Maria.

- Este foarte bună, draga mea. Asta este un semn că vom fi bogaţi, dar pentru asta trebuie să muncim, că bogăţia nu vine singură.

- Da, totul depinde de noi, a încuviinţat Maria.

Au urcat în TAXI-urile comandate din vreme şi au plecat la restaurantul Rapsodia, unde au mâncat şi au băut în cinstea mirilor , pentru a doua oară.

La masă s-au făcut glume, dar Maria era dusă pe gânduri.

- Ce se întâmplă cu tine, dragă? a întrebat-o Mihai în şoaptă. Eşti absentă la tot ce se petrece aici.

- Mă gândeam: Ce bine ar fi fost să fie de faţă şi părinţii mei, ca să se poată bucura împreună cu noi!

- Să-i lăsăm acum pe ei! Poartă-te normal!

Peste două săptămâni Maria n-a mai putut să reziste şi a sunat-o la telefon pe mama sa. La început a răspuns camerista, apoi i-a adus-o pe Irina.

- Mamă, ce faci? a explodat brusc Maria.

- Bine fac, draga mamei. De unde vorbeşti?

- De la noi, de acasă.

- V-aţi instalat telefon? N-am ştiut, că te-aş fi sunat eu. Voi ce faceţi?

- Bine, mamă. Te rog să vii pe la mine, să stăm de vorbă ca altă dată, că eu nu pot să vin acolo!

- Nu ştiu unde locuiţi, maică.

- Nu este greu. Noi locuim lângă Casa de Cultură a Sindicatelor, dar adresa blocului este pe strada Baba Novac. Dacă vii pe strada Stabilizării, ocoleşti restaurantul Rapsodia, apoi treci prin faţa Asociaţiei Vânătorilor şi pescarilor. Vino, că te aştept prin apropiere!

Cum Costică era plecat la firmă, Irina a plecat spre bulevardul Mamaia, de unde a luat un TAXI şi acesta a dus-o la destinaţie. În faţa blocului o aştepta Maria, care a şi condus-o în apartamentul ei.

- Staţi aici cu chirie? a spus Irina.

- Nu, mamă, este apartamentul nostru...

Şi i-a povestit toate câte li se întâmplaseră, ei şi lui Mihai, de când au plecat din casa de pe strada Războieni, uimind-o pe Irina. La sfârşit Maria a adăugat, cu ochii înlăcrimaţi: „Mamă, există zile în viaţa omului pentru care merită să trăieşti, să lupţi şi chiar să mori. Asta am făcut noi şi cred că a meritat sacrificiul".

- Mă bucur tare mult pentru voi, copila mea.

Maria a făcut câte o cafea şi au continuat discuţiile pe care le-au întrerupt la plecarea lor de acasă. Într-un moment de relaxare, aceasta a surprins-o din nou pe mama sa cu o altă veste:

- Să ştii că sunt pe cale să te fac bunică!

- Vai, fata mea! Deci, eşti însărcinată?

- Da, în luna a treia.

- Mihai ştie? Cum a primit vestea?

- I-am spus luna trecută. Este în al nouălea cer. Şi zice că abia atunci consideră împlinită familia Doroş.

- Să vă ajute Dumnezeu! Mihai este un bărbat bun, iar pe cei buni Dumnezeu nu-i uită.

- De când mă ştiu însărcinată mi se pare că toţi bărbaţii se uită la mine, parcă ar şti acest fapt.

- Lasă-i să se uite, că doar asta nu doare! Tu eşti frumoasă şi îi atragi, iar sarcina ta încă nu se observă. Peste două-trei luni se va observa bine. Ce ai făcut cu facultatea? Ai abandonat-o?

- Nu m-a lăsat Mihai. M-a forţat s-o continuu.

- Cum te vei prezenta la examene dacă eşti „aşa"?

- Examenele încep la 1 iulie. Voi vedea atunci. Să ştii, mamă, că mă consider de două ori binecuvântată de Dumnezeu: odată, că mi-am unit destinul cu Mihai - poate pentru toată viaţa - şi a doua oară pentru că port în trupul meu acest copil.

- Nici nu ştii, fata mea, ce mare bucurie mi-ai făcut cu veştile pe care mi le-ai dat astăzi. Mă simt puţin ameţită, beată de bucurie, dar sunt fericită.

- Ai făcut bine că ai venit, că nu mai puteam de dor, dar ştiam că nu am voie să vin acolo. Tata ce face? Ne mai înjură, mai bombăne la adresa noastră?

- Nu. S-a liniştit. Acum îi pare rău de ceea ce a făcut, dar îi este ruşine să vă cheme înapoi, pentru că ar trebui sa recunoască că a greşit. Orgoliu de bărbat. Acum vede şi el că am rămas doar noi în atâta hangarul de casă. Parcă totul este pustiu acolo.

- Îi vei spune că ai fost la noi acasă?

- Trebuie să-i spun. De când suntem căsătoriţi nu l-am minţit niciodată, şi atunci cu voi doi a trebuit să-i spun că ştiam că vă iubiţi. Ce s-a mai supărat pe mine! A zis că am complotat împotriva lui. Să avem răbdare, că lucrurile se mai pot schimba. Dar ne-am luat cu vorba şi aproape s-a făcut seară. Hai, că plec şi eu!

- Mai stai, mamă, că poate soseşte şi Mihai!

- Nu mai pot, că poate o fi venit acasă tatăl tău. Dacă mai pot, vin altă dată. Mă suni tu la telefon.

... Lunile au trecut, a sosit sesiunea de examene, iar Maria, deşi se pregătise pentru toate obiectele la care se dădeau examene, n-a putut suporta emoţiile în starea în care se afla, lăsând două obiecte restanţă pentru sesiunea din toamnă. În lunile iunie, iulie şi o parte din august, a suportat destul de greu căldurile, dar în 23 august a avut dureri mari, a pierdut „apa" şi a fost chemată salvarea care a dus-o la maternitate, unde s-a chinuit până a doua zi la ora 13.00, când a dat naştere unui băiat lung de 50 cm. şi în greutate de 3,750 kg.

L-au numit Lucian, iar tatăl lui a fost atât de fericit că mereu repeta: „mi-a născut soţia o fetiţă".

După cinci zile au fost aduşi acasă, iar Maria a telefonat imediat Irinei:

- Mamă, te rog să vii până acasă la noi, să mă înveţi cum să-i fac baie copilului, pentru că mie îmi este frică să nu-l înec!

- Aşteaptă-mă pe la prânz că acum am de copt nişte cozonaci şi o plăcintă! Vreau să vă aduc şi vouă.

Irina a făcut acest drum aproape toată luna septembrie, pentru a-şi îmbăia nepoţelul care creştea şi se dezvolta frumos. De multe ori a rămas acasă cu el, în timp ce Maria era plecată să-şi susţină examenele rămase din sesiunea din vară. Când ajungea acasă, Costică o plictisea cu întrebările: Ce fac ei? Ce face băiatul? Cum se împacă copiii? Se înţeleg bine? Nu ţi-au spus dacă au de gând să vină pe la noi?

În ajunul Crăciunului, Irina i-a sunat şi le-a spus ca tatăl îi invită să petreacă sărbătorile Naşterii Domnului împreună. „Vă roagă din inimă să veniţii", a adăugat Irina, la sfârşitul convorbirii lor.

- Ce facem? Şi-a întrebat Maria soţul.

- Ce să facem? Mergem la ei. Într-o asemenea zi trebuie să ne bucurăm, să fim mai buni, nu să ne duşmănim. A greşit, iar a greşi e omeneşte şi trebuie iertat.

Aşa au făcut. În seara de Crăciun l-au luat pe Lucian, împreună cu biberoanele şi schimburile necesare, au urcat într-un TAXI şi au plecat la părinţii lor din strada Războieni. Casa era luminată peste tot, dar nu prea se vedea mişcare. Au sunat şi le-a deschis o slujnică, după care i-a condus în salonul vast unde parchetul lucea ca oglinda, reflectând luminile candelabrului din tavan, ai cărui nenumăraţi ţurţuri de cristal aveau reflecţii de sclipiri de diamante şi safire.

La auzul glasurilor lor, în special clopoţelul Mariei, în încăpere au intrat Irina şi Costică, primindu-i cu căldura şi obişnuitele urări „La mulţi ani" spuse printre sărutări şi îmbrăţişări.

Centrul atenţiei a fost tot timpul, Lucian, care îi privea pe fiecare cu ochii lui vioi, fără să înţeleagă prea mare lucru la vârsva de patru luni.

Masa festivă de Crăciun au servit-o în cunoscuta lor sufragerie, dotată corespunzător, cu o masă ovală din mahon,

având în jur cele douăsprezece scaune tapisate, un bufet şi o servantă masive, încărcate cu tăvi şi veselă scumpă. Ferestrele erau acoperite de perdele grele, dublate de draperii din catifea vişinie.

Atât în prima, cât şi în a doua zi cât au stat ei acolo, domnul Costică nu le-a amintit nimic despre cele ce s-au întâmplat în urmă cu un an de zile, dar l-a chestionat, pe departe, pe Mihai despre modul cum se descurca cu afacerea lui, iar, în final, i-a propus:

- Nu vrei să te uneşti cu mine? Eu nu prea mai pot să ţin pasul cu „samsarii" ăştia de acum şi te-ai ocupa tu de toate. Mă duc des la Camera de Comerţ şi la Bursa de Mărfuri, unde dau numai de şmecheri şi de escroci, atraşi de interes ca viespile de dulceaţă. Ce zici?

- Deocamdată nu pot. E afacerea mea şi vreau să văd ce sunt în stare să fac, i-a răspuns Mihai.

- Mai gândeşte-te!

Cu acest prilej mama şi fiica şi-au spus ofurile, şi-au mângâiat inimile şi s-au mai liniştit, deşi au şi plâns destul. Dar când nu plâng femeile? La bucurie, la necaz şi o fac în oricare împrejurare a vieţii lor.

CAP. III - FAMILIA NEDELCU. GEMENELE

Am văzut dintr-un capitol anterior că familia Nedelcu era înrudită cu familia Comănescu, după mama lui domn Costică, motiv pentru care a şi invitat-o la petrecerea dată de acesta la casa din sat, pe Paraschiva împreună cu cele doua nepoate gemene ale sale.

Paraschiva Nedelcu era o femeie de 52 de ani, încă în putere, bine clădită şi cu o talie lată, de matroană impunătoare, cu trăsături puternice, dar care mai păstrau mult din frumuseţea ei din

tinereţe. Obrazul ei era încă rumen şi faţa rotundă exprima bunătate, dar sărăcia din ultima vreme o făcuse mai neglijentă cu propria-i persoană şi faţă de tot ce o înconjura.

Între sprâncenele ei frumos desenate, apăruseră două adâncituri puternice, semn al suferinţei şi deznădejdii. Ochii ei negri ca noaptea trădau înţelepciune şi dârzenie, iar sub nasul său drept şi subţire, pe buza de sus îi crescuse un pufuşor care o umbrea. Părul său bogat era ondulat din naştere şi fusese complet negru, dar se înspicase în ultima vreme şi îl purta cu o cărare pe mijloc şi se termina într-un coc mare la spate, acoperit aproape permanent cu o basma de culoare maron, potrivit cu obiceiul femeilor din mediul rural.

Odinioară Paraschiva fusese o adevărată frumuseţe, dar suferise o decepţie în dragoste, o dragoste în care ea îşi risipise tot tezaurul ferecat al afecţiunii şi fanteziei sale, întocmai ca Robinson Crusoe care, trăind în sălbăticie 25 de ani şi neavând cu cine să schimbe banii, i-a lăsat să ruginească în bezna din coliba care l-a adăpostit atâta amar de vreme în insula Paştelui.

Cei care au cunoscut-o, spun că Paraschiva a fost frumoasă ca un crin, dar acum se ofilise şi, încă nu uitase complet visele de odinioară când vedea totul în lumina tinereţii şi a speranţei.

Vica şi Ioana - gemenele, care o însoţiseră la petrecerea dată în casa Comănescu de la ţară, dansaseră în cercul tinerilor şi se simţiseră bine. Vica discutase în parcicular cu Maria, căreia îi apreciase şi-i lăudase sandalele şi rochia de vară, dar preocuparea ei numărul unu fusese Irinel Danciu, un tânăr student din Constanţa, pe care îl cunoscuseră ambele surori cu o vară în urmă şi pe care îl iubeau la fel de mult amândouă.

Irinel a dansat cu amândouă, pe rând, dar către sfârşitul petrecerii, a rămas cu Ioana, cu care a şi plecat spre casă când totul s-a terminat, ţinând-o de mijloc, ceea ce i-a produs mari neplăceri Vicăi, care i-a şi reproşat surorii sale când au ajuns în camera lor, pe care o împărţeau de atâţia ani:

- Arăţi o consideraţie exagerată pentru un bărbat pe care abia îl cunoşti. Ce e cu tine fetiţo?

- Ţi se pare ţie, nu e nimic exagerat.

- Vrei să ţi-o spun fără ocol? Lasă-l în pace! Pentru mine Irinel înseamnă mult încă de anul trecut.

- Nu ştiu de ce îmi spui mie toate astea? răspundea Ioana, ţine-le pentru tine şi lasă că ştiu eu ce fac!

Se vede treaba că Irinel era bărbatul ideal pentru ambele surori, în acelaşi timp. Amândouă se culcau cu gândul la el, dar nu recunoştea niciuna adevărul pe care îl ţineau bine ascuns.

În dans Vica se lipise de tot de trupul lui Irinel şi se simţea bine, dar când acesta a dansat cu Ioana, prima era geloasă şi bucuria era gata să se transforme în lacrimi, mai ales când Ioana chicotea sub infiuienţa unui pahar de vin pe care îl băuse în timpul petrecerii.

De ciudă, Vica a grăbit plecarea, ignorând-o chiar şi pe Maria.

- Hai să plecăm de aici! E prea târziu, zicea ea.

- De ce te grăbeşti? Mai stai, că n-a plecat, încă, nimeni! insista Irinel, dornic să rămână mai mult în campania Ioanei.

La insistenţele ei, până la urma au plecat, dar când au ajuns la poarta lor, Ioana a mai rămas de vorba cu Irinel. Vica nu auzea ce vorbesc şi nici nu le vedea feţele datorită întunericului de afară; luna răzbea cu greutate printre norii pufoşi care o acopereau.

La un moment dat, văzând că Ioana tot întârzie să intre în casă, geloasa Vica a ieşit pe prispa şi a strigat-o:

- Vino imediat în casă, Ioana! Este ora douăsprezece noaptea, oră la care lumea doarme.

Ioana s-a despărţit de Irinel şi a intrat în casă, s-a dezbrăcat şi s-a culcat în patul ei.

O vreme niciuna din ele nu dormea. Vica era întoarsă cu faţa spre perete, iar Ioana cu faţa spre fereastră, de unde vedea, cu intermitenţă, razele de lună care treceau prin perdea.

La un moment dat Ioana şi-a schimbat poziţia şi a scârţâit patul.

- Culcă-te odată! i-a strigat Vica nervoasă. Ce te tot foieşti şi scârţâi patul?

- Ce ai dragă, de eşti aşa nervoasă?

- Nu sunt nervoasă deloc, dar văd că tu n-ai somn.

- Şi ce te priveşte pe tine dacă am sau nu.

- Încetează odată să mai scârţâi patul ăla!

- Nu cumva eşti supărată că mă place Irinel?

- Sper că nu te-ai sărutat cu el?

- Ar fi vrut el, dar l-am respins, a minţit Ioana, care continua să savureze momentul sărutului lui Irinel. Se gândea: „Trebuie să plăteşti scump un sărut, dar contactul fizic, căsătoria, toate trebuie să doară, mai ales să naşti copii. Când te măriţi se duc toate jocurile copilăriei".

- E un lingău şi un nesuferit acest Irinel, a declamat Vica, iritată, încă.

- Ba, să ştii că eu îl apreciez,că este un tânăr frumos, deştept şi mi-a propus să legăm prietenie.

- Iar tu ai acceptat imediat, îmi închipui!?

- Încă nu. I-am spus să ne mai cunoaştem întâi.

- Ai grijă, că ăştia de la oraş sunt şmecheri!

A urmat apoi o tăcere profundă, în care Vica se gândea: „De ce nu m-a ales Irinel pe mine? Dar poate nu este totul pierdut, s-ar putea să se răzgândească, iar eu mă voi preface că nu ştiu nimic de prietenia lui cu Ioana".

Muncită de gânduri şi cu faţa scăldată în lacrimi, Vica a adormit târziu, ascultând foşnetul copacilor de lângă fereastră. Ultimul ei gând, înainte de a adormi, a fost tot la el: „Îl iubesc pe Irinel şi am crezut, cu atâta uşurinţă, că şi el mă iubeşte, în ciuda unor semnale contrare şi neechivoce, dar nu e adevărat. Se vede treaba că el o iubeşte pa Ioana şi nu ştiu dacă încercarea mea va da rezultate".

A doua zi, Vica a plecat de acasă fără să spună, iar Paraschiva a folosit prilejul să discute cu Ioana:

- Draga mea, a început mătuşa cu vocea ei profundă, eu am îmbătrânit, dar dragostea mea pentru voi a rămas aceeaşi pe care am simţit-o încă de când v-am adus cu tatăl vostru în această casă. Aţi fost aproape tot timpul împreună cu mine şi pot să spun că am reuşit să vă cunosc pe fiecare dintre voi destul de bine.

Vă urmăresc de mai multă vreme şi observ că se întâmplă ceva neobişnuit cu voi.

- Ce vrei să spui, tanti? o întrebă Ioana.

- Tu îmi ascunzi ceva şi ştiu că nu eşti deloc dispusă să mi te destăinui, aşa că îţi voi spune eu. Îl iubeşti pe tânărul acela, Irinel, venit de la Constanţa, cel care se află în vacanţă la familia Grosu, dar dragostea ta pentru el va fi o povară grea pentru tine, deoarece trebuie să învingi mai multe piedici: mai întâi Vica, rivala ta directă, apoi Melania, mama lui Irinel şi, la modă acum, sărăcia, care nu e un avantaj într-o căsnicie.

- Dar, tanti, eu... şi Ioana n-a putut să-şi termine fraza din cauza lacrimilor şi suspinelor care o năpădiseră în momentul în care a văzut că mătuşa ei cunoaşte bine situaţia şi pusese degetul pe rană.

- Nu e de mirare că băiatul te place. Eşti o fată înzestrată de Dumnezeu cu toate calităţile. La fel este şi Vica, nu i-a fost refuzat harul frumuseţii.

- Ai dreptate.Şi Vica îl iubeşte.

- Iar ea îi moşteneşte în totalitate caracterul tatălui tău, molcom, nestăpânire de sine, proprie firilor sensibile, care va izbucni mai târziu în atitudinea ei de neputinţă în a-şi zăgăzui preaplinul sufletesc ca şi lipsa de tact care-i va primejdui existenţa.

Şi cu firea ei - continuă Paraschiva - se poate ivi orice surpriză. Mi-a spus şi ea că îl iubeşte, iar această rivalitate între surori nu este bună.

- Dar eu pot să mă dau la o parte din calea dragostei lor.

- Nu faci nimic cu asta. Dragostea nu este un obiect pe care să-l muţi după plac asemenea unui obstacol ce îţi apare în cale. Lasă-l pe Irinel să aleagă între voi două! Va fi dureros pentru că este vorba de fericirea uneia şi durerea celeilalte, de care este vinovat numai destinul care l-a adus pe acest tânăr în viaţa voastră în acelaşi timp al primei dragoste. După cum o ştiu eu, Vica este în stare să se bată ca o leoaică pentru dragostea ei, iar eu mă aflu la mijloc şi sufăr pentru că vă iubesc la fel de mult pe amândouă şi vă doresc fericire şi nu ură.

- Ce-i de făcut în situaţia asta?

- Numai Dumnezeu ştie. Doamne! mi-ai încredinţat sarcina unui uriaş, dar mi-ai dat numai puterile unei biete femei - a spus Paraschiva, făcându-şi semnul crucii spre icoana din perete, cu ochii plini de lacrimi.

... Când s-a întors, Vica a trecut pe la bucătărie ca să mănânce ceva, iar acolo a dat de Paraschiva, care pregătea o mâncare pentru prânz.

- Unde ai fost? a întrebat-o aceasta.

- M-am plimbat pe străzi.

- Ce se întâmplă cu tine de la un timp?

- Nimic, ce să se întâmple? a ocolit Vica răspunsul.

- De când îl cunoaşteţi voi pe Irinel? Că v-am văzut la petrecerea de la Comăneşti că vorbiţi şi dansaşi amândouă cu el, de parcă v-aţi fi cunoscut aici, dintotdeauna.

- A venit în sat în vara trecută, în vacanţă şi ne-am întâlnit pe câmp, apoi în sat la Căminul Cultural, unde am dansat şi atât.

- Ştii că Irinel o iubeşte pe Ioana şi nu pe tine, aşa cura ai crezut?

- Puţin îmi pasă mie de el, a răspuns Vica, ridicând din umeri a dispreţ, în timp ce faţa ei arata că primise lovitura drept în inimă, iar gura i s-a strâmbat a ură în timp ce-şi privea mătuşa.

Imediat a reacţionat violent în voce:

- Cine ţi-a spus prostia asta?

- Asta o ştiu eu şi cred că ar fî bine să-l uiţi.

- Niciodată! Dacă Dumnezeu m-a făcut să-l iubesc, tot el va trebui să scoată ce a pus în inima mea, deşi ştiu că, dacă este adevărat, asta mă va distruge.

Lacrimile i-au împăienjenit ochii şi a părăsit brusc bucătăria, mergând în camera ei de unde nu a mai ieşit până când a fost chemată la masă.

După amiaza s-au adunat toate trei în camera Paraschivei şi au insistat să le povestească despre mama lor. Iniţial, a refuzat, dar fetele au insistat şi a trebuit să le povestească, deoarece o făcuse când erau prea mici şi nu înţeleseseră multe lucruri. Iniţial ele crezuseră că mama lor este Paraschiva, dar la şcoală, prin clasa a treia, o fetiţă le-a strigat că sunt două orfane şi că mama lor este moartă, ceea ce le-a făcut să vină amândouă plângând, acasă, iar ea a fost nevoită să le spună adevărul.

De această dată, rugămintea i-a adresat-o Vica, semn că sufletul ei era marcat de o suferinţă:

- Hai, tanti, spune-ne cum a fost, din ziua în care ne-am născut noi!

- Păi, v-am mai povestit odată, s-a justificat ea.

- Atunci eram prea mici şi nu mai ţinem minte .

- Bine, bine, am să vă spun!

Şi Paraschiva a tras aer în piept, apoi a început:

- Era prin luna mai 1975, pe la sfârşitul lunii, când m-am pomenit la poartă cu tatăl vostru, cu maşina. A coborât, a intrat pe poartă ca o vijelie şi m-a căutat peste tot. Eu eram în gradină, răsădeam nişte roşii.

„Bună ziua, soră-mea! zice el. Hai repede de te îmbracă, să mergi cu mine la oraş, că Jeni este în ultimele luni de sarcină şi nu mai poate să facă nimic prin casă, nici măcar să se spele!" „Şi eu cui îi las gospodăria asta? Am cloşti pe ouă şi grădina de zarzavat, mai trebuie să merg şi la muncă le C.A.P., ca să am ce mânca..."

„Lasă, că pentru mâncare îţi dau eu bani, hai acum că Jeni nu se simte bine!"

M-am dus la Irina, nevasta lui Costică Comanescu, cu care suntem rude şi i-am spus să aibă ea grijă pe aici de toate din casă şi din curte, iar eu am plecat la Constanţa cu tatăl vostru. Ei locuiau cu chirie într-o casă de prin cartierul "Coiciu", strada Năvalnicului, nu acolo unde stau acum. Aici s-au mutat abia după ce s-a recăsătorit cu Angela.

Când am ajuns la ei acasă, Jeni (Eugenia) ne-a întâmpinat în prag cu o burtă mare şi rotundă, iar eu i-am spus pe loc: „Mare minune dacă nu vei naşte doi copii". Nu m-a crezut nimeni atunci, dar abdomenul ei era prea proieminent şi am hotărât s-o protejez cât mai mult de eforturile fizice, făcând eu totul în casă şi piaţa.

Jeni era o femeie blândă şi calmă, dar foarte rezistentă şi chiar vitează. Se căsătorise cu tatăl vostru când încă nu împlinise douăzeci şi unu de ani, iar el avea 24, abia venise din armată.

În noaptea de opt iulie au început contracţiile. De fapt începuseră de-cuseara, dar ea s-a abţinut şi nu ne-a spus nimic, rezistând durerilor. A urcat-o într-o maşină, şi eu lângă ea, ne-am dus la maternitate unde s-a chinuit până a doua zi pe la prânz. Acolo, zelul şi vitejia ei au fost demne de laudă, fiind hotărâtă să se dovedească vrednică în faptă şi în suferinţă. Era atât de activă şi zâmbea medicilor cu o tulburare evidentă în ochii ei albaştri, cuminţi şi frumoşi, aproape extatici din cauza fericirii pe care o aştepta, dornică să poată îndura truda travaliului aşteptat.

Dar natura nu prea o ajuta, dimpotrivă îi agrava suferinţele, iar mai târziu bucuria ei de viaţă n-a fost primită, iar credinţa i-a fost dezamăgită acestei nobile fiinţe care fusese permanent gata de sacrificiu. Naşterea voastră a durat aproape douăsprezece ore şi a constituit preţul vieţii ei. N-a murit imediat, ci peste vreo două ceasuri, în sala de reanimare.

Spuneam că a fost vitează. Cât timp a durat naşterea, a ţinut în gură colţul unui cearşaf., ca să nu ţipe; se auzeau doar gemetele, iar copilul nu venea la ieşire, fiind nevoită să forţeze şi să suporte chinuri de iad, până când tot trupul i se învineţise.

Tatăl vostru rătăcea pe coridoare, fumînd fără întrerupere şi ascultând pe la uşi neliniştit, dar implorându-l pe Dumnezeu să-i dea un fiu, iar soţia lui să fie sănătoasă. Cum a ieşit asistenta din sala de naşteri, a întrebat-o:

- Cum merge?

- E gata. Aveţi două gemene frumoase ca nişte îngeri, dar mama este epuizată, se simte foarte rău şi...

- De ce? Ce s-a întâmplat?

- A avut o hemoragie puternică şi ceva i s-a rupt în interior. Încă nu se ştie ce este. Aşteptăm să... a spus, în fugă, asistenta, dispărând pe o altă uşă.

A fost imediat transportată în sala de reanimare, unde i s-a permis tatălui vostru să intre abia peste vreo două ore. Jeni nu mai era conştientă şi n-au putut vorbi. La vederea lui şi-a dat peste cap frumoşii ei ochi albaştri, apoi, curând, moartea i-a trecut peste chip şi i-a stins. Tinereţea nu i se mai confunda cu frumuseţea ei ca în alte dăţi, deoarece moartea o urâţise.

Voi aţi fost înfăşate şi aşezate în acelaşi pat, având fiecare câte un număr legat la mână şi un bileţel pe care scria Ioana şi Victoria, aşa cum fusese stabilit de cum v-aţi nascut. Eu v-am stabilit atunci numele, iar asistentele, când era vorba de voi, spuneau: „Gemenele moartei".

I-am văzut pe cei doi medici lângă patul Eugeniei, cu capetele plecate, neputincioşi. Lupta cu moartea luase sfârşit, iar instalaţiile de oxigen şi perfuziile fuseseră demontate şi date la o parte. Ne-am apropiat şi am strâns lucrurile cu care o aduseserăm, iar pe ea au dus-o în sala de Morga, de unde am luat-o acasă a doua zi, după autopsie.

Tatălui vostru nu-i venea să creadă că putuse suferi atât, iar în final, să dea o jertfă pentru alte două suflete, l-a zdruncinat foarte mult, făcându-l să i se rătăcească mintea şi să urle de durerea groaznică a celui care-şi pierde perechea.

Ochii lui se umpluseră de lacrimi şi nu era în stare să-i rostească numele fără să plângă. A iubit-o mult, mai mult decât

orice pe lume, dar n-a avut noroc de ea. Când trebuia să se bucure de ea şi de voi, cei doi îngeraşi, Dumnezeu a luat-o într-un chip de neînţeles, iar zile la rând glasul lui se topea în suspine adânci care-i zdrobeau pieptul. Am fost alături de el până am îngropat-o în cimitirul Central şi încă două săptămâni după aceea, vărsând amândoi lacrimi amare, lacrimile slăbiciunii omeneşti, determinate de durere şi tristeţe, ca nişte pârâiaşe sărate peste nişte feţe răvăşite şi trudite.

Când ne-am convins că voi sunteţi sănătoase şi toate vă merg bine, ne-am urcat toţi în maşină şi am venit aici, acasă. Lipsisem prea mult şi eram îngrijorată de gospodăria mea.
Pe de altă parte, mă îngrijora şi starea tatălui vostru, care fusese şocat de moartea Eugeniei şi care, de câte ori intra în dormitorul lor, plângea pentru că nu mai găsea pe pernă pletele ei bogate şi mătăsoase, împrăştiate ca nişte cununi castanii-aurii. Pentru el, patul nu mai era decât un mijloc de tortură din care pieriseră mângâierile şi tandreţea cu care ea îl înconjurase atâta vreme, dându-i putere să muncească şi să spere. Izolarea îl apăsa ca o grea povară şi devenise un taciturn sumbru şi dezgustat de viaţă. Casa pustie îi făcea rău şi se întorcea acolo numai seara târziu ca să doarmă.

La început venea să vă vadă o dată sau chiar de două ori pe lună, dar după ce s-a căsătorit cu Angela, venea mai rar. Odată, când au venit aici amândoi cu maşina, voi aţi fugit în grădină, pe după casă.

- Da, îmi amintesc, spune Vica. Cred că nu aveam mai mult de patru ani de zile. Ne-am dus sub nuc şi de acolo ne uitam cum intrau pe poartă. Doamna Angela avea o rochie albă şi o pălărie cu borurile mari, tot albă. Atunci am văzut-o prima dată şi ţin minte că ne-a dat ciocolată.

- Noi credeam că dumneata eşti mama noastră şi îmi părea rău că tata a venit cu altă femeie, zice Ioana.

- Tatăl vostru a fost cu ideea asta, pentru ca să nu vă spun că mama voastră a murit. Şi poate nu vă spuneam adevărul atunci,

dacă nu vă ofensa fata aia alde Zamfir, care v-a făcut orfane încrezute. Aşteptam să creşteţi ca să înţelegeţi mai bine situaţia. Cu toate acestea, vreau să ştiţi că eu v-am iubit şi v-am ocrotit ca pe copiii mei, iar voi mi-aţi făcut viaţa plină, cu toate nazbâtiile pe care le-aţi făcut în nouăsprezece ani de zile în care aţi trăit alături de mine.

Şi spunând acestea, faţa i s-a acoperit de lacrimi care i se prelingeau în dâre până spre bărbie.

- De ce plângi, tanti? a întrebat Ioana, care îi cuprinde umerii cu braţale, lipindu-şi faţa de a ei.

- De bucurie, draga mea.Văd că am fost şi eu în stare să fac ceva, am crescut două flori scumpe.

- Noi îţi mulţumim din inimă! au spus amândouă, aproape în acelaşi timp şi au sărutat-o pe obraz.

... Şi aveau pentru ce să-i mulţumească cele două surori gemene, deoarece ea le-a fost ca o mamă, ataşându-se total de ele pentru surâsul lor îmbietor şi pentru că erau graţioase şi încântătoare, dăruindu-le toată tinereţea ei.

Educaţia gemenelor n-a fost prea deosebită de celelalte colege ale lor din sat, deoarece trăiau efectiv în acel mediu, cu excepţia unei minivacanţe de două săptămâni pe care o petreceau vara la tatăl lor în Constanţa.

Dar gemenele beneficiaseră de multă libertate, pe care o folosiseră pentru a hoinări pe câmp şi prin pădurea din apropierea satului, prin tufişuri, coacăz şi mărăcini, fără teamă şi fără să simtă oboseala.

Ştiau să călărească pe deşelate caii lui Vasile Corbu, ciobanul care-şi avea stâna de oi în marginea satului, împreună cu bordeiul în care şi-a dus viaţa împreună cu fiul său Ion. Ciobanul avea şi o căruţă cu cai cu care se ajuta la diferite treburi gospodăreşti, iar gemenele îl ajutau să mâne oile din ţarc spre deschizăturile unde erau aşteptate să fie mulse . Baciul era un om priceput şi le-a învăţat să călărească şi sa tragă cu praştia de la sol

şi din mersul cailor, ca nişte adevărate amazoane, aplecate pe coamele cailor şi cu pletele în vânt.

Dacă în primii ani de şcoală erau numite „siamezele", iar mai târziu, prin clasa a IX-a „Surorile Kesler", după cele două interprete de muzică uşoară, când au aflat colegii lor că mai şi călăresc pe cai, le-au spus „amazoanele".

Fetele crescuseră frumos, fiind două tinere blonde cu ochii albaştri, aproape mereu cu pielea bronzată de soare, două superbe domnişoare, cu trasaturile delicate şi cu o înfăţişare plină de noblețe şi distincţie.

Îşi găseau timp şi pentru a citi cărţi, chiar şi unele romane de dragoste, dar nu-şi neglijau niciodată şcoala.

Amândouă citiseră: Robinson Crusoe, Submarinul "Nautilus", 20.000 de leghe sub mări, Femeia dispărută, Fraţii Karamazov, Regii blestemaţi etc.

În acelaşi timp amândouă ştiau să împletească coroniţe din flori şi vânau fazani cu praştia. Vica ştia să împletească cu mult meşteşug coroniţele, realizând adevărate cununi regale, înalte în partea din faţă şi cu laturile egale.

Ioana îşi aminteşte când era prin clasa a treia, că le-a dus mătuşa Paraschiva la biserică, unde au participat împreună la Denie şi la Învierea de Paşte, iar pe drumul de întoarcere spre casă au tot întrebat-o:

- Cine este Iisus Hristos?

- Fiul lui Dumnezeu.

Şi a trebuit să le spună - pe scurt - povestea naşterii, morţii şi învierii Mântuitorului nostru.

- Dar de ce nu învia şi mama?

- Pentru că ea nu este sfântă precum Iisus Hristos, i-a răspuns Paraschiva, cam încurcată.

... Cine era Irinel Danciu? Era un tânăr de nouăsprezece ani, student în anul al doilea la facultatea de biologie din

Constanţa, care venise în vacanţă la familia Grosu, rude din partea mamei sale.

Într-o zi acesta a plecat singur să exploreze împrejurimile satului şi a ajuns până în marginea pădurii din apropiere. Mare i-a fost mirarea când s-a întâlnit cu două fete tinere şi frumoase, dar care duceau pe cap coroniţe de flori şi în mâini câte un fazan şi o praştie şi păşeau agale pe liziera pădurii.

- Bună! le-a salutat el puţin surprins.

- Bună ziua! au răspuns ele.

- Ce faceţi aici? le-a întrebat.

- Vânăm fazani.

- Nu vă este teamă singure pe aici, de animale sălbatice sau de altceva?

- Nu, răspunde Vica cu o ţinută trufaşă. Poate că mămica matale nu-ţi dă voie să vânezi, că eşti prea fin, se vede că eşti de la oraş.

- Mama mea este o femeie bună şi nu ar accepta să practic un astfel de sport violent.

- Aa, eşti bisericos, îţi e milă de vânat! Înţeleg.

- Dimpotrivă, dar nu-l socotesc un sport, mai ales pentru fete.

- Nici nu este pentru noi. Am vânat fazanii să-i mâncăm la masa de seară.

Având acelaşi drum spre sat, s-au întors împreună, iar pe drum s-a prezentat fiecare şi aşa s-au cunoscut. Irinel privea cu admiraţie acele trupuri sănătoase, purtând bronzul şi silueta care aparţineau unor zeiţe cu plete aurii, ochi verzi-aibaştri şi tenul mat. S-au despărţit prieteni, dar el tot nu aflase cine sunt acele făpturi minunate.

Când a ajuns acasă i-a întrebat pe verii săi, Victor şi Stan, primul de 25 de ani şi al doilea de 23 de ani, cine să fie fetele care s-au recomandat Ioana şi Vica?

- Cum arată zânele tale? întrebă Victor.

- Foarte frumoase, adevărate zâne, răspunde Irinel.

- Gemenele. Sunt cele două orfane, nepoatele Parashivei Nedelcu. Tatăl lor locuieşte în Constanţa. Nu erau cu praştiile în mâini?

- Da. De unde ştii?

- Aşa umblă vara tot timpul pe câmp, prin pădure.

- Dar sunt foarte frumoase, a repetat Irinel aproape în şoaptă, clătinând din cap.

- Însă nu te poţi apropia de ele, intervine Satn. Sunt tare sălbatice. Am auzit că obişnuiesc să călărească pe cai fără şa, ca nişte adevărate amazoane.

- Nu-mi spuneţi cine sunt?

- Nu ţi-am spus? Sunt gemenele Vica şi Ioana Nedelcu şi locuiesc aici, în sat, la mătuşa lor de când s-au născut, pentru că mama lor a murit la naştere, iar tatăl s-a recăsătorit şi, probabil, mama vitregă nu le suportă.

Amândouă au făcut liceul, cred că l-au terminat. Asta e tot. După ce s-a gândit un pic, Irinel l-a întrebat:

- Cum aş putea să dau de ele?

- La Căminul Cultural din centru. Acolo se adună toţi tinerii după ora cinci(17,oo). Dacă vrei, mergem împreună, a spus Stan, care abia scăpase de armată şi încă nu se căsătorise.

Dansăm, glumim, bem o bere...

- De acord, vere! a strigat Irinel bucuros că a fost găsită soluţia salvatoare.

- Mă, băiete, tu te-ai îndrăgostit de fetele alea! a observat Stan, care asistase la discuţia lor.

- Deocamdată nu pot să spun decât că îmi plac şi aş vrea să le cunosc mai bine.

Spre seară s-au îmbrăcat amândoi şi au plecat la locul cu pricina. Acolo, aglomeraţie mare, doarece toţi tinerii şi adolescenţii se aflau în vacanţă. Şi-au făcut loc şi au intrat.
Irinel le căuta cu privirea pe cele două gemene, dar nu le vedea nicăieri, ceea ce l-a dezamăgit şi intenţiona să plece acasă, dar

tocmai când ducea tratative cu Stan să iasă, pe uşă şi-au făcut apariţia Ioana şi Vica, radiind de tinereţe şi vioiciune.

Le privea cum se strecoară prin mulţime şi inima lui se zbuciuma, bătând cu putere.

Vica era îmbrăcată într-o rochie pe care strânsese toate florile câmpului, dar la mijloc avea un cordon roşu şi pe cap o paglică lată de aceeaşi culoare, care se potrivea de minune obrajilor săi roşii şi ochilor de un verde marin, buzele roze, părul castaniu, bogat, decolorat de soare, încât sclipea ca lanul de grâu copt. S-a oprit pe coridor şi s-a mai privit odată în oglinda fixată în perete, apoi a păşit cu semeţie în salonul de dans. Ioana, care venise în urma ei, păşea sfioasă, timidă, cu faţa uşor îmbujorată, privind drept înainte. Era superbă în rochia ei de culoarea cerului, încinsă în talie cu un cordon lat de culoare albastră, iar părul său lung era adunat la spate cu o panglică de mătase albastru deschis ca ochii ei melancolici. Avea talia suplă, gingaşă şi fragilă ca o pasăre colibri, iar picioarele se terminau cu nişte glezne fine şi subţiri care cădeau peste sandalele ei albe.

Le-a salutat Irinel, mai întâi pe Vica, apoi pe Ioana, care stătea speriată în spatele
sorei sale, după care au început discuţiile:

- Lume nouă! a spus Vica cu aerul ei exuberant. Aţi coborât la nivelul „ruralului" nostru?

- Ei, am venit şi noi să vedem cum se distrează tineretul progresist din satele patriei, a glumit Irinel, ca să fie în acelaşi ton cu ea.

Stan privea scena fără să intervină în vreun fel, iar fetele trăgeau de zor cu ochiul la ţinuta acestora, făcând comparaţie între ei, în gând. Stan era îmbrăcat într-un pantalon de blugi şi un tricou colorat, dar Irinel avea pantofi bine lustruiţi, pantaloni de tergal cu o dungă impecabilă şi o cămaşă din mătase cu mânecă scurtă, deschisă la culoare, care îi scotea în evidenţă bronzul pielii căpătat în zilele de plajă; era un bărbat drăguţ, iar părul său frumos

pieptănat cu cărare pe partea dreaptă, când se mişca, făceau cârlionţi peste fruntea mată de culoarea bronzului.

Deşi era şaten spre blond, Irinel avea nişte ochi căprui, sinceri şi blânzi ca ai unui câine ciobănesc; era de talie înaltă, drept şi suplu, dar timid faţă de fetele ce se arătau vioaie, precum Vica, simţindu-se ca un viţel dus la tăiere.

- Hai să dansăm! l-a îndemnat Vica.

- Da, sigur, a încuviinţat Irinel şi s-a apropiat de ea, lansându-se în dans.

Când a privit spre locul pe care abia îl părăsise, Irinel a văzut-o numai pe Ioana singură deoarece Stan dispăruse în mulţime. Dansa şi o tot privea galeş, peste umărul partenerei, pe Ioana, care stătea părăsită pe margine. Din când în când privea şi faţa Vicăi, mereu veselă, expresivă şi capabilă să-i contamineze şi pe ceilalţi.

Irinel avea credinţa că aceasta este frumoasă, că nu-i fusese refuzat darul frumuseţii. Deşi copilăroasă prin comportare, o găsea atragătoare, zveltă, suplă, cu rotunjimile
armonioase pe toate părţile trupului bine proporţionate. Chipul ei era expresiv, cuceritor, deschis sentimentelor; gura ei era frumoasă ca o fragă, iar pielea mată şi uşor bronzată; pe cap purta, cu indiferenţă, o podoabă de păr auriu, lăsând libere buclele răzleţe cu care fusese dăruită din belşug. Când se afla în grupurile de fete unde se discuta despre dragoste şi fericire, avea obiceiul să spună: „Dacă eu aş stăpâni mijlocul prin care să produc fericire, m-aş strădui să-l folosesc permanent, fără să-i dau ragazul să rugineascâ în uitare".

Ochii ei erau greu de definit, deoarece uneori erau albaştri ca cerul, iar altă dată verzi ca marea, mai ales când se supăra şi arunca săgeţi din ei. Era, poate, efectul neobişnuitei sale agitaţii, care era dominanta esenţială a temperamentului său sangvin, mereu neatâmpărată.

Ochii ei spuneau totul. Nu se spune degeaba că „*ochii sunt oglinda sufletului*".

Vica încerca să-i domine întotdeauna pe cei din preajma ei, să fie lider, şef care să conducă după ambiţiile ei şi să fie ascultată. Ioana era cea care i-a căzut prima victimă, deoarece, în contrast cu Vica, ea era liniştită, blândă, deşi destul de vioaie; în sufletul ei era o trăire intensă, nu era nebunatică şi pătimaşă ca sora ei.

Ioana era şi foarte inteligentă şi poseda unele cunoştinţe de biologie, profesie pe care o va îmbrăţişa mai târziu, aşa cum vom vedea mai departe.

După ce a dansat de mai multe ori cu Vica, într-o pauză a venit un coleg al acesteia şi a luat-o la dans, timp în care Ir inel s-a apropiat de Ioana şi i-a spus că are ochi frumoşi, iar aceasta a făcut-o să roşească. Era timidă şi adesea privea în pământ. Ochii ei mari, verzi- albaştri în care irisul juca precum un peştişor auriu, l-au fascinat pa Irinel, care-i privea cu nesaţ mâinile frumoase ce tremurau uşor.

- Hai să dansăm că mi-ar place mult să te ţin în braţe! Eşti cea mai frumoasă fată pe care am norocul s-o ţin la pieptul meu.

- Dar Vica? a înerebat ea încurcată, vorbind repede.

- Vica dansează acolo, cu acel tânăr.

Au început să danseze, iar când s-au mai obişnuit amândoi, Irinel, cu privirea fixată pe faţa ei, i-a spus:

- Voi două semănaţi foarte bine.

- Desigur, doar suntem surori gemene.

- Totuşi aveţi temperamente foarte diferite.

- Da, poţi să ai dreptate în privinţa temperamentului, a încuviinţat ea, zâmbind angelic, ceea ce l-a determinat s-o sărute, discret, pe obraz. Speriată, Ioana şi-a tras repede capul într-o parte, surprinsă de gestul lui. A zâmbit şi el ruşinat, dezvelind nişte dinţi albi şi regulaţi, după care a schimbat subiectul discuţiei:

- De unde cunoaşteţi voi stâna din marginea satului? Este adevărat ce se spune, că voi două aţi călărit pe caii de la stână?

- Da, e foarte adevărat. De-ai şti cum l-am cunoscut pe stăpânul cailor!

- Povesteşte-mi, te rog! a insistat Irinel.

- Într-o zi, pe înserat, eu şi Vica ne întorceam de prin pădure şi am luat-o direct spre sat peste islaz, încât am ajuns la bordeiul de lângă stână. Deodată au ieşit mai mulţi câini de pe lângă gardul stânei şi au început să latre agresiv la noi, iar noi am început să ţipăm. Baciul Vasile Corbu, care mânca afară, ne-a văzut şi a alergat spre noi, liniştind câinii şi ne-a întrebat de unde venim şi ce căutam pe acolo? I-am răspuns că venim de la pădure şi vrem să mergem la noi acasă. Aşa l-am cunoscut şi am rămas prietene cu el. Aveam 13-14 ani pe atunci şi purtam pe cap nişte coroniţe de flori foarte frumoase, că ne-a şi zis: „Când v-am văzut cu părul bălai şi feţele gingaşe peste care tronau coroniţele colorate, am crezut că au coborât îngerii din cer".

Baciu ne-a arătat bordeiul lui, unde locuia împreună cu Ion, fiul lui de 15 ani şi ne-a spus să venim la el când vrem. Ne-am dus de multe ori acolo şi l-am ajutat - i-am mânat oile la muls, i-am păscut caii câteodată , iar el ne-a învăţat să călărim şi să tragem cu praştia în fazani sau în ciori, uneori şi de pe cai, în fugă; eu călăream pe o iapă murgă, iar Vica pe un cal negru, care era mai iute şi gras.

- Iar băieţii din sat v-au numit „amazoane"?

- Da, invidioşi că nu aveau şi ei cai să călărească.

La întoarcerea de la dans, Irinel le-a condus acasă şi, cu acest prilej a aflat unde locuiesc. Au stabilit ca a doua zi să se întâlnească toţi trei la marginea satului, ceea ce au şi făcut.

Ajuns acasă la verii săi, Victor şi Stan, au început să-l chestioneze:

- Ei, cum te-ai descurcat cu gemenele?

- Bine. Am dansat, am discutat, le-am condus acasă la ele şi am stabilit să ne întâlnim mâine pe câmp, poate mergem şi în pădure... să vedem.

- Măi, Irinel, dragostea este înşelătoare, nu este o joacă de copil. Ar fi bine să le laşi în pace! îi zice Victor.

- Păi, nu facem nimic rău, vorbim, ne plimbăm.

- Care dintre ele îţi place mai mult?

- Ioana. Dar ţin şi la Vica pentru că e sora ei.

- Măi, o femeie este pe jumătate câştigată dacă cel care o caută dispune de un curaj nemărginit şi îl arată.

- Nu te supăra, dar Ioana e fată nu femeie! a protestat Irinel, apoi a adăugat: „Iar eu o iubesc".

- Asta e cu atât mai mult în avantajul ei, băiete, şi cum le deosebeşti, dacă sunt gemene?

Am semnele mele, iar Vica e mai impulsivă, chiar şi când vorbeşte şi în gesturi. La fizic seamănă, dar... eu tot le deosebesc, a spus el mândru.

- Le cunoşti pentru că le iubeşti, Irinele!

- Drace! exclamă Stan. Că doar nu te-oi fi îndrăgostit?!

- Ba,da. De Ioana, dar ea nu prea mă încurajează.

- Te jupoaie de piele tanti Melania dacă aude.

- Mama nu ştie nimic, ştiu că se va împotrivi, de teamă că voi abandona facultatea şi....

- Păi, nu zice rău. Vrea să ajungi om mare! zice Stan.

- Acum sunt major şi nu mai am nevoie de consimţământul mamei pentru a încheia o căsătorie.

- Nu gândi aşa! Unde ai să te duci cu fata, că tu nu ai casă? Te-ai întrebat cu ce o întreţii?

- Mă angajez la un patron din ăştia noi şi văd eu ce fac până la urmă.

- Deci, tot trebuie să abandonezi facultatea?! Să ştii că eşti curajos, băiete, eu n-aş face-o.

- O iubesc, ce să fac? Tu ce mă sfătuieşti, Victore?

- Mai întâi să afli dacă şi ea te iubeşte, apoi s-o onvingi pe mama ta despre toate acestea.

.... A doua zi s-au întâlnit în marginea satului şi au pornit-o toţi trei spre pădure, unde s-au aşezat la umbra copacilor şi au stat de vorbă ore în şir. Vica se evidenţia printr-o vervă continuă şi o exarcerbanţă molipsitoare. Nu prea era entuziasmată să discute literatură, despre care pomenise Irinel, dar spiritul ei fermeca prin

cuvinte simple şi pătrunzătoare. Ea adora nespus de mult călătoriile – cu avionul, mai ales – apoi foşnetul vânatului în coroanele copacilor, mersul fără umbrelă prin ploaie, să călărească pe cai iuţi şi nărăvaşi etc.

Era baieţoasă şi ambiţioasă.

Irinel o asculta şi-i simţea apropierea treptată de el, de parcă dorea să i se încredinţeze lui.

Le privea, pe rând, pe amândouă şi le compara în gând: Vica era zvăpăiată, nebunatică, distractivă, gata oricând pentru a realiza fapte de vitejie, pe când Ioana era gravă, melancolică, aproape cucernică, cu o siluieta de invidiat, liniştită şi ruşinoasă; se vedea că ea nu cunoscuse răutăţile şi ticăloşia, ci numai simplitatea, bunătatea şi dragostea de oameni. Ea nu cunoscuse răul, pentru că nu făcuse rău nimănui. Graţie acestor calităţi care izvorau sincer şi spontan din inima ei generoasă, fetele din sat se îngrămădeau în jurul ei. Trecuseră amândouă în clasa a XII-a de liceu şi în anul următor trebuia să se gândească la ce facultate să se înscrie.

S-au întors seara, în amurg, pline de o veselie debordantă. Arşiţa se domolise, iar soarele însângera cerul înainte de a apune şi să se ducă la culcare; mai străluceau câteva ferestre de la casele din sat, ca nişte plăci de aur în razele arămii, iar acoperişurile şi hornurile lor se profilau în culori întunecate pe cerul albastru, cu irizări de roşu-arămiu.

Au urmat mai multe plimbări pe câmp şi alte seri când au dansat la Căminul Cultural, care au fost tot atâtea prilejuri de bucurie, dar şi de suspine pentru studentul nostru neconsolat, care se simţea bine, în general, în compania frumoaselor gemene, fiind legaţi toţi de împletituri de fapte ale aceleeaşi generaţii şi de preocupări comune.

Într-o zi când Vica plecase să culeagă flori, iar Irinel a rămas cu Ioana, i-a şoptit:

„În ochii tăi văd înflorind dragostea, tare aş vrea să fiu şi eu inclus în planurile tale".

Ioana a roşit toată, dar n-a răspuns. Arăta ca o fetiţa sfioasă, docilă, mângâindu-şi gropiţele din obrajii înfierbântaţi, iar chipul ei frumos şi bun, de o prospeţime deosebită, era acoperit,
în parte de părul bogat şi lung, răvăşit în bucle naturale. Umbra copacului îi cădea ca un linţoliu pesta frunte, potrivindu-se foarte bine cu genul ei de frumuseţe. O expresie de oboseală îi dădea frumuseţii ei în floare, un aspect puţin ofilit, dar numai în aparenţă, deoarece pielea ei era mată şi catifelată, braţele delicate, obrajii rotunzi şi buzele mereu pline şi umede.

Pe lângă toate acestea şi podoabele de îmbrăcăminte, Ioana era modestă, calitate scoasă în evidenţă de feluritele sentimente care i se citeau pe faţă; o bucurie potolită de o uşoară tulburare, precum şi acea tristeţe senină ce apare uneori pe feţele mireselor, adâugându-le un aer deosebit, fără a le tulbura frumuseţea.

Irinel o privea nostalgic şi, cuprins ca de o beţie, făcea să-i apară în minte alte imagini cu ea, strălucind într-o sanie trasă de cai, gonind împreună peste o câmpie întinsă acoperită cu zăpadă şi zburau spre zări de voluptate liniştită. Altădată se închipuia alături de Ioana pe marginea unui lac străjuit de copaci bătrâni sau într-o cabană uitată pe un vârf de munte.
Şi-o amintea adesea când dansase cu ea, uşoară ca un fulg, cu picioarele ei care abia atingeau parchetul sălii de dans, iar în supleţea gleznelor şi seriozitatea chipului ei, părea să ascundă toate rafinamentele iubirii lor, care trecea de la unul la celălalt cu mobilitatea şi uşurinţa unei păsări în zbor.

Într-o noapte s-a visat în apartamentul lor din Constanţa, iar prin camera lui a trecut Ioana, ca o fantomă, în cămaşă de noapte, dar desculţă şi s-a îndreptat spre bucătărie pentru a pregăti o cafea. Irinel s-a ridicat din pat şi a urmat-o, dar nu-i vedea ochii, care erau acoperiţi de buclele răzleţe care-i cădeau peste faţă. Îi vedea numai genele lungi care clipeau şi silueta înaltă, pulpele frumos modelate şi gleznele fine. N-a îndrăznit să se apropie de ea, apoi visul a dispărut.

S-a ruşinat să le povestească visul verilor săi a doua zi, dar era tot mai convins că o iubeşte pe Ioana.

Cu două zile înainte de a se întoarce acasă la el, Irinel s-a întâlnit cu Ioana şi au discutat multe probleme care i s-au părut lui interesante. I-a dat numărul lui de telefon şi a rugat-o să-l sune dacă va avea prilejul să ajungă în Constanţa.

- Venim la plajă pe la sfârşitul lunii iulie şi voi locui la tata, pe bulevardul Tomis, a răspuns ea bucuroasă.

- Asta este cea mai mare veste pe care mi-o dai. Vom avea, din nou, prilejul să petrecem câteva zile împreună, Dar ia spune-mi, la ce facultate vrei să urmezi după ce îţi termini liceul?

- Eu aş vrea la biologie, mă atrage, dar...

- Dacă te pregăteşti bine, vei intra în mod sigur. La vară voi reveni şi eu aici să-mi vizitez rudele şi te voi căuta, iar dacă accepţi, te ajut să-ţi sistematizezi cunoştinţele. Stii că eu am trecut în anul al doilea tot la biologie şi mă pricep un pic. Până atunci, însă, eu vă aştept
la mare.

S-au despărţit cu un sărut tandru, dar scurt, iar a doua zi a plecat la Constanţa cu autobuzul. Pe drum se cufundase în visare, stând cu ochii închişi. Şi-o amintea pe Ioana blândă, cu faţa ei luminoasă şi calmă, care nu avea nimic artificial, apoi pe Vica, expansivă, zburdalnică precum o mânză sălbatică, liberă şi neîmblânzită crescută în libertate şi nu era de fel, ca celelalte fete. Rochiile nu-i mai ascundeau formele trupului ca altă dată, dimpotrivă i le punea în evidenţă, atrăgând tot mai mult privirile bărbaţilor.

- Cum te-ai distrat la verii tăi? l-a întrebat Melania când a ajuns acasă?

Melania era mama lui Irinel Donciu.

- Bine, mamă. A fost frumos acolo, linişte, aer curat, oameni simpli, dar cu suflet bun. Avea mare dreptate marele Lucian Blaga, care spunea că „veşnicia s-a născut la sat". Am

cunoscut acolo şi nişte fete drăguţe cu care m-am plimbat, am dansat...

Irinel a evitat să spună mai mult, dar nici Melania nu a insistat să-l descoasă.

Pe 23 iulie, fiind singur acasă, primeşte telefonul Ioanei, care-l anunţă că au sosit în Constanţa, iar pe la ora nouă pleacă împreuna cu Vica la plaja Modern.

- Aşezaţi-vă cearşaful lângă apă, ca să vă găsesc mai uşor! o atenţionează el. Cred că sosesc în jur de ora zece, că mai am ceva de făcut până atunci. Îţi spun eu când vin, de ce întârzii.

Le-a căutat cam mult pentru că ele lăsaseră cearşaful şi lucrurile personale şi intraseră să se scalde în apa mării, revenind târziu pe mal, dar a făcut mai multe curse pe nisip, până când le-a găsit. S-a apropiat de ele, părând surprins că le vede, apoi şi-a cerut voie să-şi aşeze cearşaful lângă al lor, după care s-a dezbrăcat.

A fost o zi de neuitat pentru toţi, la propriu şi la figurat, reîntâlnirea lor bucurându-i deopotrivă.

Vica era cea mai satisfăcută dintre toţi şi nu se ferea s-o arate. Adora să înoate şi să simtă apa sărată pe pielea ei. De asemenea, iubea senzaţia de imponderabilitate pe care o avea în apă, aducând, în glumă, în discuţie principiul lui Arhimede, despre care băieţii din clasa lor făcuseră poezii:

...„Arhimede dacă a vrut
Să se scalde şi a văzut
Că în apă scufundat
Are corpul uşurat,
Îl priveşte personal-
Şi-l socot că-i anormal" etc.

Vica iubea marea cu culorile şi dispoziţiile ei schimbătoare, iubea cântecul şi mişcarea neobosită a valurilor care veneau din larg şi se pierdeau la mal.

Era o zi toridă cu un cer albastru, fără nori. După amiază a ieşit din port un vapor de marfă uriaş care a desenat treptat nişte urme murdare pe cerul limpede care se oglindea în mare.

Întorşi toţi trei din apă au băut câte o cola de la o tonetă, apoi s-au aşezat pe cearşafuri. Când Irinel era lângă Vica, apropierea lui o calma iar sentimentele ei îşi făceau de cap. Ea visa o dragoste mare, fiind convinsă că o femeie trebuie să trăiască alături de un bărbat şi nu singură. De aceea tânjea după dragostea sinceră a unui bărbat pe care şi ea sa-l iubească. In conjunctura pe care am descris-o mai înainte, în viaţa ei apăruse el, Irinel, dar nu era sigură daca îi împărtăşeşte dragostea, aşa cum îi ardea ei inima.

Ioana privea pe deasupra mării, spre orizont şi părea să trăiască într-un fel de basm fermecat pe care numai ea îl ştia, ca o fecioară înlăţuită al cărei spirit rătăcea pe ţărmuri îndepărtate şi vrăjite.

- Unde visezi, fato? a întrebat-o Vica.

- Mă gândeam şi eu. Marea predispune la visare.

- Hai să mergem acasă, că mă ustură pielea! a spus Vica.

S-au îmbrăcat şi au plecat. Când au ajuns în cameră, Ioana a aruncat pe un fotoliu tot ce avea şi a intrat în baie unde a făcut un duş pentru a se răcori şi a scăpa de nisipul lipit pe unele locuri ale trupului. De acolo s-a întors goală, făcând-o pe Vica să explodeze:

- De ce eşti neruşinată şi umbli goală prin casă?

- Nu pot umbla aşa?

- Nu în faţa mea!

- Vai, ce pudică ai devenit! N-am ce zice. Nu ştiam că trebuie sa mă jenez şi de tine, care eşti la fel ca mine.

- Nu sunt deloc ca tine şi te rog să respecţi etica! i-a răspuns ea autoritar.

- Bine, bine, dar taci! i-a replicat Ioana îmbufnată.

Au mâncat ceva de prin frigider şi s-au aşezat în pat să se odihnească în aşteptarea părinţilor care urmau să vină de la slujbă.

Fereastra era deschisă şi briza umfla uşor perdeaua. Dinspre restaurantul Pescarul aflat în apropiere, se auzeau până în camera lor acordurile unei orchestre, întretăiate de râsetele zgomotoase ale unor tineri care treceau pe trotuarul de sub fereastra lor. Vica a scos capul afară sa vadă cine este, dar s-a retras imediat la expresia unuia dintre ei: Ia uitaţi-vă, băi, ce cadână mişto e colo sus!"

.Au fost două săptămâni în care au făcut plajă, baie, de două ori au fost la discotecă, totdeauna însoţite de Irinel, care le-a fost de mare ajutor.

S-au despărţit cu părere de rău, dar el le-a promis că la vara viitoare va reveni la rudele lui din sat, prilej cu care va trece şi pe la ele să le vadă.

... Când au ajuns acasă, în sat, au găsit-o pe Paraschiva trebăluind prin curte.

Le-a ieşit în întâmpinare lângă portiţă.

- Ia uite cine vine! Parcă aţi fi negrese, maică. Veniţi mai aproape să vă văd mai bine!

Le-a cercetat cu atenţie, zâmbind, dar în acel timp, un curent de uşoară invidie i-a trecut peste faţă, neputând s-o ascundă. Îşi amintea de viaţa ei seacă, trăită în singurătate atâţia ani, fără a se distra.

- Îţi place cum ne-am bronzat? s-a interesat Vica.

- Da, este foarte frumos. Cum aţi petrecut acolo?

- A fost minunat, dar s-a terminat prea repede, s-a văicărit Ioana.

- Păi, voi aţi vrea să staţi toata vara?

- Am fi stat mai mult, dar când o vedeam pe doamna Angela că se uita „înfrânat" la noi, îmi trecea cheful să o mai văd prin preajmă, a spus Vica rar, apăsând sarcastic pe fiecare cuvânt.

- Ei ce fac? se interesează Paraschiva.

- Bine. Tata s-a mai îngrăşat, că nu mai fumează, iar madama mi s-a părut mai slabă, a adăugat Ioana.

- L-aţi mai întâlnit pe băiatul care a fost la familia Grosu? Vărul aldor Victor şi Stan?

- Aa, pe Irinel? Da, a fost cu noi la plajă, s-a grăbit să explice Ioana, vorbind repede. El este student, a trecut în al doilea an la facultatea de biologie.

- De unde ştii tu că e la biologie? a întrebat-o Vica, cu glasul ei puternic, pe un ton arţăgos.

- Mi-a spus el când erai tu în apă.

De fapt ea ştia aceasta încă din sat, iar pe plajă, Irinel îi spusese: „Nici nu ştii cât mi-ai lipsit".

- Păi, voi aveţi secrete faţă de mine?

- Ei, astea sunt secrete? Am vorbit şi noi, iar el mi-a spus asta şi atât.

- Ce aţi vorbit? întreba Vica iritată.

- I-am spus că vrem şi noi să dăm la o facultate la anul, după ce luăm BAC-ul, dar nu ne-am hotărât, încă, unde să dăm examen. Ce era să zic şi eu?

- Poate tu dai la facultate, că eu nu am de gând să mă înscriu nicăieri, a săgetat-o Vica cu privirea.

Se vedea că îi trecuse prin minte un amănunt penibil, deoarece i se ivi în ochi o umbră, iar surâsul îi pieri de pe buze, parcă l-ar fi şters cu batista.

Un suspin îi ieşi din piept, dar reuşi sa-l înăbuşe la timp. Arunca o privire aspră spre Ioana, dar tăcu, privindu-şi sandalele.

- Mă gândeam că vei da şi tu undeva, doar nu te vei duce să sapi la porumb!

- Asta este treaba mea.

- Nu vă mai certaţi, dragele mele! a intervenit, cu un glas duios, mătuşa Parasehiva. Până la anul mai e destul.

CAP. IV - IRINEL IA O HOTĂRÂRE ÎNŢELEAPTĂ

În anul al doilea de facultate, Irinel învăţa din ce în ce mai bine, hotărât să-şi croiască un viitor cât mai bun, din care făcea parte şi Ioana, iar aceasta îl ambiţionase. Tot ce suporta greu era trecerea timpului care i se părea că se mişcă cu pas de melc. Abia aştepta să ajungă în sat şi să fie din nou în preajma Ioanei. La terminarea examenelor din sesiunea de vară, mulţi dintre colegii săi plecau în drumeţii la munte, iar o parte se înscriseseră la Tabăra de tineret de la Costineşti, numai el pleca la ţară să-şi vizitele rudele.

Melania nu l-a oprit, deşi bănuia că ceva îl atrage acolo. L-a întrebat numai când se va întoarce.

Când a ajuns în sat, Irinel a trecut, mai întâi pe la Căminul Cultural să vadă programul de distracţii şi abia după aceea s-a îndreptat spre casa verişorilor săi. Ar fi dorit să treacă şi pe la Ioana, dar s-a abţinut pentru a nu strica totul, preferând să se informeze de la Stan în legătură cu ele. Dar când a ajuns acasă la familia Grosu, cei doi lipseau, fiind numai mătuşa Marioara singură în toată curtea.

- Unde sunt verii ăştia ai mei, mătuşă? a întrebat-o el.

- Au plecat de dimineaţa la porumb ca să- i dea ultima sapă, dar se întorc înainte să se însereze.

- Atunci, până vin ei, mă duc prin sat.

- Să te întorci pe la prânz ca să mănânci! l-a atenţionat mătuşa Marioara, bănuind unde pleacă. Nu mi-ai spus ce face mama ta.

- Mama e bine, sănătoasă, e la servici.

- Cât mai are până la pensie?

- Aa, mult, abia a împlinit 44 de ani.

- Aşa e, că ea e mult mai tânără decât mine.

Irinel a ieşit pe poartă, nehotărât în ce direcţie s-o apuce. Până la urmă a pornit agale spre centrul satului. Mare i-a fost

bucuria când s-a întâlnit cu cele două gemene care duceau în mâini nişte pachete.

- Bună, amazoanelor! le-a întâmpinat el vesel.

- Bună, omule-surpriză! i-a răspuns Vica, iar Ioana s-a mulţumit doar să-l salute prin înclinarea capului, înbujorându-se la faţă.

- Unde aţi plecat aşa grăbite?

- Vii cu noi? Hai, vino! l-a îndemnat Vica, că nu mergem departe. Avem o colegă bolnavă de gripă şi ne-am hotărât s-o vizităm şi să-i ducem nişte ceaiuri, nişte aspirine...

- Nu vă temeţi că puteţi lua gripa de la ea? Ştiţi că este o boală periculoasă, deosebit de molipsitoare.

- Hai, domnule şi nu mai fi aşa fricos, că eşti ditamai cavalerul! Te temi de boli ca un ţânc, i-a reproşat Vica, privindu-l pe sub sprâncene.

- Ar trebui să vă temeţi şi voi, că nu prea este de glumit cu gripa, a adăugat el încurcat.

Le-a însoţit, până la urmă şi n-a luat gripă niciunul dintre ei. Cel mai câştigat s-a socotit a fi tocmai el, care a reuşit să-i transmită discret Ioanei că o aşteaptă seara la ora nouă pe uliţa lor.

Irinel le privea, pe rând, pe cele două surori, apoi pe colega lor la care se aflau în vizită, dar dintre ele, Ioana i se părea a fi cea mai frumoasă, cu părul ei auriu revărsat peste faţa îmbujorată ca petalele unei flori delicate, pe care erau desenate sprâncenele castanii care arcuiau peste ochii ei verzi-albaştri, umbriţi de genele-i lungi; avea buzele răsfrânte trandafirii şi o gură mică, zâmbitoare. În ziua aceea purta o rochie simplă de mătase, dar splendidă, a cărei culoare semăna cu aceea de la gâtul fazanului.

Irinel stătea cât mai aproape de ea şi îi vorbea familiar, ceea ce-i făcea o deosebită plăcere, primind totul ca o pasăre captivă, fericită totuşi.

... Când s-a întors acasă, la mătuşa Marioara, aceasta l-a privit cu un zâmbet, plin de mister.

- Le-ai găsit? l-a întrebat ea cu subînţeles.

- Da, a răspuns el puţin ruşinat că mătuşa îi ştia secretul pe care se străduise să-l ţină bine păzit.

Mai dificil a fost cu Stan şi Victor, când s-au întors de la câmp. L-au bombardat cu tot felul de întrebări. Seara trebuia să meargă la întâlnirea cu Ioana şi a trebuit să-i refuze pe verii săi care îl doreau în seara aceea să stea cu ei şi să joace table, aplicând formula: „Cine bate stă la masă".

- Bine, mă, Irinele, du-te! Ştiu că pentru tine e mai importantă Ioana decât tablele noastre, i-a spus Victor, privindu-l cu duioşie. Te-am pierdut şi pe tine.

Irinel a ieşit din casă şi s-a pierdut în întunericul de afară, îndreptându-se spre locul întâlnirii. La scurtă vreme a sosit şi Ioana, îmbrăcată în blugi şi o bluză de culoare închisă. Când s-a apropiat, el a luat-o în braţe şi a tras-o aproape de pieptul său, plimbându-şi mâna peste părul ei lung şi mătăsos, apoi de-a lungul conturului spatelui, inspirându-i şamponul, apoi parfumul hainelor ei, după care şi-a ţinut respiraţia de parcă astfel ar fi putut s-o păstreze în interiorul său pentru totdeauna. Amândoi tremurau uşor de emoţia întâlnirii şi se strângeau şi se sărutau tandru. Gustul şi aroma Ioanei îi rămăseseră în memorie încă din vara trecută, făceau parte din el şi le cunoştea aproape la fel ca pe el însuşi. Când se afla departe de ea, în fiecare seară le chemase, încercând să făurească din ele o imagine caldă şi vie pe care s-o aşeze apoi în pat lângă el, acea imagine delicată şi plină de sentimente tandre, goală şi primitoare. Dar, deseori, realitatea îl făcea să se îndoiască de luciditatea raţiunii sale şi avea nevoie de sfatul competent al unui om cu experienţă.

Ioana îi încolăcise gâtul cu braţele ei catifelate şi îl plivea drept în ochi.

- Te iubesc, Ioana! a şoptit el. Pentru mine tu eşti tot ce am mai scump şi sunt gata să-mi jertfesc chiar şi viaţa, dacă va fi nevoie.

- Te asigur că nu va fi nevoie, a răspuns Ioana. Iar dacă afecţiunea ta este sinceră, nu este nevoie să vorbeşti despre suferinţă şi moarte. Dragostea înseamnă bucurie, viaţă şi speranţă.

- Nu ştiu cum să-ţi spun, dar tare aş vrea să fii soţia mea, îi repeta Irinel, strângând-o tot mai mult la piept.

- Asta nu ştiu dacă se va întâmpla vreodată, a răspuns Ioana cu o voce stinsă, care exprima dezamăgire.

- De ce? Poate de aceea mă cam ocoleşti tu?

Ioana s-a desprins de el, apoi a deschis larg braţele şi l-a cuprins, strângându-l la piept ca pe un copil, în timp ce pletele ei îi acoperiră faţa, mângâindu-l şi, oftând amarnic, i-a spus:

- Of., of! Tot nu mă înţelegi. Abia te aşteptam, iar tu gândeşti astfel despre mine.

- Te iubesc nespus de mult, Ioana!

O simţea tremurând în braţele lui, iar lacrimile îi picurau pe umerii şi ceafa lui.

- Am avut impresia că ţie puţin îţi pasă de suferinţele mele, a adăugat Irinel, sărutându-i faţa udă.

- Nu mai vorbi astfel! Te îndoieşti de dragostea mea?

- Atunci de ce mă ocoleşti?

- Vezi, tu? Vica te iubeşte şi ea, iar eu nu vreau să-i stau în cale. Mi-a interzis să
te mai văd.

- Să înţeleg că îmi ceri să te abandonez pe tine în beneficiul Vicăi? Cum să fac eu un astfel de sacrificiu?

- Da, aşa m-am gândit, pentru că eu ţin prea mult la sora mea şi n-aş suporta s-o văd suferind. Iar tu poţi renunţa la slăbiciunea pe care o ai pentru mine şi să te străduieşti s-o faci pe ea fericită.

- Deci, îmi ceri să nu te mai iubesc? Atunci trebuie să cred că nici tu nu mă iubeşti, aşa cum ai spus. Au fost nişte vorbe ieftine, aruncate acolo, doar ca să mă pui la încercare? Nu cred, nu pot să cred aşa ceva!

Ioana, cere-mi orice, dar nu-mi cere să nu te mai iubesc! Asta nu pot. Ce aş putea să pun în inima mea în locul dragostei pe care ţi-o port de atâta vreme?

Spune-mi, poate vrei să fii liberă şi să te măriţi cu altul!? Dacă e aşa, atunci eu, ...

- Nu, Irinel, iar dacă faci întocmai cum îţi cer, îţi promit că nu mă voi căsători niciodată. Acesta va fi un legământ sacru şi îl voi respecta cu sfinţenie. Îţi cer numai atât, s-o faci fericită pe Vica.

- Eşti nedreaptă, Ioana! Vrei să mă sacrifici pentru Vica, sacrificându-te pe tine şi dragostea noastră. În acest fel vrei să mă condamni să-mi leg viaţa de o femeie pe care n-o iubesc decât ca pe o soră, iar aceasta pentru că este sora ta. Ce te face să fii atât de crudă cu mine? Iartă-mă, dar nu-ţi înţeleg acest sacrificiu! Iar eu nu pot îndeplini ceea ce îmi ceri.

Ioana a izbucnit în plâns, iar printre suspine, a răspuns:

- O fac pentru că dacă o refuzi, refuzul tău ar ucide-o pe Vica. Mie mi-ar fi de ajuns
să vă ştiu pe voi fericiţi. O fac pentru că te iubesc şi vreau să te am aproape, chiar dacă eşti soţul ei.

- Dacă mă iubeşti, precum spui, de ce este nevoie de acest sacrificiu? De ce să nu fim fericiţi împreună?

- Pentru că fericirea noastră ar omorî-o pe Vica.

- Poate nu se va întâmpla deloc aşa. Ea îşi va reveni şi se va căsători cu un bărbat care s-o merite.

S-au despărţit şi au plecat spre casă, fiecare cu gândurile sale.

Când a intrat în casă, Ioana a auzit un cântec ce se transmitea la rădio. A ascultat puţin:

„Mai spune-mi odată, te rog să-mi mai spui
Te iubesc! Te iubesc! Te iubesc!
Aşa cum în viaţă n-ai spus nimănui
Te iubesc! Te iubesc! Te iubesc!

De mult, de mult, aştept s-ascult
Cuvintele-ţi vrăjite.
Mai spune-mi odată, în vis sa trăiesc!
Te iubesc! . ..." etc.

Melodia venea din camera Paraschivei. „Ce sentiment măreţ este iubirea dacă este împărtăşită!" se gândea Ioana. A deschis uşa şi a intrat.

- Unde ai fost? a întrebat-o Paraschiva.

- Până la capătul uliţei. Am stat de vorbă cu Irinel.

- De, fat-o, ştiu şi eu? Ar fi bine să-l eviţi, că doar o ştii pe Vica de ce este în stare.

La puţin timp a intrat în cameră şi Vica, dar Ioana nu a luat-o în seamă şi s-a adresat Paraschivei:

- Tanti, te rog să-mi tălmăceşti un vis pe care l-am visat azi noapte! Eram pe câmp împreună cu Vica şi seceram grâu pe care îl legam în snopi pe care, apoi,. îi aşezam în picioare şi seceram mai departe. Snopul, făcut de mine stătea drept, dar al Vicăi se înclina şi cădea mereu pe sol, îl tot ridica, iar el cădea din nou. La un moment dat, Vica s-a enervat şi l-a lăsat căzut acolo. Se făcea ceaţă şi nu mai ştiu ... a încheiat Ioana.

- Asta nu e bine! a afirmat Paraschiva, apoi a tăcut.

- Hai, te rog, spune, de ce nu e bine?! a insistat Ioana.

- Ei, vise de noapte. Un snop care cade poate fi din cauză că n-a fost bine legat, cu paiele uniforme la partea de jos, de unde au fost retezate, poate şi din cauza vântului? Sau poate că terenul era în pantă?

În mintea mătuşii încolţise altă idee: norocul Vicăi, dar nu voia să îi spună.

- Hai, mergeţi la culcare, că a târziu!

Vara gemenele obişnuiau să doarmă pe prispa casei, de unde priveau cerul plin de stele, ca un veritabil covor pe fondul întunecat ca smoala. Când erau vesele, sporovăiau până când le prindea somnul, dar de această dată Vica era foarte tăcută, semn că o frământa ceva.

- Vica, dormi? o întreba Ioana. Dar fără să aştepte răspunsul acesteia, continuă:

- Am visat într-o seară că eram la un bal şi ...

- Asta e treaba ta, a repezit-o Vica. Ai face mai bine să dormi fără vise, ca să te poţi odihni, deoarece visele obosesc organismul.

- E un vis frumos şi voiam să ţi-l povestesc şi ţie.

- Nu am nevoie de visul tău, vreau să dorm, aşa că păstrează-l pentru tine!

- Bine, dacă nu vrei...

S-a lăsat din nou tăcerea, însă Vica nu dormea, ci se gândea la visul Ioanei, cel cu snopul de grâu: „Dacă acest vis vrea să-mi spună că ea a câştigat dragostea lui Irinel, iar eu am pierdut? Ar putea fi un semn. Nu cred că acel vis să-l fi inventat Ioana, mai ales că ea nici nu-l poate tălmaci. Dar dacă visul ei este adevărat? Mai poate fi şi din cauză că ea priveşte prea mult cerul de pe prispă înainte de a adormi şi astfel mintea i-a fost înrâurită, iar visele îi stârnesc puternic imaginaţia, făcând-o să viseze în timpul somnului. Ioana e o fată frumoasă, blondă ca îngerii, melancolică, are ochi duioşi, nu ironici ca ai mei, de parcă tot ar întreba dacă-mi este la îndemână să stau în faţa bărbaţilor. Are destule calităţi şi poate tocmai de aceea o place Irinel, acel bărbat blând ca turtureaua şi înţelept ca şarpele.

Într-un târziu a adormit.

... Ioana dormea de mult şi respira regulat. Ea nu avea în fiinţa sa nimic artificial, niciun pic de viclenie, ci doar acea frumuseţe uluitoare şi naturală de care nu era perfect conştientă.

Avea momente în care încă se mai credea un copil, departe de poverile ce cad pe umerii unei femei. Parcă ar fi încremenit între copilărie şi maturitate, rămânând doar cu frumuseţea ei izbitoare.

În acelaşi timp Irinel se perpelea prin patul de lângă fereastră, scăldat de razele lunii, tot cu gândul la Ioana. A adormit

târziu şi când s-a trezit din somn afară era ceaţă. N-a durat mult şi o mâna nevăzută a ridicat vălul de ceaţă de peste case şi de pe câmpie, iar soarele a început să strălucească din nou, luminând cu razele lui totul în jur.

„La sat simţi că trăieşti în mijlocul naturii - şi-a spus Irinel în gând - pe când la oraş parcă te sufoci şi te simţi din ce în ce mai singur, cu toată aglomeraţia lui".

Şi-a amintit de Ioana, pe care şi-o închipuia ca fiind a lui, dar un fior îi umplea inima de bucurie, urmată de regrete amare şi dorinţi neîmplinite.

Toată săptămână a colindat Irinel cu Vica şi Ioana prin pădure şi pe câmp, culegând mure, flori de câmp şi povestind tot felul de episoade de pe la şcoală sau din cărţile citite de ei. Sâmbăta se pregăteau să meargă la dans la Căminul Cultural, dar Paraschiva le-a anunţat pe gemene că sunt invitate la petrecerea dată de rudele lor, familia Comănescu.

- Putem să-l luăm cu noi şi pe Irinel, e de părere Vica, gândind că şi acolo se pot distra.

- Să vedem pe la ce oră începe şi dacă ne acceptă pe toţi. Dacă nu, plecăm de acolo direct la cămin şi ne vedem de ale noastre, propune Ioana.

- Mai întâi îl aşteptăm pe Irinel, care s-a oferit să vină să ne ia de acasă, a spus Vica.

Temerile lor au fost nejustificate, deoarece petrecerea din Casa Comăneştilor s-a desfăşurat în condiţii bune, cu participarea mai multor tineri, aşa cum am prezentat-o în capitolul unu din partea a doua a prezentei cărţi.

Cu acest prilej s-au făcut noi cunoştinţe şi s-au legat prietenii. Aşa a aflat Irinel că

Maria este fiica patronului Costică Comănescu, iar Mihai Doroş esta consilierul juridic al patronului. Modul cum au decurs discuţiile dintre el şi Mihai i-a dat încredere să-i ceară sfatul şi în problema relaţiei sale cu Ioana.

Astfel că au stabili să se întâlnească a doua zi şi să discute împreună problema sub toate aspectele.

Pe la ora nouă dimineaţa Irinel bătea la poartă şi-l întreba pe moş Grigore Vlaicu, aflat în curte, dacă poate discuta cu Mihai Doroş.

- Domnul Mihai este în grajd, la cai, poftiţi înăuntru, că îl chem imediat!

- Vino aici, Irinel! îi strigă Mihai din uşa grajdului, care auzise discuţia.

- N-am vrut să vă deranjez de la treabă, dar ....

- Nu m-ai deranjat deloc, deja terminasem de ţesălat caii pentru că vreau să-i plimb puţin. Ştii să călăreşti?

- Nu prea. O singură dată am călărit un cal, acasă la un coleg din comuna Corbu. Aveam 14 ani.

- Încercăm şi astăzi, dar necazul este că nu am decât o singură şa.

- Nici n-aş şti să călăresc pe şa, recunoaşte Irinel.

- Lasă, că punem pe iapă un pled gros şi merge.

După ce au fost terminate pregătirile, l-a ajutat pe Irinel să încalece, apoi a urcat şi Mihai în şa pe spatele armăsarului negru şi au pornit spre pădure, mergând la pas, unul lângă celalalt.

- Vrei să galopăm puţin? l-a întrebat Mihai.

- Desigur, nu e nicio problemă, a răspuns Irinel.

Au mers la trap, apoi într-un galop uşor, până când au ajuns pe liziera pădurii unde s-au oprit şi au descălecat. Mihai a luat pledul de pe spatele iepei, apoi i-a lăsat să pască şi ei s-au aşezat la umbră pe pledul aşternut pe iarbă.

- Despre ce era vorba? a întrebat Mihai, cu. zâmbetul lui discret pe faţă.

- Domnule Mihai, eu sunt prieten cu cele două gemene cu care am fost ieri aici, la petrecere.

- Da, verişoarele Mariei, încuviinţează Mihai.

- Exact. Am avut ghinionul să se îndrăgostească amândouă de mine, dar eu o iubesc pe Ioana şi nu ştiu cum să procedez ca să

nu greşesc, deoarece cealaltă, Vica, este mai nebunatică, expansivă şi uneori chiar nervoasă şi cu apucături dictatoriale. În ultima vreme i-a interzis Ioanei să mă vadă. Reuşeşte să se impună şi să domine pe cei din jurul ei. Pe de altă parte, n-aş vrea s-o fac să sufere pentru că este sora Ioanei şi ţin la ea, dar n-o iubesc aşa cum o iubesc pe Ioana.

Mihai i-a ascultat calm toată povestea, apoi s-a foşnit un pic pe iarba verde şi a început:

- Am înţeles că eşti student.

- Da, am trecut în anul III la facultatea de biologie.

- Ioana şi Vica au trecut amândouă bacalaureatul şi urmează să se îndrepte spre o facultate, iar la Constanţa lucrurile se pot aranja mult mai uşor.

- Vica refuză să se înscrie la o facultate, dar Ioana, se pare, este hotărâtă să susţină examenul de admitere chiar la biologie.

- Asta este foarte bine. Încurajeaz-o, chiar ajut-o să se pregătească pentru examene, iar acolo, fiind împreună, nu veţi mai întâmpina niciun obstacol.

- Da, dar eu aş vrea să fiu sigur de ea, o iubesc.

- Ţi-a pus inima la grea încercare, dar trebuie să rezişti până când va fi admisă şi poate fi numită studentă. Bănuiesc că va locui la tatăl ei?

- Numai pe perioada examenelor, deoarece mama lor vitrega, doamna Angela, nu prea este încântată să le aibă în preajma ei. Abia le suportă câte zece zile pe an, în vacanţa de vară, dar nici ele nu se prăpădesc după ea.,

- Este şi asta o problemă şi chiar una serioasă.

- Intenţionez să mă căsătoresc cu ea şi să stăm împreună acasă la mine, dar pentru asta va trebui să duc şi cu mama o muncă de lămurire, pentru că ea nu acceptă s-o fac până nu termin facultatea. Asta ar însemna să duc un război cu mama, că tata a murit prin 1974.

- Are dreptate şi mama ta, în felul ei, acceptă Mihai, pe gânduri. Îţi vrea binele şi caută să te ferească de griji şi de

necazuri. Părerea mea este să aşteptaţi amândoi rezultatul la admiterea ei în facultate, apoi vom mai discuta următorii paşi care trebuie făcuţi.

Poţi s-o aduci mâine şi pe ea ca să discutăm ce are de gând să facă cu facultatea? Apoi eu mai vin aici cu treburi şi vom ţine legătura.

A doua zi, Irinel şi Ioana intrau pe poartă la casa Comănescu. De emoţie, ea era îmbujorată şi nespus de drăgălaşă, cu părul ei ca spicul grâului, revărsat peste umeri şi pe spate şi cu ochii albaştri peste care se zbateau genele lungi.

După ce şi-au dat bineţe, Mihai a întrebat-o:

- La ce facultate vei da examen, frumoaso?

- La biologie, răspunde ea prompt, iar obrajii i se aprinseră din nou, simţind nevoia să-şi treacă palmele peste ei pentru a le atenua dogoarea.

- Sper că te-ai pregătit bine? Te-ai înscris?

- Da. Am început să repet materia a doua oară şi mai am trei săptămâni până la examene.

- Atunci, nu pot decât să-ţi urez Baftă! În privinţa relaţiei voastre de prietenie, sper că toate merg bine?

- Da, răspunde ea, aşa cred.

Priveşte spre Irinel şi, aşteptând, parcă, ajutor din partea lui, iar roşeşte.

- Suntem prieteni din vara trecută şi sper să ne putem căsători, dar nu ştiu când. Eu aş vrea cât mai curând s-o facem, spune Irinel timid.

- Aşteptaţi, mai întâi, rezultatul la examene! îi sfătuieşte Mihai cu aerul omului care beneficiază de mai multă experienţă.

Şi-au dat numărul de telefon unul altuia, stabilind să ţină legătura între ei, apoi şi-au luat rămas bun şi Irinel a plecat s-o conducă acasă pe Ioana.

Pe drumul spre casă, au stabilit să se întâlnească în aceeaşi seară în locul ştiut de amândoi, deoarece urma ca el să plece la Constanţa peste câteva zile.

Fiecare dintre ei îşi făcea diferite preocupări, dar timpul se scurgea greu, în aşteptarea întâlnirii. Când a venit seara, fără să spună nimic, Ioana a ieşit din casă prin partea din spate şi a plecat la întâlnire.

Vica, observându-i lipsa, a căutat-o mai întâi prin casă, apoi a pornit pe uliţă, unde a dat peste ei îmbrăţişaţi.

- Ce faceţi voi aici? le-a strigat ea, privindu-i cu duşmănie. Ce înseamnă asta? Lasă- mi sora în pace! i s-a adresat direct lui Irinel, cu o voce aspră. Iar tu, hai acasă! a ţipat la Ioana, smucind-o de mână.

Ioana a urmat-o docilă, dar n-a scos niciun cuvânt până când au ajuns în cameră. In acelaşi timp Irinel, surprins de cele petrecute, s-a îndreptat spre casa rudelor lui, neştiind cum să califice purtarea Vicăi.

- Ce ţi-a spus Irinel? a întrebat-o când au ajuns în camera lor.

Ioana tăcea, în timp ce se dezbrăca să se culce, iar Vica, văzând că nu primeşte răspuns, s-a pornit pe destăinuiri:

- Vreau să ştii şi tu că eu îl iubesc din vara trecută, iar de atunci sunt o fiinţă distrusă, atât de neajutorată din această cauză. Mai mult, nici nu ştiu dacă şi el îmi împărtăşeşte iubirea, această dragoste smintită a mea, care vine din interior, din slăbiciunea ce mă domină.

- De ce nu-l întrebi, ca să afli? a întrebat-o Ioana.

- O voi face! Nu-ţi închipui cât m-am luptat cu mine şi cât mi-am deplâns neputinţa de a-l uita şi de a mă salva. Dar acum răspunde-mi ce-ţi spunea el acolo, în întuneric!? a repetat Vica întrebarea, tremurându-i vocea.

Ioana nu ştia şi nici nu putea s-o mintă, astfel că i-a răspuns foarte simplu:

- Ce să-mi spună? Că mă iubeşte.

- Of., Doamne! a suspinat ea deodată şi lacrimile i-au acoperit faţa.

- Nu-ţi face griji! L-am respins, a minţit ea de această dată, pentru a linişti lucrurile.

Au adormit târziu amândouă, dar n-au mai vorbit nimic toată seara. În dimineaţa următoare, după ce au mâncat, Vica a plecat de acasă, fără să spună unde se duce. Ioana a rămas în cameră să înveţe pentru examene, iar Parasehiva plecase la biserică.

Vica a ajuns acasă, la familia Grosu, unde a găsit-o pe Marioara, mama lui Stan şi Victor, pe care a întrebat-o dacă Irinel este acasă.

- Irinel! l-a strigat Marioara. Vino afară că te caută Vica! Hai, mamă, n-o lăsa să aştepte!

- Viu imediat, tanti! s-a auzit vocea lui prin fereastra deschisă.

Irinel se bărbierise proaspăt şi se îmbrăcase elegant. După ce a salutat-o pe Vica, au pornit alături pe uliţă, spre magazinul din sat, discutând. Fiind atât de aproape de el, îi simţea mirosul aftershav-ului şi propriul lui miros masculin. Apropierea lui o amorţea şi o irita totodată, dar era îngrozită că pasiunea ameninţa s-o copleşească şi simţea nevoia de o forţă care s-o ajute să se îndepărteze. În ea acţionau forţe contrare.

- Ştii, Irinel, eu te iubesc! spune deodată Vica, reuşind să-l surprindă pe acesta cu declaraţia ei neaşteptată.

- Vica, şi eu te iubesc, dar altfel, ca pe o soră, sora Ioanei, i-a răspuns el cu duioşie, amestecată cu o tristeţe nemărginită.

- De ce? a spus ea liniştită, aşteptând cu o mină rugătoare. Voiam doar să mă placi, iar restul...

În acele clipe Vica era extraordinar de frumoasă; fără niciun fard, faţa ei era aproape
incoloră, ca mărgeanul trandafiriu, de o nuanţă puţin mai închisă decât braţele şi gâtul său.

- Pentru că o iubesc pe Ioana. E prea târziu, Vica.

Pe chipul lui strălucea un zâmbet de tandreţe, la care ea scuturâ din cap derutată, iar lumina ce răzbatea din adâncul pupilelor sale îi sporiră bătăile inimii lui.

- Dar eu am înţeles atunci că pe mine mă iubeşti.

- Nu te supăra! O iubesc pe sora ta.

- Da. Ce fericită eram cu o vreme în urmă şi cât de repede ai reuşit să-mi spulberi fericirea! Cred că ai dreptate, nu-i poţi cere inimii tale mai mult decât poate da! Deci, o iubeşti pe sora mea, Ioana şi nu se mai poate face nimic - a concluzionat ea, rămasă pe gânduri.

- Vica, dragă, farmecele cu care eşti tu înzestrată l-ar putea atrage pe cel mai nesimţitor bărbat şi nicio inimă liberă nu le-ar putea ţine piept, pe când eu, o iubesc pe Ioana.

- Să-ţi fie ruşine! a spus ea iritată. Nu ştiam că te vei razgândi.

- Tu ştii ce înseamnă o căsătorie?

- Eu ştiu doar că te iubesc şi-mi ajunge.

- Dragostea nu este suficientă pentru o căsătorie. Tu îi ceri bărbatului să-ţi dea trupul, inima, sufletul şi gândurile lui, iar eu nu ţi le-aş putea da şi atunci ai fi o făptură nenorocită, având tot dreptul să mă urăşti, ceea ce n-aş vrea. O căsătorie nu este potrivită dacă cei doi soţi nu se iubesc reciproc şi nu seamănă unul cu celălalt.

- Dar ai spus că ţii la mine, a insistat Vica.

- Da, spun şi acum acelaşi lucru: ţin la tine ca la o soră. Tu iubeşti şi urăşti cu o intensitate care mie îmi este străină; tu eşti ca vântul, ca focul, iute şi acaparatoare, iute ca sălbăticiunile, iar eu sunt altfel...

- Tu eşti mai laş! îi strigă ea. De ce nu spui că îţi este frică să te căsătoreşti cu mine? Te voi urî toată viaţa mea!

Şi spunând acestea o cuprinse un tremur care crescu repede, iar mânia îi crescu şi ajunse atât de puternică, îi tăie răsuflarea, făcând-o să gâfâie şi să geamă.

- Te rog să vorbeşti mai încet că ne aude lumea!

- Nu-mi pasă! Poate să audă cine vrea!

Vica, tânăra de 19 ani, suferea de decepţie în dragoste şi ura pe toată lumea. Era vanitoasă, iar acum pierduse tot.

- Mi-am dat seama că nu eşti un bărbat de lume! a mai adăugat ea cu vocea-i stridentă.

- La fel aş putea spune şi eu despre tine, dar mă abţin. Mai ales după ce am auzit tot ce ai spus aici. Dar tot nu înţeleg de ce un biet tânăr ca mine ar putea fermeca o domnişoară cu o fire atât de clocotitoare ca a ta.

- Un biet tânăr! l-a ironizat Vica.

În acele clipe ea ar fi fost în stare să-l omoare. Inima ei batea în piept ca un ciocan, gata să-i plesnească de furie. Pe frunte şi la subsuori a început să-i curgă broboane de sudoare, în timp ce mintea ei lucra cu febrilitate: „Ce bine ar fi fost dacă eram un bărbat şi să le fac pe fete să treacă prin starea prin care trec eu acum!" Ochii i s-au umplut de lacrimi şi, ca să n-o vadă Irinel plângând, s-a întors şi a plecat.

- Vica, stai! a încercat zadarnic Irinel s-o oprească.

Dar Vica se îndepărta cu paşi mari privind cu ochii înlăcrimaţi spre cerul necuprins, singurul martor tăcut al tragediei ce se desfăşura în sufletul ei chinuit şi învins, în timp ce inima îi batea cu putere în pieptul ei ostenit. Abia aştepta să ajungă acasă şi să se prăbuşească în poalele Paraschivei unde să-şi plângă durerea şi iubirea neîmplinită. Înţelegea acum că Irinel nu mai era pentru ea acel cavaler elegant şi trebuia să nu-l mai iubească.

Mergând încet pe drumul spre casă, în gând i-a apărut ideea: „Ce voi face de acum încolo? Nesiguranţa e supărătoare, iar dezamăgirea amară. Voi putea trăi chiar peste vârsta de 70 de ani deoarece sunt destul de sănătoasa. Ce voi face în toţi aceşti ani? Cu ce mă voi ocupa până în ziua când voi ajunge în mormânt? Până nu demult visam că mă voi căsători cu omul iubit, că voi fi mamă şi soţie, iar aceste îndatoriri îmi vor umple existenţa, deci voi avea un destin obişnuit. Dar acum îmi dau seama că am greşit

şi că voi rămâne fată bătrână întocmai ca mătuşa Paraschiva. Parcă aud babele spunând: "Le plâng pe cele ce rămân toata viaţa fete bătrâne. Dumnezeu le-a rostuit femei care să iubească şi să fie iubite, să se tăvălească, în pat sau pe iarbă, în mijlocul naturii cu câte un tânăr viguros şi plăcut, apoi să zămislească copii, asta este rostul femeii".

Au ele, babele, dreptate, dar dacă n-ai noroc... Iar eu voi trăi să-i văd pe Irinel şi pe Ioana căsătoriţi, având casa, copiii şi viaţa lor. Atunci eu de ce am fost creată? Unde îmi este locul în această lume? Da, ştiu unde... la mănăstire, acolo este locul meu, cât mai departe de aici. Poate este singurul loc unde viaţa trece şi se termină la mormânt ca la orice vietate; apoi urmează ciclul ştiut, deoarece după moarte, cine mai poate bănui calea sufletului?"

Îl ura pe Irinel, învinuindu-l de trădare, iar pe Ioana o invidia pentru că el o alesese dintre ele, dorind s-o vadă moartă. Deodată, însă, fu cuprinsă de o teamă superstiţioasă: „Nu este bine să doreşti moartea cuiva - spunea mătuşa Paraschiva, că aduce ghinion la fel ca şi blestemele, iar blestemele se întorc împotriva celui care blestema! O fi adevărat? Ioana e sora mea şi cred că nu e bine".

Ajunsă acasă, a intrat în camera ei trântind uşa şi n-a vrut să meargă nici la masă, cu toate insistenţele Ioanei, căreia îi arunca priviri răutăcioase - sau ale Paraschivei, care o
mângâia şi o îmbărbăta.

Toată ziua şi apoi toată noaptea a plâns.

- Uită-l pe Irinel! o îndemna Paraschiva.

- Îl urăsc! Nu vreau să-l mai văd niciodată! Voi pleca de aici, departe de toate, ca să nu mai văd pe nimeni.

- Linişteşte-te, copila mea! Nu vei pleca nicăieri, se străduia Paraschiva să-i abată gândurile.

- Ba, da, voi pleca la Mănăstire! ţipa Vica.

- Ce să faci tu la mănăstire, maică? Tu eşti frumoasă, tânără, ai toată viaţa înainte şi-l vei întâlni pe cel care te merită cu adevărat.

- Plec acolo pentru că aici nu mai am ce să fac. M-a înşelat omul pe care l-am iubit şi am avut încredere în el. Şi cu cine? Tocmai cu sora mea, propria mea soră. Abia acum îmi dau seama că iubirea mea pentru el a fost o iubire oarbă, care nu mi-a permis să văd adevărul. Ce mai pot spune? Îmi merit soarta şi tocmai de aceea vreau să plec cât mai departe ca să nu-i mai văd. Sunt cea mai nenorocită fiinţă de pe Pământ, o fiinţă jignită şi insultată în dragostea ei curată.

... Zilele au trecut, iar viaţa a mers înainte. Irinel a ţinut legătura cu Mihai Doroş aşa cum s-au înţeles, iar acesta din urmă, prin luna septembrie l-a anunţat că va pleca, din nou, la proprietatea din sat a lui domn' Costică.

- Pot să vă dau şi eu o scrisoare pentru Ioana? l-a întrebat Irinel.

- Desigur, numai să fie acasă, s-o pot găsi.

- Este acolo, că m-am despărţit de ea la autogară când a terminat examenele la facultate. Acum poate fi socotită studentă şi va reveni la sfârşitul lunii, înainte de începerea cursurilor. Vrem să ne căsătorim.

- Vă felicit! Sunteţi doi oameni fericiţi, a răspuns Mihai cu gândul la dragostea lui pentru Maria.

Ioana urmărea venirea în sat a lui Mihai, iar când a aflat că se află acolo, şi-a permis să-i facă o vizită şi să afle veşti de la Irinel. Mihai a întrebat-o despre modul cum au decurs examenele, iar după ce a felicitat-o, i-a înmânat scrisoarea de la iubitul ei.

Înainte de a pleca, Mihai i-a dat câteva sfaturi:

- Să fii corectă în viaţă şi în dragoste! Irinel este un băiat bun, nu trebuie să-ţi faci griji în privinţa lui. In problema dorului de el, aplică şi tu principiul din tragediile antice! Cred că ai citit că

Penelopa l-a aşteptat pe Ulise toată viaţa şi n-a murit de durere. Tu te vei întâlni cu Irinel la sfârşitul acestei luni. Ce zici de asta?

- Să vedem ce va fi?! a răspuns Ioana zâmbind, iar buza de sus i s-a ridicat în sus ca la o mică sălbăticiune zglobie şi drăgăstoasă.

- Astăzi copiii sunt mai curajoşi ca altă dată şi se încumetă să ia singuri hotărâri, sustrăgându-se de sub autoritatea părinţilor. Poate e mai bine aşa?!

... Moş Grigore Vlaicu, aflat prin apropiere, prinsese unele frânturi din discuţiile lor, dar nu intervenise deloc. Avea un respect deosebit faţă de Mihai şi chiar ţinea la el. Îl privea cu interes, în timp ce în piept îi hârâia un râs înăbuşit, iar faţa îi era luminată de un zâmbet larg. Dacă-l priveai atent, figura lui Grigore merita să fie pictată: un veritabil om de la sat cu faţa brăzdată de riduri, pielea încreţită pe gât şi pe mâini, antebraţele brăzdate de vene proieminente.

Mihai fusese şi el bronzat - ars bine de soare - iar buzele îi crăpaseră din cauza vântului, dar ochii lui albaştri se mişcau vioi şi sclipeau în razele soarelui.

Când a ajuns acasă, Ioana deja citise scrisoarea de la Irinel, care-i scria printre altele: „Te iubesc, zâna mea scumpă! Aceste magice vorbe sunt flori care nu mor, ele sunt ca imortelele. Te aştept la sfârşitul lunii. Te rog să ai încredere în mine! Al tău, Irinel."

În toamna care a urmat dorinţele şi hotărârile lor au început să prindă contur. Erau aproape permanent împreună la facultate şi în oraş, mai puţin nopţile când Ioana trebuia să se afle în casa tatălui ei.

Irinel nu se împăca cu acest gând şi într-o zi s-a hotărât să discute problema aceasta cu Melania. Era duminică şi întârziaseră amândoi în bucătărie, în faţa unei ceşti de cafea.

- Mamă, eu vreau să mă însor! a anunţat-o el.

- Ce-ţi veni? îi răspunse Melania surprinsă de acea ştire neaşteptată.

- Am găsit o fată bună, pe care o iubesc şi . ..

- Nu sunt de acord. Iţi termini întâi studiile, iţi iei o slujbă care să-ţi asigure un trai decent, apoi vom mai vedea.

- Dacă nu eşti de acord, mă văd nevoit să plec.

- Cum adică, îţi părăseşti mama şi pleci cu amanta?

- Plec cu soţia mea, mamă, nu cu amanta.

- Asta este recunoştinţa ta pentru că te-am născut, te-am crescut şi te-am ocrotit douăzeci de ani?

- Îmi pare rău, dar adevărata dragoste de mamă nu se scoate pe tarabă, aşa cum îşi etalează precupeţele marfa în piaţă. O mamă adevărată nu-i spune copilului său: „te-am născut, te-am crescut ţi-am dat putere şi inteligenţă, iar pentru asta eşti dator să mă asculţi orbeşte!" Eu cred că ar trebui să-i spună: „Ai ajuns bărbat matur, acum fă-ţi viaţa cum crezi tu mai bine şi alege-ţi drumul care consideri că te poate duce la izbândă, împreună cu persoana care te iubeşte şi îţi dă putere ca să le înfaptuieşti pe toate!"

Într-o atare situaţie fiul se simte dator să-şi respecte mama şi să-i acorde ajutor când aceasta nu mai poare să se descurce singură.

Malania amuţise la auzul acestor cuvinte rostite de fiul său cu atâta fermitate. Era o femeie de 44 de ani, cu o fire dârză şi înzestrată cu o inteligenţă puternică, dar era iute la mânie şi nu suporta împotrivirea din partea celor din jurul său. L-a privit câteva clipe şi a constatat că nu-l poate îndupleca, totul putând degenera în ceartă.

- Deci, nu eşti dispus să renunţi?

- Nu, mamă, nimic nu mă va determina să dau înapoi.

- La mine nu te gândeşti? De ce nu aştepţi să termini facultatea şi să-ţi faci un rost?

- Dacă voi putea, voi continua şi facultatea, dar mai întâi aş vrea să am consimţământul dumitale pentru a mă căsători şi a-mi

afla fericirea alături de fiinţa dragă pe care o iubesc din tot sufletul. Te asigur că această fată îndeplineşte toate condiţiile şi are toate calităţile pentru a-mi fi soţie.

- Din anul 1974, când a murit tatăl tău, am rămas singură şi te-am crescut cum am putut, ca o femeia văduvă, rezumându-mă la muncă, apoi celelalte preocupări pentru tine. Nu ştiu dacă îţi poţi închipui cât de bârfită poate fi o femeie văduvă? Locuiam tot aici, în acest bloc dat de S.N.C. şi soacra mea - mama tatălui tău - venea la mine aproape săptămânal, nu ca să mă ajute, ci ca să mă controleze şi să mă oblige să port permanent doliu. Cât de greu îmi era vara, pe arşiţa de foc, să merg pe stradă îmbrăcată numai în culori negre! Nu aveam voie să râd, să merg la vreo distracţie. Ce era să fac?

Era bunica ta şi nu voiam s-o îndepărtez de tine, iar mie îmi era ruşine de lume să procedez altfel.

- O ştiu, mamă, era ursuză rău.

- După anul 1975 oraşul Constanţa întinerise că se construia mult, era în lucru şi Canalul Dunăre-Marea Neagră, portul se extindea mereu, peste tot întâlneam bărbaţi şi puneam să-mi refac viaţa, dar n-am făcut-o pentru ca m-am temut să aduc în casă un barbat care să se poarte urât cu tine. Am vrut sa te cresc şi să te educ singură, aşa cum am crezut eu că este mai bine. Iar acum îmi spui că te însori şi mă ameninţi că mă părăseşti. Iţi mulţumesc!

- Nu, mamă, nu te ameninţ. Ţi-am expus posibilitatea care îmi rămâne dacă te opui. Dar eu consider că nu este cazul să te opui tocmai dumneata, care ai suferit atât după ce tata nu a mai fost lângă noi.

Melania şi-a mai înmuiat glasul şi a continuat să-l întrebe:

- Deci, o iubeşti! După cum o prezinţi, inclusiv comportarea ei, am impresia că fata asta afişează un soi de romantism, o trăsătură delicată a cochetăriei.

- Nici pe departe, mamă. În această fiinţă nu există nicio urmă de cochetărie. La ea totul este candoare şi simplitate. Iar eu o iubesc pentru toate aceste daruri.

- Înţeleg. Te-a prins destul de bine, dragul mamei. Aventura ta este dramatică, iar povestea iubirii cu această „zână" din basme începe să ia proporţii, după câte îmi dau eu seama, proporţiile unui poem fantastic. Nu mă îndoiesc că o iubeşti, ţi se citeşte pe faţă.

- Da, mamă. O ador şi sunt încredinţat că şi ea simte la fel.

- Te cam grăbeşti, fiule. N-aş fi vrut să procedezi astfel, dar dacă asta este alegerea ta... mie nu-mi mai rămâne decât să accept situaţia în faţa căreia m-ai pus deja.

- Îţi mulţumesc din inimă, mamă! spuse Irinel şi faţa i se însenină, văzând că Melania capitulase şi îl lăsa să-şi hotărască singur viitorul.

- S-o aduci într-o zi pe aleasa ta, să o văd şi să stau puţin de vorbă cu ea. Sper că
locuieşte aici, în oraş?!

- Da, locuieşte la tatăl ei. O aduc mâine după cursuri.

- Lasă, mai bine, sâmbătă, că nu plec nicăieri.

- De acord, a răspuns el bucuros, zâmbind , la gândul că se va bucura Ioana când va afla vestea.

- Te-ai gândit unde veţi locui?

- Deocamdată, aici. Presupun că eşti de acord?! Camera mea ne va fi de ajuns. Ziua vom fi amândoi la cursuri, iar seara... m-am gândit să-mi iau o slujbă undeva pentru a ne întreţine. Ştiu că va fi greu, dar poate ne va ajuta puţin şi tatăl ei ca s-o scoatem la capăt până termin eu facultatea.

- Uşor de zis. Ori faci facultate, ori munceşti? Pe amândouă nu văd cum le poţi duce la capăt.

... Când a intrat în încăpere, Ioana s-a oprit lângă uşă, într-o poziţie respectuosă.

Se temea de această întâlnire cu viitoarea ei soacră şi se aştepta să fie o persoană aspră şi rece. Dar Melania, deşi părea agitată şi bătea darabana pe faţa de masă cu degetele ei lungi şi subţiri, a primit-o cu un zâmbet, puţin trist, dar cu blândeţe în glas. A priceput repede că soacra era o femeie hotărâtă, care nu avusese nicio şovăială în viaţă.

- Mamă, ea este Ioana, cea despre care ţi-am vorbit, a prezentat-o Irinel.

- Vino mai aproape să te vad, draga mea noră!

După ce a privit-o de sus până la încălţări, şi-a fixat privirea în ochii ei şi i-a spus:

- Dragă, nu ştiu dacă vei fi o soţie bună, dar de frumoasă eşti frumoasă. Îmi placi! Fă astfel ca şi faptele să-ţi fie pe măsura frumuseţii!

Ioana a fost surprinsa şi a fost cuprinsă de emoţie şi o undă de ruşine pentru că îi fusese lăudată frumuseţea, iar chipul i s-a îmbujorat. În casă se făcuse tăcere şi Irinel aştepta verdictul Melaniei cu respiraţia tăiată.

Aceasta le-a luat mâinile la amândoi şi le-a strâns între mâinile sale, spunând:

- Vă binecuvântez şi vă doresc fericire! Să fiţi toată viaţa împreună şi să vă iubiţi cu înflăcărare, că în viaţa omului sunt prea puţine clipele fericite!

- Mulţum, mamă! au răspuns amândoi în acelaşi timp, iar Melania i-a gratulat cu un zâmbet.

Apoi au discutat toţi trei cum vor proceda mai departe pentru a pune toate lucrurile în ordine.

Tinerii au plecat şi Melania a rămas singură cu gândurile ei. În casă avea un motan pe care-l botezase Ipsilante şi un papagal cu numele de Homer. S-a apropiat de colivia lui şi l-a invitat afară, dar papagalul şedea pe stinghia lui şi nu îndrăznea să iasă de frica motanului care avea o putere mare asupra nevinovatei păsări. El îl irita adesea pe papagal, mai ales când dormea pe pat şi torcea, sforăia, făcându-l pe Homer să stea cu toate simţurile la

pândă, privirea fixând-o pe blana acestuia, care urca şi cobora, puţin descumpănit.

Melania îi deschidea uşa coliviei şi-i vorbea duios ca unui fiu cuminte, însă el o asculta, dar nu îndrăznea să-şi părăsească adăpostul până nu privea prin toate ungherele încăperii pentru a se asigura că Ipsilante lipseşte. Abia când era sigur că nu-l paşte nicio primejdie, se avânta într-un zbor scurt, aterizând pe umărul stăpânei sale, de unde o privea cu ochii lui ca mărgelele şi nespus de vioi, înclinându-şi capul când pe o parte, când pe cealaltă.

Când s-a întors Irinel, Melania l-a întrebat:

- Ai condus fata acasă?

- Da, mamă.

- Cum ziceai că o cheamă?

- Ioana Nedelcu, dar colegii de la facultate o strigă Geovana. Poate mă voi obişnui şi eu să-i spun aşa.

- Abţine-te! Ce e aia Geovana? Parcă ai fi Joiana, cum îşi botează ţăranii vacile. Spune-i Ioana în continuare că este nume românesc, destul de frumos!

A urmat o tăcere prelungită, timp în care Melania a aşezat masa, apoi s-a aşezat pe un scaun şi l-a privit drept în ochi.

- Ştii la ce m-am gândit eu? Ar trebui să avem o discuţie şi cu părinţii Ioanei şi să facem totul într-o săptămână, iar fata să se mute la noi şi să vă adunaţi de pe drumuri.

- Şi cum să facem totul într-o săptămână?

- Simplu. Voi vă faceţi analizele şi depuneţi actele la Oficiul Stării Civile, apoi, mergem la biserică pentru cununia religioasă, iar de acolo la un restaurant pentru o masă
de familie în cadru restrâns, adică noi, ei cu câteva rude - dacă au - şi, eventual să vă aduceţi şi voi câţiva colegi de la facultate.

Acum toate sunt foarte scumpe şi nu ne mai putem permite cheltuieli mari.

- Să-i spun Ioanei să stabilească cu părinţii ei o zi în care să discutăm toate aceste aspecte?

- Nu. Te duci tu la tatăl ei, mai întâi, îi spui că aveţi de gând să vă căsătoriţi, că eu sunt de acord, în principiu, iar dacă şi el aprobă hotărârea voastră, îl rogi să fixeze o zi în care să discutăm tot programul „ceremoniei".

- Tot Ioana trebuie să mă introducă la el ca su-i spun.

- Desigur. Vreau, de această dată, să dovedeşti că eşti bărbat.

Irinel i-a spus Ioanei toată povestea, iar aceasta a fost de acord.O senzaţie de panică îi dădea târcoale, dar a alungat-o deoarece se baza pe sprijinul lui Irinel, pe care îl iubea şi îi era recunoscătoare pentru tot ceea ce făcea el pentru ea. Dragostea lor o stimula şi mai tare să devină femeia pe care o dorea el, deşi nu exprimase niciodată concret cum o dorea să fie.

Totul s-a stabilit fără niciun fel de piedici, tatăl Ioanei s-a întâlnit cu Melania cu care au organizat, în cele mai mici amănunte totul, iar pe 26 noiembrie urma să aibă loc toată ceremonia.

...Între timp, Vica se chinuia cu gândurile ei negre, în urma dezamăgirii suferite în dragostea ei pentru Irinel. Faptul că Ioana se afla în Constanţa, atât de aproape de el şi urmau cursurile la aceeaşi facultate, îi amplifica durerea şi toată ziua stătea închisă în camera ei, prăbuşită pe pat.

Văzând-o atât de deprimată, Parasehiva a încercat s-o consoleze şi a avut discuţii despre dragoste şi despre norocul în viaţă. Venea des în camera ei, se aşeza pe un scaun, îşi pironea ochii pe covor şi începea să scormonească cu mintea timpuri de demult. Ridurile de pe frunte i se încreţeau şi se destindeau alternativ, iar cele din jurul ochilor făceau nişte semicercuri bizare în jurul privirilor ei iscoditoare. Uneori o copleşeau şi pe ea emoţiile amintirilor şi o vedeai cum îi tremură buzele uşor.

- Dragostea e un mare foc, fata mea – începea Paraschiva - o flebinţeală a inimii şi a minţii, care, atunci când te cuprinde, te arde continuu. Cât crezi că ţine? Uneori ţine cât şi viaţa. Numai

răbdarea, acea mare încercare a omului, poate să-l ajute şi să învingă.

- Focul meu e mare şi nu cred că-l mai pot stinge.

- Te cred, Vica. Fireşte că tu eşti prea tânără şi nu aveai de unde să ştii toate acestea, mai ales că ai fost crescută într-o altă lume, altă epocă de viaţă decât mine, iar experienţa puţină nu ţi-a permis să vezi tot ceea ce este ciudat în lumea în care trăieşti. Poate şi acesta este un motiv în plus ca să priveşti cu neîncredere viaţa care ne joacă feste din când în când. Aş vrea să-ţi spun, totuşi, că dragostea este un dar de la Dumnezeu, de care nu se pot bucura toţi oamenii. Nu trebuie să te miri de acest lucru, dar nici nu trebuie să te ruşinezi. Din această cauză mai facem şi greşeli. Eu te sfătuiesc să procedezi numai după cum te îndreamnă cugetul tău!

În toate situaţiile chipurile dragostei nu pot fi suportate fără a fi prezentă şi dureroasa dulceaţă a speranţei, care o însoţeşte şi chiar o amplifică uneori. În acest caz, însă, speranţa trebuie căutată în iubirea adevărată şi nu în iluzii deşarte în legătură cu iubirea.

Deşi este dureroasă, speranţa înseamnă fericire, dar aceasta numai pentru cei care reuşesc să-şi găsească împlinirea amorului sufletesc şi trupesc în doi. Iubirea adevărată este numai aceea care este împărtăşită, în mod egal, de către ambii parteneri, aşa, ca o comunicare în dublu sens. Sper să mă înţelegi.

- Da. De unde ştii dumneata atâtea lucruri? o întrebă Vica, privind-o cu multă curiozitate şi respect.

- Ei, de unde? Viaţa. Dacă voi avea timp vreodată, îţi voi povesti o frântură din viaţa mea .

- Eu ce să fac? Stau aici, în văgăuna asta şi nu mai ştiu nimic despre Ioana şi Irinel.

M-am gândit să plec luni sau marţi până la Constanţa.

- Nu cred că faci bine. Poate te necăjeşti mai rău când te vei întâlni acolo cu realitatea. Ar fi mai bine să te resemnezi în privinţa lui Irinel, care nu te iubeşte şi cred că te amăgeşti în zadar.

- Trebuie să mă conving pentru ultima dată! a spus Vica cu hotărâre în glas şi nimeni n-a putut-o opri.

... Când a ajuns în Constanţa, la părinţii ei, pe care i-a găsit acasă, vestea aflată a descumpănit-o de tot.

- Unde este Ioana? a întrebat ea.

- La facultate, i-a răspuns Ilarion Nedelcu.

- Veniţi şi voi - tu şi Paraschiva, sâmbătă, la nuntă? a spus Angela, privind-o pe sub gene.

- Ce nuntă?

- Păi, nu ştiai? Ioana se mărită cu tânărul ăla, cum îl cheamă, dragă? face ea apel la memoria lui Ilarie.

- Irinel Danciu - răspunde acesta.

- Aşa, aşa! Scot actele de la Oficiul Stării Civile, iar de acolo merg la biserică şi la restaurant pentru o masă în familie. Băiatul nu are decât mamă, dar pare de treabă.

- Nu ştiam, a răspuns Vica, aproape în şoaptă. Poate că venim şi noi. Dar de ce sunteţi amândoi acasă? Sau sunteţi în concediu? schimbă ea vorba.

- Eu sunt în concediu medical de două zile. Cred că am răcit puţin, iar Angela stă cu mine să mă doftoricească.

- Ioana când vine de la şcoală? întrebă Vica.

- Pe la ora două (14,oo), uneori chiar şi mai târziu, îi răspunde Angela cam în silă.

- Atunci plec, n-o mai aştept, că pierd timpul degeaba.

- De ce ai venit? o mai întrebă tatăl.

- Am avut puţină treabă la un croitor de aici, din oraş, a minţit ea. La revedere! a spus repede şi a părăsit încăperea, simţind că se sufocă dacă mai rămâne mult.

- Să nu uitaţi să veniţi sâmbătă la nuntă, i-a strigat Ilarie din uşă.

- Da, da! a răspuns ea forţat şi a dispărut pe scară.

Ajunsă în stradă, s-a oprit şi a respirat adânc pentru a-şi reveni din şocul primit la aflarea veştii de care se temea atât de mult. Nu prea era în stare să meargă şi pentru că era o zi caldă de

toamnă, a coborât spre malul marii, unde s-a aşezat pe o bancă şi a rămas o vreme cu privirile rătăcind pe întinderea de ape.

Marea era calmă, liniştită, iar din portul „Tomis" îşi croiau încet drum spre larg câteva bărci cu pânzele (velele) lăsate, având la bord câte două-trei persoane care vâsleau ritmic pentru a se îndepărta de mal.

Treptat, briza şi-a făcut simţită forţa şi velele şi-au luat, una câte una, locul pe catarge. Soarele strălucea dinspre sud, sporind lumina albă a velelor, care au început să se umfle sub presiunea vântului. Bordurile au început şi ele să primească loviturile ritmice ale valurilor care, după ce erau despicate de prova ascuţită, aruncând mustăţi înspumate, treceau spre pupa, făcând ca navele să se aplece când într-o parte, când în cealaltă. Ajunse în larg, bărcile păreau absorbite de albastrul cerului senin, care, la orizont, părea că se uneşte cu marea ca într-o ţesătură difuză. Dinspre răsărit trecea înspre sud un vapor din al cărui coş ieşea un fum, ca un nor cenuşiu, care rămânea suspendat în aer mai multă vreme.

Vica privea şi se gândea: "Câte comori ascunde marea în adâncurile sale! Tare aş vrea să fiu şi eu pe o barcă, apoi să se pornească o furtună care să mă scufunde şi să ajung în zonele ei abisale, unde să-mi pot lăsa trupul şi toate gândurile ce mă apasă".

S-a ridicat, cu oarecare greutate, de pe bancă şi a pornit spre centrul oraşului. S-a oprit la o florărie de unde a cumpărat un buchet de flori, după care şi-a continuat drumul spre Cimitirul Central unde se află înmormântată Eugenia, mama lor. Intrând pe aleea principală din cimitir a fost cuprinsă de o linişte neobişnuită. În jur nu se auzea decât freamătul frunzelor din copaci în care se juca un vînticel zglobiu. A intrat pe o alee laterală, la al cărei capăt a dat de mormîntul mamei sale, năpădit de buruieni, precum şi alte gunoaie aduse de vânt, împreună cu firunze uscate. A smuls buruienile şi a îndepărtat gunoaiele, apoi a aşezat bucheuul de flori pe pământ, lângă crucea pe care citea: "Eugenia Nedelcu, născută

1952, decedata 1973", în timp ce lacrimi amare îi curgeau pe obraji.

Îngenunchiată în faţa crucii, a murmurat o rugăciune, însă din mormînt nu i-a răspuns nimeni. Trecutul tăcea ferecat în adâncuri şi nepăsare, neputincios să se îngrijoreze de starea ei. Îşi dădea seama că din acel trecut nu mai rămăsesară decât ea şi Ioana, dar numai ea era prezentă acolo şi se ruga.

În apropiere, lângă un alt mormânt, a văzut două călugăriţe în ţinuta lor cernită,care depuneau flori şi lumânări. S-a apropiat de ele, şi cu destulă sfială, a încercat să le abordeze; era una cam de 40 de ani, iar cealaltă, aproape de 30 de ani. Îşi strângeau uneltele cu care săpaseră pământul şi se pregăteau să plece.

- Nu vă supăraţi! Aş vrea vrea să mă îndrumaţi şi pe mine să intru într-o mănăstire şi nu ştiu cum să fac.

- Noi suntem de la Mânăstirea din Techirghiol şi puteţi veni să discutaţi cu stareţul.

- Nu vreau la Techirghiol. Aş vrea cât mai departe de aceste locuri.

- Atunci puteţi merge la Suceava sau la Piatra Neamţ, la mănăstirile Agapia, Văratic sau la altele! o îndemnă călugăriţa mai în vârstă, fără s-o întrebe ce motive are.

Le-a mulţumit pentru sfatul dat şi a ieşit din cimitir, indreptându-se spre autogară pentru a lua autobuzul spre casă. Tot drumul s-a gândit şi şi-a reproşat faptul că ea este singura vinovată, iar aceasta îi adusese grele amărăciuni. După acest proces de conştiinţă, pe care şi-l făcea stând pe scaun cu ochii închişi, nici nu vedea drumul pe unde mergea autobuzul - se hotărâse să privească viaţa în faţă aşa cum este ea şi să se străduiască să-i înveţe, în chip serios, adevărurile crude.

Ajunsă acasă, a găsit totul învăluit în tăcere şi mătuşa Paraschiva nicăieri. S-a privit în oglinda din perete, întrebându-se ce să facă până la sfârşitul vieţii ei care poate fi destul de departe, după care şi-a scos rochia şi sandalele şi s-a întins pe pat. Era

complet dezorientată şi tăcerea din jur o apăsa, dându-i senzaţia că totul este adormit, chiar şi aerul.

S-a ridicat în picioare, a îmbrăcat o rochie şi a ieşit în curte; geamurile de la ferestrele casei lor reflectau copacii din curte, cu frunzişul lor bogat şi verde care se mişca uşor în adierea brizei.

Totul în jurul ei era difuz şi aproape ireal, dar uimitor de pur şi de ameţitor. În acest cadru, Vica îşi căuta singurătatea ca să poată gândi în linişte asupra hotărârii pe care urma s-o ia.

Pe sub pomi a apărut silueta Parasehivei, care lucrase în grădina de zarzavat şi văzând-o pe Vica, s-a apropiat s-o întrebe ce a făcut la Constanţa.

- Ce face tatăl tău?

- Bine. Erau acasă amândoi, el în concediu medical, pretextând o răceală, iar doamna Angela, ca să aibă grijă de el.

- Îl îngrijeşte, ca să nu-l piardă, constată Paraschiva.

- Te cred şi eu. Dacă îl pierde, ce se face ea cu un salariu de învăţătoare? Nu-i ajunge nici să mănânce.

- Cu Ioana ai vorbit?

- Nu. Era la facultate şi mi-a spus tata că vine după ora patru. Ştiă că se căsătoresc? Sâmbătă au cununia civilă, apoi cea religioasă şi o masa la nu ştiu ce restaurant, numai cu rudele familiilor. Am fost invitate şi noi. Tata a insistat.

- Mergem, că altfel se vor supăra şi râde lumea.

- Eu nu merg, spune hotărâtă Vica.

- De ce? E sora ta geamănă şi...

- Nu mai e pentru mine decât o uzurpătoare.

- Fata mamei, nu trebuie să ţii supărare pe ei! Aşa a vrut Dumnezeu să fie şi nu se cade să ne împotrivim, a încercat să îmblânzească situaţia Paraschiva, aşa cum a făcut ea de atâtea ori, cu comportarea sa generoasă.

- Plec la mănăstire, tanti. M-am hotărât deja, pentru că aici nu mai am ce face, nu-mi mai găsesc locul.

- Nu e bine că ai luau o astfel de hotărâre. Dar, ia stai tu jos, să-ţi povestesc ceva care poate te interesează!?

Şi Paraschiva a început povestea vieţii ei:

- Pe când aveam 17 ani, mă aflam în Şcoala de lucrări Edilitare din Constanţa, în anul III. Vorbeam cu un băiat care se afla pe atunci în ultimul an la o şcoală de ofiţeri şi m-am îndrăgostit de el. Stabilisem ca atunci când eu termin şcoala, să ne căsătorim, dar el m-a minţit şi s-a căsătorit cu o învăţătoare, cu doi ani mai mare decât mine. Prin ce am trecut eu atunci, nu pot să-ţi redau, dar luasem hotărârea să plec la mănăstire.

Nici acolo n-am putut să plec, deoarece peste două săptămâni a murit mama - tata murise cu opt ani în urmă - rămăsesem eu, de optsprezece ani şi Ilarie de nouă ani, fără niciun sprijin.

În această situaţie am rămas acasă şi am lucrat la C.A.P. ca să-l ţin pe el prin şcoli, în armată, după care s-a căsătorit şi aţi apărut voi, pe care v-am crescut de când v-aţi născut şi până în prezent. Din acele clipe n-am mai avut o viaţă personală.

Paraschiva a tăcut şi a rămas cu ochii pironiţi pe desenul covorului de pe duşumea. Mâna îngăduitoare a timpului îi veni în ajutor Vicăi, deoarece situaţia ei semăna aproape identic cu cea a Parascnivei. Astfel că cugetul ei s-a liniştit, însă gândul la plecare la o mănăstire prindea tot mai mult contur. Era nefericită şi toate speranţele ei se spulberaseră. Se considera vinovată pentru că iubise cu înflăcărare, cu toată puterea inimii ei, dar împotriva raţiunii, pe cel care o trădase.

- Nu te grăbi să alegi viaţa care nu ţi se potriveşte! Tu ai un alt temperament, altă poziţie faţă de lume şi iubeşti viaţa tumultoasă. Ce să cauţi tu acolo, unde trebuie să te supui unor canoane şi unor reguli stricte?

- Plec, tanti. N-aş mai putea continua viaţa aici.

Seara au mai discutat la cină, apoi Vica a intrat în camera ei, şi-a făcut bagajul, care a intrat într-o valijoară, iar în dimineaţa

următoare Paraschiva a condus-o până la autobuz. Înainte de a se despărți, aceasta i-a spus:

- Să ai credință în Dumnezeu, maică! Dacă Dumnezeu te părăsește, rămâi de izbeliște, cu totul părăsită de El, încât vei face față greu luptei cu viața, care e lupta între bine și rău, între lumină și întuneric.

- Am să mă străduiesc cât îmi va sta în putere.

Au mai vorbit, au plâns împreună, iar la plecare Paraschiva i-a urat "drum bun!" și a rugat-o să-i scrie.

... Sâmbătă, Paraschiva a plecat la Constanța pentru a participa la nunta Ioanei cu Irinel. Cum a ajuns acasă la fratele său, Ilarie, au și început întrebările:

- Vica unde este? De ce n-a venit?

- N-a vrut să vină, a explicat Paraschiva, dar n-a spus și partea dramatică a adevărului, respectiv faptul că Vica a plecat, deja, de miercuri la mănăstire, dar la care anume, nici ea nu știa. Abia a treia zi, când urma să se întoarcă în sat, a putut să le spună tot adevărul, care i-a întristat pe toți. Când a ajuns acasă și-a dat seama că este părăsită, rămasă, după douăzeci de ani, singură ca un trunchi de copac fără crengi. Plângea și se gândea că ar fi fost mult mai bine dacă ele s-ar fi împăcat și să-și continuie viața, fiecare după cum a hotărât Dumnezeu, dar totul ieșise altfel și o îngrozea. Pentru propria sa siguranța încerca să elimine destinul din aceste întâmplări, pe care le socotea rod al fatalității, greu de cuprins și de prevăzut cu gândul.

Sărmana inimă iubitoare, care zvâcnește la cel mai mic zgomot, a rămas singură, numai cu dorul și nădejdea. Ambele fete, pe care le-a crescut cu atâta drag, o părăsiseră și se împăca greu cu acest gând, deși ar fi trebuit să se aștepte la acest gest normal pentru ele, ajunse la vârsta măritișului.

... Căsătoria Ioanei a decurs foarte frumos și toți cei implicați s-au declarat mulțumiți. Mirii fuseseră frumoși și veseli

tot timpul. La Oficiul Stării Civile Ioana se distingea dintre toate miresele în rochia ei albă, cu părul lung care-i cădea în bucle aurii peste umerii gingaşi şi puţin bronzaţi, cu faţa ovală care sclipea ca petalele de crin amestecat cu roşu purpuriu al trandafirilor, cu guriţa rozã şi fragedă şi ochii albaştri de şoim pribeag. Cu zâmbetul ei cald ca lumina soarelui, ea a răspuns "Da" la întrebarea celui ce oficia căsătoria.

Irinel a tras-o spre pieptul lui şi a sărutat-o dulce, simţind că soarbe un duh nou. Zâmbind şi el larg, îi atinse obrazul îmbujorat de mimoză şi o săruta din nou, ca semn al dragostei şi nădejdii în viitor. Emoţia ei a transformat-o pe loc, încât era ca o zână, spirit şi fecioară, care va deveni femeie în curând.

Ochii li s-au întâlnit, privirile s-au încrucişat într-un fel care semăna cu strălucirea unui zâmbet adresat vieţii.

Ioana părea un înger în rochia ei albă, îi mai trebuiau doar aripi; se afla la vârsta impulsurilor timide de femeie, cu conştiinţa de sine trezită şi se transformase într-o tânără femeie, având un sentiment de sfială şi curiozitate, în acelaşi timp. Rochia de dantelă albă şi cununa de flori de lămâiţă de pe cap, străluceau toate, iar nevinovăţia ei gingaşă, creştea şi se schimba în lumină, prefăcând-o în zeiţă.

Irinel, în costum de mire cu cămaşă albă şi papion negru, blond şi înalt, cu ochii căprui şi faţa luminoasă, radia de fericire lângă perechea lui. Amândoi erau firumoşi ca doi îngeri, îmbinând tinereţea cu fericirea deplină ca urmare a împlinirii visului lor comun.

De fericire li se părea că aud glasuri în infinit şi abia aşteptau noaptea desfătărilor, care se apropia. Toţi le urau „casă de piatră" şi îi îndemnau să se iubească pentru că viaţa este scurtă.

La biserică rostirea legămintelor de către mire şi mireasă a fost simplă şi caldă, iar Ioana părea că este mândră de Irinel. Melaniei, mama lui Irinel, i se păruse la început că Ioana este un copil cu trup de femeie şi cu ochii ei mari şi albaştri este gata să te străpungă, dar privind-o mai bine cu acest prilej, a constatat ca are

o mâna lungă şi graţioasă cu care-şi dădea părul blond şi bogat la o parte, dezvelind un chip a cărei frumuseţe îi uluia pe toţi prin inocenţa lui.

Avea o voce profundă şi la fel de mătăsoasă ca părul ei auriu care, parcă îi invita să i-l atingă. Ioana avea o senzualitate delicată asemeni unei flori parfumate care creşte în vârf de munte, neatinsă de mâna omului.

După ce au schimbat verighetele s-au sărutat şi au ieşit la braţ amândoi, îndreptându-se spre TAXI-ul din faţa bisericii, care le fusese destinat. Ochii Ioanei străluceau de fericire.

Seara târziu, când s-au întors de la restaurantul la care fusese aranjată masa, au intrat în camera lor din apartament - camera nupţială - în care un înger păzitor, cu degetul la buze îi veghea să nu fie deranjaţi de nimeni. Desigur, fericirea desăvârşită cere ajutorul îngerilor.

... Iubirea duce la împlinirea a doi tineri, dar numai cu condiţia ca ea să fie reciprocă, să fie din ambele părţi. Abia atunci poate iubirea să fie considerată mărgăritar aflat în cutele întunecate ale unei vieţi. Când acest mărgăritar există, el trebuie păzit cu străşnicie de ambele părţi.

Ioana s-a mutat chiar din acea seară în casa soacrei sale. Melania era total schimbată în comportarea ei faţă de nora sa, care dovedea în fiecare zi că este o femeie blândă, delicată, ascultătoare, care îşi împrumuta părerile de la lumea din jur, dând dovadă de multă smerenie pentru a avea păreri personale şi că este o făptura neprihănită. Îl iubea pe Irinel, dar şi pe Melania, cu care se înţelegea foarte bine încă de la începutul convieţuirii lor în acelaşi apartament.

Purtarea Ioanei era fără prefăcătorie sau vreun interes, era o purtare simplă, ceea ce a făcut să le câştige bunăvoinţa şi inimile, recunoscând în ea o sumă de virtuţi reale.

Odată, stând în pat cu Irinel, după ce au făcut dragoste, Ioana i-a spus:

- De-ai şti tu, ce speriată am fost când mi-am dat seama că te iubesc! Nu ştiam ce să fac şi puţin a lipsit să nu mor de durere când ştiam ca şi Vica te iubeşte şi consideram că nu voi avea nicio şansă în faţa ei.

- Eu te-am iubit din prima seară când am fost cu voi la dans, la Căminul Cultural din sat. Trebuie să-ţi spun că m-am luptat mult cu mine ca să te uit, să te scot din inimă şi sa mă liniştesc, dar n-am reuşit decât să te visez şi să te doresc şi mai mult. O vreme m-am temut că tu nu mă iubeşti şi că te voi pierde.

- Ce bine este că suntem împreună! Totuşi, îmi pare rău de Vica, pentru că a luat calea aceea destul de grea, care o desparte de lumea obişnuită.

- Cred că nu este vina noastră, poate nici a ei. Aşa a fost soarta ei, să se călugărească.

... Amândoi plecau la facultate şi se întorceau tot împreună zilnic, cu excepţia zilelor în care unul avea mai multe ore de curs. Învăţau bine şi părinţii lor au hotărât să-i ajute până va termina Irinel şi va începe să lucreze.

Într-o zi, Ioana îl anunţă pe Irinel că este însărcinată. Acesta s-a „umflat în pene" ca un curcan de prăsilă şi a spus:

- Foarte bine! Vom avea un copil.

- Da, dar ce fac cu studiile? Cred că ar fi bine să discutăm cu mama (soacra).

- Dar eu vreau copilul! spune Irinel cu vocea ridicată.

Văzând că Ioana lasă privirea în jos, nemulţumită de atitudinea lui, a cedat.

- Bine, discutăm diseară cu mama, când vine de la servici, dar reţine că eu vreau copilul.

Era prima dată când se ivea o problemă în căsnicia lor, căreia nu aveau curaj să-i dea rezolvarea fără ajutor dinafară. Ioanei îi era ruşine să-i spună soacrei sale problemele lor intime, dar socotea că este singura cale dreaptă de a afla dacă trebuie sau nu să lase copilul.

Seara, după cină, Irinel a deschis discuţia:

- Mamă, eşti obosită tare?

- Curios lucru! se miră Melania. Este prima dată când fiul meu mă întreabă dacă sunt obosită. Şi de câte ori cădeam frântă de oboseală, muncind la servici şi acasă ca să le fac pe toate, niciodată nu mi-a observat faţa.

- Hai, mamă! Te-am întrebat dacă eşti obosită pentru că vrem să-ţi reţinem atenţia cu
o problemă mai delicată care s-a ivit în proaspăta noastră căsnicie.

Melania i-a privit atentă, pe rând, apoi a spus:

- Să nu-mi spuneţi că aţi făcut vreo prostie care să vă coste liniştea sau libertatea!?

- Nu e tocmai aşa, dar...

- Mă faci curioasă. Spune odată! insistă ea.

- Vom avea un copil, spune Irinel puţin ruşinat.

Melania priveşte spre Ioana, care se înroşeşte până la urechi.

- Asta era? întrebă Melania cu faţa numai zâmbet.

- Da, mamă.

- Cand ai observat? o întrebă pe Ioana.

- Luna trecută, dar nu eram sigură.

- Deci, eşti în luna a doua. Asta aste foarte bine. Un copil este o binecuvântare de la Dumnezeu.

- Nu ştiu dacă mă pot descurca cu facultatea, că n-aş fi vrut să abandonez cursurile.

- Vei naşte prin luna august, face Melania socoteala. Va fi puţin mai greu la examenele din sesiunea de vară, dar, poate, totul va fi bine.

- Dumneata eşti de părere că e bine, mamă? o întrebă Irinel, încă nesigur de acceptul ei.

- Sigur că e bine, doar nu vrei să avorteze?

- Noi vrem copilul mamă, dar ne gândeam la implicaţiile pe care le crează o atare situaţie.

- Ce situaţie? E un copil şi atât, iar el are dreptul să trăiască. Lasă că e bine să faceţi copii acum, când sunteţi tineri, nu când sunteţi plictisiţi de viaţa în doi.

%

... Între timp Vica Nedelcu a ajuns la Mănăstire, de unde îi va scrie Paraschivei abia peste patru luni de zile, având grijă să specifice: „Te rog să nu arăţi scrisoarea la nimeni deoarece i-ar îndurera, iar mie mi-ar fi ruşine de slăbiciunea care m-a cuprins!"

Din scrisoare rezultă că din gara Constanţa a placat la Piatra Neamţ, iar acolo Providenţa i-a scos în cale o călugăriţă ce se întorcea de la rude, aceasta binevoind s-o îndrume spre Mănăstirea Văratic, unde ştie că este stareţă - o maică tânără şi bună, pe nume .. I-a explicat de unde să ia autobuzul şi cât are de mers pe jos până la destinaţie.

Voi spicui din conţinutul scrisorii:

„... Ce părere aveţi că vreau să mă călugăresc? am întrebat-o. "Nu ştiu. Asta e hotărârea dumitale. Trebuie să ştii singură dacă ai în suflet iubirea de oameni, dacă poţi să suporţi despărţirea de viaţa publică pentru a te izola în mănăstire, unde este linişte, post şi rugăciune. Vreau să spun, dacă îţi face plăcere şi te simţi potrivită pentru o treabă ca asta. Îi iubeşti pe oameni?"

Nu i-am răspuns, ci doar i-am mulţumit pentru sfat şi am plecat să-mi cumpăr bilet pentru autobuzul care trebuia să mă ducă spre locul căutat.

În autobuz m-am informat unde trebuie să cobor pentru Mănăstire şi o tânără care stătea pe scaunul din faţa mea m-a ajutat, privindu-mă cu milă, dar şi cu suspiciune. O parte din drum am parcurs-o pe jos, printre brazi, mesteceni şi stejari, când soarele se apropia de asfinţit. Era firumos, iarba care fusese bătută toată ziua de razele soarelui, se încinsese şi mirosea aromitor de departe; pe tăpşan păşteau oi, vaci, pe câmpul plin de iarbă şi flori.

La poartă am fost întâmpinată de o măicuţă care m-a condus la maica Stareţă. . . .

Discuţia mea cu Maica Stareţă a fost scurtă. I-am povestit, în câteva cuvinte, ce mi s-a întâmplat de m-am hotărât să mă călugăresc, iar aceasta, după ce m-a ascultat cu atenţie, mi-a spus să am credinţă şi să -i dau ascultare, că totul va fi bine.

Stareţa are totdeauna ceva senin în înfăţişare şi nobil în ţinută, iar vorba ei este precisă, fără exagerări şi destul de rafinată, ceea ce m-a făcut să am de la început, o adâncă admiraţie faţă de dânsa. După ce m-a întrebat dacă mă hotărăsc să rămân, iar eu am confirmat, aceasta mi-a spus câte ceva din viaţa din Mănăstire: "În Mănăstirea noastră există surori evlavioase, muncitoare, temătoare de Dumnezeu, apoi altele mai copilăroase, care nu prea respectă regulamentul calugăresc; mai sunt şi altele, din fericire puţine la număr, care sunt călugărite numai cu numele şi cu haina.

Aceste persoane de obicei părăsesc Mănăstirea destul de repede pentru că nu se pot adapta. Si cu toate acestea - oftează stareţa - mirenii (cei de afară) ne judecă mănăstirile şi chinul după comportarea acestora, din cauză că păcatul se observă mult mai repede şi mai uşor decât adevărata viaţă de aici, care se desfăşoară strict după cerinţele duhovniceşti."

După o pauza, Stareţa a sunat, chemând o maică care m-a condus la chilia care-mi va fi casă şi temniţă.

Aceasta se numeşte maica Harisia, dar mie îmi place să-i spun Roza pentru că este frumoasă ca o floare de culoare roză şi bună ca pâinea caldă. Dar despre ea îţi voi scrie altă dată.

În noaptea aceea n-am dormit aproape deloc. M-am prăbuşit pe pat îmbrăcată şi am plâns mult, în voie, fiind singură, în sfârşit, fără să fiu văzută. Lacrimile îmi şiroiau pe pernă, buzele îmi rămăseseră lipite, dar mintea lucra febril, cu încordare, de parcă eram atinsă de friguri. Repetam în gând: „Numai eu sunt vinovată de cele ce mi se întâmplă, dar durerea trebuia s-o strâng în inimă. Acum nu am dreptul la durere, aşa cum nu am dreptul la o viaţă „personală". Durerea demagnetizează şi slăbeşte voinţa. Mi-am adus aminte de îndemnul Stareţei, să alung dragostea, amărăciunea şi, mai ales, tristeţea.

„Trebuie să-mi înfrâng durerea" - îmi ziceam. Aici voi fi lipsită de drepturi, voi avea numai îndatoriri. Ce să fac? E calea pe care mi-am ales-o singură, în mod conştient, fără îndemnul nimănui. Într-o oarecare măsură ştiam ce mă aşteaptă îmbrăcând haina monahală şi odată cu ea, încătuşarea inimii, a minţii şi sufletului, care mă separă de lumea mirenilor liberi să facă ce vor. De azi înainte mă voi ofili încet aici, la margine de lume, fără rude şi fără dragoste. Îmi merit soarta şi trebuie s-o întâmpin cu demnitate".

În zilele care au urmat, am cunoscut mănăstirea şi maicile şi, treptat, am intrat în programul zilnic de muncă şi rugăciune.

E târziu şi trebuie să închei. Iţi voi mai scrie cu altă ocazie şi-ţi voi spune mai multe. Îmi este tare dor de dumneata.

Vica. 22. o3.1994.

Obiceiurile rigide din Mănăstire o înăbuşeau pe Vica, mai ales rugăciunile şi toate celelalte activităţi de peste zi, toate fixate după un regulament strict, o apăsau până dincolo de limita oricărei răbdări. Aceasta a făcut-o să regrete viaţa tihnită din casa mătuşii Paraschiva.

Vica avea o imaginaţie bogată pentru că citise destul de multe cărţi. Asta era bine, dar şi rău, deoarece, ca orice făptură cu închipuiri arzătoare, ea plăsmuia visuri din nimic, putându-se lăsa în voia acestor minunate reverii care-i munceau gândurile, ajungând uneori chiar s-o rănească.

Adesea, stând în chilia ei slab luminată, se gândea: „Irinel mi-a ucis dragostea. Nu, nu el, trebuie să fiu dreaptă, eu sunt cea care m-am autoamâgit şi m-am încăpăţânat să mă hrănesc cu iluzii, deşi văzusem şi singură că el o iubeşte pe Ioana. Ah, am încălzit la sânul meu o viperă! Tocmai sora mea? Dar nici ea nu e vinovată, a iubit şi ea la fel ca mine, că doar suntem surori gemene. Ce greşeală colosală
am făcut şi ce decepţie am suferit! Ca să ajung aici. Da, îmi merit soarta şi nu mai văd o altă cale ca să ies din această situaţie. De ce mi-oi fi impus eu atunci să mă întâlnesc cu el? Speranţa că mai pot

recâştiga un lucru deja pierdut pentru totdeauna, adică dragostea lui? Dar asta era numai o speranţă, destul de departe de adevărul visat de mine. Ce iluzii pierdute! Acum a dispărut orice speranţă, poate călătoresc pe un val înalt ce nu mai poate fi abătut din drum oricâtă forţă aş mai avea eu. Iar eu sunt epuizată. Devine din că în ce mai clar că Irinel se va căsători cu Ioana. Să fie fericiţii Ce slab este omul, acea fiinţă zămislită de Dumnezeu. E drept că oamenii mor, îi mănâncă viermii, dar de dragoste nu piere nimeni. Viaţa omului e ca o rătăcire în necunoscut. Nimeni nu-şi trăieşte viaţa aleasă de el. Acum stau aici în singurătatea acestei camere ca un strigoi şi mă gândesc la Irinel, care, poate, e fericit şi nu-i pasă de mine că mă zbat în suferinţă şi deznădejde. Ar trebui să mă spovedesc, spovedania - se zice - este singura consolare a sufletului obosit şi bântuit de păcate. Dar eu am păcate? Nu ştiu.

Justiţia Divină este mai presus de noi. Este acea universală nevoie de echilibru, care pune ordine în toate domeniile materiale şi ale spiritului".

... Vremea trecea, iar pentru Vica nu mai erau decât amintirile care o ţineau trează, gândindu-se la casa din satu în care trăise douăzeci de ani, alături de sora sa Ioana şi mătuşa Paraschiva, bună ca o mamă adevărată care le-a crescut cu drag.

Gândurile îi zburau la anii copilăriei, când alerga cu Ioana pe câmpul înflorit şi plin de fluturi, când îşi împleteau coroniţe din flori de mac şi sânziene, pe care şi le puneau pe cap. „ O mai trăi baciul Vasile Corbu?", o fulgeră gândul la stâna de lângă sat plină cu oi şi la cei doi cai pe care cele două surori îi călăreau pe deşelate.

Vica rămăsese fecioară, iar interiorul ei era ca o floare nedesfacută, răsărită într-un loc cu umbra deasă şi care nu trebuie văzută de ochiul omenesc înainte de a o vede soarele. De aceea, a o privi înseamnă a o pângări, pentru că fecioarele şi florile sunt vrednice de slavă.

... Păcat că astăzi moralitatea este uitată şi multe fete şi femei se expun goale în diferite ocazii, inclusiv la televizor; unele chiar reuşesc să producă silă cu impudicitatea lor. De fecioare, nici vorbă.

... În Mănăstire Vica are timp să se gândească la toată viaţa ei, până în ziua când s-a hotărât să plece pe acest drum fără întoarcere; scenele trec aevea prin faţa ei; discuţia cu tatăl său, mormântul mamei ei, discuţia cu Paraschiva, drumul la P.Neamţ, apoi cel de la Mănăstire şi viaţa zilnică, încheiată cu rugăciuni.

Când o copleşeşte dorul, pune mâna pe pix şi hârtie şi-i scrie Paraechivei:

Dragă mătuşă,

Te rog să mă scuzi că îţi scriu mai rar, dar nu prea am timp. Uneori, după muncă şi rugăciunile de peste zi, vin în chilia mea frântă de oboseală. Aici, în ascunzătoarea mea, stau ghemuită în întunericul străpuns doar de lumina unei candele. Mi s-a întunecat şi mintea şi sunt o făptură muritoare osândită la neştiinţă şi deznădejde. Adesea mă întreb de ce m-am mai născut şi ce rost mai are acum viaţa mea?

Deşi eram tânără şi frumoasă, am fost nevoită să renunţ la Irinel - nici nu puteam face altfel - deoarece el a preferat-o pe Ioana. S-au căsătorit, cred, iar sufletele lor sau unit în dragoste, căsnicie şi vor avea copii.

Ei vor fi fericiţi, iar eu încă le mai pizmuieac fericirea. Suferinţa mă chinuie cumplit şi gem
sub apăsarea ei nemiloasa, iar durerea e nesuportabilă.

Abia aici am timp de gândire şi realizez mai lucid că eu n-ar fi trebuit să mă nasc, mai ales că mama a plătit cu viaţa ei pentru a ne naşte. Trebuia să mă sufoc pentru a nu fi apucat să dau primul ţipăt, abia aşa eram scutită acum de aceste suferinţe şi poate m-aş fi mângâiat cu privilegiul de a mă uni în veci cu mama.

Îţi scriu din chilia mea întunecată, modestă, chiar sărăcăcioasă, la lumina candelei care arde sub icoana la care am

învăţat să-mi fac rugăciunea şi o fac mereu, fără întârziere sau greşeală. Stau în pat în clipele de răgaz şi mă gândesc la toate, la viaţa mea care se scurge odată cu timpul care este ireversibil. Abia acum reuşesc să-mi reprezint realitatea care este lucidă, tocmai în calitatea ei de realitate, cu care trebuie să mă împac şi să mă adaptez după necesităţi.

Omul aflat în suferinţă ştie şi simte când se află într-o situaţie de neîndurat şi adesea nu mai protestează, acceptă totul. Dar şi aici este o limită: să nu ajungi să-ţi pierzi minţile. Asta o spun din experienţa mea nenorocită când am aflat de la tata că Ioana şi Irinel au depus actele pantru căsătorie.

Nenorocirea care s-a prăvălit atunci peste mine m-a zguduit puternic şi mi-a. provocat tocmai acea situaţie de neîndurat. De aceea intrarea mea în Mânăstire pot spune că a fost un şoc peste care nu-mi dau seama, încă, dacă am trecut sau nu.

Dumnezeule! Unde m-a dus acest sentiment care se numeşte dragoste şi cât am pătimit! De ce oi fi crezut eu că Irinel mă va iubi neapărat pe mine, numai pentru faptul că eu îl iubeam? Tocmai din cauza acestei presupuneri am fost dezamăgită, ca apoi să fug de lume şi să ajung aici. Cred că n-ar strica să ştie şi alte fete această poveste a mea, pentru a se feri să mai cadă în greşeala pe care am săvârşit-o eu, o fată care nu dusesem o viaţa cu lipsuri, ba fusesem chiar o răsfăţată şi o cinică, care nu visasem vreodată că mi s-ar putea întâmpla aşa ceva.

... Într-o zi, după rugăciunea din biserică, am stat de vorbă cu o măicuţă mai în vârstă, care mă îndemna să învăţ: munca, răbdarea, smerenia şi aşteptarea, mai ales. Îmi zicea că sunt iute şi nerăbdătoare, întocmai ca apa ţâşnitoare. Poate are dreptate. ...

Ce să-ţi mai spun? Aici mă găsesc la adăpost de rele, nu mă mai tem de brutalităţi, deziluzii sau sentimente păguboase şi mă pot îngriji de activitatea mea cerebrală, în răgazul dintre muncă şi rugăciune.

Aceasta mă ajută să elimin, aproape în întregime, din conştiinţa mea suferinţele sufletului.

Când simt că sunt epuizată, mă cufund în somn, prilej cu care reuşesc să uit complet de mine. Desigur, la asta contribuie, în mare măsură, munca fizică pe care o venerez deoarece îmi face bine, chiar dacă la început am privit-o cu ochi răi, pentru că nu fusesem obişnuită cu munca brută şi permanentă. Cu toate acestea sunt hotărâtă să rămân aici, plecarea fiind exclusă.

Dacă în primele săptămâni am plâns mult, acum o fac din ce în ce mai rar.Mi s-au cam dus lacrimile şi ceea ce e mai important, îmi dau seama că nu mai are rost să plâng, deşi nu-mi fac vreo speranţă la un viitor mai aproape de ceea ce a fost înainte.

Închei şi te rog să-mi răspunzi şi să-mi dai veşti de acasă.

Vica 12.07.1994

%

... Zilele treceau greu, monotone şi pustii, aducându-i tot mereu aminte de trecutul care i se perinda prin faţa ochilor minţii, după care venea la rând viitorul care i se prezenta şters, gol şi nesigur. Când ajungea ziua în chilia ei, Vica era şocată de sărăcia acesteia, de patul îngust acoperit cu o scoarţă, o velinţă pe perete deasupra căreia atârna icoana sub care ardea candela; lângă pat se afla o măsuţă pe care odihnea biblia cu coperţile ei vechi şi soioase, obosită de atâta întrebuinţare, iar alături o scrisoare de la Paraschiva, care-i scria că ar vrea s-o vadă şi să mai stea de vorbă. La sfârşit aceasta îi povestea despre moartea unei tinere din sat.

„.... o ştii pe Maria lui Bărbosu. A murit săptămâna trecută, fără să fi zăcut de vreo boală. Vestea morţii unui om tânăr cade totdeauna ca un trăsnet, mai ales pe fruntea bătrânilor care sunt obişnuiţi din copilărie să vadă murind în jurul lor numai oameni în vârsta. Din această cauză ei resping instinctiv dispariţia altora mai tineri, ca pe un lucru nefiresc, nedrept şi de neacceptat.

Viaţa este atât de dulce - mai ales pentru privilegiaţii soartei - încât omul nu renunţă la ea nici la vârsta de 70 de ani.

Fiecare vârstă are satisfacţiile ei şi totdeauna vom găsi pe cineva mai în vârstă decât noi, încât vom fi mereu mai tineri decât alţii.

Draga mea, cred că măicuţa despre care îmi scrii are dreptate, iar sfatul ei trebuie să-l urmezi neîntârziat, o încurajează mătuşa ei.

Acum sper ca Dumnezeu, care te-a protejat atâta vreme, va sfârşi prin a scoate în evidenţă tăria ta sufletească şi pioasa ta resemnare, acordându-ţi pacea şi fericirea pe care le meriţi întru totul.

Scrisoarea ta m-a liniştit într-o oarecare măsura, dar aş vrea să te văd. Scrie-mi când să vin şi cum să ajung la tine. Aici toţi o duc bine.

Te sărut, fetiţa mea,

Parschiva, 1.o8.94.

Vica s-a grăbit să-i răspundă de această dată şi i-a scris multe despre preocupările şi gândurile ei.

Dragă mătuşă,

Am primit scrisoarea şi m-am bucurat că se mai gândeşte cineva şi la mine. Mi-ai redat încrederea şi optimismul.

Te anunţ că sunt bine, sănătoasă şi am o prietenă foarte bună aici, între maici.O chiamă Harisia, iar eu îi spun Roza. Cu ea fac totul în mănăstire şi în clipe libere ne plimbăm prin pădure, unde ne odihnim şi chiar vorbim orice. Aici este frumos, dar tot în izolare şi în pădure trăim, iar pentru noi hotărăsc alţii unde să mergem, ce să facem? etc. În centrul Mănăstirii se află biserica în care ne rugăm dimineaţa, seara şi oricând avem nevoie. Maica Stareţă e bună, are în ochi o strălucire blândă şi o frumuseţe a cugetului, a bunătăţii şi a dragostei, pare a avea sufletul pe buze, în timp ce cuvintele parcă îi curg de undeva dintr-un şipot tainic, vădind o elocinţă pură şi înflăcărată, care vine din spatele unei frunţi blânde şi inteligente. După discuţiile avute cu ea, aproape m-a uşurat de povara-mi atât de copleşitoare, iar acum am devenit mai hotărâtă să lupt cu toate greutăţile întâlnite în cale. Am

început să uit unele lucruri neplăcute, iar în chilie stau numai noaptea ca să dorm, deoarece ziua, privind pe fereastră, parcă tot văd cum se scurg anii mei tineri, goi şi pustii. . . .

...Vica îşi îndreaptă spinarea, în timp ce lumina candelei îi trimitea cercuri de lumină în jurul capului, făcând să-i strălucească lacrimile ce i se preling pe obraji. Mai crede, încă, în nopţile ei de veghe, că Irinel mai poate veni la ea, chiar şi prin acoperişul camerei dacă-l cheamă: „Hai, vino!", în timp ce sângele îi zvâcnea în vene. Îşi închipuia că sfântul Duh i-ar dezvălui ei adevărul, cum aflase că i s-a arătat lui Pavel în timpul călătoriei lui spre Damasc.

Şi-l închipuia pe Irinel ca o fiinţă străvezie, căreia îi putea şopti cuvinte dulci, apoi îl vedea ca pe o vedenie pe care încerca să-l alunge, în timp ce trupul ei devenea fierbinte şi se acoperea de o sudoare rece, venită odată cu instalarea pustiului care-i încremenea trupul pe marginea patului, unde rămăsese cu ochii pironiţi în golul întunecat din colţul încăperii sale. Când şi-a revenit din visare, Vica a constatat că se lăsase iar în trecut, pe aripa zâmbetului amar, tânjind în zadar.

... Aici am aflat - continuă Vica scrisoarea- care sunt motivele pentru care ajung fetele mirese ale Domnului, încercând astfel să înţeleg de ce aleg, unele dintre ele, această viaţă austeră, la umbra moartă şi rece a Mănăstirii. Pentru că decepţiile suferite în dragoste sau în alte împrejurări fac să le fie şi mai greu dacă ar rămâne acasă.

Astfel încep cele douăsprezece luni de muncă istovitoare, de ucenicie, pline de regrete, chin şi remuşcări, stăpânite de regretul neîncetat după libertatea pierdută, o obositoare amărăciune de pe urma dorinţelor neîmplinite şi o tinereţe irosită, odată cu frumuseţea, într-o suferinţă continuă, pizmuind orice femeie care ar putea să.se bucure de aceste daruri în libertate, în lumea din care ea fusese alungată pentru totdeauna.

În acelaşi timp, Mănăstirea pregăteşte o fată pentru patima mai mult decât orice pe lume, deoarece ea sileşte gândurile să se întoarcă spre necunoscut. Inima ei prea plină se adânceşte pentru că nu se poate revărsa în afară şi atunei fata îşi face tot felul de gânduri, iar odată ajunsă afară din incinta Mănăstirii, orice imbold mai serios o poate conduce la patimă şi la faptă. Dacă vrea să păstreze o inimă de fată învinsă, Mănăstirea trebuie s-o sechestreze între pereţii săi toată viaţa.

De câte ori privesc acele ziduri, nu ştiu de ce îl consider lăcaş al îngerilor şi gheţar înaccesibil virtuţii cu fecioare zăvorâte între zidurile-i bătrâne.

Dragă mătuşă, mă pregătesc să închei cu promisiunea că îţi voi mai scrie altă dată. Scrisoarea pe care mi-ai trimis-o mi-a mai împrăştiat îngrijorările, iar sufletul meu parcă şi-a regăsit calmul şi seninătatea.

Te sfătuiesc, totuşi, să nu vii aici. Ar fi o călătorie prea lungă, obositoare şi inutilă, iar la sfârşit să ai ocazia de a mă vedea pe mine deprimată.

În acelaşi timp, aici regulamentele sunt stricte, iar vizitele foarte scurte, care fac mai mult rău.

S-o lăsăm pe altă dată, când vor fi condiţii mai prielnice, iar până atunci să ne mulţumim că putem comunica prin scrisori, care mie îmi aduc o mare alinare.

Cu drag, Vica. 18.08.1994.

... Vica a găsit o bună prietenă în maica Harisia, căreia îi zicea Roza, cu care muncea şi se ruga, chiar îşi făceau şi unele confidenţe, dat fiind că erau de vârste apropiate şi aduse la Mănăstire de cauze apropiate.

Odată, mai la începutul prieteniei lor, Roza a înerebat-o fără ocol:

- De ce eşti tu atât de plină de ură?

- Pentru că am iubit un bărbat care m-a trădat.

- Să ştii că ura şi răzbunarea nu se domolesc prin violenţă, nici nu lecuiesc nedreptatea.

- Atunci care poate fi calea?

- Cea pe care o arată „Noul Testament", unde Iisus Cristos spune : „Iubeşte pe duşmanii tăi, binecuvântează pe cei care te blestemă şi fă bine celor care te urăsc şi te disprețuiesc".

- Acum încă nu o pot face.

- Încearcă şi vei reuşi până la urmă! Mi se pare că viaţa e prea scurtă ca s-o petrecem hrănindu-ne ura sau amintindu-ne mereu nedreptăţile suferite. Toţi facem greşeli, de aceea trebuie să învăţăm să iertăm.

- Ţie poate îţi este uşor să spui aşa, dar mie...

- Trebuie să ajungem la conştiinţa că într-o zi vom scăpa de această carcasă numită trup şi ne va rămâne numai scânteia spiritului curăţat de cele rele. Dar pentru asta trebuie să ai credinţă că vei ajunge la acea odihnă necurmată, acea veşnicie care este lăcaş de lumină şi nu o prăpastie cu loc de spaimă... Şi spunând aceste vorbe, Roza se cufundă într-o tăcere profundă, semn că dorea să stea de vorbă cu propriile ei gânduri.

- La ce te gândeşti? o întrerupe Vica din visare.

- Se ştie că sufletul abia ieşit din trup trebuie să poposească în faţa tribunalului veşnic, unde va da seama despre toate faptele săvârşite şi cuvintele rostite în viaţă, iar acei judecători nu pot fi înşelaţi sau corupţi.

Sufletul este creat în ceruri, apoi constrâns să locuiască într-un trup, după a cărui moarte se încoarce din nou în ceruri.Deşi în viaţă suntem trufaşi, lacomi, răi şi-i urâm pe ceilalţi deşi ştim că e atât de scurtă, numai moartea ne arată cât de mizerabile sunt trupurile noastre şi cât de fără importanţă. Şi, cu toate acestea, omul, dintr-o inexplicabilă obişnuinţă, se îngrijeşte mai mult de trup care este efemer, trecând adesea cu vedesea sufletul care este etern.

- Poate tocmai de aceea omul cât trăieşte strânge mereu ca furnica, iar când îi vine sfârşitul poposeşte în cele patru scânduri – intervine Vica în şoaptă.

- Da, aşa este, a spus Roza, mângâind-o duios pe creştetul capului.

Ii vorbea liniştit şi cu adoraţie, după toate rânduielile bunei cuviinţe, cu uşurinţa şi în formele poruncite, dar acest fapt dezvăluia, totodată un stil şi o eleganţă personală, expresie a unei firi îndatoritoare, politicoase şi nu lipsită de sensibilitate. Glasul ei era pătruns de emoţie, iar un tremur uşor îi trăda o mâhnire tăinuită.

- Măicuţa mea - zice Vica cu voce tare — s-a coborât în noapte chiar de la naşterea mea şi a sorei mele. Nici n-a apucat să ne vadă, iar noi nu vom şti niciodată cine a fost ea pentru noi, în afară de faptul că ne-a născut.

- Ce zici dacă plecăm mâine amândouă în pădure, după ora de rugăciune şi de masă? o întrebă Roza.

- Mi-ar plăcea.

- Hai, acum fiecare la rostul nostru!

... Vica se ruga, iar atitudinea ei era tihnită. Rugăciunea ei era un murmur, ca o melopee spusă cu jumătate de glas, cu mâinile lipite la piept, îngenunchiată în faţa icoanei Sfintei Fecioare. Părea, mai curând, un fel de şoaptă rostită într-o desăvârşită uitare de sine, un fel de convorbire cu Dumnezeu.

In biserică s-a ivit un călugăr cu glugă, având barba albă şi rară, crescută în voie şi răsfirată pe piept; cute adânci îi brăzdau faţa pornind de la rădăcina nasului subţire, pierzându-se apoi în barbă. Buzele îi erau subţiri şi puţin învineţite, iar doi ochi căprui şi scânteietori, obosiţi de vârstă, încadraţi de pungi moi şi vinete, dovedeau o agerime spirituală.

O priveau pe cea care se ruga şi s-a apropiat încet. Când aceasta s-a ridicat, el i-a pus mâna pe umăr.

- Ah! Părintele duhovnic! a spus Vica. Aveţi puţin timp pentru a vă întreba ceva?

- Desigur, pentru asta sunt aici.

- Dumneavoastră sunteţi un om deschis, tare ca o stâncă, dar prea aspru, orgolios, închistat şi adesea neîndurător; uneori sunteţi chiar nepoliticos. Ce vă determină să vă purtaţi astfel?

- Se vede că dumneata ai venit de puţină vreme din libertate şi nu ştii multe, dar te iert. Îţi voi răspunde sincer. Mă port astfel numai cu oamenii orgolioşi, fuduli şi îmbuibaţi, nu şi cu cei umiliţi şi săraci.

- Viaţa este o amăgire, a spus Vica, clătinând din cap, semn că nu ştia dacă părintele vorbea serios sau glumea, deşi gluma nu-şi prea avea rostul în acel caz.

- Este amărăciune pentru că oamenii beau nedreptatea ca pe apă, fără să se gândească la consecinţe.

- Dar dacă n-ar fi nedreptate, părinte, n-am şti când şi unde e dreptate.

- Da, asta e adevărat, pentru că pe lume toate sunt perechi: lumina cu întunericul,dreptatea cu nedreptatea, viaţa cu moartea, bogăţia cu sărăcia.... dacă s-ar mai pierde şi prostia, cine ar mai aminti şi de înţelepciune? Nu mai vorbesc de etică, etichetă şi ruşine, care nu prea mai există în ultima vreme. S-a ajuns aproape ca în Sodoma şi Gomora, să umble femeile aproape goale pe stradă, în diferite locuri publice, chiar şi pe la televizor. Mai poate fi răbdată o astfel de comportare? In lume, dar şi la noi în ţară e prea multă desfrânare.

- Cred că nu mă învinovăţiţi pe mine de această stare de lucruri? De obicei oamenii caută un vinovat pe care să poată da vina atunci când totul le iese prost.

- Nicidecum! Sunt supărat pe rânduielile din ţară care permit desfrâul şi pe comportarea unor persoane certate cu morala. Nu mai avem nici bărbaţi viteji în ţară; înainte vreme prin aceste păduri care ne înconjoară şi astăzi, au sălăşluit haiducii, oameni curajoşi, adevăraţi bărbaţi cu inima de leu, oameni dintr-o bucată.

Astăzi au rămas numai cântecele şi baladele în legătură cu ei şi isprăvile lor. Un asemenea bărbat putea păşi în faţa unei femei cu inima curată, era iubit şi respectat de ele, care îl priveau şi tremurau de voluptate. Acum sunt zămisliţi din ce în ce mai mulţi vorbăreţi şi fătarnici, nu şi bărbaţi.

- Poate aveţi dreptate. Am cunoscut şi eu o asemenea creatură şi tocmai din această pricină mă aflu aici.

- Zămislirea nu este creaţie, ci doar se cufundă viaţa în viaţă, în oarba voluptate, o corectează părintele. Creaţia a făcut-o numai Dumnezeu.

După ce a mai privit-o un timp în tăcere, părintele i-a spus:

- Dumneata trebuia să fi rămas în lume şi să fii un mirean de nădejde care să te măriţi şi să faci copii dolofani şi sănătoşi. Eşti frumoasă şi n-ar trebui să te iroseşti aici, între aceste ziduri.

- De ce, părinte?

- Aşa. . . că muierea este iarba satanei, iar cel care o paşte turbează, la fel ca şi cel care n-o paşte şi moare de inimă rea că n-a păscut-o şi tot aşa. . .

- Vorbeşti cu păcat, părinte. Nu sunt toate femeile la fel, încearcă ea să-l contrazică.

- Ştiu eu ce vorbesc, dar nu o fac cu păcat. Vezi, soră Fevronia, de satana scapi cu crucea, cu tămâia arsă şi dacă-l blestemi, dar cu femeia este mult mai greu pentru că ea nu se lasă dusă, chiar dacă arzi vagoane de tămâie, făcându-ţi cruce în permanenţă. Câte una te mai crede şi nebun văzând că insişti atât de mult ca să scapi de ea.

- Părinte, ce-mi spuneţi mă înfioară, se apară ea.

- Gândeşte-te şi să vezi că-mi vei da dreptate, a mai spus el, apoi a ieşit şi a plecat pe alee.

După ce s-a mai rugat puţin, Vica a ieşit din biserică şi a pornit spre chilia sa. Privea cu plăcere spre şirul alb de chilii crare înconjurau biserica, în care locuiau maicile împreună cu surorile şi ucenicele lor.

La început credinţa Vicăi se rezuma numai la iubire, dar cu timpul petrecut în izolare, cu munca şi rugăciunea, departe de lumea pe care o părăsise, simţea nevoia unei altfel de mângâieri şi iubirea de Dumnezeu. Rugăciunile ei continuau să fie taine pe care nu le-a dezvăluit nimănui. În fiecare seară îngenunchia în faţa icoanei şi înălţa rugi rostite cu adâncă evlavie, cerşind totodată răbdare, uşurare şi putere de la cel Atotputernic. Deşi uneori i se părea că El nu o asculta, continua cu încrederea că Dumnezeu nu o va părăsi şi nu o va da uitării, mai ales că ea îl iubeşte din convingere. Cu toate acestea, Vica suferea, iar dorul de copilărie îi revenise, umplându-i sufletul şi arzându-i puternic inima.Ar fi dorit ca mama ei să fi trăit şi s-o cheme ca să locuiască împreună pentru totdeauna. În chilia ei astfel de gânduri o ţineau în stare de veghe în timpul căreia constata lipsa speranţei şi mierea amintirilor plăcute, ca şi hrana care s-o nutrească corespunzător. Încerca astfel sa-şi ţină zilele cu hrana dorinţelor, iar datorită lipsurilor şi dorinţelor neîmplinite se resemna şi tânjea zadarnic.

A doua zi era duminică şi Roza a venit pentru a o lua la plimbarea prin pădure pe care o stabiliseră împreună în ajun.

Dincolo de mănăstire se întindea un platou plin de verdeaţă şi umbră deasă; de jur-împrejur platoul era străjuit de un lanţ de culmi destul de înalte, iar deasupra lui cerul albastru care se transforma în plumburiu datorită stratului de zăpadă care acoperea totul ca un linţoliu.

S-au oprit amândouă pe creasta verde a muntelui care domina păşunile şi au privit valea adâncă unde se vedeau poieni înverzite presărate cu margarete, trifoi, caprifoi şi pintenul cocoşului zâmbind toată natura fericită sub mângâierea caldă a soarelui.

Dealurile din apropiere, împădurite şi ele, dormeau adânc sub umbra vremelnică a unui nor uriaş care acoperea zarea, trăgând spre răsărit un zăbranic albastru-sidefiu; un vânticel mângâia frunţile lor asudate cu adierea lui proaspătă şi dulce care le înviora.

- Vezi valea aceea de la piciorul dealului? întrebă Roza.

- Da, o văd.

- Acolo cresc cei mai bătrâni copaci, stejari uriaşi, împodobiţi cu coroane maiestoase care stau de strajă ca soldaţii, asigurând o umbră deasă. Data viitoare când vom veni, mergem până acolo.

S-au aşezat pe iarba deasă şi au început să depene amintiri şi să-şi satisfacă curiozităţile, în scopul de a se cunoaşte mai bine:

- Cum e tatăl tău? a întrebat-o Roza. Este tot despotic şi rău cum este al meu?

- Nu, tatăl meu este un om înţelegător şi bun la suflet. S-a mai schimbat puţin după ce a murit mama, iar el a trebuit să se recăsătorească şi asta probabil din cauza actualei soţii, poate şi a serviciului său.

Ne-a neglijat puţin, dar nu sub aspectul material, că ne-a dat bani şi ne-a asigurat traiul, dar n-am fost permanent cu el, ne-a crescut o mătuşă.

- Zici că ai o soră? continuă Roza să se informeze.

- Da, am o soră geamănă. E o fată bună. S-a căsătorit de curând şi locuieşte în Constanţa cu soţul ei.

Vica a tăcut. Cu această informaţie voia să oprească destăinuirile. A schimbat subiectul discuţiei:

- Trebuia să susţin şi eu examen de admitere la o facultate, dar am ales să vin aici pentru
a avea mai multă linişte. Voiam să părăsesc acea lume.

- Eu cred că o meserie este mai sigură astăzi, te face mai curajoasă, mai stăpână pe tine şi te ţine permanent ocupată, încât reuşeşti să uiţi de griji şi de gândurile chinuitoare care pun, adesea, stăpânire pe fetele tinere.

- Poate e mai sigură, dar pe lângă curajul pe care ţi-l dă, te face indiferentă la feminitate. La un moment dat începe să-ţi fie indiferent chiar şi un bărbat, până când te trezeşti că ajungi fată bătrână.

- Aici, în Mănăstire nu suferi aceleaşi transformări?

- Da, dar aici cel puţin te consideri Mireasa Domnului. Dacă în viaţa socială ne-ar vede bărbaţii aşa cum suntem în realitate, poate ne-ar respecta mai mult, dar ei sunt copleşiţi de iluzii şi adesea ne înţeleg greşit, încât pentru ei femeia este jumătate păpuşă şi jumătate înger.

- Este şi o altă părere, intervine prompt Roza. Pentru unii bărbaţi, femeia rea este asemuită cu un diavol totdeauna. Şi totuşi, venirea noastră în Mănăstire eu o consider un fel de a fugi de noi înşine şi de faptele din trecut de care ne simţim vinovate.

- Da şi asta. Cel puţin eu recunosc că am făcut prostia de a iubi pe cineva, deşi nu mi se ceruse acest lucru . Amintirea aceea tăioasă îmi tot revine în minte şi mă umple de ruşine, îmi crestează respectul faţă de mine însămi, întocmai ca o lamă fină de cuţit.

- Nu trebuie să te mai gândeşti la asta! o îndemna Roza.

- Mă simt şi acum o proastă şi mă dispreţuiesc, dar ce-i puteam face păcătoasei mele de inimă? Iartă-mă, nu vreau să te consider duhovnicul meu, dar am spus aşa, pentru că veni vorba!

- Hai să ne întoarcem, că se întunecă şi ar fi bine să ajungem devreme pentru vecerniei sugerează Roza.

S-au întors pe acelaşi drum pe care veniseră.

După câteva zile, Vica i-a scris Paraschivei:

Draga mea mătuşă,

Te anunţ că sunt bine şi mă descurc în cele ce făptuiesc aici. In ultimele săptămâni am început să colind prin pădurile din împrejurimi împreună cu Roza, prietena şi tovarăşa mea de muncă. Nici nu-ţi poţi închipui câte frumuseţi poate ascunde natura. Inima îmi este copleşită de atâta frumuseţe şi de bucuria libertăţii şi a naturii, care a fost întotdeauna o desfătare pentru mine, încă de când eram acasă şi alergam pe câmp.

La toate acestea se adaugă purtarea blândă a prietenei care mă face să mă simt în largul meu şi o iubesc cu toată forţa de care este capabilă inima mea, deoarece ea este bună şi nu m-a obosit niciodată. Odată ne-am rătăcit prin pădure şi nu mai găseam

drumul de întoarcere dar ne-a îndreptat o ţărancă aflată cu oile şi caprele la păscut.

Mă temeam că nu voi reuşi să scap de dragoste şi eram deznădăjduită, dar am început să uit pentru că muncesc mult în fiecare zi, iar noaptea cad frântă.

Poate voi reuşi! Mă întreb uneori dacă în strădaniile mele de a mă consola cu situaţia dată, nu cumva îmi voi pierde capacitatea de a iubi oamenii? Dar n-am ce face. Poate aceasta este tocmai pedeapsa pe care o merit şi trebuie s-o ispăşesc. Să nu fie o boală fără leac.

Tanti Chiva, după atâta suferinţă pe care am tras-o eu, le-aş spune tuturor fetelor: „Fiţi prevăzătoare, dragele mele şi procedaţi cu luare-aminte când faceţi vreo făgăduială, iar când aţi ajuns să iubiţi cu adevărat, păstraţi-vă demnitatea şi cumpătul! Ar fi bine pentru voi să simţiţi cât mai puţin pentru a nu suferi cumplit în caz de eşec. Ascultaţi-mă pe mine: să nu vă încredeţi în vorbele dulci ale bărbaţilor!

Închei, Vica 12.04.1995.

Printre atâtea virtuţi ale ei, Vica era geloasă pe cele de acelaşi sex cu ea care aveau noroc.

În duminica următoare, Vica şi Roza şi-au pus câteva merinde într-un coşuleţ şi au trecut din nou peste creasta dealului, iar când au ajuns pe platoul înverzit s-au oprit.

- N-ai obosit? a întrebat-o Roza.

- Nu, încă. Vai! Ce frumos e aici! Vom rămâne în acest loc toată ziua, vrei?

- Nu. Mai întâi ne odihnim puţin, apoi vom merge mai departe. Vreau să-ţi arăt nişte locuri minunate, unde putem culege alune, fragi, smeură, apoi un alt loc unde n-a călcat picior de om.

Au continuat să urce, apoi să coboare pe poteci de munte, până când acestea au dispărut şi au ajuns într-o zonă unde creşte muşchiul verde ca şi smaraldul, apoi stejari falnici, mesteceni

gingaşi, fagi înalţi, toţi crescuţi laolaltă cu frasinul, pe ale căror tulpine se cătăra edera pentru a ajunge la lumina soarelui.

- Aici este nemaipomenit de frumos! exclamă Vica.

Mai jos, pe fundul viroagei înverzite, curgea înspumat, gălăgios şi vesel, un pârâu care se lupta din greu cu pietrele, formând şuvoaie neliniştite ce rodeau din malul de pământ. In zăvoi ele găsiseră umbra răcoroasă a copacilor crescuţi în voia lor, oferind sălaş păsărelelor care le onora cu ciripitul lor vesel.

Peste tot se vedeau flori proaspete şi trandafiri sălbatici, unii înfloriţi, aiţii îmbobociţi, iar alţii care se treceau în singurătate, dovedind astfel că în acele locuri nu călca picior de om, fiind adevărata împărăţie a naturii.

În prezenţa Rozei, Vica simţea că leapădă o povară de pe umeri, iar gândurile îi zburdau şi mintea i se elibera; veselia o cuprindea, făcând-o să devină tandră şi dispusă la confesiuni despre unele fapte experimentate de ea în scurta viaţă trăită în lumea mirenilor.

Cu acest prilej, dovedea că are o minte cultivată, o inteligenţă viguroasa, însă persista în încercarea de a-şi ascunde slăbiciunile, acele părţi vulnerabile.

După ce a ascultat-o cu multă atenţie, Roza a spus, aproape în şoaptă, cu privirea pierdută:

- Cu toată frumuseţea pe care ne-o oferă această natură generoasă, viaţa nu este decât o amăgire.

- Aşa o fi, dar eu consider că dragostea este cel mai adevărat, mai trainic, mai dulce şi mai amar, în acelaşi timp, dintre toate câte îi sunt date omului să cunoască.

- Am auzit şi eu că dragostea este rezistentă. Unii spun că e chiar mai rezistentă decât moartea, spune Roza. Nu ştiu cum este, dar n-o vreau. O consider o deşertăciune a vieţii, în urma căreia rămâne suferinţa care te chinuie pe vecie.

- Este drept că durerea ei te chinuie, dar, în cazul în care dragostea este împărtăşită de celălalt, e o fericire.

- Eu nu prea am auzit de dragoste împărtăşită. Poate doar în romane, unde poveştile de dragoste sunt prezentate înşelător, deşi ascund mari primejdii. Sper că şi tu ai citit romane de aceste fel?

- Da, am citit multe. Încep şi eu să nu le mai cred acum după câte am pătimit din cauza dragostei. Socotesc că cei care scriu romane de dragoste, habar nu au de "biciul de foc" al acesteia.

- Ei, s-ar putea să aibă acei scriitori care au suferit din acest motiv sau din pricina căsătoriilor nepotrivite. Dar când s-au apucat să scrie şi ei pot proceda subiectiv, pentru a da cât mai mare importanţă romanului, ocolind adevărul în favoarea frumosului şi plăcerii, îşi exprimă cu curaj părerea Roza.

- Eu am auzit şi chiar am văzut familii fericite, căsnicii durabile, dar rămân la părerea că ele au rezistat numai pentru că au fost susţinute de acea dragoste reciprocă dintre soţi, sinceritate, iar sufletele lor se află în armonie. Îmi amintesc o discuţie pe care am avut-o cu fostul meu pxieten: „Eşti ca o soră bună a crudului leopard cu blana plina de pete negre", îmi spunea el.

Aceasta mă obliga să fac analiza fiecăruia dintre noi şi, spre surprinderea mea, am constatat contrastul dintre caracterele noastre: el liniştit, blând şi îndatoritor, pe când eu, repezită, aprigă şi mereu ca o vijelie care nu se mai oprea. Poate de aceea n-a vrut Dumnezeu să ne unim amândoi!?

- Părinţii mei n-au fost fericiţi în căsnicia lor, dovadă că s-au despărţit încă de tineri, a spus Roza cu un oftat greu.

- Poate că i-a obosit viaţa conjugală şi n-au rezistat? Asta dovedeşte că viaţa e un stagiu de ucenicie fără odihnă, dar şi fără răsplată, iar o căsnicie prelungită când deja e falită, se poate transforma într-un iad, adăugă Vica, rămasă cu ochii pironiţi în iarba verde.

- Ce zici, plecăm? o întrebă Roza.

- Nu. Hai să mergem acolo sus, pe vârful acela acoperit cu zăpada!

- Nu putem astăzi. Este prea departe ca să mai ajungem până când se întunecă.si tu ştii că nu ne putem permite să lipsim de la vecernie, ca s-o supărăm pe Maica Stareţă. Ne-ar putea pedepsi pentru indisciplină.

S-au întors la timp în Mănăstire şi totul a fost aşa cum erau obişnuite să petreacă între zidurile ei austere.

%

... Multe luni la rând au trecut, iar Vica şi Paraschiva şi-au mai scris sporadic, considerând fiecare dintre ele că este mai cuminte să lase viaţa să-şi urmeze cursul.

Într-o zi, pe când Maria ieşea de la cursuri, s-a întâlnit cu Ioana şi Irinel.

- Ce faceţi voi aici? a fost ea curioasă.

- Păi, eu sunt în anul al doilea şi Irinel în al patrulea la facultatea de biologie, răspunde Ioana.

- Şi nu ne-am întâlnit deloc pe perioada unui an întreg de studii? Şi eu sunt în anul patru la Drept, i-a informat Maria.

- Am fost însărcinată o vreme şi. ... avem o fetiţă de un an şi două luni, răspunde Ioana puţin ruşinată. Am avut nuntă, dar unchiul Costică n-a venit.

- Şi eu am un băiat, dar e flăcău de un an şi aproape şase luni, se laudă Maria. Notează numărul meu de telefon şi să mă suni, ca să mai vorbim!

S-au despărţit repede, Maria evitând să răspundă şi la alte întrebări.

- Am s-o sun şi poate îi fac o vizită acasă să pot discuta mai mult cu ea, să-mi spună ce s-a întâmplat între ea şi părinţii săi, spune Ioana.

- Eu am auzit că tatăl ei l-a alungat pe Mihai, apoi ea a plecat de acasă, urmându-l la un hotel. Mihai avea nişte bani cu care a cumpărat un apartament, iar cu restul şi-a încropit o afacere cu frigidere, electrocasnice, în general. Este un tip foarte deştept şi

manierat. Îmi place mult de el şi aş vrea să-i fiu prieten, adăugă Irine l.

%

... Paraschiva venea rareori în oraş şi adesea se întorcea în aceeaşi zi, astfel că era informată, într-o oarecare măsură despre rudele sale.

Cu Ioana, pe care o vizita foarte rar de când aceasta se căsătorise şi locuia la soacra sa, a avut o discuţie mai deosebită:

- Ce veşti mai ai de la Vica? I-am scris şi eu, dar ea refuză să-mi răspundă, tot mai este supărată pe mine, deşi mie îmi este dor de ea şi o visez uneori noaptea.

- Nu vrea să audă de tine. Nu mi-a mai scris demult. In ultima scrisoare pe care am primit-o de la ea, părea că s-a consolat cu viaţa din Mănăstire, dar e puţin bolnavă.

- De ce este bolnavă?

- Nu scrie de ce suferă, dar cred că este vorba tot de motivul ei vechi - dezamăgirea suferită în dragoste. Pe tine nu te poate ierta pentru că te-ai căsătorit cu Irinel.

- Ce puteam să fac dacă, iubindu-l amândouă, el m-a ales pe mine?

- Nu ştiu. Cert este că şi tu l-ai încurajat, dându-i posibilitatea să se apropie mai mult de tine, deşi ştiai cât de mult îl iubea Vica.

- Dar Irinel i-a spus că mă iubeşte pe mine, iar pe ea o stimează şi o iubeşte ca pe sora mea, ce este.

- Nu ştiu ce i-a spus el, dar Vica este distrusă moral, poate tocmai aceasta este cauza bolii ei. Poate nu trebuia ca tu să-i joci o asemenea "farsă" tocmai sorei tale?

- Nici dumneata, tanti, nu mă crezi că nu am nicio vină? s-a văicărit Ioana, iar pe obraji i-au apărut brusc lacrimile suferinţei.

- Hai, termină cu lacrimile! Eu te cred, dar tot aşa de bine o ştiu şi o cred şi pe Vica, fiinţa aprigă dar plăpândă. Ea nu prea seamănă în partea noastră, ci mai mult în partea mamei voastre. Nu este ca spicul de hrişcă să se poată ridica din nou după ce trece

furtuna, ci e slabă ca spicul de grâu, care, odată culcat de furtună se frânge şi se usucă, dar de ridicat nu se mai poate ridica. Asta este şi dovada că Vica noastră a cedat prea uşor, luând drumul vieţii austere din Mănăstire.

Ioana n-a prea înţeles cum este cu spicul de hrişcă şi neamul încăpăţânat care, doborât de necazuri, mai are vlaga să se ridice şi să continue lupta fără să se plângă. A rămas tăcută în aşteptarea altor veşti.

- Văd că eşti însărcinată din nou, spune Paraschiva cu un ton care îngloba şi o oarecare nemulţumire. Nu era mai bine să aşteptaţi să termini facultatea?

- Şi ce să-i fac copilului? Să avortez? Am eu dreptul să pun la îndoiala acest dar Divin? Cum poţi să-ţi închipui că mi-aş aroga eu dreptul de a hotârî cine să trăiască şi cine să moară?

- Mă gândeam şi eu ca pe Zina ai nascut-o prin cezariană, iar a doua naştere va fi mai periculoasă.

- E drept că la prima naştere am fost în pericol, fiind obligaţi să-mi facă cezariana pentru a ne salva, pe mine şi pe fetiţă, dar acum ştiu că va fi băiat şi sunt hotărâtă să-i dau viaţă.

Soacra mea şi-a schimbat total comportarea faţă de mine şi este cu totul de acord să avem acest copil. Luna tracută Irinel a moştenit de la sora tatălui său o casă în cartierul Medeea, unde ne vom muta cu toţii - inclusiv mama-soacră - după ce se vor termina lucrările de renovare. De-ai şti dumneata cât de mult ţine soacra mea la Zina! Umblă în camera ei numai în vârful picioarelor când doarme şi îi face toate poftele. Zina seamănă leit cu Irinel, care s-a bucurat nespus de mult, ca şi mine, când i-a auzit primul ţipăt. Când am adus-o acasă de la maternitate toată casa s-a umplut de o mare veselie. Apoi a început să crească, să i se lungească mâinile şi picioarele, obrajii să-i fie mai rumeni şi dolofani şi buclele aurii, iar ochii ei albaştri ca marea. Când a spus "mamă", prima dată îmi venea să leşin pentru că pe buzele şi în inima copilaşilor, cuvântul mama ţine locul lui Dumnezeu. Toţi o iubim în casă, aşa cum ai văzut.

Zilele trecute m-am întâlnit cu Maria, fiica lui unchiul Costică Comănescu. E studentă în anul patru. Mi-a spus că are şi ea un băiat, Lucian, în vârstă de un an şi jumătate. N-am vorbit prea mult cu ea pentru că se grăbea să ajungă undeva.

- Am fost pe la mama ei. Irina mi-a povestit cum l-a alungat Costică de la ei pe Mihai, apoi
a plecat şi Maria după el, părăsindu-i pe părinţi.

S-au căsătorit, au făcut nuntă, dar n-au spus la nimeni. Locuiesc într-un apartament lângă Casa de Cultură, iar Mihai are o firmă a lor cu specific de electrocasnice sau aşa ceva. Zice Irina că s-au împăcat, iar de Crăciun au petrecut împreună.

... Ajunsă acasă, Paraschiva a găsit o scrisoare de la Vica în care îi cerea să-i transmită veşti despre toţi, inclusiv despre baciul Vasile Corbu, prietenul copilăriei lor fericite. Având destule asemenea veşti, într-o zi Paraschiva s-a aşezat la masă şi i-a scris :

Draga mamei,

Am primit scrisoarea ta, dar abia acum mi-au dat răgaz treburile din gospodărie să-ţi răspund.
Voi începe cu verişoara voastră, Maria Comănescu, despre care nu ţi-am scris niciodată până acum. Este căsătorită de mai bine de doi ani de zile cu juristul care lucra la firma lui Costică - îl ştii pe Mihai - şi au un băiat de un an şi jumătate, botezat Lucian.

Când a aflat Costică Comănescu că el îi face curte Mariei, l-a alungat de la ei, iar Maria l-a urmat şi s-au căsătorit fără ştirea şi aprobarea lui Costică.

Abia de Crăciun s-au împăcat.

Despre Ioana, ce să-ţi spun? Este în anul al doilea la facultatea de biologie şi are o fetiţă de un an şi ceva, iar acum este din nou însărcinată. Soacra ei, care n-o prea voia de noră la început, iar în planurile ei nu era loc pentru Ioana, acea „ţărăncuţă" de care fiul ei se îndrăgostise, cu timpul a îndrăgit-o; o consideră ca fiind.o plantă rară şi prea frumoasă, dar care a fost

crescută pe un câmp de buruieni. Eu cred că Melania - aşa se numeşte soacra - cam exagerează în această privinţă, dar e treaba ei.

Irina Comănescu este cam bolnavă. Ea mi-a spus că se simte fără putere şi nu mai are niciun chef de viaţă, iar asta a început din ziua în care Maria a plecat de acasă. Pentru ea a fost un şoc mare.

Unchiul tău Costică e bine, gras şi se îmbogăţeşte mereu de pe urma firmei lui.

M-ai întrebat de baciul Vasile. Face tot ce ştii, păzeşte oile satului, iar fiu-său Ion este în vorbă cu Isabela, fata lui Moxu, ăla care nu-şi schimba paltonul nici iarna, nici vara cât e de cald, dar nu prea cred că se duce ea să locuiască în bordei.

Fata mea, îmi scrii că umbli mult prin pădure. Să ai grija să nu păţeşti ceva cu atâtea sălbăticiuni!

Închei şi te sărut,

Paraschiva, 06 noiemb.1995

Scrisoarea aceasta a primit-o Vica abia de Sfântul Nicolae, poate a fost pusă la poştă mai târziu sau a rătăcit prin alte locuri, aşa cum se mai întâoplă uneori. Citind-o, starea Vicăi s-a înrăutăţit, iar cu toate intervenţiile maicilor din Mănăstire, sănătatea ei nu dădea semne că se îmbunătăţeşte.

Transportată la spitalul judeţean i s-au făcut toate analizele şi un control medical minuţios, dar nu i s-a descoperit nicio boală, astfel că după o săptămână de şedere în spital, a fost externată fără a i se preciza diagnosticul unei boli anume.

Stătea întinsă pe patul ei îngust din chilia luminată numai de lumina candelei care ardea permanent pe peretele dinspre răsărit, sub icoană. Părul ei căzut peste perna pe care zăcea se contura ca o aureolă. Deşi obosit şi crispat de durerea care-i mistuia sufletul, chipul ei era încă, frumos, doar buzele ei fine, puţin învineţite, dar uşor arcuite se mişcau încet când se strecurau gemetele printre ele. Lângă patul ei stătea prietena şi tovarăşa ei

de muncă şi rugăciune, maica Harisia (Roza), care o veghea aproape permanent, deşi în acele clipe grele Vica ar fi dorit, poate, să rămână singură cu gândurile ei. Dar Roza se străduia să-i încălzească sufletul slab şi stingher, de oarece ea ştia că inima Vicăi „murise" cu multă vreme înainte de a se îmbolnăvi la pat; asta se întâmplase atunci când i-o dăruise bărbatului cu numele de Irinel, iar acela o refuzase. Roza simţea şi ea că îi rămăsese să vegheze un fel de „cadavru" al unei iubiri ce nu fusese împărtăşită, care declanşase tot acel proces cu întorsături neprevăzute.

Discutând cu Vica, a constatat cu uimire că aceasta nu-şi mai amintea aproape nimic din cele petrecute de ea acasă, cu rudele sale. Timpul şi evenimentele se precipitaseră şi se amestecaseră ca într-un coşmar lipsit de realitate şi de raţiune. Roza îşi aminteşte că până în clipa morţii, din mintea ei aceste amintiri se şterseseră, locul fiind gol. Ajunsese într-o stare de tensiune nervoasă şi slăbea cu fiecare zi care trecea, iar maicile care o vizitau o găseau abătută tocmai pentru că inima ei era zdrobită sufleteşte şi suferea de o durere mult prea complexă, diferită de durerea fizică, care o deprima.

Părerea lor era că o inima zdrobită poate aduce moartea.

Îngrijorată de această situaţie, Roza i-a scris o scrisoare Parascbivei în care îi descria starea prietenei sale:..."Vica stă aproape permanent întinsă pe patul din chilie, este abătută, tristă, n-o mai interesează nimic din cele ce se întâmplă in jurul său, ducând o viaţă vegetativă asemenea unei plante. De săptămâni de zile n-am mai avut o discuţie mai lungă cu ea şi n-am mai văzut-o râzând. Încerc s-o antrenez în discuţii şi s-o consolez, pentru a-şi recăpăta echilibrul, dar ea refuză şi toată străduania mea este în zadar. Ştiu că ea suferă mult după cele petrecute, însă nu mai reuşesc să-i alin durerea.

Marile dureri nu dor la început, dar cu timpul se amplifică şi sunt mari tocmai pentru că deschid răni care nu se mai pot vindeca. Într-o astfel de situaţie se află Vica.

De când a primit scrisoarea de la dumneavoastră a căzut într-o letargie din care n-au
putut-o scoate nici medicii spitalului Judeţean, care au spus că nu are "nimic clinic", toate analizele şi investigaţiile asupra trupului ei fiind normale.

De când a venit aici, în Mânăstire, a muncit din greu tocmai pentru a-şi alunga din minte gândurile, iar munca a ajutat-o, în parte, să-şi ţină în frâu suferinţa, silind-o să-şi umple timpul, să se gândească mai puţin la trecut. Înclin să cred că după atâta vreme care s-a scurs, eforturile depuse nu i-au adus nici sănătate trupului, nici liniştea netulburată de care avea nevoie sufletul ei torturat şi obosit de trecut.

Sub apăsarea gândurilor din trecut care o măcinau, Vica devenea tot mai slabă, mai palidă şi mai tristă, iar povara avântului ei zdrobit se aşeza încet şi sigur peste tinereţea zdruncinată a bietei copile, subjugându-i temeliile cugetului. Noaptea, când stăteam lângă ea, se zvârcolea pe pernă, bâlbâind fraze neînţelese, în care adesea vă pomenea pe dumneavoastră. Se trezea, apoi, brusc, cobora din pat şi îngenunchia în faţa icoanei şi se ruga cu lacrimi fierbinţi. Refuză hrana şi a slăbit, este palidă şi ofilită întocmai ca o floare căreia îi lipsesc hrana şi apa. Toate măicuţele au observat schimbările petrecute în înfăţişarea ei şi îşi exprimă părerea că va muri curând. Dar Vica susţine că nu are niciun beteşug, nicio boală fizică. Şi, totuşi, puterile i-au scăzut, somnul ei este firav şi plin de vise care o muncesc şi se trezeşte din somn plângând.

Maicile cu experienţă se pricep să tămăduiască diferite boli trupeşti cu ajutorul leacurilor, dar au constatat că boala ei nu ara leac. Cele tinere, surori şi novice, o privesc cu compasiune de când au aflat că a suferit ca urmare a unei decepţii în dragoste, unele dintre ele datorând venirea aici din acelaşi motiv.

Într-o noapte când s-a trezit dintr-un vis transpirată, mi-a spus că şi-a îndreptat toate gândurile către Dumnezeu, deoarece îşi da seama limpede că în această lume nu a avut parte de bucurii şi

că aşteaptă mai multe de la lumea cealaltă, care speră să vina în curând pentru ea. Era pustiită de tot şi mi-a spus: "Acum nu-mi mai este frică de moarte". Pentru asta am certat-o: „Dumnezeu nu ne-a alcătuit şi nu ne-a dat viaţă cu unicul scop de a ne dori necontenit moartea, dimpotrivă, ne cere să preţuim viaţa şi să ne bucurăm de ea atât cât ne este dată". „Ce ştii tu? Existenţa a devenit pentru mine un lucru nefolositor şi pustiu, ceva care abia se târăşte şi care nu mai merită niciun efort", mi-a răspuns Vica.

Cred că ar fi bine să veniţi aici şi să discutaţi cu ea până nu este prea târziu.

Închei şi vă rog să-mi iertaţi îndrăzneala de a vă scrie, dar nu ştiu cum aş putea-o ajuta.
Vă aştaptăm. Roza, 21.dec.95.

Primind scrisoarea, Paraschiva s-a îmbrăcat şi a plecat la oraş, oprindu-se acasă la Ilarie Nedelcu, dar acesta era la servici. N-a mai avut răbdare şi i-a făcut o vizită acolo, povestindu-i toată situaţia despre Vica.

- Eu nu pot să plec pentru că trebuie să lucrez la bilanţul contabil al firmei, deoarece peste câteva zile se încheie anul. Nici Ioana nu poate merge că sarcina ei a ajuns în ultima lună, s-ar putea să nască în jurul Anului Nou.Trebuie să te duci tu, singură. Iţi dau bani de drum şi grăbeşte-te!

- Ilarie! Vica este copilul tău, nu al meu, a spus Paraschiva pe un ton ridicat, apoi a început să plângă în hohote. Dă-i un telefon Ioanei şi vezi dacă este acasă că vreau să merg până la ea înainte de plecare!

... Ilarie a format numărul de acasă de la Ioana şi a răspuns chiar ea.

- Cum te simţi? a întrebat-o tatăl ei.

- Bine, de ce?

- Vine pe la tine tuşa Paraschiva şi voiam să ştiu dacă eşti acasă.

- O aştept, răspunde Ioana sec.

- Du-te la ea şi îţi aduc eu banii după ce termin programul de lucru! Vezi cum discuţi
cu Ioana!

Când a ajuns acasă la Ioana, au început alte explicaţii, alte lacrimi, de ambele părţi. Cu trenul de seară Paraschiva a plecat la Bucureşti, iar de acolo la Piatra Neamţ, reuşind să ajungă la Mănăstire în după-amiaza aceleiaşi zile, dar obosită după atâtea ore de călătorie.

Mai întâi a fost condusă la Maica Stareţă, care i-a explicat situaţia, iar împreună cu aceasta, a mers în chilia în care zăcea Vica.

După ce au rămas numai ele amândouă s-au îmbrăţişat, Paraschiva plângând cu suspine, însă Vica nu mai plângea, lacrimile ei se opriseră, ochii i se uscaseră de cât plânsese mai înainte.

- Of, fetiţa mea! Cine a crezut că ne vom întâlni tocmai aici, în această încăpere sărăcăcioasă?

- Aşa a vrut Dumnezeu, tanti. Cu cine ai mai venit?

- Singură. Ioana e cu sarcina în ultima lună, iar tatăl tău are de făcut bilanţul contabil al firmei.

- Bine că nu a nins, că pe aici sunt zăpezi mari şi viscole năprasnice, încât totul înţepeneşte un timp. Cred că ai făcut bine că ai venit singură. Nu doream să mă vadă şi ceilalţi în halul în care am ajuns. Ei ce mai fac? Zi-mi câte ceva despre fiecare!

- În afară de cele ce ţi-am scris nu am noutăţi. Toţi sunt bine, sănătoşi, dar îngrijoraţi pentru tine.

- Dragii de ei! murmură Vica cu faţa uşor împurpurată. Să ştii, tanti, că eu mă simt terminată. Cred că voi pleca în curând după mama, care a fost nefericită ca şi mine.

- Nu vorbi prostii! Ar fi bine să te hrăneşti şi să revii la viaţa normală. Poate că n-ar strica deloc să pleci de aici şi să te întorci acasă la noi.

- Nu se mai poate. Locul meu este aici, chiar dacă, nu pentru prea multă vreme. Dacă o fi să mor, să mă lăsaţi aici, în cimitirul Mănăstirii, că altfel va fi rău de cel care nu-mi va îndeplini această ultimă dorinţă. Voi face şi cerere către Maica Stareţă.

- Doamne, Dumnezeule! Ce durere poate fi mai mare decât asta pentru mine? a spus Paraschiva, cu faţa scăldată în lacrimi. Pentru asta v-am crescut eu douăzeci de ani? Ce să fac? Nu găsesc niciun leac cu care sa-ţi pot alina acea suferinţă neputincioasă şi mută.

O vreme a privit-o în tăcere, doborâtă de milă, cu ochii împăienjeniţi de lacrimi, dar tot nu găsea soluţia salvatoare. Rotindu-şi privirea prin încăpere, a înregistrat puţinătatea lucrurilor existente: un pat destul de îngust, un scăunel fără spătar, o măsuţă pe care se găsea o biblie cu coperţi soioase şi uzate de atâta folosire şi un alt scaun pentru rugăciune.

Între timp a intrat în încăpere Roza pe care Vica i-a prezentat-o, dar aceasta a lăsat pe masă o farfurie cu mâncare – orez cu lapte - după care s-a retras.

- Mi-a fost de mare ajutor Roza, a şoptit Vica.

- Ea, mi-a scris toate amănuntele situaţiei tale.

- Mi-a spus după ce a expediat scrisoarea şi am certat-o.

- Eu trebuie să plec, dar sunt tare îngrijorată în legătură cu sănătatea ta.

- Nu mai fi îngrijorată că sunt în mâinile Domnului! Cum va hotarî El, aşa se va întâmpla.

- Nu ştiu ce să mai cred, că tu eşti tare încăpăţânată.

- Ia acest medalion cu lănţişor şi să-l păstrezi cu grijă pentru ca să-ţi amintească de mine! E sfinţit.

S-au îmbrăţişat şi s-au despărţit cu promisiunea, din ambele părţi, ca să-şi scrie. La ieşire, Paraschiva a întâlnit-o pe Roza, cu care a mai discutat o vreme şi a rugat-o să-i scrie despre evoluţia bolii Vicăi.

Întoarsă la Constanţa, Paraschiva le-a spus toată poveste în legătură cu Vica, apoi a plecat la ea acasă.

Pe data de 08 ianuarie Ioana l-a născut pe Cosmin, un cavaler lung de cincizeci de centimetri şi în greutate de 2,6oo kg. Naşterea a fost destul de grea, dar a decurs normal, fără să mai fie nevoie de operaţie.

Toate s-au desfăşurat în mod firesc, fiecare fiind preocupat de îndeletnicirile lui, până la o3 mai, când viaţa Paraschivei şi a familiilor Ioanei şi a lui Ilarie Nedelcu, a fost zguduită din nou. Paraschiva a primit o telegramă de la Mănăstire în care se spunea: „Veniţi urgent, Victoria moartă!"

Când a citit-o, aceasta s-a zăpăcit complet, încât nu ştia ce să facă. Fenomenul este cunoscut: la început nu înţelegi nimic, apoi cuvântul pătrunde încet în minte, deşi încă este de neînţeles, nu-ţi vine să crezi că este adevărat ce ai citit şi atunci respingi ideea care a venit şi urmează să-ţi zguduie mintea şi inima. Cu trecerea clipelor de şoc începi să conştientizezi acel fenomen şi, în raport de forţa morală de care dispui, începi să strigi, să plângi, sau să te prăbuşeşti, pur şi simplu.

Paraschiva era o fire tare, dar şi ea a plâns şi a bocit din belşug: "îngeraşul mamei iubit, de ce te-ai dus? Te-am crescut de mititică şi acum mlădiţa mea scumpă a fost smulsă din rădăcină. De ce nu m-ai ascultat să fi rămas acasă, poate aveai altă soartă?"

A reuşit să se îmbrace şi s-a dus în staţia de autobuz, plecând la Constanţa. A trecut, mai întâi, pe acasă pe la Ioana, cu care au vorbit şi au plâns. Cu ochii dilataţi de groază, Ioana ţinea buzele întredeschise ca să pună o întrebare, dar nu reuşea să articuleze niciun cuvânt.

Privea tăcută peticul de hârtie în aparentă nevinovat, în timp ce mâinile îi tremurau, iar lacrimile îi şiroiau pe obraji. A căzut la picioarele Paraschivei, îngânând:

- S-a dus unica mea surioară! De câteva zile mă tot simţeam rău, îmi tremura tot trupul. Era poate, un semn.

- Linişteşte-te şi hai să vedem cum vom proceda!

- Eu nu mă simt în stare să merg, tanti. Poate va merge tata.

- N-am apucat să discut cu el, am venit direct aici. Dar până acasă la el poţi să mergi?

- Cred că da, dar o aştept pe soacră-mea să stea cu copiii, pentru că Irinel are cursuri până seara.

... Era primăvara, anotimpul drag pentru Vica, pentru că putea să hoinărească peste câmp şi prin pădure. Pomii înfloriseră, iar pe solul încă umed ploua cu petalele lor viu colorate; aerul era cald şi vibra de zumzetul insectelor şi al harnicelor albine.

Paraschiva mergea încet pe stradă şi se gândea la Vica: „Suferinţa celui care iubeşte are leac numai în moarte. Încercarea trimisă de Dumnezeu cu trei ani în urmă, prin care Irinel îi jignea sentimentele de iubire şi de încredere, se vede că Vica n-a putut s-o treacă, iar acea iubire, în loc să-i dezvolte sufletul, i l-a mutilat".

Ilarie abia venise de la slujbă şi se pregătea pentru masă când ele au intrat pe uşa casei sale. Le-a privit cu spaimă când le-a văzut chipurile.

- Tu de ce eşti îmbrăcată în culori cernite? a întrebat-o pe Paraschiva.

- Pentru acelaşi motiv pentru care va trebui să te îmbraci şi tu.

- Irina? a întrebat el, ştiind că aceasta era bolnavă.

- Nu, Vica, a spus Paraschiva cu ochii scăldaţi în lacrimi, întinzând spre el telegrama.

Ilarie citea şi nu-i venea să creadă că e adevărat.

- Mergi cu mine acolo?

- Merg, orice s-ar întâmpla! a răspuns acesta printre suspine. Are aceeaşi soartă ca Jeni, a mai şoptit el. Să plecăm chiar acum pentru a fi mâine dimineaţă acolo, la prima oră!

- Sunt de aceeaşi părere, a răspuns Paraschiva.

... Ajunşi la Mănăstire cei doi s-au prezentat în biroul Maicii Stareţe, iar de acolo au mers, însoţiţi, la chilia în care se

afla trupul neînsufleţit al Vicăi. Cercetând obiectele personale ale acesteia, Paraschiva a găsit o scrisoare - neterminată - ce urma să-i fie ei adresată, precum şi o cerere pe care Vica o făcuse către conducerea Mănăstirii, în care îşi exprima ultima sa dorinţă: „Vă rog să aprobaţi ca trupul meu să fie înmormântat în această Mănăstire în care am slujit. De aici doresc să găsesc drumul spre tărâmul fără întoarcere, unde să mă reunesc cu mama în moarte, ea fiind cea care şi-a dat viaţa, a făcut să mă nasc eu şi sora mea Ioana, apoi s-a stins. Eu semăn cu mama".

- Ce facem? a întrebat Stareţa.

- Îi vom respecta dorinţa, a răspuns Ilarie Nedelcu.

- Atunci vom începe ceremonialul înmormântării, conform canoanelor noastre.

- De acord. Faceţi cum ştiţi mai bine!

Paraschiva plângea într-un colţ, citind scrisoarea neterminată şi netrimisă a Vicăi: „ ..Cât de dureros este să zaci pe un pat de suferinţă şi să te afli în primejdie de moarte! Lumea e frumoasă şi parcă n-aş vrea să mă văd smulsă din ea ca să plec cine ştie unde, în rai, în iad sau în alt loc undeva în Univers.
Am avut o viaţă pe care n-am trăit-o. Am, totuşi, noroc pentru că lângă mine se află draga mea , Roza, care mă veghează permanent, pierzând ore preţioase din somnul ei, ţinându-mă de mână şi discutând cu mine; ea este bună şi mă încurajează, spunându-mi că moartea nu înseamnă nimic, toţi trebuie să murim într-o zi.

Nu sufăr de o boală violentă, ci de una blândă despre care nimeni nu ştie ce este. Sufletul meu este atât de liniştit pentru că îmi spune că nimănui nu-i va părea rău după mine, mai ales acum... am obosit...

Nu mă părăsi, scumpa mea Roza! îmi place să te ştiu lângă mine .Tu eşti sora mea bună. Sunt atât de istovita!" ...

„Sunt aici, surioară. Voi sta lângă tine oricât va fi nevoie, nu te îngrijora", îi povestea Roza, Paraschivei.

- Ţinându-i mâna într-a mea, am observat că se răceşte treptat, apoi se instalează nemişcarea trupului ei. Am aşezat-o pe

pernă, i-am pus mâinile pe piept, după care am anunţat-o pe Maica Stareţă.
Îmi amintesc de Vica ce surâs cald avea. Era prinosul unei inceligenţe vii care îi lumina trăsăturile limpezi, ochii ei albaştri şi melancolici care se oglindeau pe un chip de înger, a încheiat Roza, pe gânduri.

- S-a chinuit mult? a întrebat Paraschiva.

- O lună de zile nu s-a mai ridicat deloc din pat, gemea ziua şi noaptea de-ţi sfâşia inima. Am vegheat-o, pe rând, toate novicele, surorile şi unele dintre maici, dar cel mai mult timp am stat eu lângă ea. N-am mai văzut atâta suferinţă.

- Poate ţi-a povestit că mama lor a murit când le-a născut. De atunci eu le-am luat la mine pe amândouă şi le-am crescut până la vârsta de 20 de ani. Vica a fost întotdeauna mai sensibilă, mai plină de temperament, dar era o fiinţă minunată. Când şi-a dat seama brusc de femeia din ea, s-a speriat că poate fi respinsă de un bărbat şi a cedat, luând calea izolării în Mănăstire. Nu prea ştiu ce explicaţie să dau hotărârii ei în acest sens. Uneori asemenea lucruri sunt atât de complicate, încât este greu să ţi le explici.....

... Paraschiva, care fusese lipsită de o căsnicie şi de darul de avea copii, le crescuse pe cele două nepoate gemene cu dragoste de mamă, iar pierderea Vicăi o afectase deosebit de mult.

...Intrând înapoi în încăperea în care se afla Vica, la vederea chipului ei de fildeş îşi pierdea cumpătul. Faţa Vicăi căpătase o gravă şi tainică maturitate; nu mai era acea „amazoană sălbatică" care călărea pe deşălate caii baciului Vasile din sat. A început să plângă din nou şi să sărute fruntea palidă şi rece a moartei, spunând aproape şoptit: „Copilaşul mamei, unde te duci, sărăcuţo?" temându-se parcă să n-o trezească cu bocetele ei.

... Ştim ce a făcut Vica de la ultima ei discuţie avută cu Irinel, când a fost cuprinsă de acea adâncă şi sfâşietoare tristeţe,

apoi cu deznădejdea în suflet, a pornit-o pe drumul spre Mănăstire, unde şi-a găsit sfârşitul.

Rog cititorul să procedeze ca şi mine, în sensul de a ne da la o parte din faţa durerii care i-a sângerat inima şi să păşim pe lângă încăperea în care zace trupul fără noroc al acestei făpturi doborâte, cu mai multă evlavie şi înţelegere.

Ştim că în Mănăstire, în întunericul chilioarei sale, Vica şi-a îndurat chinurile sub privirile bunelor măicuţe care au vegheat-o şi au îngrijit-o până în ultimele ei clipe de viaţă, fără a o părăsi până în ceasul în care Dumnezeu i-a trimis mângâierea Lui.

S-o însoţim, deci, până în locul ei de odihnă! cu sufletul şi gândurile noastre!

Din biserica albă cu turle, aflată în mijlocul Mănăstirii, pleacă cortegiul spre groapa care-i va fi loc de odihnă. Trupul neînsufleţit este dus pe o masă, în dangăte de clopot şi cântări duhovniceşti. In fruntea convoiului merge o măicuţă având o scândură albă, negeluită, în mână - toaca de fag - în care bate ritmic cu un ciocan de lemn ce închipuie loviturile ciocanelor cu care au fost bătute piroanele de fier în mâinile şi picioarele Mântuitorului nostru Iisus Cristos.

Urmează călugăriţele îmbrăcate în mantii negre, urmate de cântăreţele care cântă pe o singură voce, apoi cei apropiaţi moartei....

Roza se apropie de Paraschiva şi îi şopteşte:

- De astăzi, pentru mine, curtea va fi pustie fără Vica, cea mai apropiată prietenă a mea, cu toate că în Mănăstire sunt atâtea măicuţe cu mâini harnice şi un suflet de aur.

%

... Întorşi la Constanţa, Ilarie şi Paraschiva au hotărât să facă o masă - un fel de parastas - la care să participe rudele apropiate, după care să plece acasă la ea. Ilarie era abătut şi nu vorbea aproape deloc, iar soţia sa, Angela, îl tot certa:

- Ce tot ai de nu vorbeşti!?

- Las-mă să-mi revin! Doar am pierdut un copil, care se află la doi metri sub pământ şi care nu se va mai întoarce la mine niciodata. Poate am şi eu o vină, de aceea îmi simt sufletul obosit şi fără putere.

- Linişteşte-te, odată, că nu este vina ta! încerca Angela să-l ajute să iasă din acea stare de muţenie şi reproşuri.

- Nu pot. Poate că Vica a strigat după ajutorul meu, dar eu n-am putut s-o aud de la aşa depărtare, numai Dumnezeu a mai putut-o auzi, iar moartea ei mi-a sfâşiat inima, încă nu-mi pot găsi liniştea.

La masă se aflau ai casei, precum şi Melania, Irinel şi Ioana, care au ascultat cum s-au derulat toate faptele, apoi au vărsat lacrimi de compătmire, simţind năprasnica durere, amestecată în conştiinţa unora dintre ei, cu un sentiment de uşoară vinovăţie.

In final s-au resemnat, împăcându-se cu gândul că aşa a fost să fie, iar spiritul Vicăi este deja o umbră care se va preumbla mereu, fără întoarcere, departe înafiara orizontului vieţii lor. Viaţa şi dragostea sunt frumoase, însă moartea are şi ea părţi bune deoarece reuşeşte să adăpostească fiinţa iubită în trecut, într-o linişte totală departe de grijile obişnuite pentru asigurarea condiţiilor de viaţă şi de fericire.

Dintre toţi, numai Paraschiva se exprima direct când venea vorba de Vica, pe care o considera o sfântă: „Vica a fost un suflet curat, neprihănit, iar acum se afla în faţa scaunului Domnului sau „Dumnezeu a chemat-o la El", precum şi alte expresii care erau de natură să acopere marea ei absenţă dintre cei vii şi dragi. Adresându-se lui Ilarie care era prea abătut, Paraschiva încerca să-l îmbărbăteze:

- Iată că după 24 de ani Vica se află la adăpost de orice primejdie, poate chiar în braţele mamei sale, care trebuie să fie foarte mândră de ea.

- Păi, socotind după vorbele tale, s-ar părea că moartea are şi părţile ei bune, răspunde Ilarie, pătruns de o sfioasă umilinţă.Dar acolo e frig, singurătate, întuneric...

- Are. Ea uneşte sufletele care, în viaţă au fost despărţite. Pentru Vica e mai bine acolo. Când eşti tânăr şi crezi în dragoste – care uneori se realizează, alteori nu - dacă ai eşecul ei e foarte grav. Pentru ea totul n-a fost decât înşelare şi amăgire, care au târât-o în deznădejde după care ... plecarea acolo... şi n-a mai rezistat.

Ioana şi Irinel simţeau şi ei durerea, dar nu se considerau vinovaţi de cele întâmplate Vicăi, fiind conştienţi că iubirea care i-a unit a fost curată, sinceră şi nu a fost îndreptată împotriva ei, care a înţeles greşit sau incomplet dragostea lui Irinel, care ţinea la ea ca la o soră - sora iubitei lui - nu altfel.

Numai că iubirea agresivă a Vicăi, neîmpărtăşită de Irinel, i-a adus durerea şi deznădejdea care au împins-o să ia hotărârea dură, izolarea de lume cât mai departe de locul unde a suferit decepţia, cât şi de cei pe care îi considera vinovaţi de naîmplinirea ei în dragoste.

Irinel le povestise, cu oarecare ruşine, dar şi remuşoare:

- În vara aceea, la sat, eram tânăr, lipsit de experienţă şi socoteam că dorurile şi suferinţele dragostei constituie cel mai mare chin al sufletului, dar pentru mine Ioana era obiectivul urmărit, nici prin gând nu mi-a trecut vreodată că voi fi în situaţia de a fi dorit şi iubit de o altă persoană, fără ca eu s-o iubesc. Aşa s-a întâmplat cu Vica. Eu o respectam şi ţineam efectiv la ea pentru că era sora Ioanei pentru care aveam acel sentiment deosebit. Mi-am dat seama târziu în ce situaţie penibilă mă aflam, tocmai în perioada în care pregăteam căsătoria cu Ioana, discuţiile cu mama, apoi toate celelalte.

Vica ajunsese să mă domine şi biruindu-şi pudoarea, mi-a mărturisit că mă iubeşte şi că vrea să ne căsătorim. Am fost surprins de propunerea ei, dar n-am putut s-o mint şi atunci i-am mărturisit, la rândul meu, că o iubesc pe Ioana cu care intenţionez

că mă căsătoresc. Ştiam că o rănesc prin refuzul meu, oricât de delicat ar fi fost exprimat în raport cu declaraţia ei de dragoste prin care îmi cerea totul, dar n-am. avut de ales.

Privind-o cum se transformă dintr-o dată, devenind imobilă ca o stană de piatră a propriei sale dezamăgiri, ca o umbră şi o moarte vie, m-am emoţionat puternic. Am observat la un moment dat că ea nu mă mai asculta, dar trecea prin diferite faze de tăcere combinate cu zbuciumul care îi venea din interior. Nu ştiam ce să-i fac ca s-o liniştesc, s-o determin să înţeleagă noua situaţie. I-am spus: „Vica, ştii că eu o iubesc pe I...." „Lasă-mă în pace, laşule!" mi-a strigat ea, după care a dispărut de lângă mine. I-am mai văzut o vreme rochia de culoare deschisă fluturând, apoi s-a pierdut în întuneric.

... Irinel are dreptate, Vica era ambiţioasă şi nu accepta refuzul, nici să piardă. Era ca acea floare de câmp care se ofileşte atunci când este pusă într-o glastră, chiar dacă acea glastră e din argint.

De asemenea, dacă o femeie se poate apăra împotriva unei patimi nedorite, ea nu face decât să se conformeze unei legi a sexului ei, refuzul în acest caz fiind socotit normal. Dar un bărbat cum se poate apăra? Acesta era cazul lui Irinel, iar ceilalţi i-au dat dreptate.

Discuţia între Ioana şi Irinel a mai continuat şi când au ajuns acasă la ei.

- Îmi pare rău că Vica a plecat la Mănăstire din cauza mea.

Tot ce s-a întâmplat cu ea mă face să
mă simt ca un borfaş de profesie. Ultima dată când am vorbit cu ea, i-am privit chipul cu luare-aminte. In ochii ei albaştri şi adânci ca marea am văzut ...e greu să-ţi descriu ce am văzut acolo ... Vica era ca o panteră zădărâtă, dar de o frumuseţe sălbatică, vicleană, o frumuseţe rară, care nu suportă să fie înşelată, preferând moartea. Am fost înspăimântat. Şi acum amintirea ei mă chinuie ca şi amintirea unei crime, iar figura ei plină de durere şi ură, mă umple

de tristeţe şi de o dureroasă şi negrăitî jale, amestecate cu mila. Nu mi-o pot scoate din minte.

Ioana îl privea cu ochii ei mari, de parcă voia să-i citească în suflet. Era bărbatul ei, om chipeş, cu părul castaniu, faţa uşor bronzată de vântul de primăvară, ochi căprui şi-i stătea bine îmbrăcat în costumul lui albastru.

- Nu-ţi mai face gânduri din pricina ei! i-a spus Ioana cu glasul ei sonor şi dulce.

Au tăcut amândoi o vreme. Ioana şi-a adus aminte de prima ei sarcină când jurase - în chinurile facerii - că nu va mai da naştere altui copil. A zâmbit acestui gând.

- Ce ai pâţit? De ce zîmbeşti? întreabă Irinel.

- Mi-am adus aminte de prima naştere. Ziceam că nu mai vreau să avem alt copil, dar asta este o uitare specifică şi înăscuta femeilor, dovadă că avem altul şi acesta este băiat, aşa cum ţi-ai dorit şi tu. Mă bucur că este sănătos, dolofan şi nu plânge aproape deloc.

- Da. Dovadă că viaţa merge înainte.

CAP.V - O FAMILIE BRUSC ÎNDURERATĂ

Nu acelaşi lucru putea spune şi Cornel Barac, apăsat de necazul care se abătuse asupra familiei sale.

Într-o dimineaţă, Carmen a constatat că pe cearşaful pe care dormise era o pată mare de sânge. A făcut repede socoteala zilelor de la ultimul ciclu: trecuseră numai zece zile. „Nu se poate! Ceva este în neregulă" şi-a zis ea în gând.

Cornel plecase în zori de acasă şi nu se putea sfătui ce sa facă, aşa că şi-a făcut toaleta, a lăsat mâncarea pentru Leo pe masa de la bucătărie şi a plecat la slujbă.

In pauza de prânz a dat o fugă până la Spitalul Judeţean - secţia ginecologie - unde i s-a făcut un control, dar fiind întrerupt

curentul electric, medicul s-a mulţumit să-i recolteze o probă pentru analiza de laborator şi a invitat-o în ziua de joi în săptămâna următoare.

- Veşti proaste! a întâmpinat-o acesta când s-a prezentat la data fixată. Am luat legătura cu cei de la secţia de oncologie şi confirmă diagnosticul: cancer uterin. Vă va conduce asistenta mea până acolo, luaţi şi aceasta hârtie! Este rezultatul analizei.

La cabinetul numit a ajuns Carmen aproape şocată de vestea primită şi nici nu vedea pe unde calcă.

- Staţi jos! a invitat-o dr. Peţeanu, după ce asistenta care o însoţise părăsise cabinetul Ce vă supară?

- Nu mă supăra nimic, domnule doctor dar... şi a povestit toată situaţia. Apoi am primit acest rezultat care, care... şi n-a mai putut vorbi datorită plânsului.

- Obosiţi? Vreau să spun, când mergeţi, obosiţi?

- Umeori, dar îmi revin repede după ce mă odihnesc puţin. O problemă pe care o socotesc nelalocul ei, ar fi că slăbesc, deşi mănânc normal, ca mai înainte şi consider că este nejustificat.

- Aţi făcut sex recent? Sunteţi căsătorită, cred?

- Sunt casătorită, dar sex n-am mai făcut de aproape o săptămână, răspunde ea ruşinată.

- Totuşi, aveţi obrajii palizi, iar sub ochi aveţi cearcăne ca de oboseală. Deocamdată eu apreciez că poate fi vorba de metroragie, dar poate fi vorba şi de ceva mai serios. Ar putea fi ceva benign, poate să provină de la vreun chist pe care-l putem extirpa, fără dificultate, prin operaţie. Aşezaţi-vă pe masa de colo! îi indică el, preocupat de gânduri.

Carmen se dezbrăcă şi se aşează pentru consult.

- Uterul este mărit şi pe trompa stângă se află un ţesut îngroşat şi de formă neregulată, iar mai sus, aproape de ovar, se observă un fel de corp tumoral. Uterul produce el însuşi celule maligne! anunţă medicul, când îşi încheie consultul.

- Ce este de făcut? întreabă ea speriată.

- Cu salvarea veţi pleca urgent la Spitalul Filantropia din Bucureşti! Cine vă va însoţi din familie?

- Soţul meu. Când plecăm?

- Astăzi, pe la ora 11.00. Mai este o pacientă care trebuie să ajungă acolo aproape în aceeaşi situaţie.

S-a îmbrăcat şi a plecat acasă, de unde l-a sunat pe Cornel la servici şi i-a spus ce are de făcut.

- Trebuie să plecăm peste aproximativ două ore, aşa că te rog să vii repede acasă! Până atunci eu fac bagajele pentru drum şi te aştept.

... Drumul până la Bucureşti a fost un chin, plângeau femeile, dar şi bărbaţii lor, care-şi reprezentau în minte tot felul de coşmaruri, din care nu lipsea moartea. În jurul orei 15.00 au intrat pe poarta spitalului şi au fost luate în primire de medicul de gardă, care le-a făcut internarea, urmând ca în dimineaţa următoare să li se hotărască soarta.

Bărbaţii au plecat în oraş, urmând să revină şi ei a doua zi pentru a discuta cu medicul ce se va ocupa de soţiile lor. Cornel Barac a mers la sora soţiei lui, care locuia la un bloc din Drumul Taberei, iar dimineaţa devreme s-a prezentat la spital.

La orele opt au fost chemaţi în cabinetul medicului, Cornel şi soţia sa. După ce a consultat fişa pacientei, acesta a întrebat-o pe Carmen:

- Ai făcut mamografia?

- Da, acum o săptămână, o am la mine.

- În familie aţi mai avut vreun caz asemănător?

- Nu.

- Ştiţi că de la 40 de ani, mamografia se face anual? În ultimii anim una din opt femei are cancer la sân sau uterin.

- Da, mi s-a spus la spitalul din Constanţa.

- Scoateţi-vă halatul şi sutienul! De azi nu mai purtaţi sutien!

Medicul îi palpă sânii rotunzi şi se opri brusc, cu degetele sub sânul stâng, continuând să caute încet.

- Aici apare o mică gâlmă. Azi veţi face o nouă mamografie, să vedem dacă între sân şi uter s-a format o comunicare. Veţi merge cu doamna asistentă la cabinetul dotat cu aparatura corespunzătoare.

De acolo s-au întors repede, cu filmul încă ud, pe care medicul l-a pus într-o cutie în care ardea un bec.

- S-a făcut bine purificarea înainte? o întreabă el pe asistenta care o însoţise la mamografie.

- Da, conform regulilor: s-a spălat bine pentru a înlătura orice urmă de parfum sau deodorant, apoi i-a făcut verificarea fiecărui sân în parte.

Pe film se vedeau nişte pete întunecate, iar doctorul, privind, plimba pixul peste ele, zicând:

- Aici se află un conglomerat de noduli care au cuprins şi ganglionii; a pătruns cam adânc. Mi se pare că este o tumoră destul de avansată.

Se întoarce spre Cornel Barac şi cu faţa îngândurată spune:

- Trebuie să fac o biopsie foarte rapid.

- Dar, nu ...

- Niciun „dar"! l-a întrerupt el autoritar. Dacă vreţi să vă trăiască, trebuie să ne grăbim. Părerea mea este că trebuie extirpat sânul în acelaşi timp cu extirparea uterului, pentru a înlătura tot răul înainte de a se generaliza. Ce părere aveţi?

- Da. Este de natură malignă?

- La uter aşa arată biopsia, dar dacă putem avea şi rezultatul biopsiei la sân, să curăţăm totul odată.

- Facem aşa cum spuneţi dumneavoastră, aprobă Cornel, cu glasul scăzut.

Carmen plângea în hohote, iar Cornel încerca s-o liniştească, deşi se abţinea greu să nu plângă şi el de atâta durere care-i apăsa.

Au semnat amândoi declarația că sunt de acord cu operația, iar la ora fixată, Carmen a fost dusă în camera unde a fost pregătită în vederea intervenției chirurgicale, de care se temea atât de mult, apoi a ajuns în sala de operație pe un cărucior, fiind deja anesteziată. Operația a durat aproape cinci ore, iar medicii au curățat uterul, trompele și ovarele, scoțând la iveală un carcinom malign destul de mare.

Cornel o aștepta pe coridor, dar nu primea niciun răspuns. Abia a văzut-o adusă cu căruciorul spre sala de reanimare, dar era sub sedative și n-a putu vorbi cu ea. O asistentă i-a spus că operația a reușit dar abia a doua zi poate vorbi cu ea.

A plecat la rude acasă de unde a revenit a doua zi. Carmen era tot la reanimare, dar la prânz a fost mutată într-o rezervă, unde i s-a permis și lui Cornel să intre și să discute cu ea câteva minute. Cât timp stătuse pe coridor, pe lângă el trecuseră mai multe cărucioare cu femei operate, încă sub anestezie, împinse de infirmieri. Și-a adus aminte ce speriată era și Carmen înainte de a fi dusă în sala de operații.

Când a intrat și l-a văzut Carmen, aceasta a început să plângă și să-l întrebe ce spune doctorul. Scapă?

În salon și-a făcut apariția chiar doctorul care o operase și i-a dat toate explicațiile:

- Biopsia a fost malignă în ambele cazuri. Veți fi nevoite să faceți citostatice peste o lună de zile, după ce se va vindeca operația. Chimioterapia este necesară deoarece au fost prinși și ganglionii limfatici. Nu știu, încă, până la ce nivel au ajuns și dacă sunt invadate și alte părți ale corpului. Mă tem să nu fi făcut ramificații sau metastaze, că atunci nu ne mai este de folos o operație parțială.

- Cât va dura chimioterapia? îl întreabă Carmen.

- Aproape șase luni. Faceți-o, că puteți scăpa!

- Va cădea și părul? Am văzut multe femei cu perucă.

- Da și asta, dar pe urmă va crește un păr viguros.

Peste o săptămână o puteţi lua acasă, va fi vindecată trei sferturi.

- Poate suporta drumul până la Constanţa?

- Poate, răspunde doctorul, nu e prima care o face.

Cornel simţea că se înăbuşă din cauza mirosurilor de medicamente, sânge etc., precum şi a suferinţei fizice pe care o vedea la tot pasul. Încerca, pe orice cale, s-o îmbărbăteze pe Carmen, care continua să plângă şi să se văicărească.

- Ce voi face eu cu un singur sân şi cheală?

- Liniştеşte-te, dragă! Frumuseţea nu contează. Ai pierdut un sân, nu creierul. Obişnuieşte-te cu această idee şi nu mai fi atât de disperată! Eu plec şi voi reveni mâine.

Pe coridor, Cornel s-a întâlnit, din nou, cu doctorul.

- E chiar atât de grav? îl întreabă el pe medic.

- Este, domnule. Soţia dumitale a avut o tumoră masivă şi foarte adâncă în sân care a cuprins toate canalele, infiltrându-se şi în ţesuturile din jur, apoi s-a întins şi spre sistemul limfatic. E o tumoră malignă, deci se află în faţa unui cancer secundar. Dacă n-ar fi fost prinşi ganglionii limfatici, reuşita ar fi fost deplină, dar aşa, mă tem de o recidivă care este fatală aproape în toate cazurile. În cealaltă parte am mai multă siguranţă, că acolo am scos tot răul.

- Ce este de făcut în situaţia dată?

- Să facă tratamentul cu atenţie! Altfel riscă să se producă o metastază în cavitatea toracică sau în altă parte, în raport cu numărul ganglionilor limfatici care au fost invadaţi. Eu zic să nu rişte.

- Deci, tot nu a depăşit starea de pericol?

- Încă nu ştiu. Numai după tratamentul cu citostatice mai putem discuta. Operaţia a reuşit bine, dar dacă tratamentul este urmat corespăunzător are o şansă. Aţi venit destul de târziu la noi. Vom vedea ce ne va spune chimioterapia, va fi o garanţie sau ...

Cornel i-a mulţumit pentru explicaţii şi a părăsit spitalul, urmând să revină a doua zi. Până la staţia de autobuz se tot gândea. Avea în cap numai biopsii, tumori, noduli, chimioterapie,

metastază, citostatice, care erau de natură să-l năucească. „Ce facem dacă n-a fost extirpat în întregime acel cancer păcătos? Cum s-o pierd tocmai acum? E înspăimântător!" îşi spunea el plângând.

Oamenii care-l întâlneau, îl priveau curioşi, neştiind ce suferinţă îl apasă. Când ajungea în casa cumnatei sale, repeta cele aflate la spital, iar veştile sumbre declanşau plânsete şi supărări familiei acesteia.

- Ştii ceva, Cornele? zice cumnata lui. Eu am auzit că aici, în Bucureşti, este un doctot Leontopol, care face tratament cu nişte caşete din plante împotriva cancerului. Se spune că a vindecat multă lume şi nu le vinde prea scump.

- Să nu fie vreun impostor!

- Nu cred. Mă interesez eu mâine şi mergem la el.

A doua zi Cornel a discutat această problemă cu soţia lui:

- Da, am auzit şi eu o doamnă pomenind despre acest Leontopol. Zice că are cabinet pe undeva prin cartierul Militari. Vorbeşte şi tu cu el şi vezi dacă merită să le mai ei sau e în zadar. Mie tot îmi este frică să nu mor. Aici, în spital – reia Carmen – am auzit nişte doamne discutând că au fost cazuri când bolnavelor li s-a aplicat un tratament greşit, iar acestea au murit. Dacă voi muri şi eu?

- Nu mori! Trebuie să încerci să-ţi faci curaj pentru a urma chimioterapia, oricât de greu ar fi.

- Voi rezista eu, oare, şase luni? E o veşnicie.

- Draga mea, veşnică e numai moartea pe care trebuie s-o păcălim. Trebuie să lupţi, să nu te dai bătută! Iar eu voi fi alături de tine, să te sprijin oricând.

Nu l-au găsit pe Leontopol, iar peste o săptămână s-au întors amândoi la Constanţa, aşteptând să i se vindece rănile, pentru ca, apoi să înceapă tratamentul cu citostatice la Spitalul Judeţean Constanţa.

Carmen se deplasa cu greutate prin apartament, iar când rămânea singură acasă, se dezbrăca şi se posta în faţa oglinzii

unde-şi studia trupul mutilat. Vedea un piept plat, cu o cicatrice aproape oblică având culoarea violacee, iar restul puţin învineţit. „Ce va zice Cornel când mă va vedea aşa lângă el, în pat? Mă mai vrea el mutilată sau ...?"

Odată i-a şi spus, dar Cornel i-a răspuns blând: „Pentru mine tu rămâi mereu aceeaşi. Indiferent cum vei arăta eu şi Leo te iubim. Nu-ţi mai face probleme! Nu contează podoabele".

La o lună de zile de la operaţie, Carmen s-a prezentat la Spitalul Judeţean să înceapă chimioterapia. În cabinetul doctorului Peţeanu se afla şi dr. Ianula.

- Vom începe tratamentul care constă în injecţii şi pastile, apoi restul. Substanţele folosite nu sunt otrăvitoare, deci să nu vă speriaţi. Ele vor distruge numai celulele rele. Tratamentul, însă, are şi efecte secundare: greţuri, dureri locale, căderea părului, oboseala fizică, usturimi în gât, o creştere în greutate, constipaţie, răceli, sterilitate în proporţie de 50%. Dacă totul va merge bine, aşteptăm să vedem dacă peste cinci ani de zile boala va recidiva. Să sperăm că totul va fi bine, altfel ...

Astfel, Carmen a început tratamentul şi odată cu el au început greţurile (vomita şi cădea pe jos în casă), nu suporta să mănânce nimic, iar după cele două şedinţe a început să-i cadă părul din cap. Se privea în oglindă şi plângea, având impresia că odată cu părul care-i cade în şuviţe mari, i se descompune şi trupul în bucăţele. Când se afla şi Leo acasă, încerca s-o încurajeze, dar până la urmă sfârşea şi ea în lacrimi.

Şi-a făcut un turban precum turcoaicele pe care nu-l dădea jos de pe cap decât atunci când făcea baie.

A întrerupt şi serviciul pentru că era slăbită şi nu putea să reziste nici măcar o jumătate de normă şi nu mai dădea randamentul cerut. Carmen nu mai era decât „o pasăre rănită", cu aripile frânte, care nu mai putea zbura. Odată s-a gândit chiar şi la sinucidere.

Încercase tot ce i s-a cerut, dar n-a mers şi cedase.

... Am vizitat-o şi eu – autorul – de câteva ori. Eram cunoştinţe mai vechi. Am găsit-o foarte bolnavă. Era ca o frunză tremurătoare care căzuse dintr-un copac crescut pe malul unui râu repede, fiind suficientă o pală de vânt care s-o ridice în aer, apoi s-o arunce în şuvoiul clocotitor. Mi-a povestit că soţul său este atent cu ea, o veghează nopţi la rând, dovedind o delicateţe infinită şi o grijă de a se păstra tăcerea în toată casa.

Odată am nimerit să fie şi Cornel acasă. Se transformase şi el destul de mult: faţa lui era suptă şi mistuită de un foc lăuntric, iar în ochi avea o strălucire fantastică.

În momentul în care ne-am strâns mâinile, l-am simţit deznădăjduit şi plin de suferinţă.

- Totul atârnă de un fir de păr, mi-a şoptit el.
- Poate nu este totul pierdut. Ea ce face? l-am întrebat.
- A adormit, dar nu durează mult somnul ei.
- Atunci să n-o mai deranjăm. Să discutăm în altă parte!
- Hai în bucătărie! propune Cornel.

Ne-am aşezat pe scaune şi acesta a început să-mi povestească:

- Am fost cu ea peste tot, până când am ajuns la Spitalul Filantropia. La început am crezut că are ceva la aparatul digestiv şi m-am interesat telefonic la spitalul Fundeni – secţia gastroenterologie, unde mi s-a făcut legătura cu doctorul Iuliana Pârvulescu, dar la Filantropia totul a căzut când s-a confirmat că are cancer la sân şi uter, pe care i le-a extirpat.

După ce au făcut operaţia, la o lună de zile a început tratamentul cu citostatice, i-a căzut părul, s-a chinuit cu vomă, răceală, lipsa hranei, până a terminat cu toate.

Credeam că a scăpat dar cancerul s-a generalizat, cuprinzând plămânii, ficatul, apoi colonul şi a ajuns până la oase. Chimioterapia a avut darul de a amâna moartea un timp, pentru că n-a adus nicio ameliorare. Ultima scintigramă arată că i-au fost năpădite toate oasele. Acum are dureri mari, încât nu mai poate

suporta nici injecţiile. I-a apărut şi o inflamaţie a colonului, care-i sleieşte puterile şi îi produce febră, diaree. Doctorii au crezut la început că e doar o inflamaţie a colonului care poate fi tratată, însă la biopsie a ieşit cancer.

- Totuşi ştiinţa a făcut progrese şi există atâta aparatură cu care pot fi depistate bolile din vreme...

- Ne-a spus doctorul de la Bucureşti că ne-am dus la ei prea târziu, când se extinsese în zonele ganglionare. A fost greu şi aici, în Spitalul Judeţean. Odată a fost nevoie să-i facă transfuzie de sânge. A fost groaznic. Nu se găsea sânge din grupa ei rară – AB IV.

Acum trebuie să ne resemnăm. Aşteptăm sfârşitul, dar ei nu-i spunem adevărul pentru că astfel ar renunţa să mai lupte cu boala.

... Am plecat deprimat din casa lor, fără să o fi văzut pe Carmen, deşi doream s-o văd şi să discut cu ea.

Cu două luni în urmă îi dădusem să citească manuscrisurile a două dintre cărţile mele: *Ora de marinărie* şi *Destin nemeritat*, dar abia l-a putut citi pe cel de-al doilea. Era o puternică confidentă a sufletului, deşi constituţia ei devenise fragilă. Nu voi uita figura ei suferindă şi, totuşi, luminată din interior de o mare limpezime de mângâiere şi rugăciune. Într-un trup de o emoţionantă fragilitate, sufletul ei ardea ca o lampă, iar din frumoasa cu ochii oblici ca de asiatică şi dantelăria de sentimente care o făceau plăcută, Carmen rămăsese, încă, irezistibilă, misterioasă şi stranie, în acelaşi timp. Era de statură mică şi nu se impunea prin forţă; avea mâinile mici, ca de copil, dar avea un caracter ferm. Nu strălucea, ci radia căldură şi bunătate pe care o transmitea celor din jur odată cu puterea ei de a emoţiona. Carmen era unul dintre sufletele care înţelegea tot, ierta mult şi avea darul de a-ţi da puteri, de a te încuraja, de a-ţi da încredere în anumite situaţii critice, deşi uneori părea sarcastică în expresii. Darul ei este greu de explicat, dar avea acea pulsaţie interioară care face să

se nască viaţa şi s-o propulseze înainte, iar o frază nu se termina fără s-o anunţe pe următoarea. Cu toate aceste daruri, Carmen era de o simplitate şi o cordialitate rar întâlnite.

Îmi amintesc ultima vizită pe care i-am făcut-o, când mai era, încă, în stare să susţină o conversaţie. Era în dimineaţa zilei de 22 ianuarie şi am găsit-o singură, deoarece toţi ai casei erau plecaţi cu treburi. Mi-a deschis uşa cu o mare greutate, dar era lucidă şi oricât de epuizată era, a găsit puterea de a surâde, acel surâs dintre cele mai frumoase pe care i-l ştiam, alături de glasul ei cu vibraţii de clopoţel, care începuse să cedeze: era acum o voce tristă, iar cuvintele îi ieşeau puţin tremurate.

- Unde este glasul tău puternic? am întrebat-o. Ce voce frumoasă aveai! Pentru mine rămâne tot acel glas cu frecvenţe şi vibraţii de clopoţel.

- Ei, vocile frumoase nu se simt bine decât în trupurile grase, iar eu am slăbit destul. Dar nu vocea îmi este bolnavă, ci oasele, nervii, totul a devenit împărăţia cancerului, făcând ca sănătatea mea să devină din ce în ce mai nesigură. Să ştii că sunt mult mai fragilă decât par. Zac de mai bine de un an de zile şi nu mi-a mai rămas decât să aştept acel sfârşit pe care îl doresc cât mai repede ca să scap de suferinţă.

- Te vei face bine, nu trebuie să te dai bătută!

- Nu mai sper nimic. Când mă fac bine, mâine?

- Ei, nu chiar mâine, poate în câteva săptămâni...

Am ajutat-o să se aşeze pe pat, între două perne mari. Arăta fără vlagă, frântă de oboseală, iar sub ochii ei oblici avea două cearcăne mari, albastre. Mă simţeam stânjenit. Mi se părea că sănătatea mea ar fi un privilegiu aproape nemeritat în raport cu starea ei critică, dar m-am străduit şi am reuşit să trec repede peste acest moment dificil. Deşi pentru mine era o încercare insuportabilă s-o văd în halul în care se afla, m-am aşezat pe un scaun lângă patul ei, încercând s-o încurajez.

Carmen mă privea cu un fel de teamă. Probabil se gândea că mi-ar fi silă de ea pentru faptul că este bolnavă. Ochii ei aveau

o expresie deosebit de chinuită şi pătrunzătoare, iar buzele îi erau vinete şi uscate. Mi-a arătat unde o doare şi m-a cuprin mila de ea. Privind-o mai atent am observat că ochii ei erau scăldaţi în lacrimi, care şiroiau pe obraji. Pkângea în tăcere.

- Pentru Dumnezeu, de ce plângi?

- Sunt fericită că ai venit să mă vezi. Cu boala deja m-am împăcat, ştiu că „mă duc" în curând. Aş vrea să mai vii, că îmi dai curaj şi putere, nu ştiu de ce.

- Da, voi veni, i-am promis eu. Te rog, însă, să nu mai pui totul la inimă, că totul este trecător!

O priveam cum stătea susţinută de perne, cu trupul mic, ajuns o siluetă plăpândă, cu capul acoperit de un turban colorat care-i acoperea lipsa părului ţi-i încadra figura sa palidă, strivită sub povara suferinţei; fizic şi moral părea că se află la limita extremă a forţelor sale. Slăbise atât de mult, încât i se vedeau venele gâtului.

- Ce ţi-a mai spus doctorul? am întrebat-o.

- Ce-mi poate zice? Zice că boala mea este imprevizibilă, s-ar putea ameliora, dar tot aşa de bine m-ar putea copleşi şi ... gata! Să-ţi arăt scintigrama.

Se întinde spre noptiera de alături şi ia nişte clişee pe care le pune pe un geam fixat lângă bibliotecă, în spatele căruia a aprins un bec.

- Priveşte aici! îmi indică ea cu un pix. Toate oasele sunt afectate, până şi lobul plămânului stâng. Tocmai aceasta constituie şi cauza oboselii mele la efort. Este cancer generalizat şi nu văd nicio scăpare.

... Era prima ocazie când îi vedeam tot sceletul osos, întunecat şi fantomatic , care se detaşa dintre umbrele estompate.

- E nedrept! am spus cu glasul ridicat. Sunt atâţia oameni sănătoşi şi tocmai tu să fii bolnavă!

- Cine ar putea şti de ce tocmai eu? Bănuiesc că este de vină stresul de toate zilele, cu toate slăbiciunile omeneşti.

- Să nu te dai bătută! Te vei însănătoşi, iar eu mă voi ruga pentru tine.

- Îţi mulţumesc pentru intenţia ta bună şi cinstită, deşi eu nu-mi mai fac de multă vreme iluzii că voi scăpa.

A urmat o tăcere profundă şi grea, după care Carmen a reluat:

- Când mă aflam în Spitalul Filantropia din Bucureşti, am văzut de toate: femei cu început de cancer la sân care au fost operate şi au plecat acasă cu speranţă de vindecare, altele care n-au rezistat şi au murit acolo, precum şi alte femei – ca şi mine – cu teama morţii în suflet.

- Nu te mai gândi la asta! am intervenit eu.

- Da, ai dreptate. Tu ce mai faci?

- Bine, atât cât se poate spune că nu este rău.

M-am ridicat să plec, scuzându-mă că trebuie să ajung la ora 15.00 într-un loc, ceea ce era adevărat. Cu greutate, s-a ridicat şi ea din pat şi m-a condus până la uşa de la intrare, cu paşi mici, şovăitori, sprijinindu-se de braţul meu (ca să nu se sprijine de pereţi ca de obicei), purtând pe obrazul ei răvăşit, toată tristeţea lumii, însă ea a dat dovadă, ca întotdeauna, de o sobrietate naturală, lipsită de orice rigiditate. O vedeam pentru ultima oară în viaţă. Când am ajuns amândoi la uşă, Carmen mi-a mulţumit pentru vizită, mărturisind brusc:

- În casa asta s-a instalat atâta linişte cum n-a fost niciodată; uneori mă copleşeşte.

- Să te faci bine! Omul înseamnă sănătate. Să nu uiţi niciodată că tu eşti mobila din casa ta, iar spiritul triumfă asupra materiei! i-am spus înainte de a ieşi.

În uşă s-a auzit o bătaie, iar când am deschis, în prag se afla sora lui Carmen, care se întorsese de la piaţă cu mere, portocale şi banane pentru bolnavă.

Am sărutat-o pe obraz pe Carmen, am salutat şi am pornit pe jos pe scară, gândindu-mă: „Ce e viaţa? Ea trebuie să moară pentru că nu se găseşte antidotul împotriva acestei boli năpraznice

care seceră milioane de vieţi pe tot Pământul". Amărăciunea şi neputinţa de a o vedea vindecată mă înferbântase. O văzusem cum îmbătrânea, sub ochii mei, de durere.

... Mihai şi Maria îşi făceau adesea drum până acasă la familia Barac – naşii lor de cununie şi prieteni de suflet, pentru a se interesa de starea lui Carmen şi dacă pot ajuta cu ceva. O găseau mereu zăcând în pat resemnată, suportând greu compătimirile cunoştinţelor şi rudelor apropiate. Mâinile ei slabe, străbătute de vene albastre, cu pielea delicată şi unghiile îngrijite, zăceau deasupra pledului cu care era învelită; păreau lipsite de sânge şi de vlagă.

Cornel se apropia de ea şi o mângâia pe cap cu mâna tremurândă, apoi se apleca şi o săruta pe obraz şi pe fruntea obosită, cu o afecţiune împletită cu milă. Inima i se rupea de durere pentru că ştia exact rezultatul. O îndemna să doarmă pentru ca astfel s-o determine să fugă de realitate, să vegeteze în acea lume de întuneric şi vise, departe de suferinţa şi de blestemul care-i încătuşează şi-i devorează trupul.

Carmen închidea câteva clipe ochii, dar se ridica brusc şi-l priveşte în faţă pe Cornel, spunând:

- Vreau adevărul, Cornele! Ştii bine că nu suport minciuna şi înşelătoria. Vreau să nu mă mai consideraţi atât de proastă, din moment ce pot suporta o doză de sinceritate. Sunt bolnavă, dar nu şi inconştientă. De ce îmi ascundeţi adevărul, de vreme ce eu simt că mă sfârşesc, mă „duc"... Cred că ajunge cu falsa voastră gingăşie. Vouă vi se pare că blestematul vostru de menajament îmi face bine şi pentru asta vă tot bâlbâiţi şi încercaţi să vă ascundeţi, servindu-mi zilnic porţia de milă de care nu am nevoie. Nu mai pot suporta nesiguranţa, de aceea vă implor, fiţi cinstiţi cu mine! Prefer adevărul crud.

La rostirea ultimelor cuvinte, faţa ei devenise tot mai palidă, iar ochii îi scânteiau. Şi-a lăsat brusc capul să cadă pe pernă, părăsit de orice energie, în timp ce respiraţia i-a devenit

grea, o respiraţie înăbuşită şi destul de anevoioasă. Broboane mari îi acopereau fruntea, semn al efortului făcut pentru a vorbi.

Cornel şi-a scos ochelarii de la ochi, dând la iveală nişte ochi înroşiţi, obosiţi de nesomn. Arăta ca un om îmbătrânit înainte de vreme şi împovărat de griji.

- De ce nu-i spui adevărul? l-a întrebat Mihai, când au ieşit amândoi din încăpere.

- Adevărul este un leac amar care produce şoc, Mihai. Dar iluziile nu pot fi scuturate atât de lesne, aşa cum scuturi poamele coapte dintr-un pom.

Medicul de familie a spus că este mai bine s-o lăsăm să creadă că se poate vindeca, adăugând apoi că mai există şi „miracole", precum şi „vindecări spectaculoase".

Am tot sperat în miracole şi am cheltuit toată bruma de bani pe care o aveam pe medicamente, pe spitalizări, pe medici etc....

- Te cred. Dacă ai nevoie de bani, nu te jena! Spune-mi de ce sumă ai nevoie!

Cornel n-a răspuns. S-a apropiat de fereastră, a scos batista din buzunar şi şi-a şters discret lacrimile pe care nu mai reuşea să le controleze, ferindu-se de privirile lui Mihai. Acesta a reluat discuţia:

- Ştiu ceea ce simţi şi că e greu să te prefaci, dar te rog să nu te mai apropii de patul soţiei tale cu această figură deprimată, că îi faci mai mult rău.

De asemenea, cred că te frământi prea mult, încât eşti pe cale să-ţi subminezi singur sănătatea pentru care va trebui să-i dai socoteală fetiţei tale, pe care nu o mai poţi ajuta dacă-ţi zdruncini sănătatea.

Pentru Carmen ai făcut tot ce ai putut, iar acum nu o mai poate ajuta decât Dumnezeu. Las-o în grija lui!ţCornel se gândea că Mihai are dreptate şi în minte îi apăru chipul fiicei lui – Leo – zâna lui cu plete aurii – pe care o iubea şi se simţea dator s-o

crească. De la mama sa moştenise blândeţea, iar de la tata, ochii, mintea ageră şi siguranţa.

Între timp medicul de familie venise în casă, îşi consultase pacienta, apoi a intrat în bucătărie unde se găseau cei doi, pe care i-a salutat.

- Beţi o cafea, domnule doctor? întreabă Corne l.

- Da, cu plăcere. Cu puţin zahăr.

- Iertaţi-mă, doctore! intervine Mihai, fără vreo introducere. De ce nu-i spuneţi adevărul pacientei dumneavoastră? Ştiţi cât de necesar îi este acestei fiinţe să se poată agăţa de ceva care să reziste? Eu am reuşit să-i cunosc bine pe aceşti oameni.

- Adevărul. Dumneata ai putea să i-l spui?

- Desigur. Ştiu că există riscul să-i producă un şoc, dar consider că este mai bine să ştie adevărul ca să nu fie luată prin surprindere când se va produce inevitabilul.

- Am hotărât să le las speranţa vindecării până în momentul în care pacienta va fi în măsură să suporte adevărul, pe care i-l voi spune peste vreo săptămână.

În spital când operam o persoană, nu stăteam pe gânduri, acţionam imediat, în acest caz trebuie să avem răbdare pentru că o bună parte depinde de hazard. Viaţa tuturor oamenilor este în mâna lui Dumnezeu, deci nici a ei nu face excepţie şi se va sfârşi numai atunci când a hotărât El. De ce să ne răzvrătim? S-ar putea ca peste noapte, starea ei să se amelioreze sau ... poate între timp în lume se descoperă un nou medicament care vindecă sau dă speranţă. Păcat că în prezent ştiinţa medicală mai stă zăvorâtă cu uşi goase pe undeva. Astăzi este posibil orice, inclusiv ceea ce altă dată era imposibil. Să mai aşteptăm!

- Şi totuşi, rămân la părerea mea: nu e bine să tăinuiţi adevărul.

- Dumneata ai dreptate, dar nu pot proceda altfel. Poate e şi o chestiune de obişnuinţă. De-ai şti de câte ori suntem noi, medicii, siliţi să-i minţim pe pacienţii noştri, spunându-le că totul evoluează bine, e perfect. Ei întreabă mereu şi dacă le-am spune

adevărul, ar refuza să mai lupte cu boala şi s-ar sfârşi repede. Te uiţi în ochii lor obosiţi şi uscaţi, îţi este milă de ei, dar nu le poţi spune adevărul.

- Şi atunci îi minţiţi. prelungindu-le suferinţele, deşi ştiţi bine că îi aşteaptă acelaşi sfârşit, numai că a fost puţin amânat. Asta seamănă a cruzime.

- Poate, dar un procent din cei bolnavi luptă şi chiar reuşesc să învingă boala.

- Fenomen pe care dumneavoastră îl numiţi „miracol".

Cornel asista la discuţie, dar era absent, cu gândul care-i zbura departe. Cu cât reflecta mai mult asupra necazului care-i lovise familia, cu atât se simţea mai tulburat, suportând mai greu gândul de a-şi pierde fiinţa iubită, cu care se întrepătrunsese pe deplin propria sa fiinţă, datorită vieţii în comun, a obişnuinţei şi a unor forţe tainice. Când a plecat medicul, Cornel i-a spus lui Mihai:

- M-am rugat mult pentru ea să nu moară, dar probabil nu suficient de mult şi de bine, suficient de pios şi din toată inima. Vom vedea ...

- Nu-ţi mai face reproşuri! Tu n-ai nicio vină.

... La data de 9 februarie, Carmen a fost din ce în ce mai rău. După ce a dormit timp de aproape patru ore, zguduită de tresăriri nervoase, cu vedenii înspăimântătoare care o făceau să ţipe îngrozitor, când îşi revenea deschidea ochii şi-i privea speriată pe cei din jur, aşa cum fac şi animalele înainte de a muri. Avea ochii lipsiţi de expresie, aproape morţi, cu orbitele fără vlagă şi irisul lipsit de lumină. Respira greu şi se înăbuşea – cum îmi va relata Leo într-o zi.

%

În aceeaşi cameră, într-un hârdău de lemn cu trei cercuri, creştea un filodendron. Acest arbust nu era nevoit să lupte nici

pentru hrană, apă, nici pentru spaţiu, pentru că avea suficient ca să crească îndestulat, binecuvântându-şi captivitatea.

%

După ce s-a chinuit destul, Carmen a obosit, iar în jurul orei unu din noapte şi-a luat rămas bun de la viaţă. Dumnezeu îi adusese izbăvirea şi liniştea.

Toţi au plâns. Cornel, însă, stătea în genunchi lângă sicriu şi plângea înfundat; ar fi vrut să-şi ţipe durerea din suflet. Buzele îi tremurau de emoţie, pe care o încercase rar în faţa soţiei sale Carmen, care fusese pentru el excitaţie, hrană, răbdare, explicaţii, tandreţe, pofte împlinite şi-i pătrunsese adânc în inimă.

Pe fruntea lui zbârcituri tot mai adânci tăiaseră brazde; colţurile gurii îi căzuseră, ochii îi erau înfundaţi în orbite, iar tâmplele începuseră să încărunţească, odată cu o pierdere uşoară a podoabei capilare.

Cu umerii căzuţi şi capul plecat pe mâna rece a soţiei sale decedate, Cornel stătea nemişcat, în genunchi, lângă sicriu.

În cameră a intrat şi o doamnă, probabil locatară din bloc, cu o lumânare în mână, dar gătită ca un portret de Van Dyck, ţeapănă, scrobită şi înţepenită, care nu lua în seamă pe niciunul dintre cei prezenţi la eveniment.

Mihai îmi povestea într-o zi:

- După tremurul umerilor , mi-am dat seama că Cornel plânge, este puternic răscolit şi sfâşiat de această pierdere. L-am ridicat de umeri şi l-am condus în altă cameră, pentru a evita eventuala prăbuşire a lui pe podea, dar el mergea la fel ca un om care înaintează împotriva unei vijelii puternice. Am ajuns, totuşi, cu el în dormitor, unde l-am aşezat într-un fotoliu şi l-am mângâiat ca pe un copil, fără să spun vreun cuvânt, deoarece o prezenţă nevăzută ţinea degetul pe buze, invitându-mă să tac.

A urmat ceremonialul înmormântării la care au participat şi familiile Doroş şi Comănescu, precum şi Irinel Donciu, precum şi unii cunoscuţi din bloc.

Afară era ger şi Carmen a fost înmormântată în groapa unei rude apropiate a mamei, sub crucea care purta numele Popovici Ana, urmând a se rezolva problemele legale ulterior.

CAP. VI - TOTUL ESTE DEŞERTĂCIUNE

De când se împăcase cu Mihai şi Maria, soţii Comănescu se liniştiseră şi totul intrase în normal.

Afacerile lui Costică parcă se derulau mai cu spor, iar Irina îi aducea numai veşti bune de câte ori făcea vizite acasă la Maria, în special legate de modul cum se dezvolta năzdrăvanul lor nepoţel, Lucian.

- Când va împlini un an de zile, îl vom lua la noi, zicea Costică. Atunci începe să vorbească şi să meargă în picioare. Ce zici?

- Nu ştiu dacă vor vrea ei să-l lase. E primul lor copil şi, poate, nu se despart uşor de el. Dar vor veni mai des pe la noi , în vizită.

- Eu credeam că le-ar conveni să-l lase la noi, ca să poată Maria să umble la facultate, intervine din nou Costică cu un aer bosumflat.

Totul a rămas la stadiul de discuţii şi păreri, deoarece în luna octombrie a anului următor Irina s-a îmbolnăvit şi a fost nevoie să fie internată în Spitalul Judeţean, la secţia boli interne. Toate investigaţiile şi analizele de laborator au condus la diagnosticul: clculi la vezica biliară pentru care a primit un tratament de întrţinere, însoţit de un regim adecvat, care a durat aproape şase luni.

Irina, acea fiinţă simplă, blândă şi bună, credincioasă şi iubitoare suferea de afecţiuni biliare, dovadă că strsul şi grijile pot afecta şi persoane care nu duc o viaţă cu lipsuri şi mizerie.

A mai fost internată de trei ori în spital şi i s-a stabilit, pe rând: pancreatită, apoi insuficienţă hepatică, apoi diabet, dar când criza a fost puternică, Irina a fost operată de calculi la fiere (bilă, scoţându-i un pumn de pietricele. Au uitat toţi de diabetul ei, acea boală înspăimântătoare a zahărului, când organismul încetează să mai prelucreze materiile hrănitoare: zahărul, grăsimile, iar acestea nu mai sunt asimilate, producând dereglări mari în organism.

La o nouă internare, alte analize, investigaţii şi o biopsie, au adus cel mai crud răspuns: cancer la ficat.

Când a fost din nou operată s-a constatat că fuseseră cuprinse: ficatul, pancreasul, curbura colonului şi lobul inferior al plămânului drept. „Nu se mai poate face nimic. Metastaza s-a extins"- au răspuns chirurgii.

Irina a fost externată şi în două săptămâni , după chinul suferit cu toate injecţiile cu morfină şi cu toţi banii lui Costică Comănescu, s-a stins din viaţă.

Când a văzut că a murit Irina, soţia lui cu care a trăit 36 de ani, Costică a fost complet distrus şi nu şi-a revenit multă vreme, nefiind în stare să se mai ocupe de afaceri sau de casă. A stat lângă siciriul soţiei aproape 48 de ore neîntrerupte şi nu-şi putea reveni după acel stres.

Simţea că i se luase un sprijin pe care îl ştiuse atât de necesar.

El o iubea pe Irina şi orice pierdere a unei iubiri înseamnă durere. Era nevoit de acum să solicite atenţia fiicei sale, Maria, el fiind neputincios.

A fost adus sicriul în care a fost aşezată Irina, apoi Mihai a umblat pe la Oficiul stării Civile pentru a obţine certificatul de deces, apoi la serviciul de pompe funebre pentru cele necesare.

În acest timp Costică stătea lângă sicriu nemişcat ca o cariatidă, ţinând-o de mână pe Irina. Când o atinge, o simţea rece,

nemişcată, deşi o ştia din carne şi oase, care mai înainte era fierbinte şi întotdeauna însufleţită.

Privindu-i faţa n-o mai recunoştea, deoarece Irina lui nu mai zâmbea ca altă dată, era nepăsătoare, dar nu şi împăcată cu situaţia şi asta îl nemulţumea, făcându-l să plângă încet deasupra ei. Lacrimile se prelingeau pe faţa lui, pe haine, apoi picurau pe mâna ei rece.

La priveghi s-au adunat domni şi, mai ales doamne, care discutau ca să le treacă vremea:

- Parcă Dumnezeu a pus la cale în mod intenţionat acest dramatic episod, pentru a-i arăta lui domnul Costică cât de falsă şi ridicolă este distincţia pe care ţi-o dă averea şi alte titluri moştenite. Tot cam la fel a fost şi norocul lui când a obţinut totul la capul fratelui mort – a spus un domn destul de distins.

Privindu-l pe Costică cum se tânguie şi suferă, acesta a continuat:

- Mie îmi pare rău de doamna Irina că s-a dus, dar mai rău îmi pare de domnul Costică, rămas singur la această vârstă şi destul de afectat psihic.

Doamnele abordând şi alte subiecte mondene, în special culese de prin casele prin care umblaseră:

- Săptămâna trecută am fost în vizită la Melania Danciu, povesteşte o doamnă. Am fost colege de serviciu vreo opt ani de zile şi ne cunoaştem bine.

- Am auzit că şi-a însurat băiatul, zice alta.

- Da, dragă, răspunde prima doamnă. Are o noră de o frumuseţe rară, cu o siluetă de invidiat, deşi a născut doi copii şi are un mers de zieţă. Este blondă, cu un păr precum îngerii, iar obrajii îi sunt mereu purpurii de parcă se tot ruşinează.

- Avea o soră mai mare, din câte ştiu eu.

- Nu era mai mare, erau chiar gemene. Victoria se numeşte şi a plecat la mănăstire prin Moldova, din cauză că Irinel , fiul Melaniei, a ales-o pe Ioana.

- Păi cum? Se îndrăgostiseră amândouă de el?

- Da, iar el a preferat-o pe Ioana, iar cealaltă a suferit mult şi s-a călugărit.

- Ce-ţi este cu dragostea asta!

- Nu-i poţi comanda inimii, suspină deţinătoarea veştilor. Iar dragostea e periculoasă.

... Toţi slujitorii casei şi ai firmei au fost îmbrăcaţi în negru cu prilejul ceremonialului înmormântării. La fel şi preoţii, dascălul şi ceilalţi participanţi, care alcătuiau o privelişte apăsătoare, dar ei sunt personaje mute până se ajunge la groapă.

Când a fost scos sicriul cu Irina din casă de către patru tineri de la serviciul funerar, preotul a psalmodiat conform ritualului, apoi la biserică s-a făcut toată slujba.

Costică stătea lipit de sicriu, plângea şi privea faţa Irinei, ai cărei ochi nu se vor mai deschide niciodată.

A fost dusă şi înmormântată în Cimitirul Municipal Eternitatea din strada Baba Novac, aşezată sub lespedea veşniciei, în pădurea de cruci şi cripte pe care timpul şi-a depus semnele uitării; cruci, bare şi chiar unele lanţuri erau năpădite de pânze de păianjeni ale căror zdrenţe fixate de vânt pe tabla urnelor şi pe zalele lanţurilor, împreună cu straturi de praf depus din belşug pe crucifixuri sau pe panglicile de mătase care purtau dedicaţiile rudelor şi cunoştinţelor, pe coroanele şi jerbele de flori sau imortele.

Soarele strălucea peste cimitir, luminând spatele celor ce se rugau şi se închinau; printre morminte se aflau persoane care stăteau îngenunchiate în faţa crucilor şi se rugau, vorbind cu morţii lor printre lacrimi.

Pe cruci poţi citi lesne inscripţii care vorbesc despre viaţa celor duşi: „Adio fiu drag"" „Regrete eterne" sau „Plecat prematur dintre noi" etc.

Preotul a ţinut la sfârşit opredică după tipicul obişnuit, îndemnându-i pe cei rămaşi în viaţă să-şi pună frâu mâhnirii. Totodată, le-a adus aminte, în termenii cei mai respectuoşi, că într-

o zi vor fi şi ei chemaţi să treacă prin poarta întunecoasă care abia s-a închis în urma doamnei Comănescu Irina ale cărei rămăşiţe pământeşti ne-au părăsit şi o regretăm.

Moartea soţiei sale l-a înfrânt definitiv pe Costică, iar când a ajuns acasă a strigat: „Totul este deşertăciune. Bogăţia nu mai face nici doi bani!"

A plâns mult, refuzând şi hrana, apoi s-a îmbolnăvit, a răcit mai întâi, apoi boala i-a fost agravată de ateroscleroză, după care a uitat tot, devenind indiferent faţă de viaţă, de firmă şi de cei din jurul său.

Suferinţa lui morală se va resimţi şi mai mult în caracterul său. Astfel, din acel tip posesiv, Costică devine tiranic, iar uneori chiar rău.

În această situaţie Mihai şi Maria au fost nevoiţi să se mute în casa lui Costică, pentru a-i fi aproape în orice împrejurare. Maria îi aduce o infirmieră, dar el o refuză, cerând să-l îngrijească numai fiica lui.

Din acel moment Maria îşi ia sarcina în serios şi îl îngrijeşte cu o constanţă şi un devotament admirabile, acceptând totul fără reproş şi fără să se plângă.

Trei luni de zile Maria îl va aşeza şi-l va ridica din pat, uitând că a alungat-o de acasă şi s-a străduit să-i poarte aceiaşi afecţiune, recunoştinţă şi respect pe care le-a avut pentru el încă din copilăria ei.

Când şi-a mai revenit şi a început să umble prin casă, mergea în camera Irinei şi acolo plângea ore în şir. Maria ascunsese tabloul mamei sale în podul casei, împreună cu albumul de fotografii, deoarece vederea sau atingerea lor îi făceau lui Costică inima să sângereze.

Toţi considerau că numai trecerea timpului va reuşi să vindece rănile din sufletele lor; abia când se vor rupe definitiv firele care i-au legat, în sufletul lui va coborî liniştea.

Într-o zi Costică a simţit că îl înţeapă inima. Şi-a adus aminte de cupa de vin care a adus moartea lui Alexandru cel Mare,

după cum susţine doctorul Lemprere. „Ar fi o soluţie", s-a gândit el, însă tot se temea de moarte.

Într-o zi, după ce a mâncat, a spus: „Abia aştept să mor şi să merg alături de Irina pentru că nu mai am ce face pe Pământ. Mă simt ca un soldat ai cărui camarazi au pierit în luptă, iar eu nu-mi explic prin ce miracol sunt teafăr şi trăiesc".

Costică suferise o serioasă transformare, renunţând la bani şi la afaceri, având o singură grijă: Maria şi fiul ei. Simţea o ciudată indiferenţă, dispreţuind milioanele care nu reuşiseră să-i salveze viaţa Irinei. Se considera un om bătut de soartă, frământat, distrus, socotind că numai nenorocirea lui este pe lume, deşi viaţa arată că nenorociri sunt peste tot. Era tare surescitat, iar aceasta îl făcuse ursuz, neatent, refuza orice, indiferent de unde venea.

Mihai şi Maria îl întrebau adesea în legătură cu firma, dar el răspundea invariabil: „Faceţi şi voi cum credeţi că este mai bine!" Obişniţi cu acest răspuns nu-l mai deranjau. Se mulţumeau că avea grijă de Lucian, în prezenţa căruia se simţea bine, în rest trăia într-o lume fără graniţe, deoarece echilibrul său se rupsese odată cu şocul suferit.

Uneori deschidea fereastra odăii sale şi privea în lungul aleei principale din faţa casei, aşteptând-o pe Irina să se ivească pe poartă, iar când constata că ea nu apare, ochii i se umpleau de lacrimi. Maria venea, îl lua de braţ şi-l ducea în pat să se culce, însoţindu-şi gestul cu cuvinte de mângâiere.

Odată a venit în vizită Iulia, colega şi prietena Mariei.

- Cum se mai simte domnul Comănescu? a întrebat ea.

- Mai bine acum. Mai plânge câteodată când stă la fereastră şi o tot aşteaptă să vină din oraş.

- Înseamnă că şi-a pierdut minţile, decretează Iulia.

- Nu vrea să accepte faptul că mama a murit. Mă ceartă adesea că nu i-am pregătit patul mamei pentru culcare şi că în camera ei este frig şi ar trebui să fac focul.

- Ai o viaţă grea cu el, draga mea.

- Ce pot să fac? Este tatăl meu.

Costică nu mai ieşea pe stradă, însă era adesea văzut în grădină, aşezat pe un cheslong, cu pălăria turtită şi aşezată strâmb pe cap şi cu ţigara în gură, al cărei scrum ajungea tot pe haine. Era auzit murmurând cuvinte neînţelese, după care cădea într-o letargie lăuntrică din care cu greu mai putea fi scos. Nu citea ziarele şi părea tulburat dintr-un vis confuz, dar ceea ce era mai grav, nu întreba de nimeni din casă, spre disperarea Mariei. Îi devenise străină până şi propria lui lume. Când se plimba prin curte, Costică îşi amintea vechi întâmplări din viaţa lui alături de Irina, despre munca lor, dragostea lor, apoi mutarea la Constanţa şi acea moştenire care le-a îmbelşugat existenţa. Aşa cum se întâmplă cu oamenii decrepiţi şi bătrâni, toate gândurile lui erau întoarse spre trecut. Din cele prezente făceau parte doar Maria şi Lucian.

Într-o zi Maria l-a găsit dormind pe cheslong, dar el era transportat pe gânduri. I s-a părut bătrân, gârbovit, ca un om deprimat care a suferit pierderi grele, copleşit de suferinţa care i se citea pe faţă.

Grădina părea şi ea învăluită în tristeţe, iar copacii aveau aerul melancolic şi grav de parcă ar fi meditat şi ei odată cu Costică la cei care-i înconjurau, fie cu milă, fie cu maliţioasă satisfacţie.

Venise să-l cheme la masă şi a trebuit să-l atingă uşor. Atingerea ei l-a smuls din adânca lui visare şi atunci Costică a rostit aproape inconştient:

- Era o femeie bună ca pâinea caldă. Ştii cât de frumoasă era mama ta când s-a căsătorit cu mine? Era o fată tăcută, senină, ascultătoare....

- Ştiu, tată, i-a răspuns Maria. Acum hai la masă, că se răceşte mâncarea!

L-a luat de braţ şi au mers amândoi până în sufragerie. Când s-a aşezat pe scaun, Maria i-a văzut ochii plini de lacrimi. Brusc a strigat: „Opreşte-te, durere!", după care li s-a adresat Mariei şi lui Mihai:

- La ce grad de imbecilitate te poate aduce suferinţa!

- Te rog, tată! Hai, încearcă să uiţi! Ce vrei acum? Totul s-a dus şi nu trebuie să ne mai amintim.

După o vreme a început să iasă din curte, dar nu pleca mai departe de malul mării şi totdeauna îl lua cu el pe Lucian, cu care se mândrea să-l ducă de mână. Întotdeauna avea grijă să se întoarcă la ora mesei, pe care o lua în tăcere împreună cu ai casei.

La început se manifestase zgomotos că nu-i place mâncarea sau că nu este vizitat de prieteni, dar se liniştise cu vremea. Începuse chiar să se intereseze cum mai merge treaba la firmă.

Discutând cu Maria, Mihai s-a arătat mulţumit de schimbarea în bine a tatălui ei:

- Dacă va merge tot aşa, are şanse să-ţi revină complet, a spus Mihai. Cu timpul poate va accepta o discuţie cu un psiholog.

- Nu ştii cât a respins această idee?

- Da, însă acum este mai calm, mai coerent şi eu zic, chiar mai lucid.

- Timpul, Mihai. Timpul le vindecă pe toate.

SFÂRŞIT
CONSTANŢA

CUPRINS

PARTEA I_MOŞTENIREA NEAŞTEPTATĂ

CAP. I – ING. GEORGE COMĂNESCU.....3
CAP. II - BANII SCHIMBĂ ATITUDINEA OMULUI SIMPLU.....26
CAP. III - MIHAI DOROŞ.....32
CAP.IV - DRAGOSTEA MARIEI.....44
CAP.V - CORNEL BARAC. DESTĂINUIRILE LUI MIHAI59
CAP.VI - PROPRIETATEA DIN SAT. PETRECEREA 71
CAP. VII - PLAJĂ. DISTRACŢII. DESTĂINUIRI.....91

PARTEA A II-A VIAŢA AŞA CUM ESTE EA

CAP. I - PETRECEREA DIN CASA COMĂNEŞTILOR ..114
CAP. II - SCRISOAREA ANONIMĂ ŞI DECIZIA PRIPITĂ ŞI PĂGUBOASĂ 129
CAP. III - FAMILIA NEDELCU. GEMENELE 175
CAP. IV - IRINEL IA O HOTĂRÂRE ÎNŢELEAPTĂ.....201
CAP.V - O FAMILIE BRUSC ÎNDURERATĂ 274
CAP. VI - TOTUL ESTE DEŞERTĂCIUNE 292